

A young woman with vibrant blue hair and a black beanie is looking down at a smartphone she is holding. The background is a blurred city street at night, with warm bokeh lights from street lamps or buildings. In the top left corner, there is a blue diagonal banner with the word 'tieto' in white. On the right side, overlaid on the image, is the title 'TALOUDELLINEN KATSAUS 2018' in white, followed by the subtitle 'Kohti kestävää datakeskeistä maailmaa' in bold black. A small white circle with a downward-pointing chevron is located at the bottom right.

tieto

TALOUDELLINEN KATSAUS 2018

**Kohti kestävää
datakeskeistä maailmaa**

Sisällysluettelo

TIETO 2018	3	HALLINTO	5	TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS	32
Toimitusjohtajan katsaus	3	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	6	Hallituksen toimintakertomus	34
		Varsinainen yhtiökokous	7	Tunnuslukujen laskentakaavat	68
		Osakkeenomistajien nimitystoimikunta	7	Konsernitilinpäätös	70
		Hallitus	9	Emoyhtiön tilinpäätös	131
		Toimitusjohtaja ja toimiva johto	14	Voitonjakoehdotus, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset sekä tilinpäätösmerkintä	143
		Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus	16	Tilintarkastuskertomus	144
		Merkittävimmät riskit	18	Osakkeet ja osakkeenomistajat	148
		Lähipiiriliiketoimet	21	Tietoja osakkeenomistajille	153
		Sisäpiirihallinto	22		
		Tilintarkastajat	22		
		Palkitseminen	23		
		Kirje palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajalta	30		

“

**Jatkuva
uudistuminen
luo kasvu-
mahdollisuuksia**

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Ainutlaatuisia arjen kokemuksia datakeskeisessä maailmassa

Datan hyödyntäminen yhteiskunnassa etenee ja avaa uusia mahdollisuuksia innovaatioille sekä liiketoiminnan kehittämiseksi. Tiedolla koemme nämä mahdollisuudet inspiroivina – voimme auttaa asiakkaitamme lisäämään kilpailukykyään ja myötävaikuttaa yhteiskunnan kehitykseen luomalla ainutlaatuisia datakeskeisiä palvelukokemuksia.

Vuosi 2018 oli Tiedolle erityinen 50-vuotisjuhlamme johdosta. Monivuotinen nousujohteinen kehityksemme jatkui, tästä osoituksena kaikkien aikojen paras tulos asiakaskokemusmittauksessa (rNPS) ja työntekijöiden sitoutumisessa sekä vahva taloudellinen tulos - hyvä kassavirta ja kannattavuus tukivat osinkojen kasvattamista edellisvuodesta. Vuoden alussa Thomson Reuters nimesi Tiedon maailman 100 johtavan teknologiayhtiön joukkoon, ja syksyllä Equileap arvioi meidät maailman 25:n parhaan yrityksen joukkoon sukupuolten välistä tasa-arvoa mittaavassa vertailussa. Haluan kiittää työntekijöitämme ja kaikkia sidosryhmiämme pitkäaikaisesta sitoutumisesta ja yhteistyöstä tämän kehityksen takana.

Koemme erittäin inspiroivina nyt käsillä olevat mahdollisuudet vaikuttaa asiakkaidemme liiketoiminnan sekä yhteiskunnan kehittämiseen datan ja teknologian älykkäämmän hyödyntämisen avulla. Julkaisimme 6.2.2019 yhtiömme uuden strategian, jonka tavoitteena on edelleen parantaa arvon luomista asiakkaillemme, työntekijöillemme ja osakkeenomistajillemme. Vauhdittaaksemme asiakkaidemme innovointia ja liiketoiminnan uudistamista laajennamme design- ja datakeskeisiä konsultointipalvelujamme, vahvistamme toimintaamme asiakasrajapinnassa ja siirrymme verkostopohjaisiin työskentelytapoihin ja johtamisen malleihin. Näin asiantuntijatiimimme voivat ketterämmin vastata asiakkaidemme tarpeisiin ja kehittää

ainutlaatuisia palvelukokemuksia Pohjoismaiden kansalaisille ja kuluttajille. Osana uutta strategiaa olemme myös nostaneet kasvu- ja kannattavuustavoitteitamme tuleville vuosille.

Työntekijäkokemus ja elinikäinen oppiminen menestyksen perustana

Uudistumisemme seuraava vaihe rakentuu vankalle perustalle, jota tuemme investoinneilla tulevaisuuden kilpailukykyämme rakentaville alueille. Keskeisenä osana tulemme lähivuosina merkittävästi kasvattamaan kyvykkyksiämme ja lisäämään osaamista esimerkiksi datan, tekoälyn, designin, asiakaskokemuksen, ohjelmistokehityksen ja pilviratkaisujen alueilla.

Kun kilpailu osajista kiristyy, hyvä työntekijäkokemus ja työnantajamaine nousevat yhä keskeisempään asemaan. Tiedolla työntekijöiden sitoutuminen on vahvistunut selkeästi vuodesta 2014 alkaen. Pohjautuen Open Source -kulttuuriimme ja sen ytimessä olevaan yksilön kunnioittamiseen, olemme sitoutuneet jatkamaan tätä myönteistä kehitystä ja edistämään muun muassa työn merkityksellisyyttä vahvistavia asiantuntijaverkostoja - tavoitteenamme tehdä Tiedosta alan houkuttelevin työpaikka.

Kannustamme kaikkia tietolaisia elinikäiseen oppimiseen, ja olemme muun muassa tuottaneet kehittyvän valikoiman

verkko-opintokokonaisuuksia kaikkien työntekijöidemme saataville. Vuonna 2018 saimme joukkoomme noin 3 000 uutta kollegaa rekrytointien kautta ja vahvistimme osaamistamme myös kolmella yritysostolla: öljy- ja kaasualan toimija Petrostreamz, turvallisuuspalveluita toimittava ruotsalainen NSEC ja digitaalisen asiakaskokemuksen alalla toimiva ruotsalainen Meridium. Näillä toimilla vahvistamme kilpailukykyämme sekä kehitämme yrityskulttuuriamme – ja näin myös työnantajakuvaamme.

Yhteiskunnan kestävän kehityksen tukena

Vahvan pohjoismaisen arvopohjamme myötä kestävä kehitys ja vastuullisuus ovat aina olleet keskeinen osa toimintaamme. Digitaalista aikakautta leimaa teknologiaratkaisujen ja -kokeilujen kasvava määrä, jonka seurauksena myös uusia vastuullisuuskysymyksiä nousee esiin ja näiden painoarvo sidosryhmien keskuudessa kasvaa. Viimeaikaiset pohdinnat liittyvät esimerkiksi tekoälyn eettiseen käyttöön sekä energiatehokkuuteen. Tiedon vuoteen 2020 ulottuva vastuullisuusohjelma keskittyy kolmeen osa-alueeseen: ympäristövaikutusten minimointi, eettinen edelläkävijyys sekä arvon luominen kaikille sidosryhmille. Esimerkkinä vuoden 2018 kehityksestä päivitimme yhtiön eettiset toimintaperiaatteet vastaamaan paremmin tämän päivän globaaleihin vaatimuksiin, ja vuoden loppuun mennessä 87 prosenttia työntekijöistämme oli suorittanut tähän liittyvän verkkokoulutuksen. Vuoden

kuluessa vahvistimme myös sitoutuvamme vastuullisten tekoälyratkaisujen kehittämiseen ottamalla käyttöön yhtiön tekoälyn kehitystä ohjaavat eettiset periaatteet sekä sertifikaatin tekoälyn parissa toimiville työntekijöille. Olemme myös aktiivisesti osallistuneet yhteiskunnallisen tasa-arvoisuuden edistämiseen ja digitaalisen demokratian tukemiseen, mistä esimerkkinä yhteistyömme Startup Refugees -organisaation kanssa Suomessa.

Jatkuva uudistuminen luo kasvumahdollisuuksia

Investointihalukkuus markkinoilla jatkuu positiivisen dynaamisena yritysten – myös Tiedon – vauhdittaessa innovointiaan ja uusien teknologioiden käyttöönottoa. Toiminnan ketteryys sekä uusien datakeskeisten liiketoimintamallien kehittäminen ovat asiakkaidemme keskeisiä tavoitteita. Vuonna 2018 markkinoiden pitkäaikainen murros eteni: asiakkaiden panostukset perusinfrastruktuuripalveluihin vähenivät ja investoinnit konsultointi- ja sovelluspalveluihin kasvoivat.

Pohjoismaisten IT-palvelumarkkinoiden odotetaan kasvavan 2–3 prosenttia vuonna 2019. Asiakkaat kohdistavat investointejaan liiketoiminnan uudistamiseen, painopisteinä datan hyödyntäminen arvonluonnissa sekä tehokkuuden parantaminen. Tämä asetelma tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia IT-palvelujen tarjoajille. Uusien dataan ja designiin pohjautuvien palvelujen markkinoiden

odotetaan kasvavan kaksinumeroisin luvuin lähivuosina. Samalla liiketoiminnan jatkuvuuden ja tehokkuuden varmistaminen on edelleen erittäin tärkeää niin asiakkaillemme kuin meille Tiedossakin. Tuotekehityspalvelujen globaalit markkinat jatkavat myönteistä kehitystään, ja edistyneen ohjelmistokehityksen kysynnän odotetaan kasvavan useilla toimialoilla.

Näemme dynaamisen datakeskeisen markkinan avaavan yhä uusia mahdollisuuksia innovaatioille, kasvulle sekä yhteiskunnalliselle vaikuttamiselle. Näihin mahdollisuuksiin tarttuminen luo positiivista painetta oppimiseen, ajatustenvaihtoon ja yhdessä innovointiin. Globaalin osaamisemme, monivuotisen myönteisen kehityksemme sekä uuden strategiamme myötä olemme valmiita tukemaan asiakkaidemme kilpailukykyä vahvistamista ja uskomme, että tämän tuloksena sekä asiakas- että työntekijäkokemuksemme paranevat edelleen. Olemme myös erittäin motivoituneita mahdollisuuksista osallistua yhteiskunnallisen kehitykseen hyödyntämällä teknologiaa yhä edistyneemmin ja vastuullisemmin.

Haluan lämpimästi kiittää asiakkaitamme, työntekijöitämme, kumppaneitamme ja osakkeenomistajiamme mieleenpainuvasta 50-vuotisjuhlavuodestamme, ja odotan innolla yhteistyömme jatkuvan ja syvenevän vuonna 2019.

KIMMO ALKIO
President and CEO

Hallinto

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	6
Varsinainen yhtiökokous	7
Osakkeenomistajien nimitystoimikunta	7
Hallitus	9
Toimitusjohtaja ja toimiva johto	14
Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus	16
Merkittävimmät riskit	18
Lähipiiriliiketoimet	21
Sisäpiirihallinto	22
Tilintarkastajat	22
Palkitseminen	23
Kirje palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajalta	30

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

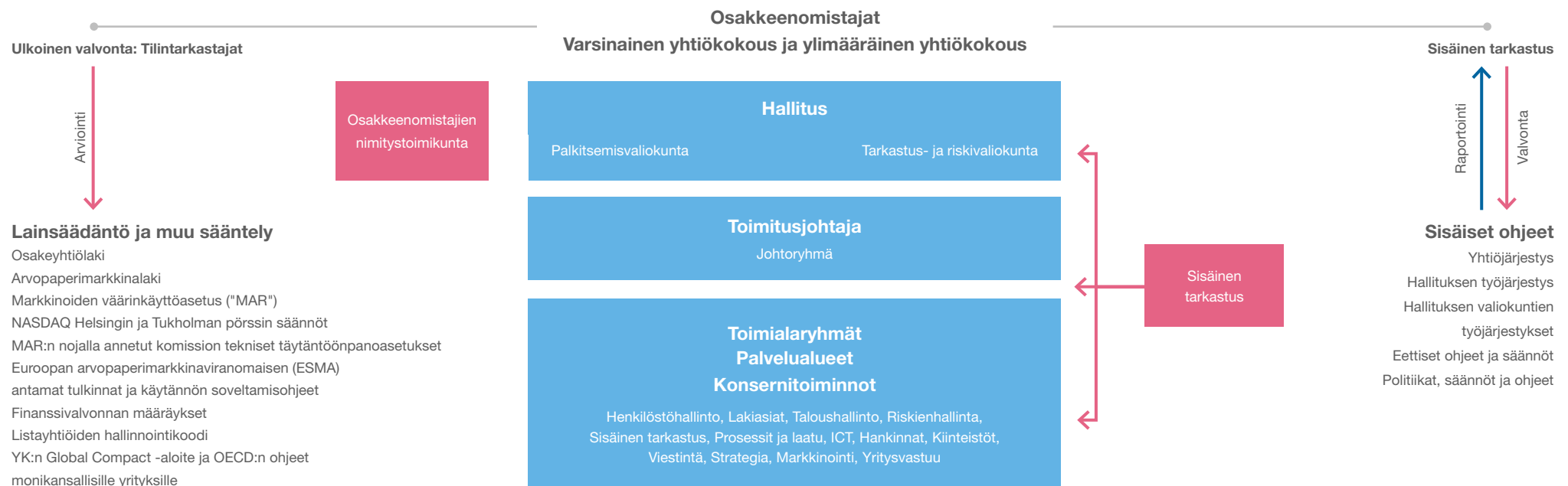
Tieto on sitoutunut noudattamaan hyvää hallinnointitapaa. Voimassa olevan lainsäädännön sekä Helsingin ja Tukholman pörssien sääntöjen lisäksi Tieto noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistyksen vuonna 2015 julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia lukuun ottamatta kahden henkilöstön edustajan valintatapaa hallitukseen (suositus 5). Valintatapa on kuvattu tarkemmin otsikon **Hallitus** alla.

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 mukaisesti. Koodi on saatavissa osoitteessa www.cgfinland.fi. Selvitys on annettu [linkki](#)

erierillisenä hallituksen toimintakertomuksesta, ja se sisältyy yhtiön taloudelliseen katsaukseen 2018. Tiedon hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunta on käsitellyt tämän selvityksen.

Selvitys sekä yhtiön aiemmat vastaavat selvitykset on julkaistu Tiedon verkkosivuilla www.tieto.fi/sijoittajille. Verkkosivujen hallinto-osio sisältää ajantasaista tietoa hallinnosta mm. yhtiön varsinaisesta yhtiökokouksesta, yhtiöjärjestyksestä, hallituksesta, johtoryhmästä ja tilintarkastajista sekä palkitsemisesta.

TIEDON HALLINNOINTI

Varsinainen yhtiökokous

Ylintä päätöksentekovaltaa Tiedossa käyttää varsinainen yhtiökokous. Kaikilla yhtiön osakkeenomistajilla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen, ja kukin Tiedon osake oikeuttaa yhtiökokouksessa yhteen ääneen. Kukaan osakkeenomistaja ei saa kuitenkaan yhtiökokouksessa äänestää enemmällä kuin yhdellä viidesosalla (1/5) kokouksessa edustetusta äänimäärästä.

Varsinainen yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet, mukaan lukien puheenjohtajan, nimittää tilintarkastajat, päättää heidän palkkioistaan ja myöntää yhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden. Lisäksi yhtiökokous päättää optio-ohjelmista sekä valtuuttaa hallituksen esimerkiksi hankkimaan yhtiön omia osakkeita tai päättämään osakeanneista. Varsinainen yhtiökokous päättää myös vuotuisesta osingonjaosta hallituksen tekemään ehdotukseen perustuen.

Seuraavat henkilöt ovat läsnä Tiedon varsinaisessa yhtiökokouksessa:

- hallitus: puheenjohtaja, hallituksen jäsenet ja ehdotetut uudet jäsenet
- johtoryhmä: toimitusjohtaja ja talousjohtaja
- tilintarkastajat

Lisätietoja vuoden 2019 varsinaisesta yhtiökokouksesta sekä aiemmista yhtiökokouksista, osakkeenomistajista ja osallistumismahdollisuuksista löytyy [Tiedon verkkosivuilta](#).

Tiedon varsinainen yhtiökokous 2018

- Vuonna 2018 Tiedon varsinainen yhtiökokous pidettiin 22.3. Tiedon pääkonttorissa Espoossa. Kokouksessa oli läsnä 391 osakkeenomistajaa, jotka edustivat 48 503 546 osaketta (65,4 % liikkeeseen lasketuista osakkeista).
- Vuonna 2018 ei pidetty ylimääräisiä yhtiökokouksia.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Tiedon vuoden 2010 varsinainen yhtiökokous päätti perustaa osakkeenomistajien nimitystoimikunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen jäsenten valintaan ja palkitsemiseen liittyviä ehdotuksia varsinaiselle yhtiökokoukselle.

Toimikunta koostuu viidestä jäsenestä. Neljä jäsenistä edustaa niitä neljää osakkeenomistajaa, joilla on 31.8. eniten yhtiön osakkeita ja ääniä ja jotka haluavat osallistua nimitysprosessiin. Tieto Oyj:n hallituksen puheenjohtaja toimii viidentenä jäsenenä. Toimikunnan jäsenten toimikausi päättyy, kun uusi nimitystoimikunta on nimitetty. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta on perustettu toistaiseksi. Nimitystoimikunnan työjärjestys löytyy yhtiön verkkosivuilta (www.tieto.com/Investor).

Vuoden 2019 yhtiökokoukselle esitykset valmistellut nimitystoimikunta koostuu seuraavista, yhtiön osakkeenomistajien nimittämistä henkilöistä:

Cevian Capital Partners Ltd:n nimittämänä

Martin Oliw

Päätoimi: osakas, Cevian Capital AB

Syntymävuosi: 1977

Kansalaisuus: Ruotsi

Ekonomi, diplomi-insinööri

Solidium Oy:n nimittämänä

Petter Söderström

Päätoimi: sijoitusjohtaja, Solidium Oy

Syntymävuosi: 1976

Kansalaisuus: Suomi

Kauppätieteen maisteri

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen nimittämänä

Mikko Mursula

Päätoimi: sijoitusjohtaja, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen

Syntymävuosi: 1966

Kansalaisuus: Suomi

Kauppätieteen maisteri

Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elon nimittämänä

Satu Huber

Päätoimi: toimitusjohtaja, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo

Syntymävuosi: 1958

Kansalaisuus: Suomi

Kauppätieteen maisteri

Tieto Oyj:n hallituksen edustajana

Kurt Jofs

Toimikunta päätti, että sen puheenjohtajana toimii Martin Oliw. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta kokoontui kolme kertaa ja esitteli Tiedon hallitukselle 22.1.2019 ehdotuksensa vuoden 2019 varsinaiselle yhtiökokoukselle. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta esittää yhtiökokoukselle yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi kahdeksan ja nykyisten hallituksen jäsenten Kurt Jofsin, Harri-Pekka Kaukosen, Timo Ahopellon, Liselotte Hägertz Engstamin, Johanna Lammisen ja Endre Rangnesin valitsemista uudelle toimikaudelle. Lisäksi uusiksi jäseniksi nimitystoimikunta ehdottaa Tomas Franzénia ja Niko Pakalénia. Jonas Synnergren on ilmoittanut, että hän ei ole käytettävissä uudelleenvalintaan. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa Kurt Jofsin uudelleenvalintaa hallituksen puheenjohtajaksi.

Ehdotettujen henkilötiedot ja osakeomistukset yhtiössä ovat nähtävissä yhtiön verkkosivuilla

(www.tieto.com/cv).

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa hallituksen jäsenille seuraavia vuosipalkkioita: puheenjohtaja 98 000 euroa (tällä hetkellä 91 000 euroa), varapuheenjohtaja 58 000 euroa (55 000 euroa) ja hallituksen jäsen 38 000 euroa (36 000 euroa). Hallituksen valiokunnan puheenjohtajalle maksetaan sama palkkio kuin hallituksen varapuheenjohtajalle, paitsi jos sama henkilö on hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Lisäksi ehdotetaan, että hallituksen varapuheenjohtajalle ja jäsenelle maksetaan 800 euron kokouspalkkio jokaiselta hallituksen kokoukselta sekä hallituksen pysyvän tai tilapäisesti asetetun komitean kokoukselta. Tieto-konsernin palveluksessa oleville hallituksen jäsenille ei yhtiön käytännön mukaan makseta palkkiota.

Toimikunnan näkemyksen mukaan hallituksen jäsenten pitkäaikaisen osakeomistuksen lisääminen yhtiössä edistää kaikkien osakkeenomistajien etua. Jokaisen hallituksen jäsenen odotetaan viiden vuoden aikana kerryttävän Tiedossa osakeomistuksen, joka ylittää hänen palkkionsa määrän yhdeltä vuodelta. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa tämän johdosta, että osa kiinteästä vuosipalkkiosta voidaan maksaa markkinoilta hankittavina Tieto Oyj:n osakkeina. Valittu hallituksen jäsen voi valita alla olevista vaihtoehdoista:

- (i) Ei käteistä, 100 % osakkeina
- (ii) 25 % käteisenä, 75 % osakkeina
- (iii) 50 % käteisenä ja 50 % osakkeina
- (iii) 75 % käteisenä ja 25 % osakkeina
- (i) 100 % käteisenä, ei osakkeita

Osakkeet hankitaan yhtiön laatiman hankintaohjelman mukaisesti. Mikäli palkkiota ei voida maksaa osakkeina sisäpiirisäädösten, hallituksen jäsen toimikauden päättymisen tai muun hallituksen jäsenen liittyvän syyn vuoksi, palkkio maksetaan kokonaisuudessaan käteisenä.

Hallitus

Tiedon hallituksen velvollisuutena on edistää yhtiön ja sen osakkeenomistajien etua.

Tiedon hallituksen kokoonpano ja valinta

Tiedon yhtiöjärjestyksen mukaan hallitus koostuu vähintään kuudesta ja enintään kahdestatoista jäsenestä, joiden toimikausi on yksi vuosi.

Yhtiö on määritellyt tavoitteeksi, että hallituksen jäsenten tulee ammatillisen pätevyyden lisäksi edustaa kumpaakin sukupuolta sekä erilaisia ammatillisia ja koulutustaustoja ja että hallituksella kokonaisuutena tulee olla riittävä ja monipuolinen osaaminen ja kokemus yhtiön toimialasta ja markkinoista.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta, joka koostuu yhtiön suurimpien osakkeenomistajien edustajista, valmistelee varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotuksen hallituksen kokoonpanoksi. Sen lisäksi, että hallitus on sisällyttänyt yllä mainitut monimuotoisuutta koskevat periaatteet työjärjestykseensä, yhtiö on myötävaikuttanut siihen, että periaatteet on sisällytetty osakkeenomistajien nimitystoimikunnan työjärjestykseen ja huomioitu etsittäessä uusia hallituksen jäseniä. Yhtiökokouksen valitsemien hallituksen jäsenten sukupuolijakauma on pysynyt tasaisena vuodesta 2012 ja ollut 2:6 tai 2:5 (tällä hetkellä naisjäsenten osuus on noin 29 % ja miesjäsenten 71 %).

Yhtiökokouksen valitsemien jäsenten lisäksi yhtiön henkilöstö valitsee kaksi jäsentä ja kaksi varajäsentä hallitukseen henkilöstön edustusta koskevan sopimuksen mukaisesti. Henkilöstön edustajien toimikausi on kaksi vuotta. Tämä erityinen asettamisjärjestys poikkeaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 suosituksesta 5 ”Hallituksen valinta”. Henkilöstöedustus perustuu lakiin henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa, ja siitä on alun perin sovittu Tieto-konsernin ja sen henkilöstön välillä vuonna 2001.

Henkilöstöedustuksen tavoitteena on mm. tarjota henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa organisaatioon, parantaa viestintää ja päätöksentekoa konsernin sisällä, lisätä luottamusta yritysjohdon ja henkilöstön välillä sekä vahvistaa henkilöstön turvallisuuden tunnetta. Henkilöstön edustajat eivät kuitenkaan osallistu sellaisten asioiden käsittelyyn, jotka koskevat yrityksen johdon nimittämistä tai erottamista, johdon sopimusehtoja, henkilöstön työsuhteiden ehtoja tai työtaisteluihin liittyviä seikkoja.

Hallitus 31.12.2018

Nimi	Syntymävuosi	Kansalaisuus	Koulutus	Päätoimi
Kurt Jofs (puheenjohtaja)	1958	Ruotsi	Diplomi-insinööri	Yrittäjä, sijoittaja ja hallitusammattilainen
Harri-Pekka Kaukonen (varapuheenjohtaja)	1963	Suomi	Tekniikan tohtori	Hallitusammattilainen
Timo Ahopelto	1975	Suomi	Diplomi-insinööri	Yrittäjä, sijoittaja ja hallitusammattilainen
Liselotte Hägertz Engstam	1960	Ruotsi	Diplomi-insinööri	Asiantuntija, hallituksen jäsen
Johanna Lamminen	1966	Suomi	Tekniikan tohtori, MBA	Toimitusjohtaja, Gasum Ltd
Endre Rangnes	1959	Norja	Ekonomi	Hallitusammattilainen
Jonas Synnergren	1977	Ruotsi	Kauppätieteen maisteri	Osakas, Cevian Capital AB
Esa Koskinen (henkilöstön edustaja)	1955	Suomi	Kauppätieteen maisteri	Testisuunnittelija
Robert Spinelli (henkilöstön edustaja)	1957	Ruotsi	Tietojenkäsittely	Asiakasjohtaja

Riippumattomuus ja osallistuminen hallituksen ja valiokuntien kokouksiin 2018

Nimi	Hallituksessa vuodesta	Riippumaton yhtiöstä	Riippumaton osakkeen- omistajasta	Hallituksen kokoukset	Tarkastus- ja riskivaliokunnan kokoukset	Palkitsemis- valiokunnan kokoukset	Väliaikaisten toimikuntien kokoukset
Kurt Jofs	2010	Kyllä	Kyllä	15/15		8/8	
Harri-Pekka Kaukonen	2016	Kyllä	Kyllä	15/15	7/7		6/6
Timo Ahopelto	2017	Kyllä	Ei	15/15	5/7		6/6, 1/1
Liselotte Hägertz Engstam ¹⁾	2018	Kyllä	Kyllä	13/13	6/6		6/6
Johanna Lamminen	2016	Kyllä	Kyllä	14/15	1/1	5/5	6/6, 1/1
Sari Pajari ²⁾	2012	Kyllä	Kyllä	2/2		3/3	
Endre Rangnes	2014	Kyllä	Kyllä	14/15		8/8	1/1
Jonas Synnergren	2012	Kyllä	Ei	15/15	7/7		1/1
Jonas Wiström ²⁾	2017	Kyllä	Kyllä	2/2		2/3	
Esa Koskinen	2014	Ei	Kyllä	15/15			
Anders Palkint ³⁾	2014	Ei	Kyllä	2/2			
Robert Spinelli ⁴⁾	2014	Ei	Kyllä	13/13			

¹⁾ Hallituksen jäsen 22.3.2018 alkaen.²⁾ Hallituksen jäsen 22.3.2018 saakka.³⁾ Henkilöstöedustaja 22.3.2018 saakka.⁴⁾ Henkilöstöedustaja 22.3.2018 alkaen, tätä ennen varaedustaja.

Kaikki yhtiökokouksen valitsevat hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja viisi jäsentä seitsemästä on riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Hallituksen jäsenten riippumattomuus arvioidaan hallituksen järjestäytymiskokouksessa. Hallituksen jäsenten tulee ilmoittaa hallitukselle mahdollisista muutoksista, jolloin riippumattomuus arvioidaan uudestaan.

Yksityiskohtaisemmat taustatiedot hallituksen jäsenistä, kuten työkokemus, nykyiset ja entiset luottamustehtävät sekä yhtiön palkka- ja palkkioselvitys on esitetty Tiedon verkkosivuilla (www.tieto.com/investor).

Tiedon hallituksen tehtävät

Hallituksen keskeisimmät tehtävät ja työskentelyn periaatteet on määritelty hallituksen kirjallisessa työjärjestyksessä. Lisäksi hallituksen työskentely perustuu vuosittain laadittavaan toimintasuunnitelmaan.

Hallitus:

- hyväksyy yhtiön arvot, strategian ja organisaatorakenteen
- määrittelee yhtiön osinkopolitiikan
- hyväksyy yhtiön vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin ja valvoo niiden toteutumista
- seuraa yhtiön toimivan johdon nimittämiseen liittyviä kysymyksiä, nimittää ja erottaa toimitusjohtajan
- päättää toimitusjohtajan palkitsemisesta, asettaa vuotuiset tavoitteet ja arvioi niiden saavuttamista
- päättää toimitusjohtajan suorien alaisten palkitsemisesta
- käy läpi suurimmat riskit ja niiden hallinnan vähintään kerran vuodessa
- käy läpi ja hyväksyy osavuositarkastukset, vuosikertomukset ja tilinpäätöksen
- käy läpi ja hyväksyy yhtiön tärkeimmät politiikat

- vastaa organisaation ympäristö- ja yhteiskuntavastuuasioiden strategiasta
- tapaa yhtiön tilintarkastajat vähintään kerran vuodessa ilman yhtiön johdon läsnäoloa
- nimittää hallituksen valiokuntien jäsenet ja puheenjohtajat ja määrittelee valiokuntien tehtävät
- käy läpi arviot valiokuntien ja toimitusjohtajan työskentelystä
- arvioi omaa toimintaansa.

Tiedon hallituksen työskentely

Hallitus kokoontuu 1–2 kuukauden välein. Hallituksen jäsenten lisäksi kokouksissa ovat läsnä toimitusjohtaja ja talousjohtaja sekä lakiasiainjohtaja, joka toimii kokousten sihteerinä. Ennalta sovittujen kokousten lisäksi hallituksen puheenjohtaja kutsuu hallituksen koolle tarvittaessa sekä joko sen jäsenen tai toimitusjohtajan pyynnöstä.

Hallituksen valiokunnat ja toimitusjohtaja valmistelevat hallituksen käsittelemät asiat. Hallitus saa tietoja yrityksen taloudellisesta tuloksesta kuukausittain ja tarkemmat taloudelliset raportit neljännesvuosittain. Aineisto kaikista käsiteltävistä asioista toimitetaan hallituksen jäsenille neljä päivää ennen kokousta. Muu mahdollinen aineisto toimitetaan johdon aloitteesta tai hallituksen pyynnöstä. Hallituksen jäseniä informoidaan välittömästi kaikista merkittävistä tapahtumista.

Tiedon hallituksen työskentely vuonna 2018

- Vuonna 2018 hallitus kokoontui 15 kertaa ja keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 98,8.
- Vuoden aikana hallitus kokoontui viisi kertaa ilman yrityksen johtoa.
- Hallitus piti yhden yhteiskokouksen tilintarkastajan kanssa.
- Hallitus tapasi tilintarkastajan kerran ilman johdon läsnäoloa.

Hallituksen työskentelyn arviointi

Tiedon hallituksen työskentelyä arvioidaan vuosittain. Arviointi tehtiin viimeksi vuoden 2018 loppupuolella yhdessä ulkoisen konsultin kanssa. Arvioinneissa tarkastellaan hallituksen tietämystä yhtiön toiminnasta ja johtamisesta sekä sen toimialaosaamista.

Lisäksi arvioidaan hallitustyöskentelyn tehokkuutta. Osakkeenomistajien nimitystoimikuntaa informoidaan arvioinnin tuloksista, ja ne otetaan myös huomioon hallituksen laatiessa seuraavaa vuotuista toimintasuunnitelmaansa.

Hallituksen valiokunnat

Tiedon hallitusta avustaa kaksi pysyvää valiokuntaa, jotka valmistelevat hallituksen vastuulla olevia asioita. Hallitus määrittelee valiokuntien tehtävät ja päättää niiden kokoonpanosta. Hallitus perustaa tilapäisiä valiokuntia tarvittaessa silloin, kun määrätyn asian valmistelu on tarkoituksenmukaista tehdä pienryhmässä. Koko hallitus vastaa valiokunnille määrätystä tehtävästä.

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunta koostuu vähintään kolmesta hallituksen jäsenestä, jotka eivät kuulu yrityksen toimivaan johtoon. Jäsenten enemmistön tulee olla riippumattomia yhtiöstä. Yhtiön henkilöstöjohtaja toimii kokousten sihteerinä.

Vuonna 2018 kukaan valiokunnan jäsenistä ei kuulunut yhtiön toimivaan johtoon, ja kaikki jäsenet olivat myös riippumattomia yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Hallituksen päätöksen mukaisesti palkitsemisvaliokunnan jäsenet olivat

- Kurt Jofs (puheenjohtaja)
- Johanna Lamminen
- Endre Rangnes

Valiokunta kokoontuu säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa. Valiokunnan puheenjohtaja raportoi tarvittaessa hallitukselle. Valiokunnan tärkeimmät tehtävät ovat:

- seurata palkitsemisohjelmien tavoitteiden toteutumista, palkitsemissuunnitelmien toteutumista, suoritusten arviointia ja palkkioiden määrittämistä
- valvoa tulospalkkion maksamiselle määritettyjen tavoitteiden toteutumista palkitsemisohjelman mukaisesti
- valmistella esitys hallituksen varapuheenjohtajaksi
- valmistella esitys valiokuntien jäseniksi ja puheenjohtajiksi sekä valiokuntien tehtäviksi ja vastuualueiksi
- seurata hallinnon ja ohjauksen tilaa
- valmistella esitys toimitusjohtajan ja hänen suorien alaistensa palkitsemisesta sekä henkilöstön palkitsemisperiaatteet
- valmistella hallitukselle optio-ohjelmat ja muut osakkeisiin perustuvat kannustinohjelmat
- arvioida toimitusjohtajan toimintaa
- valmistella johtoryhmän arviointia
- valmistella esitys hallituksen työjärjestykseksi.

Palkitsemisvaliokunnan työskentely vuonna 2018

- Vuonna 2018 valiokunta kokoontui 8 kertaa ja keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 93,4.
- Työjärjestyksen mukaisten asioiden lisäksi valiokunta keskittyi yhtiön palkitsemisen arvioimiseen ja kehittämiseen. Valiokunta myös seurasi lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien toimivuutta ja sitä, että ne tukevat asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Tarkastus- ja riskivaliokunta

Tarkastus- ja riskivaliokunta koostuu vähintään kolmesta hallituksen jäsenestä, jotka eivät kuulu yhtiön toimivaan johtoon ja jotka ovat riippumattomia yhtiöstä. Lisäksi vähintään yhden jäsenen tulee olla riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Puheenjohtajan ja jäsenet nimittää yhtiön hallitus. Vähintään yhden jäsenen tulee olla perehtynyt laskentatoimeen, kirjanpitoon tai tarkastukseen. Kokousten sihteerinä toimii yhtiön apulaislakiasiainjohtaja.

Vuonna 2018 kukaan valiokunnan jäsenistä ei kuulunut yhtiön toimivaan johtoon, ja kaikki jäsenet olivat myös riippumattomia yhtiöstä ja kaksi heistä merkittävistä osakkeenomistajista. Kaikilla jäsenillä on pitkäaikainen kokemus yrityksen johtamisesta ja taloudesta ja näin ollen myös vaadittu asiantuntemus.

Hallituksen päätöksen mukaisesti tarkastus- ja riskivaliokunnan jäsenet olivat

- Harri-Pekka Kaukonen (puheenjohtaja)
- Timo Ahopelto
- Liselotte Hägertz Engstam
- Jonas Synnergren

Valiokunta kokoontuu säännöllisesti vähintään neljä kertaa vuodessa ja tapaa yhtiön tilintarkastajat myös ilman yhtiön johdon läsnäoloa. Valiokunnan puheenjohtaja raportoi tarvittaessa hallitukselle. Valiokunnan tärkeimmät tehtävät ovat:

- käydä läpi ja valvoa sisäistä valvontaa, erityisesti taloudellista raportointiprosessia ja riskienhallintaa

- käydä läpi osavuositarkastukset, toimintakertomus ja tilinpäätös
- arvioida, miten yrityksessä noudatetaan lainsäädäntöä, määräyksiä ja yrityksen eettisiä periaatteita
- arvioida sisäisen valvonnan ja tarkastuksen riittävyyttä
- käydä läpi, arvioida ja hyväksyä sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelma
- arvioida riskienhallinnan kattavuutta ja seurata sen tehokkuutta
- käydä läpi merkittävät riskit ja tavanomaisesta poikkeavat liiketoimet
- valmistella hallituksen päätettäväksi esitys yhtiökokoukselle tilintarkastajien valinnasta ja heidän palkkioistaan
- arvioida tilintarkastajien riippumattomuutta ja tilintarkastussuunnitelmaa ja käydä läpi tilintarkastuskertomukset
- valvoa tilintarkastusta ja käydä läpi tilintarkastajien kanssa kysymykset, jotka tulee saattaa hallituksen tietoon.

Tarkastus- ja riskivaliokunnan työskentely vuonna 2018

- Vuonna 2018 valiokunta kokoontui 7 kertaa ja keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 92,9.
- Työjärjestyksessä mainittujen säännöllisten asioiden lisäksi valiokunta seurasi projektien ja toimitusten hallinnan ja laatuksymysten kehitystä sekä järjesti tarjousprosessin yhtiön tilintarkastajasta tilivuodelle 2019.

Toimitusjohtaja ja toimiva johto

Tieto-konsernin toimiva johto koostuu yrityksen toimitusjohtajasta, johtoryhmästä sekä toimialaryhmien, palvelualueiden ja tuotekehityspalveluiden organisaatioista. Toimialaratkaisut-palvelualue sisältää itsenäisesti toimivan Datakeskeiset liiketoiminnot -yksikön.

Toimitusjohtajan nimittää yrityksen hallitus, ja hän on vastuussa konsernin operatiivisesta johtamisesta sekä sisäisestä tehokkuudesta ja laadusta.

Toimitusjohtajaa avustaa johtoryhmä, johon kuuluvat toimialaryhmien ja palvelualueiden johtajat, Datakeskeisten liiketoimintojen johtaja, talousjohtaja ja henkilöstöjohtaja. Hallituksen puheenjohtaja hyväksyy johtoryhmän jäsenten nimitykset toimitusjohtajan esityksen pohjalta.

Johtoryhmän jäsenet ovat vastuussa omien vastualueidensa tuloksesta ja kehityksestä, ja he valvovat niihin kuuluvien yksiköiden toimintaa. Pääsääntöisesti vastualueiden (toimialaryhmät, palvelualueet ja tuotekehityspalvelut) liiketoimintayksiköt tekevät päätökset omasta liiketoiminnastaan ja vastaavat operatiivisista tehtävistään.

Toimialaryhmä-, palvelualue- ja tuotekehityspalveluorganisaatioilla on tulosvastuu. Johtoryhmä valvoo myös yhteiskuntavastuun periaatteiden toteutumista ja hyväksyy sen tavoitteet yhdessä hallituksen kanssa.

Johtoryhmän jäsenet 31.12.2018

Kimmo Alkio

Toimitusjohtaja

Syntymävuosi: 1963

Kansalaisuus: Suomi

Ekonomi ja Executive MBA

Yhtiössä vuodesta 2011

Håkan Dahlström

Johtaja, Teknologiapalvelut ja uudistaminen

Syntymävuosi: 1962

Kansalaisuus: Ruotsi

Diplomi-insinööri

Yhtiössä vuodesta 2014

Ari Järvelä

Johtaja, Datakeskeiset liiketoiminnot,

Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus

Syntymävuosi: 1969

Kansalaisuus: Suomi

Diplomi-insinööri

Yhtiössä vuodesta 2001

Satu Kiiskinen

Johtaja, Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut
 Syntymävuosi: 1965
 Kansalaisuus: Suomi
 Kauppatieteen maisteri
 Yhtiössä vuodesta 2013

Katariina Kravi

Henkilöstöjohtaja
 Syntymävuosi: 1967
 Kansalaisuus: Suomi
 Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari
 Yhtiössä vuodesta 2012

Tom Leskinen

Johtaja, Tuotekehityspalvelut
 Syntymävuosi: 1966
 Kansalaisuus: Suomi
 Tekniikan lisensiaatti
 Yhtiössä vuodesta 2013

Cristina Petrescu

Johtaja, Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi
 Syntymävuosi: 1968
 Kansalaisuus: Ruotsi
 Tietojenkäsittelytieteiden maisteri
 Yhtiössä vuodesta 2002

Janne Salminen¹⁾

Talousjohtajan sijainen
 Syntymävuosi: 1964
 Kansalaisuus: Suomi
 Kauppatieteen maisteri
 Yhtiössä vuodesta 2009

Christian Segersven

Johtaja, Finanssipalvelut
 Syntymävuosi: 1975
 Kansalaisuus: Suomi
 Diplomi-insinööri
 Yhtiössä vuodesta 2013

Markus Suomi

Teknologiajohtaja
 Syntymävuosi: 1971
 Kansalaisuus: Suomi
 Diplomi-insinööri
 Yhtiössä vuodesta 2018

Johtoryhmän palkitseminen on esitetty taulukoissa osiossa [Palkitseminen](#).

Yksityiskohtaisempia tietoja, kuten johtoryhmän jäsenten täydelliset ansioluettelot, löytyy Tiedon verkkosivuilta (www.tieto.com/investors).

¹⁾ Lasse Heinonen toimi talousjohtajana 17.7.2018 saakka. Tomi Hyryläinen aloitti uutena talousjohtajana helmikuussa 2019.

Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

Tiedon sisäinen valvonta tukee strategian toteutusta ja varmistaa, että yhtiössä noudatetaan lakeja ja määräyksiä. Sisäinen valvonta koostuu riskienhallinnasta, talousvalvonnasta ja sisäisestä tarkastuksesta sekä niitä tukevista politiikoista.

Tiedon sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että yhtiön toiminta on tehokasta ja noudattaa strategisia tavoitteita ja että yhtiön taloudellinen raportointi sekä johdolle tarjottava tieto on paikkansapitävää, luotettavaa, kattavaa ja ajantasaista. Sisäisen valvonnan toimintaperiaatteissa korostetaan eettisiä arvoja sekä hyvää hallinnointitapaa ja riskienhallintaa.

Sisäiseen tarkastukseen ja riskienhallintaan liittyvät käytännöt ovat osa Tiedon johtamisjärjestelmää, ja ne on integroitu liiketoiminta- ja suunnitteluprosesseihin.

Riskienhallinta

Tieto käyttää systemaattista riskienhallintaa kehittääkseen liiketoiminnan tehokkuutta, valvontaa, kannattavuutta ja jatkuvuutta.

Riskienhallintamalli koostuu riskienhallintaorganisaatiosta, ohjeistuksesta sekä riskienhallinnan järjestelmästä, prosesseista ja välineistä. Riskienhallintaorganisaatio kehittää ja ylläpitää yhtiön riskienhallintaa kuten riskien raportointia, riskienhallinnan johtamista sekä erilaisten riskien seuranta. Riskienhallintaan kuuluvat seuraavat kategoriat: strategiset, taloudelliset sekä toiminnalliset ja liiketoiminnan säännösten noudattamiseen liittyvät riskit.

Riskienhallinnan organisaatio koostuu keskitetystä, koko konsernin kattavasta yksiköstä ja virtuaalisesta tiimistä, jonka jäsenet tulevat eri yksiköistä.

Kunkin prosessin omistaja on vastuussa käytäntöjen jatkuvasta kehittämisestä ja parantamisesta mukaan lukien kontrollit ja riskien hallinta. Riskienhallintajohtaja vastaa Tiedon riskienhallinnan järjestämisestä ja johtamisesta. Sisäinen tarkastus varmistaa riskienhallinnan tehokkuuden liiketoiminnassa. Tarkastus- ja riskivaliokunta seuraa yrityksen riskienhallinnan, taloudellisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen riittävyyttä.

Tieto on myös määritellyt vaatimustenmukaisuuden hallintajärjestelmän (Compliance Management System), joka kattaa organisaation, toimintojen ohjausmallin ja vuosisuunnitelman. Konsernin Compliance-johtaja vastaa säädösten noudattamismallin tehokkuudesta ja toimivuudesta sekä työskentelyn koordinoinnista. Vuonna 2018 Tiedon sisäisen Compliance Boardin tehtäväkenttää laajennettiin kattamaan tietosuoja ja tietoturva, jolloin sen nimi muutettiin Privacy, Security and Compliance Boardiksi.

Riskienhallinnan kehittäminen

Vuoden 2018 aikana tehdyt tärkeimmät parannukset olivat Tiedon riskienhallintajärjestelmän tarkastuksen hallintamoduulin toteuttaminen ja käyttöönotto. Myös uusi versio tietosuojan riskiarviomoduulista toteutettiin ja otettiin käyttöön vuoden aikana.

Tarkastuksenhallintajärjestelmällä Tieto saa parempaa ajantasaista tietoa tarkastuksista, aina suunnittelusta toteutukseen, koskien niiden laajuutta, aikataulua, tuloksia ja raportteja sidosryhmille. Järjestelmä kattaa seuraavat alueet: laatu, tietoturva, ISO, ISAE ja sekä sisäiset että ulkoiset tarkastukset.

Lisäksi vuonna 2017 käyttöön otettua turvallisuuspoikkeamien hallintajärjestelmää kehitettiin, jotta se integroituu paremmin Tiedon sisäiseen SOC/CERT-toimintatapaan.

Riskienhallintamallin kehittäminen tapahtuu kiinteässä yhteistyössä Tiedon riskienhallinta-, laatu- ja turvallisuusorganisaatioiden kanssa. Malli on Tiedon johtoryhmän hyväksymä ja tarkastus- ja riskivaliokunnan vahvistama.

Taloudellinen valvonta

Taloudelliseen raportointiin kohdistuvan sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että taloudellinen raportointi, mukaan lukien osavuositarkastukset ja tilinpäätökset, on paikkansapitävää ja että taloudellinen raportointi noudattaa lakeja ja muuta säätelyä.

Tiedon tarkastus- ja riskivaliokunta valvoo Tiedon ulkoista taloudellista raportointia.

Taloudellinen raportointiprosessi ja vastuualueet

Tiedolla on yhtenäinen laskenta- ja raportointijärjestelmä. Konsernitilinpäätöksen laadinta ja raportointi perustuvat raportointijärjestelmään, joka mahdollistaa kaikkien konsernille raportoivien kustannuspaikkojen ja juridisten yhtiöiden valvonnan. Yhtiö parantaa jatkuvasti yhtenäistä laskenta- ja raportointijärjestelmää sisäisten tarpeiden ja säädösten asettamien vaatimusten pohjalta.

Taloudellinen raportointi koostuu kuukausittaisista tulosraporteista, jotka sisältävät kaikki tärkeimmät tunnusluvut, juoksevista ennusteista ja neljännesvuosikatsauksista.

Yksiköiden Finance Partnerit, johtoryhmä ja hallitus käyvät taloudelliset raportit läpi säännöllisesti. Seurannassa toteutumia verrataan tavoitteisiin, ennusteisiin ja edellisiin raportointikausiin. Mikäli toteutuneet tulokset poikkeavat näistä, johtoryhmän jäsenet ovat vastuussa korjaavien toimenpiteiden käynnistämisestä.

Sisäinen tarkastus

Tiedon sisäinen tarkastus suorittaa sekä liiketoiminnan tarkastusta että sisäisen valvonnan tehtäviä.

Liiketoiminnan tarkastuksen tavoitteena on varmistaa Tiedon toiminnan tehokkuus ja tarkoituksenmukaisuus. Sisäisen valvonnan tehtäviin kuuluu arvioida ja varmistaa yhtiön sisäisten kontrollien ja Tiedon riskienhallinnan riittävyys ja tehokkuus. Sisäiset tarkastukset suunnitellaan ja toteutetaan itsenäisesti mutta yhteistyössä muiden valvontatoimintojen ja tilintarkastajien kanssa. Tarkastuksia voidaan myös käynnistää esimerkiksi Whistleblowing-ilmoitusten, petosyritysten, väärinkäytösten tai muiden lain tai yhtiön politiikkojen ja sääntöjen vastaisten toimien perusteella. Sisäinen tarkastus raportoi yhtiön talousjohtajalle, toimitusjohtajalle sekä tarkastus- ja riskivaliokunnalle. Tarkastus- ja riskivaliokunta hyväksyy sisäisen tarkastuksen edellisvuoden vuosiraportin sekä kuluvaan vuoteen tarkastussuunnitelman.

Merkittävimmät riskit

Tiedon riskit on jaettu strategisiin, toiminnallisiin, taloudellisiin ja vaatimustenmukaisuuteen (compliance) liittyviin riskeihin.

Strategiset riskit liittyvät markkinoiden volatiliiteettiin, uusista teknologioista johtuvan tietotekniikkamarkkinoiden muutoksen (ml. yhteiskunnan nopea digitalisaatio ja automaatio) hallintaan, osaamisen riittävän nopeaan uusiutumiseen, kykyyn reagoida uusiin markkinatoimijoihin, riippuvuuteen tietyistä suurista asiakkaista eräillä liiketoiminta-alueilla sekä toimitusten laadun vakiinnuttamiseen dynaamisessa liiketoimintaympäristössä.

Toiminnalliset riskit liittyvät liiketoimintamallin muuttamiseen liiketoimintayksiköissä, riskien ja jatkuvuuden hallintaan, asiakkaiden tarjouspyyntöihin ja vaatimusten analysointiin sekä korkean ammattitaidon ja laadun varmistamiseen toimitusten hallinnassa.

Taloudelliset riskit koostuvat pääasiassa luottoriskistä, valuuttariskistä, korkoriskistä ja likviditeettiriskistä.

Sääntelyyn liittyvät riskit liittyvät siihen, miten organisaatio pystyy noudattamaan lainsäädäntöä ja muita määräyksiä (esim. EU:n uusi tietosuoja-asetus, korruptiota ja lahjuksia koskeva lainsäädäntö, sisäpiirisääntely, sanktiot ja vientivalvontasääntely), sisäisiä politiikkoja ja sääntöjä sekä eettistä toimintatapaa ja korkeaa moraalia.

Riskit ryhmitellään yhtiön GRC-järjestelmän avulla riskikarttoihin, jotka yksiköiden johtoryhmät ja tarkastus- ja riskivaliokunta käyvät läpi. Yhtiön merkittävimmät riskit sekä toimenpiteet niiden hallitsemiseksi on kuvattu alla.

Markkinoiden heilahtelu

Muutokset pohjoismaisilla päämarkkinoilla vaikuttavat markkinaolosuhteisiin ja johtavat heilahteluihin, millä saattaa olla kielteinen vaikutus markkinoiden kasvuun. Muutokset taloudellisessa ympäristössä ja asiakaskysynnässä saattavat vaikuttaa sekä liiketoiminnan volyymiin että hintatasoon, mikä voi johtaa odotettua heikompaan liikevaihtoon tai hitaampaan liikevaihdon kasvuun.

Jatkuvia palveluja koskevat monivuotiset sopimukset vähentävät osaltaan näitä vaikutuksia. Tieto pyrkii myös solmimaan pitkäaikaisia liikesuhteita ja olemaan avainasiakkaidensa pääasiallinen toimittaja, mukaan lukien koko elinkaaren kattavat tietotekniikkapalvelut. Yhtiö suunnittelee tarkasti investointikohteet ja päätöksenteko tapahtuu yhtiön politiikkojen mukaisesti.

Globaali palvelutarjonta, uusien tuotteiden myyminen olemassa oleville asiakkaille ja kova hintakilpailu ovat globaalin toimitusmallin kehittämisen tärkeimmät ajurit tietotekniikkasektorilla. Tiedon asemaa Pohjoismaiden johtavana pilvipalvelutoimittajana yrityksille tuetaan olemassa olevalla ja uudella osaamisella sekä oikeiden kumppanien valinnalla.

Muutos ja transformaatio

Yhtiön laaja-alainen muutos ja uudelleenorganisointi saattavat aiheuttaa muutoksen vastustusta, mikä saattaa pidentää siirtymävaihetta ja vaikuttaa toiminnan tehokkuuteen vielä muutoksen jälkeenkin.

Tiedossa muutoksenhallinta on keskitetty yhteen toimintoon (Programme Management Office, PMO), joka tarjoaa vakioituja työkaluja ja järjestelmiä muutoksenhallintaan mukaan lukien viestintä, tavoitteiden asettaminen sekä strategian toteuttamiseen ja muutosvaiheeseen liittyvä koulutus. Toimintoa voidaan hyödyntää myös uudelleenkoulutuksen suunnittelussa, rekrytoinnissa ja henkilöstön vaihtuvuuden vähentämisessä.

Results Management Office (RMO) asettaa projektinhallinnalle yhteiset standardit, joita käytetään projektien talouden hallinnan ja seurannan asianmukaisuuden varmistamiseen.

Vuosikertomus 2018

Koska merkittävä osa Tiedon liikevaihdosta ja suurin osa sen tuloksesta tulee Suomesta, korkea markkinaosuus tekee toiminnan kasvattamisen vaikeammaksi. Ruotsi on yhtiön toiseksi suurin markkina, ja merkittävä osuus kasvusta tuleekin Ruotsin markkinoilta. Lisäksi noin puolet nykyisestä konsultointiin liittyvästä liikevaihdosta kertyy lyhytaikaisista sopimuksista, mutta hyvä tilauskanta vähentää tähän liittyvää riskiä.

Nopeat muutokset eri alueiden markkinaympäristössä, asiakaskysynnässä sekä asiakkaiden strategioissa tai kilpailutilanteessa saattavat vaikuttaa kielteisesti Tiedon toimintaan ja kannattavuuteen.

Hajauttaakseen liiketoimintaansa Tieto tarjoaa myös palveluja useille eri toimialoille ja haluaa kehittää liiketoimintavaliokoimaansa tarjoamalla koko elinkaaren kattavia tietotekniikkapalveluja ja uusia hybridipilviratkaisuja vahvistaen näin asemaansa sekä nykyisten että uusien asiakkaiden keskuudessa. Tieto myös pyrkii parantamaan kilpailukykyään edelleen palvelutuotantoa teollistamalla ja ratkaisuja standardoimalla.

Palveluiden jatkuvuus

Asiakkaiden ja yhteiskunnan luottamus perustuu palveluihin, jotka ovat aina saatavilla. Tämän vuoksi liiketoiminnan jatkuvuuden suunnittelu on etusijalla Tiedon toiminnassa sen varmistamiseksi, että virhesietoisuus on oikealla tasolla.

Jotta Tieto voi vähentää palvelun jatkuvuuteen liittyviä riskejä ja ymmärtää paremmin konesalien riippuvuussuhteita, IT-resurssien hallintaa sekä seurantajärjestelmiä ylläpidetään ja uudistetaan jatkuvasti. Laajan liiketoiminnan keskeytysvakuutuksen lisäksi Tiedon palautus- ja varmuuskopiointijärjestelmät varmistavat mahdollisten palvelukatkosten sujuvan hoidon. Virhetilanteiden analysointi, parhaat käytännöt ja kokemukset aiemmista tapahtumista auttavat valmistautumaan palvelun jatkuvuuteen liittyviin riskeihin ja vähentämään niitä.

Myös kattava merkittävien tapahtumien hallintaprosessi vähentää palvelukatkoksia.

Tarjouksiin ja toimitusten hallintaan liittyvät laatukustannukset

Virhearviot asiakkaiden muuttuvien tarpeiden, liiketoimintaprosessien sekä vaatimusten ymmärtämisessä ja analysoinnissa saattavat johtaa projektien ja palvelujen virheelliseen mitoittamiseen, mikä voi vaikeuttaa asiakassopimusten noudattamista. Tämä voi puolestaan johtaa projektien aikataulujen venymiseen, tappioihin tai asiakassopimusten irtisanomiseen.

Tieto kerää jatkuvasti palautetta asiakkailtaan voidakseen ymmärtää paremmin eri liiketoimintalueiden vaatimukset. Tarjousten riskienhallintaa, vaatimusten analysointia, toimitusten hallintaa sekä niiden laadunvarmistusta parannetaan jatkuvasti riskien vähentämiseksi. Tieto on myös kehittänyt riskienhallintatyökaluja, joiden avulla voidaan paremmin ymmärtää asiakkaiden tarjouspyyntöjä ja hallita riskejä myynnistä aina toimituksiin saakka. Jos asiakkaan liiketoimintavaatimuksissa tapahtuu muutoksia, niistä johtuvat projektitoimitusten muutokset hallinnoidaan sopimusten mukaan projektiorganisaatiossa standardimenetelmin.

Henkilöstön vaihtuvuus

Kova kilpailu ja uusien palveluiden kysyntä edellyttävät osaamisen nopeaa uudistamista, uuden osaamisen saamista ja perinteisen liiketoimintaosaamisen säilyttämistä, jotta yhtiö voi kehittää uusia palvelumalleja ja palveluita. Tiedon menestys perustuu sitoutumiseen, innovaatioihin, osaamisen kehittämiseen ja uudistamiseen, asiakkaiden liiketoiminnan laaja-alaiseen ymmärtämiseen ja organisaation kypsytyteen. Lisäksi menestyksen avaintekijöitä ovat Tiedon työntekijöiden ja esimiesten osaaminen sekä paikallisesti että yhtiön globaaleissa toimituskeskuksissa.

Yhtiön tulos ja strategian toteuttaminen saattavat heikentyä, jos yhtiö ei pysty pitämään palveluksessaan avainhenkilöitä ja palkkaamaan uutta henkilöstöä, jolla on tarvittava osaaminen. Henkilöstön korkea vaihtuvuus saattaa myös viivästyttää asiakasprojekteja ja johtaa sopimussakkoihin tai asiakkaiden menettämiseen.

Vähentääkseen näitä riskejä Tieto toimii yhtenäisten toimitusmallien pohjalta kaikissa toimipisteissään ja tarjoaa työntekijöilleen haastavia tehtäviä, monipuolisia kehittymismahdollisuuksia, vahvan yrityskulttuurin sekä koulutusmahdollisuuksia ja mielenkiintoisia urapolkuja työkierron avulla. Yhtiön palkitsemisjärjestelmät ovat kilpailukykyisiä ja sisältävät koko konsernin kattavat kannustinjärjestelmät. Houkuttelevilla rekrytointityökaluilla ja -strategioilla sekä osaamisen hallinnalla ja kehittämisellä on keskeinen asema Tiedon strategiassa. Lisäksi yhtiön Employer Branding -ohjelman avulla rakennetaan ja vahvistetaan yhtiön imagoa houkuttelevana työnantajana sekä sisäisesti että ulkoisesti.

Luottoriskit

Yleisten markkinaolosuhteiden ja maailmantalouden muutokset saattavat lisätä taloudellisia riskejä. Luottoriskejä saattaa syntyä, jos asiakkaat tai muut vastapuolet eivät pysty täyttämään velvoitteitaan Tietoa kohtaan.

Tiedon luottopolitiikan mukaan rahoitustoiminto vastaa asiakkaiden luottokelpoisuuden arvioinnista yhdessä liiketoimintojen kanssa. Arvioissa otetaan huomioon aiemmat kokemukset, asiakkaan taloudellinen tilanne ja muut oleelliset tekijät. Taloudellisiin vastapuoliin liittyviä luottoriskejä hallitaan käyttämällä vastapuolille määritettyjä limiittejä Tiedon rahoituspolitiikan mukaisesti.

Yhtiössä on lisätty tietoisuutta luottoriskeistä lisäraportoinnin ja -koulutuksen avulla. Tieto on myös muuttanut perintäprosessiaan osana luottoriskien hallinnan parannustoimenpiteitä.

Valuuttariskit

Yhtiön valuuttariski syntyy ulkomaankaupasta, varainhallinnasta ja sisäisestä rahoituksesta. Myös konserniyhtiöiden taseiden ja tuloslaskelmien muuntaminen euroiksi aiheuttaa

valuuttariskiä.

Koska merkittävä osuus konsernin liikevaihdosta syntyy Ruotsissa, Ruotsin kruunun muutokset euroon nähden saattavat vaikuttaa konsernin tilinpäätökseen.

Yhtiön rahoituspolitiikassa määritellään periaatteet ja riskirajat, joiden puitteissa toimitaan.

Likviditeettiriski

Poikkeavat markkinaolosuhteet rahoitusmarkkinoilla saattavat vaikeuttaa uuden rahoituksen saantia väliaikaisesti ja lisätä rahoituskustannuksia.

Yhtiön rahoitustoiminto seuraa ja hoitaa Tiedon likviditeettiä ylläpitämällä riittävää laina- ja sijoitussalkkua. Vaihtoehtoisia rahoituslähteitä ja niiden kustannuksia analysoidaan jatkuvasti. Tiedon taloudellisia riskejä on kuvattu yksityiskohtaisesti tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Riskien hallinnointi ja vaatimustenmukaisuus

Tiedossa hallinnointimalli, riskit ja säädösten noudattamisen valvonta liittyvät läheisesti toisiinsa. Niiden johtaminen määritellään yhtiön periaatteissa ja säännöissä ja niitä valvotaan asianmukaisesti. Esimerkiksi taloushallinnossa taloudellinen raportointi, ohjeiden noudattaminen ja riskien seuranta on integroitu päivittäiseen toimintaan. Automatisoitujen prosessien ansiosta Tieto pystyy helposti sopeutumaan muutoksiin liiketoimintaolosuhteissa, sääntelyssä tai yhtiön periaatteissa.

Tieto on panostanut prosessien automatisointiin voidakseen parantaa laatua ja alentaa kustannuksia. Huolellisesti laaditut politiikat ja säännöt varmistavat sen, että koko Tiedon organisaatio ymmärtää täysin automatisoinnin merkityksen riskien ja sääntelyn noudattamisen kannalta.

Lähipiiriliiketoimet

Tieto ilmoittaa tiedot lähipiiritapahtumista hallituksen toimintakertomuksessa sekä tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Lisäksi yhtiö seuraa yhtiön ja sen lähipiirin välisiä liiketoimia ja pyrkii varmistamaan, että mahdolliset eturistiriidat otetaan huomioon päätöksenteossa.

Yhteenveto lähipiiritoimista löytyy tilinpäätöksen **liitteestä 28**. Tiedolla ei tällä hetkellä ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisivat yhtiön kannalta olennaisia, poikkeaisivat yhtiön tavanomaisesta liiketoiminnasta tai jotka olisi tehty muutoin kuin tavanomaisin markkinaehdoin.

Sisäpiirihallinto

Tieto noudattaa Nasdaq Helsingin pörssiyhtiöille annettua sisäpiiriohjetta. Lisäksi Tiedon hallitus on hyväksynyt Tiedon oman sisäpiiriohjeen.

Tieto on määritellyt, että sen emoyhtiön hallitus ja toimitusjohtaja ovat velvollisia ilmoittamaan liiketoimensa. Lisäksi Tieto on asettanut kaupankäyntirajoituksia johtoryhmän jäsenille, henkilöille, jotka osallistuvat osavuositarkastusten ja tilinpäätösten valmisteluun, sekä muille henkilöille, joiden katsotaan saavan luottamuksellista tai arkaluoteista tietoa asemansa tai toimisuhteensa perusteella.

Ilmoitusvelvolliset ja henkilöt, joiden kaupankäyntiä on rajoitettu, eivät saa käydä kauppaa Tiedon osakkeilla tai muilla rahoitusinstrumenteilla suljetun ajanjakson aikana. Suljettu ajanjakso kattaa 30 kalenteripäivää ennen osavuositarkastuksen tai tilinpäätöstiedotteen julkistamista mukaan lukien julkistamispäivän (= 30 + 1 päivää).

Tiedossa sisäpiiriasioista vastaa lakiasiaintoimittaja. Tiedon lakiasiaintoimisto valvoo sisäpiirisääntöjen noudattamista sekä huolehtii tarvittavasta ohjauksesta ja koulutuksesta.

Tilintarkastajat

Tiedon hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunta valmistelee esityksen tilintarkastajien valinnasta, joka esitetään yhtiön hallitukselle ja lopulta yhtiökokouksen päätettäväksi. Yhtiökokous päättää tilintarkastajille maksettavista palkkioista, ja tarkastus- ja riskivaliokunta arvioi niitä vuosittain.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunnan suosituksen mukaisesti, että vuoden 2019 yhtiökokouksessa valittavalle tilintarkastajalle maksetaan palkkio tilintarkastajan laskun mukaan valiokunnan hyväksymien hankintaperiaatteiden mukaisesti.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunnan suosituksen mukaisesti, että tilikaudelle 2019 tilintarkastajaksi valitaan tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy. Tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy on ilmoittanut, että KHT Jukka Vattulainen toimii päävastuullisena tilintarkastajana.

Tilintarkastus

Vuoden 2018 varsinainen yhtiökokous valitsi uudelleen yhtiön tilintarkastajaksi PricewaterhouseCoopers Oy:n tilikaudelle 2018. PricewaterhouseCoopers Oy ilmoitti päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Tomi Hyryläisen. Koska Tomi Hyryläinen nimitettiin Tiedon talousjohtajaksi helmikuusta 2019 alkaen, PricewaterhouseCoopers Oy luopui tilintarkastustehtävästään tilivuodelta 2018. Patentti- ja rekisterihallitus määräsi Deloitte Oy:n uudeksi tilintarkastajaksi. Päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT Jukka Vattulainen.

Vuonna 2018 Tieto-konserni maksoi tilintarkastajille tilintarkastuksesta yhteensä 1,1 (0,8) milj. euroa, josta 0,8 (0,8) milj. euroa konsernin tilintarkastajalle PricewaterhouseCoopersille ja 0,3 (-) milj. euroa Deloitteille. Muista palveluista maksettiin yhteensä 0,8 (0,3) milj. euroa, josta 0,6 (0,3) milj. euroa konsernin tilintarkastajalle PricewaterhouseCoopersille ja 0,2 (-) Deloitteille.

Palkitseminen

Tiedon palkitsemisperiaatteiden tavoitteena on saada yhtiöön osaavia henkilöitä ja pitää heidät konsernin palveluksessa, motivoida avainhenkilöitä sekä yhtenäistää yhtiön osakkeenomistajien ja johdon tavoitteet yhtiön arvon kasvattamiseksi.

Yhtiön työntekijöiden palkitsemisperiaatteet määritellään yhtiön henkilöstöpolitiikassa, jota yhtiö soveltaa globaalisti kaikissa yksiköissään tukeakseen strategiaansa, tavoitteitaan ja arvojaan.

Hallituksen palkitsemisesta päättää varsinainen yhtiökokous osakkeenomistajien nimitystoimikunnan esityksestä. Hallituksen palkitsemisvaliokunta vastaa johtoryhmän jäsenten palkitsemisen suunnittelusta ja muun henkilöstön palkitsemisperiaatteiden laatimisesta. Yhtiön hallitus päättää toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten palkitsemisesta valiokunnan esityksestä.

Hallituksen palkitseminen

Vuoden 2018 varsinaisen yhtiökokouksen päätösten mukaisesti hallituksen vuotuiset palkkiot ovat:

- hallituksen puheenjohtaja 91 000 euroa,
- hallituksen varapuheenjohtaja 55 000 euroa ja
- hallituksen varsinaiset jäsenet 36 000 euroa.

Hallituksen valiokunnan puheenjohtajalle maksetaan sama palkkio kuin hallituksen varapuheenjohtajalle, paitsi jos sama henkilö on hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Lisäksi hallituksen jäsenelle maksetaan 800 euron kokouspalkkio jokaiselta hallituksen kokoukselta sekä hallituksen pysyvän tai tilapäisesti asetetun komitean kokoukselta.

Lisäksi vuoden 2018 varsinainen yhtiökokous päätti, että 40 % kiinteästä vuosipalkkiosta maksetaan markkinoilta hankittavina Tieto Oyj:n osakkeina. Hallituksen jäsenille ei ole asetettu rajoituksia osakkeiden luovutuksen suhteen, mutta yhtiö suosittelee, että hallituksen jäsenet pitäisivät kaikki palkkiona saamansa osakkeet niin kauan kuin he ovat Tiedon hallituksen jäseniä.

Edellä kuvatun osakepalkkion lisäksi hallituksen jäsenet eivät osallistu muihin osakepohjaisiin järjestelyihin tai saa palkkioita sellaisista eikä hallituksen jäsenillä ole eläkejärjestelyjä Tiedossa. Tiedon toimiva johto ja henkilöstö eivät saa erillistä korvausta hallitustyöskentelystä tai kokouksiin osallistumisesta konserniin kuuluvissa yrityksissä. Lukuun ottamatta henkilöedustajia hallituksen jäsenillä ei ole työ- tai palvelusuhdetta Tietoon.

Hallituksen jäsenten ja koko hallituksen palkitseminen 2018¹⁾

Nimi	Vuosispalkkio		Kokouspalkkiot, euroa
	Käteispalkkio (60 %) ²⁾	Osakepalkkio (40 %) ³⁾	
Kurt Jofs (hallituksen ja palkitsemisvaliokunnan pj)	54 600	1 219	15 200
Harri-Pekka Kaukonen (varapuheenjohtaja ja tarkastus- ja riskivaliokunnan pj)	33 023	736	19 200
Timo Ahopelto	21 607	482	18 400
Liselotte Hägertz Engstam ⁴⁾	21 607	482	17 600
Johanna Lamminen	21 607	482	18 400
Sari Pajari ⁵⁾	N/A	N/A	3 200
Endre Rangnes	21 607	482	15 200
Jonas Synnergren	21 607	482	15 200
Jonas Wiström ⁵⁾	N/A	N/A	2 400
Yhteensä	195 661 euroa	4 365 osaketta	124 800 euroa

Hallituksen jäsenten osakeomistukset Tiedossa⁶⁾

Nimi	31.12.2018	31.12.2017
Kurt Jofs (hallituksen ja palkitsemisvaliokunnan pj)	14 930	13 711
Harri-Pekka Kaukonen (varapuheenjohtaja ja tarkastus- ja riskivaliokunnan pj)	2 079	1 343
Timo Ahopelto	982	500
Liselotte Hägertz Engstam ⁴⁾	482	N/A
Johanna Lamminen	1 560	1 078
Sari Pajari ⁵⁾	N/A	4 096
Endre Rangnes	2 835	2 353
Jonas Synnergren	4 578	4 096
Jonas Wiström ⁵⁾	N/A	500

¹⁾ Hallituksen jäsenet eivät ole saaneet muita etuja.

²⁾ Bruttosumma ennen veroja

³⁾ Osakkeet hankittiin ja toimitettiin toukokuussa 2018.

⁴⁾ Hallituksen jäsen 22.3.2018 alkaen.

⁵⁾ Hallituksen jäsen 22.3.2018 saakka.

⁶⁾ Hallituksen jäsenten määräysvalta-yhteisöillä ei ollut osakkeita tai osakeperusteisia oikeuksia 31.12.2018.

Yhteenveto Tiedon johtoryhmän palkitsemisesta

Elementti	Tarkoitus	Kuvaus
Palkka	Korvaus päivittäisestä panoksesta	Kiinteä palkkio määriteltyjen työtehtävien suorittamisesta. Kuukausipalkan lisäksi voidaan maksaa auto- ja matkapuhelinetu yhtiön periaatteiden mukaisesti. Palkkaa tarkastellaan vuosittain perustuen henkilön suoritukseen ja tilanteeseen palkkamarkkinoilla.
Lyhyen aikavälin kannustimet	Palkkio yrityksen ja yksilön suorituksesta	Käteispohjainen ohjelma, joka palkitsee yrityksen ja yksilön suorituksen lyhyellä aikavälillä (12 kk). Toimitusjohtajan tulospalkkio on 50 % ja muiden johtoryhmän jäsenten tulospalkkio 40 % vuotuisesta peruspalkasta, kun tavoitteet saavutetaan. Toimitusjohtajan tulospalkkio on enintään 100 % ja muiden johtoryhmän jäsenten enintään 75 %. Tulospalkkioiden suuruudesta päättää hallitus tilinpäätöksen valmistuttua. Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten palkitsemisen perusteena olevien tekijöiden painotus on kuvattu erillisessä taulukossa. Yhtiön hallitus vahvistaa vuosittain tavoitteet tulospalkkioille.
Pitkä aikavälin kannustimet	Kannustavat osakeomistukseen	Osakepohjaiset ohjelmat palkitsevat yrityksen johtoa ja avainhenkilöitä yhtiön kasvusta ja määriteltyjen strategisten tavoitteiden saavuttamisesta. Pitkän aikavälin ohjelmat alkavat vuosittain, tulokauden ollessa kolme vuotta. Tiedon osakepohjaisten kannustinohjelmien tärkeimmät periaatteet, kuten palkitsemisen perusteet ja määrät, on kuvattu yhtiön verkkosivuilla (www.tieto.com/investors).
Lisäeläke	Tarjoaa eläke-etuuksia	Toimitusjohtaja: maksuperusteinen eläkejärjestelmä, jonka kustannus on 23 % vuotuisesta peruspalkasta. Eläkeikä on 63 vuotta. Muilla suomalaisilla johtoryhmän jäsenillä on maksuperusteinen eläkejärjestelmä, jonka vuotuinen kustannus on 15 % vuotuisesta peruspalkasta. Tieto on ottanut johtoryhmän Suomen ulkopuolella asuville jäsenille yksilölliset eläkevakuutukset paikallisten käytäntöjen mukaisesti. Eläkeiät määräytyvät paikallisten säännösten mukaisesti.
Takaisinperintä	Varmistaa korvauksen suorituksesta	Takaisinperintäehtoja sovelletaan lyhyen ja pitkän aikavälin kannustimiin epätavallisissa tilanteissa kuten väärinkäytökset tai taloudellisten tulosten vääräntäminen.
Osakeomistus	Kannustaa hankkimaan merkittävän osakeomistuksen Tiedosta	Suosittelava vähimmäissijoitus yhtiön osakkeisiin vastaa yhden vuoden bruttoperuspalkkaa.
Palvelusopimukset ja irtisanomiskorvaus	Tarjoaa selkeät sopimusehdot	Toimitusjohtaja: mikäli Tieto irtisanoo sopimuksen, irtisanomisaika on 12 kk. Tiedon irtisanoessa sopimuksen se maksaa irtisanomisajan palkan lisäksi 6 kuukauden peruspalkkaa ja lyhyen aikavälin kannustinta vastaavaan irtisanomiskorvaukseen. Mikäli toimitusjohtaja irtisanoo sopimuksen, irtisanomisaika on 6 kk. Change of control ehdot ovat samat kuin irtisanomisen ollessa kyseessä lukuun ottamatta myönnetyn enimmäisosakemäärän rahallista arvoa viimeisimmässä pitkän aikavälin kannustinohjelmassa irtisanomisajan palkan lisäksi. Muiden johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika vaihtelee ja määrät vastaavat irtisanomisaikaa.

Osakepohjaiset pitkän aikavälin kannustimet

Hallitus hyväksyy kaikkien osakekannustinohjelmien ehdot.

Pitkän aikavälin kannustinohjelma (Long-Term Incentive Programme) vuosille 2015–2017 kattoi johtoryhmän jäsenet ja noin 123 avainhenkilöä. Ohjelma koostuu kannustinosakkeista (performance shares ja restricted shares). Ansaintajakso oli kolme vuotta, 1.1.2015 - 31.12.2017. Osakkeet toimitettiin vuoden 2018 keväällä.

Pitkän aikavälin kannustinohjelma (Long-Term Incentive Plan) vuosille 2016–2018 kattaa johtoryhmän jäsenet sekä yhtiön avainhenkilöitä, yhteensä 106 osallistujaa. Ohjelma koostuu kannustinosakkeista (performance shares ja restricted shares). Kukin voi osallistua joko molempiin ohjelmiin tai ainoastaan toiseen. Ansaintajakso oli kolme vuotta, 1.1.2016 - 31.12.2018. Mikäli tulospittarit ja muut tavoitteet saavutetaan, osakkeet toimitetaan osallistujille keväällä 2019.

Pitkän aikavälin kannustinohjelma (Long-Term Incentive Plan) vuosille 2017–2019 kattaa johtoryhmän jäsenet sekä yhtiön avainhenkilöitä, yhteensä 151 osallistujaa. Ohjelma koostuu kannustinosakkeista (performance shares ja restricted shares). Kukin voi osallistua joko molempiin ohjelmiin tai ainoastaan toiseen. Ansaintajakso on kolme vuotta, 1.1.2017 - 31.12.2019. Mikäli tulospittarit ja muut tavoitteet saavutetaan, osakkeet toimitetaan osallistujille keväällä 2020.

Pitkän aikavälin kannustinohjelma (Long-Term Incentive Plan) vuosille 2018–2020 kattaa johtoryhmän jäsenet sekä yhtiön avainhenkilöitä, yhteensä 246 osallistujaa. Ohjelma koostuu kannustinosakkeista (performance shares ja restricted shares). Kukin voi osallistua joko molempiin ohjelmiin tai ainoastaan toiseen. Ansaintajakso on kolme vuotta, 1.1.2018 - 31.12.2020. Mikäli tulospittarit ja muut tavoitteet saavutetaan, osakkeet toimitetaan osallistujille keväällä 2021.

Hallituksen omien osakkeiden hankkimiseksi ja liikkeeseen laskemiseksi tarvittavia valtuuksia ehdotetaan vuosittain hyväksyttäväksi varsinaiselle yhtiökokoukselle. Yhtiökokous 2018 päätti hallituksen osakeantivaltuutukseen liittyen, että enintään 700 000 osaketta voidaan antaa käytettäväksi yhtiön osakepohjaisten kannustinjärjestelyiden osana, mikä vastaa alle 1 %:a yhtiön kaikkien osakkeiden lukumäärästä.

Tiedossa ei ole perustettu uusia optio-ohjelmia vuoden 2009 yhtiökokouksen jälkeen. Viimeinen optio-ohjelma 2009 päättyi 2009C-optioiden merkintäajan päättyessä 31.3.2016.

Eläkejärjestelyt

Tiedolla on useita eri eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat kansallisiin vaatimuksiin ja käytäntöihin. Lakisääteisten eläkkeiden lisäksi johtoryhmän jäsenillä on vapaaehtoisia eläkejärjestelyjä. Tällä hetkellä kaikki lisäeläkejärjestelyt ovat ns. maksuperusteisia järjestelmiä.¹⁾

Maksuperusteissa järjestelmissä maksut järjestelmiin kirjataan sen kauden kuluiksi, johon ne liittyvät. Maksamisen jälkeen yhtiöllä ei ole muita velvoitteita kyseisistä eläkejärjestelmistä.

¹⁾ Viimeinen rahastopohjainen eläkevakuutus päättyi elokuussa 2017.

Toimitusjohtaja

Kimmo Alkio	
Palkka 2018 (2017)	637 500 (600 000) euroa
Edut 2018 (2017)	3 366 (3 235) euroa
Tulospalkkio 2018 (2017)	Arvio 440 194 euroa (vuonna 2018 maksettiin 399 415 euroa vuoden 2017 tuloksesta).
Tulospalkkion perusteet 2018	50 % peruspalkasta perustuen konsernin ja Tuotekehityspalvelut-alueen myyntiin ja tulokseen sekä strategian implementointiin, kun tavoitteet saavutetaan. Enintään 100 % peruspalkasta perustuen konsernin ja Tuotekehityspalvelut-alueen myyntiin ja tulokseen sekä strategian implementointiin, kun saavutukset ylittävät tavoitteet. Palkitsemisen perustana olevien tekijöiden painotus • Yrityksen ja Tuotekehityspalvelut-alueen tulos 30 % • Yrityksen ja Tuotekehityspalvelut-alueen myynti 40 % • Strategian implementointi 30 %
Tulospohjainen lisätulospalkkio	Toimitusjohtaja on oikeutettu tulospohjaiseen lisätulospalkkioon, joka voi tulla maksettavaksi tilikaudella 2020. Palkkio perustuu hallituksen asettamien haastavien kannattavuustavoitteiden (EBIT) saavuttamiseen vuonna 2019 yhtiön uudistetun strategian ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti. Palkkion bruttoenimmäismäärä on 50 000 osaketta, kuitenkin enintään 3 000 000 euroa. Maksettava tulospalkkio koostuu Tiedon osakkeista sekä käteisosuudesta palkkioon liittyvien verojen ja veronluonteisten kulujen kattamiseksi.
Pitkän aikavälin kannustinohjelma 2015–2017	Toimitusjohtajalle toimitettiin yhteensä 9 950 Tiedon osaketta maaliskuussa 2018 perustuen kriteerien saavuttamiseen. Lisäksi maksettiin 11 110 osakkeen arvoa vastaava käteisosuus. Maksetun bruttopalkkion kokonaisarvo oli 609 721 euroa.
Pitkän aikavälin kannustinohjelma 2016–2018	Oikeutti 20 000 osakkeeseen (performance shares), jos tulostulostareiden tavoitetasot saavutetaan, ja enintään 40 000 osakkeeseen. Ohjelman ansaintajakso on 2016–2018. Osakkeiden käypä arvo on 537 624 euroa. ¹⁾
Pitkän aikavälin kannustinohjelma 2017–2019	Oikeuttaa 20 000 osakkeeseen (performance shares), jos tulostulostareiden tavoitetasot saavutetaan, ja enintään 40 000 osakkeeseen ja lisäksi 5 000 osakkeeseen (restricted shares). Ohjelman ansaintajakso on 2017–2019. Osakkeiden käypä arvo on 617 796 euroa. ¹⁾
Pitkän aikavälin kannustinohjelma 2018–2020	Oikeuttaa 22 881 osakkeeseen (performance shares), jos tulostulostareiden tavoitetasot saavutetaan, ja enintään 45 762 osakkeeseen. Ohjelman ansaintajakso on 2018–2020. Osakkeiden määrä vastasi 100 %:a vuotuisesta peruspalkasta myöntämishetkellä. Osakkeiden käypä arvo on 647 441 euroa. ¹⁾
Osakepohjaisiin kannustimiin liittyvät kustannukset	660 246 (399 081) euroa.
Eläkekustannus	314 530 (277 593) euroa

¹⁾ Pitkän aikavälin kannustinohjelmien käypä markkina-arvo lasketaan käyttäen viimeisimpiä tulossennusteita ja Tiedon osakkeen arvoa 31.12.2018 eli 23,58 euroa.

²⁾ Maksuperusteisissa järjestelmissä maksut järjestelmiin kirjataan sen kauden kuluksi, johon ne liittyvät. Maksamisen jälkeen yhtiöllä ei ole muita velvoitteita kyseisten eläkejärjestelmien suhteen.

Säännöllisesti päivitettävät tiedot toimitusjohtajan omistamista osakkeista ja optioista löytyvät Tiedon verkkosivuilta (www.tieto.com/investors).

Johtoryhmän jäsenten palkitseminen

Alla olevassa taulukossa on esitetty yhteenveto johtoryhmän jäsenten palkitsemisesta.

Johtoryhmä (pois lukien toimitusjohtaja)

Palkat yhteensä 2018 (2017)	2 312 039 (2 789 836) euroa
Edut yhteensä 2018 (2017)	115 178 (122 444) euroa
Erityismaksut 2018 (2017)	0 (477 137) euroa (eroraha)
Tulospalkkiot 2018 (2017) yhteensä	Arvio 782 506 euroa (vuonna 2018 maksettiin 825 218 euroa vuoden 2017 tuloksesta).
Tulospalkkion perusteet 2018	Kun tavoite saavutetaan 40 % peruspalkasta ja enintään 75 % peruspalkasta. Tulospalkkion on määrä palkita yrityksen ja yksilön suorituksia. Nämä kaksi muodostavat perusteet suorituksen arvioinnille. Hallitus vahvistaa perusteet erikseen kullekin johtoryhmän jäsenelle. Talousjohtaja: yksilöllisen suorituksen lisäksi tulospalkkio perustuu yhtiön tulokseen, jota mitataan seuraavilla tekijöillä: • Yrityksen tulos • Yrityksen myynti • Kassavirran paraneminen Muut jäsenet: yksilöllisen suorituksen lisäksi tulospalkkio perustuu seuraaviin: • yhtiön ja/tai • oman toimialaryhmän tai palvelualueen tulokriteerit (liikevoittoprosentti, myynti ja muut tulostavoitteet)
Pitkän aikavälin kannustinohjelma 2015–2017	Maaliskuussa 2018 johtoryhmän jäsenille toimitettiin yhteensä 25 292 Tiedon osaketta perustuen kriteerien saavuttamiseen. Lisäksi maksettiin 29 380 osakkeen arvoa vastaava käteisosuus. Maksetun bruttopalkkion kokonaisarvo oli 1 582 842 euroa.
Pitkän aikavälin kannustinohjelma 2016–2018	Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja 81 000 osakkeeseen (performance shares), jos tulospalkkion enimmäistasot saavutetaan, sekä 9 000 osakkeeseen (restricted shares). Ohjelman ansaintajakso on 2016–2018. Näiden osakkeiden käypä arvo on 1 300 909 euroa. ¹⁾
Pitkän aikavälin kannustinohjelma 2017–2019	Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja 86 000 osakkeeseen (performance shares), jos tulospalkkion enimmäistasot saavutetaan, sekä 10 000 osakkeeseen (restricted shares). Ohjelman ansaintajakso on 2017–2019. Näiden osakkeiden käypä arvo on 1 310 576 euroa. ¹⁾
Pitkän aikavälin kannustinohjelma 2018–2020	Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja 112 800 osakkeeseen (performance shares), jos tulospalkkion enimmäistasot saavutetaan. Ohjelman ansaintajakso on 2018–2020. Näiden osakkeiden käypä arvo on 1 595 894 euroa. ¹⁾
Osakepohjaisiin kannustimiin liittyvät kustannukset	1 727 068 (1 102 133) euroa.
Eläkekustannus	772 335 (1 058 548) euroa ²⁾

¹⁾ Pitkän aikavälin kannustinohjelman 2016–2018, pitkän aikavälin kannustinohjelman 2017–2019 ja pitkän aikavälin kannustinohjelman 2018–2020 käypä arvo lasketaan käyttäen viimeisimpiä tulospalkkioita ja Tiedon osakkeen arvoa 31.12.2018 eli 23,58 euroa

²⁾ Maksuperusteisissa järjestelmissä maksut järjestelmiin kirjataan sen kauden kuluksi, johon ne liittyvät. Maksamisen jälkeen yhtiöllä ei ole muita velvoitteita kyseisten eläkejärjestelmien suhteen.

Johtoryhmän osakeomistus¹⁾

Nimi	31.12.2018	31.12.2017
Kimmo Alkio	30 000	32 971
Håkan Dahlström	7 308	3 042
Lasse Heinonen ²⁾	N/A	17 767
Ari Järvelä	10 427	6 945
Satu Kiiskinen	11 992	5 366
Katariina Kravi	8 368	5 476
Tom Leskinen	1 085	100
Cristina Petrescu	948	702
Janne Salminen ³⁾	1 597	N/A
Christian Segersven	200	0
Markus Suomi ⁴⁾	0	N/A

Yhteenveto koko johtoryhmän palkitsemisesta vuonna 2018 löytyy myös tilinpäätöksen [liitteestä 7](#).

Yhtiön palkka- ja palkkioselvitys löytyy Tiedon verkkosivuilta (www.tieto.com/Investors). [↗](#)

¹⁾ Toimitusjohtajan määräysvalta-yhteisöillä ei ollut osakkeita tai osakeperusteisia oikeuksia 31.12.2018. Tiedolla ei ole aktiivisia optio-ohjelmia.

²⁾ Johtoryhmän jäsen 31.7.2018 saakka.

³⁾ Talousjohtaja sijainen 17.7.2018 alkaen.

⁴⁾ Johtoryhmän jäsen 1.4.2018 alkaen.

Kirje palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajalta

Hyvä osakkeenomistaja,

Strateginen tavoitteemme olla asiakkaiden suosituin kumppani liiketoiminnan uudistamisessa etenee hyvin. Palveluidemme ja ohjelmistojemme kattavuus yhdessä suunnattujen investointiemme kanssa on luonut vakaan pohjan kasvulle. Tulevina vuosina jatkamme toimintaamme rakentamista tälle vahvalle pohjalle kiihdyttääksemme kasvua edelleen.

Palkitseminen Tiedossa

Tiedon palkitsemiskäytäntöjen tavoitteena on varmistaa, että pystymme tarjoamaan työntekijöillemme ja johdolle kilpailukykyiset kokonaisansiot. Haluamme myös palkita hyvistä tuloksista ja saavutuksista sekä yksilö- että yhtiötasolla. Tiedon palkitsemisrakenteet on suunniteltu tukemaan yrityksen myönteistä työnantajamielikuvaa ja siten lisäämään työntekijöiden tyytyväisyyttä ja sitoutumista. Olemme ylpeitä työntekijöiden sitoutumismittauksessa tapahtuneesta parannuksesta, joka korreloi suoraan Net Promoter Scorella mitattuihin asiakaskokemustuloksiin.

Painopistealueet ja palkitseminen vuonna 2018

Vuonna 2018 palkitsemisvaliokunta keskittyi edelleen varmistamaan, että Tiedon palkitsemisjärjestelmät ovat kilpailukykyisiä ja tukevat näin strategian toteutusta. Määrätietoiset panostuksemme ovat tuottaneet tulosta, ja Tieto on palkannut yli 300 asiantuntijaa, kehittäjää, arkkitehtia ja konsulttia vuoden 2018 aikana.

Vuoden 2018 alussa palkitsemisvaliokunta hyväksyi kannustimiin pohjautuvat maksut vuodelta 2017. Tieto maksoi yhteensä 30,6 milj. euroa johdolle ja työntekijöille lyhyen aikavälin kannustimina ja tulospalkkioina. Toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille maksettiin kannustimina yhteensä 1,2 milj. euroa.

Olemme tarjonneet kaikille tärkeimmille sidosryhmillemme vahvaa lisäarvoa. Tämä heijastuu myös pitkän aikavälin kannustinohjelmamme 2015–2017 tulokseen ja osakkeiden toimittamiseen 123 ohjelmaan osallistuneelle henkilölle maaliskuussa 2018. Toimitusjohtajalle maksettiin verojen jälkeen 9 950 osaketta ja muulle johtoryhmälle verojen jälkeen yhteensä 25 292 osaketta.

Vuoden 2018 alussa Tiedon hallitus hyväksyi uuden pitkän aikavälin kannustinohjelman vuosille 2018–2020 palkitsemisvaliokunnan suosituksen pohjalta. Pitkän aikavälin kannustinohjelman tavoitteena on varmistaa, että yhtiö saavuttaa pitkän aikavälin tavoitteensa, ylimmän johdon ja osakkeenomistajien etujen yhteensovittaminen ja valittujen työntekijöiden palkitseminen arvojemme saavuttamisesta. Ohjelma on myös tärkeä elementti johdon kokonaispalkitsemisessa, sillä se sitoo maksetun korvauksen suoraan yhtiön menestykseen. Ohjelmaan osallistumista laajennettiin valittuihin työntekijöihin, joiden tekninen osaaminen on ensiluokkaista ja jotka ovat kriittisessä asemassa strategiamme seuraavan vaiheen toteuttamisessa. Vuosien 2018–2020 ohjelman tulostavoitteiksi sovittiin osakekohtainen tulos (30 %), osakkeenomistajien saama kokonaistuotto (20 %) ja kasvu (50 %) samoin kuin edellisessä ohjelmassa.

Palkitseminen vuonna 2018

Toimitusjohtajalle maksettu vuoden 2018 lyhyen aikavälin kannustin perustui sekä sovittuihin taloudellisiin tavoitteisiin että onnistumiseen strategian toteutuksessa. Toimitusjohtajan ja muun johtoryhmän vuoden 2018 tulosten perusteella ansaitut tulospalkkiot vaihtelivat välillä 26–69 % vuosipalkasta. Vuoden 2018 tulospalkkiot maksetaan keväällä 2019.

Vuosien 2016–2018 osakepohjaisessa ohjelmassa oli mukana 106 henkilöä 31.12.2018. Ohjelman mukaiset osakkeet toimitetaan keväällä 2019 määriteltujen kriteerien perusteella.

Palkitseminen vuonna 2019

Vuoden 2018 lopussa palkitsemisvaliokunta käynnisti uuden pitkän aikavälin kannustinohjelman suunnittelun painopisteiden ollessa edelleen kasvu ja kannattavuus. Ylimmän johdon lisäksi myös tämä kannustinohjelma kattaa henkilöitä, joilla on teknistä avainosaamista.

Lyhyen aikavälin kannustimet suuntaavat edelleen ylimmän johdon huomion kannattavuuteen, kasvuun ja strategisesti tärkeisiin hankkeisiin kunkin omalla vastuualueella. Vuonna 2019 otamme käyttöön ketterämmän ja joustavamman palkitsemisen lisäämällä joustavasti myönnettävien palkkioiden käyttöä merkittävästi. Näin jaamme menestyksemme henkilöstön kanssa.

Kurt Jofs

Hallituksen puheenjohtaja

Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja

Toimintakertomus ja tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus	34
Tunnuslukujen laskentakaavat	68
Konsernitilinpäätös	70
Emoyhtiön tilinpäätös	131
Voitonjakoehdotus, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset sekä tilinpäätösmerkintä	143
Tilintarkastuskertomus	144
Osakkeet ja osakkeenomistajat	148
Tietoja osakkeenomistajille	153

[Tarkempi sisällysluettelo
seuraavalla sivulla →](#)

Toimintakertomus ja tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus	34	Konsernitiilinpäätös (IFRS)	70	OMA PÄÄOMA JA VELAT	109	1. Liikevaihto	135
Viiden vuoden luvut	34	Tuloslaskelma	70	15. Osakepääoma ja rahastot	109	2. Liiketoiminnan muut tuotot	135
IT-markkinoiden kehitys	35	Laaja tulos	70	16. Lainat	110	3. Henkilöstökulut	135
Strategia	37	Tase	71	17. Varaukset	111	4. Liiketoiminnan muut kulut	135
Taloudellinen tulos	40	Rahavirtalaskelma	72	18. Vuokrasopimuksiin liittyvät sitoumukset	111	5. Johdon palkkiot	135
Rahavirta ja rahoitus	45	Laskelma oman pääoman muutoksista	73	19. Ostovelat ja muut velat	112	6. Rahoitustuotot ja -kulut	136
Investoinnit ja kehittäminen	46	Konsernitiilinpäätöksen liitetiedot (IFRS)	75	RAHOITUSINSTRUMENTIT – KÄYVÄT ARVOT		7. Tuloverot	136
Tilauskanta	46	KONSERNITIILINPÄÄTÖKSEN		JA RISKIEN HALLINTA	112	8. Aineettomat hyödykkeet	136
Merkittävät sopimukset	47	LAADINTAPERIAATTEET	75	20. Rahoitusriskien hallinta	112	9. Aineelliset hyödykkeet	137
Konsernirakenteen muutokset	50	TILIKAUDEN TULOS	88	21. Rahoitusvarojen ja -velkojen		10. Sijoitukset	137
Henkilöstö	51	1. Segmentti-informaatio	88	kirjanpitoarvot ja käyvät arvot	121	11. Pitkäaikaiset saamiset	138
Muun kuin taloudellisen tiedon informaatio	54	2. Liikevaihto	92	sekä käyvän arvon hierarkia		12. Lyhytaikaiset saamiset	138
Osakkeenomistajien nimitystoimikunta	58	3. Liiketoiminnan muut tuotot	93	22. Johdannaiset	122	13. Siirtosaamiset	138
Hallitus	58	4. Liiketoiminnan muut kulut	93	KONSERNIN RAKENNE JA LIIKEARVO	122	14. Oman pääoman muutokset	139
Toimitusjohtaja ja toimiva johto	60	5. Rahoitustuotot ja -kulut	94	23. Tytäryhtiöt	122	15. Pakolliset varaukset	139
Tilintarkastajat	62	6. Osakekohtainen tulos	95	24. Osuudet yhteisyrityksissä	124	16. Pitkäaikainen vieras pääoma	139
Osakkeet	63	6. Osakekohtainen tulos	95	25. Yrityshankinnat ja -myynnit	125	17. Lyhytaikainen vieras pääoma	140
Osinko	66	TYÖSUHDE-ETUUKSET	95	26. Liikearvon arvonalentumistestaus	128	18. Siirtovelat	140
Lähitulevaisuuden riskit ja epävarmuustekijät	66	7. Työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut	95	MUUT TIEDOT	130	19. Laskennalliset verosaamiset ja verovelat	141
Kauden jälkeiset tapahtumat	67	8. Osakeperusteiset kannustinojelmät	97	27. Vakuudet ja vastuusitoumukset	130	20. Vastuusitoumukset	141
Koko vuoden 2019 näkymät	67	9. Eläkejärjestelyt	99	28. Lähipiiritapahtumat	130	21. Johdannaiset	142
Taloudellinen kalenteri 2019	67	TULOVEROT	102	29. Tilikauden päättymisen jälkeiset	130	22. Rahoitusriskien hallinta	142
Tunnuslukujen laskentakaavat	68	10. Tuloverot	102	tapahtumat			
		VARAT	105	Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	131	Voitonjakoehdotus,	
		11. Aineettomat hyödykkeet	105	Tuloslaskelma	131	toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen	
		12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	107	Tase	132	allekirjoitukset sekä tilinpäätösmerkintä	143
		13. Pitkä- ja lyhytaikaiset myynti- ja		Rahoituslaskelma	133	Tilintarkastuskertomus	144
		muut saamiset	109	Emoyhtiön tilinpäätöksen		Osakkeet ja osakkeenomistajat	148
		14. Rahavarat	109	laadintaperiaatteet (FAS)	134	Tietoja osakkeenomistajille	153

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS
Viiden vuoden luvut

	2018	2017 ¹⁾	2016	2015	2014
Liikevaihto, milj. euroa	1 599,5	1 543,4	1 492,6	1 460,1	1 522,5
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa	154,7	139,1	140,8	125,2	61,1
Liikevoitto (EBIT), %	9,7	9,0	9,4	8,6	4,0
Voitto ennen veroja, milj. euroa	152,8	135,7	136,8	119,3	56,6
Osakekohtainen tulos, euroa					
Laimentamaton	1,67	1,46	1,46	1,23	0,48
Laimennusvaikutuksella oikaistu	1,66	1,46	1,46	1,23	0,48
Oma pääoma/osake, euroa	6,54	6,46	6,62	6,57	6,44
Osinko/osake, euroa	1,45	1,40	1,37	1,35	1,30
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. euroa	45,0	50,8	61,6	50,5	42,5
Yrityshankinnat, milj.euroa	14,5	49,3	37,6	86,2	1,1
Oman pääoman tuotto, liukuva 12 kk, %	25,7	22,3	22,1	19,0	7,1
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, %	20,9	20,5	21,6	20,4	9,8
Nettovelkaantumisaste, %	28,5	32,7	22,5	2,7	-12,6
Korollinen nettovelka, milj. euroa	137,4	155,7	109,7	13,2	-59,2
Nettovelka/käyttökate (EBITDA)	0,7	0,8	0,6	0,1	-0,4
Omavaraisuusaste, %	41,3	42,5	47,3	46,2	47,8
Henkilöstö keskimäärin	14 907	13 889	13 472	13 184	14 007
Henkilöstö 31.12.	15 190	14 329	13 876	13 083	13 720

¹⁾ Vuoden 2017 vertailutiedot on oikaistu IFRS 15:n käyttöön otosta johtuen.

Katso tunnuslukujen laskentakaavat sivulta [Tunnuslukujen laskentakaavat](#).

IT-markkinoiden kehitys

Toiminnallinen ketteryys ja uusien datakeskeisten liiketoimintamallien innovointi ovat edelleen keskeisiä tekijöitä asiakkaiden uudistaessa toimintaansa. Yritykset ja julkishallinnon organisaatiot kasvattavat investointejaan uusien datakeskeisten palvelujen kehittämiseen ja ainutlaatuisten asiakaskokemusten luomiseen.

Data on muutoksen tärkein mahdollistaja. Uudet palvelut ylittävät usein perinteiset toimialarajat ja niissä hyödynnetään useita datakeskeisiä alustoja. Muutos edellyttää kaikilla toimialoilla mittavaa liiketoimintamallien uudistamista samalla kun liiketoiminnan jatkuvuus tulee taata.

Markkinat ovat edelleen dynaamiset ja kasvun ajurina toimivat asiakkaiden liiketoiminnan uudistaminen sekä uusien teknologioiden käyttöönotto. Pohjoismaisten markkinoiden arvioidaan kasvavan 2–3 % vuonna 2019. Palveluiden painopisteen merkittävä muutos jatkuu: investoinnit perinteisiin infrastruktuuripalveluihin laskevat edelleen samalla kun panostukset konsultointiin ja sovelluspalveluihin kasvavat. Yli 70 % asiakkaiden IT-budjeteista käytetään liiketoimintalähtöiseen, kilpailukykyä vahvistavaan

uudistamiseen, mikä tarjoaa IT-palvelutarjoajille merkittäviä uusia mahdollisuuksia. Uusien pilvipohjaisiin sovelluksiin, designiin ja dataan pohjautuvien palveluiden markkinoiden odotetaan kasvavan yli 20 %.

Lisäarvon luominen asiakkaille edellyttää jatkuvaa uudistumista ja innovaatiota seuraavilla alueilla:

- Palvelukokemusten suunnittelu ja liiketoimintamallien määrittäminen
- Datavarantojen rakentaminen hyödynnettäväksi uusissa liiketoiminnoissa ja uusissa palvelukokemuksissa
- Yritysarkkitehtuurin mukauttaminen
- Sovellusvalikoiman rationalisointi – sovellusten uudistaminen ja uusien sovellusten kehittäminen

Teknologia muodostaa uudistamisen perustan, ja yhteensopivan hybridi-infrastruktuurin odotetaan takaavan liiketoiminnan ketteryyden ja optimoivan kustannuksia. Teknologia-arkkitehtuurit yhdistävät sekä julkista että yksityistä pilveä ja perinteistä infrastruktuurikapasiteettia. Julkisen pilven merkitys kasvaa, mutta myös yksityisen pilven ja perinteisten infrastruktuuripalvelujen kysynnän odotetaan

pysyvän hyvänä. Julkisen pilven käytön vuotuisen kasvun odotetaan olevan 25–30 % ja yksityisen pilven 10–15 % tulevina vuosina.

Toimialakohtainen kehitys

- **FINANSSITOIMIALALLA** jatkuu digitaalinen transformaatio ja pankkijärjestelmien uudistaminen. Uusi sääntely, avoimeen pankkitoimintaan liittyvä digitalisointi ja reaaliaikaiset maksut tuovat merkittäviä muutoksia toimialalle. Nopeat muutokset markkinoilla ovat myös lisänneet osaamisen kysyntää, mikä on johtanut väliaikaisesti kustannusten nousupaineeseen Pohjoismaissa. Toimialaratkaisuisissa on nähtävissä selvä siirtyminen turvallisista pilvialustoista palveluna tarjottaviin ohjelmistoihin ja käyttöön perustuviin malleihin. Infrastruktuuripalveluissa hintapaine on edelleen kovaa, ja kysyntä on selvästi siirtymässä julkiseen pilveen.
- **JULKISELLA SEKTORILLA** palveluiden ja prosessien digitalisointi jatkuu tehokkuuden ja kansalaiskokemuksen toimiessa kehityksen ajureina. Konsultointipalveluiden ja järjestelmähallinnan korkea kysyntä

johtuu siitä, että monilla asiakkailla on pula osaavista resursseista. Suomessa Tieto osallistuu aktiivisesti julkisen sektorin kehitysprojekteihin, ja esimerkiksi asianhallintaratkaisujen ja uusien datakeskeisten palveluiden kysyntä on hyvällä tasolla.

- **TERVEYDENHUOLTO- JA HYVINVOINTISEKTORILLA** digitalisointi tukee edelleen terveydenhuollon helpompaa ja nopeampaa saatavuutta kansalaisille. Kaikissa Pohjoismaissa on suunnitteilla laajoja ja kunnianhimoisia hankkeita sähköisten terveydenhuoltopalveluiden edistämiseksi. Asiakkaat ovat siirtymässä integroituihin terveydenhuolto- ja hyvinvointijärjestelmiin, jotka tukevat saumatonta hoitoa. Lisäksi kiinnostus tekoälyyn pohjautuviin ratkaisuihin kasvaa, mikä houkuttelee myös uusia startup-yrityksiä markkinoille. Suomessa sosiaali- ja terveysalan uudistus on lykkääntynyt, mikä on johtanut viivästyksiin sähköisiin potilastietoihin liittyvässä laajassa uudistamisessa. Uudistuksen odotetaan kuitenkin tarjoavan hyviä mahdollisuuksia tulevina vuosina. Ruotsissa painopiste on sähköisten potilastietojen käynnissä olevassa hankintaprosessissa.

• **VALMISTAVA TEOLLISUUS**

Pohjoismaissa siirtyä edelleen perinteisistä tuotanto- ja jakelumalleista kohti palveluihin pohjautuvaa liiketoimintamallia, ja asiakkaat pyrkivät muuttamaan toimintatapojaan tämän mukaisesti. Tämä johtaa ydinliiketoimintaprosessien ja -järjestelmien uudistamiseen ja lisää investointeja älykkäisiin datakeskeisiin ratkaisuihin. Asiakaskokemuksen merkitys kasvaa yritysten välisessä liiketoiminnassa samanaikaisesti kun yritykset pyrkivät edelleen parantamaan toimintansa tehokkuutta.

• **METSÄ- JA PAPERITEOLLISUUDESSA**

painopiste on yhä enenevässä määrin innovatiivisten sovellusten kehittämisessä puupohjaisille tuotteille vaihtoehtona fossiilisille materiaaleille. Paperiteollisuudessa tarve alentaa tuotantokustannuksia edistää edelleen uusien digitaalisten ratkaisujen kuten Smart Manufacturing käyttöönottoa IoT:n, edistyneen robotiikan ja analytiikan avulla. Pohjoismaiden

SELLU- JA PAPERITEOLLISUUS on valmistautumassa yrityssovellustensa uudistamiseen tulevana vuosina jotta yritykset voisivat toimia ketterämmin ja sopeutua paremmin markkinoiden vaatimuksiin.

• **KAUPASSA JA LOGISTIIKASSA** yritykset

investoivat uusiin sähköisen kaupan, markkinoinnin ja maksamisen ratkaisuihin voidakseen tarjota asiakkailleen yhtenäisen asiakaskokemuksen näiden asioidessa eri kanavien kautta. Logistiikassa älykkäät valmistratkaisut ja uusi lainsäädäntö ovat mullistamassa lähitoimituksia Pohjoismaissa etenkin kaupunkialueilla. Myymäläkokemuksen merkitys kasvaa keinona erottautua verkossa tapahtuvasta kilpailusta. Dataa ja analytiikkaa käytetään jotta kuluttajakysyntää voitaisiin ymmärtää ja ennustaa paremmin, ja valikoimia suunnitella tämän pohjalta.

• **ENERGIASEKTORILLA** on meneillään useita muutoksia, joiden pääasiallisina ajureina toimivat säädosmuutokset. Edistyneen mittari-infrastruktuurin markkinat valmistautuvat älymittareiden toiseen sukupolveen, jonka avulla voidaan lisätä kuluttajien tietoisuutta heidän omasta energiankulutuksestaan. Ensimmäisiä merkkejä dynaamisemmista markkinoista on näkyvissä, ja asiakkaiden rooli energiamarkkinoilla on muuttumassa aktiiviseksi. **ÖLJY- JA KAASUMARKKINOILLA** uusien kehityshankkeiden markkinat elpyvät edelleen, ja tuottavuutta parantavien ratkaisujen kysyntä kasvaa.

• **TIETOLIIKENNESEKTORILLA** toimijat

voivat 5G-tekniikan tarjoamien mahdollisuuksien avulla tuottaa uusia lisäarvopalveluja sekä tarjota alustoja IoT:hen ja kognitiiviseen automaatioon perustuvilla innovaatioilla. Tietoliikennealan palvelutarjoajat etsivät edelleen uusia alueita ja palveluita voidakseen kasvattaa liiketoimintaansa. Sektorilla pyritään edelleen tehostamaan toimintaa automaation avulla sekä siirtämällä toimintaa pilveen. Tiiviimmän yhteistyön tietoliikenne- ja mediayritysten välillä odotetaan tarjoavan kasvumahdollisuuksia kummassakin segmentissä. Tavoitteena on tarjota helppokäyttöistä kuluttajalähtöistä sisältöä. Lisäksi datan ja kuluttajakäytöksen ymmärtämisen odotetaan toimivan sekä tietoliikenne- että mediasektorin kasvun ajurina.

Strategia

Vuonna 2016 julkistaman strategiansa pohjalta Tieto pyrkii kasvattamaan lisäarvoa asiakkaille kehittämällä uusia datakeskeisiä liiketoimintamalleja yhdessä asiakkaiden kanssa, kattavilla toimialaratkaisuihin sekä asiakkaiden teknologia-arkkitehtuurien uudistamisella (sovellukset ja infrastruktuuri). Tieto jatkoi strategiansa johdonmukaista toteutusta vuodelle asetettujen tavoitteiden pohjalta. Vuonna 2018 painopiste oli mm. innovoinnissa, etenkin toimialaratkaisujen uudistamisessa, yhtiön datakeskeisen liiketoiminnan kasvattamisessa, asiakaskokemuksessa, tuottavuudessa sekä osaamisen varmistamisessa.

Tiedon liikevaihto kasvoi 7 % paikallisissa valuutoissa, mikä ylittää markkinoiden kasvun. Sitä tukivat yrityshankinnat kuten Avega (joulukuussa 2017), Petrostreamz (helmikuussa 2018), NSEC (huhtikuussa 2018) ja Meridium (marraskuussa 2018). Kasvu Ruotsissa oli vahvaa, 11 % paikallisissa valuutoissa.

Aktiiviset investoinnit toimintojen kehittämiseen ja toimialaratkaisujen teknologiauudistamiseen jatkuivat koko vuoden, ja useita merkittäviä uudistuksia saatiin päätökseen. Toimialaratkaisuihin liittyvät investoinnit lisääntyivät 10 milj. euroa vuoden 2018 aikana. Etenkin maksamiseen

liittyvissä ratkaisuissa sekä Lifecare- ja SmartUtilities -ratkaisuissa on toteutettu ja toteutetaan uudistuksia, jotka mahdollistavat standardoidut ohjelmistotuotteet, avoimet teknologiat ja skaalautuvat arkkitehtuurit. Kuluneena vuonna painopiste oli alla mainituissa ratkaisuissa. Uudistukset etenivät suunnitellusti ja ne mahdollistavat toimintojen nopeamman kehittämisen, asiakaskunnan laajentamisen ja kasvun.

- Maksamiseen liittyvät ratkaisut: Tärkeimmät investoinnit ovat kohdistuneet Tiedon Virtual Account Management -ratkaisun arkkitehtuuriin ja teknologia-alustan uudistamiseen. Uudistuksella parannetaan ratkaisun skaalautuvuutta, toimintoja ja integraation joustavuutta. Tuotteen uudistaminen saatiin päätökseen kesällä, ja sen toimitus olemassa oleville ja uusille asiakkaille on käynnistynyt.
- Lifecare: Tärkeimmät investoinnit tehdään terveydenhuollon tietojärjestelmän kehittämiseen, ja uusiutuva ratkaisu on yhteensopiva myös avointen sähköisten potilastietojen kanssa. Syksyn aikana otettiin käyttöön useita uusia sovelluksia, ja uudistetun tuotteen toimintojen kehittäminen jatkuu.
- SmartUtilities: Investoinnit painottuvat standardoidun alustan rakentamiseen pohjoismaisille energiayhtiöille. Kehittäminen pohjautuu

toimialaosamiseen ja yhdistää useita tuotteita yhdeksi yhteiseksi SmartUtility-alustaksi, joka voidaan toimittaa palveluna. Tuotteen ensimmäiset versiot olivat saatavilla pilottiasiakkaille vuonna 2018. Alustan kehittäminen jatkuu vuonna 2019.

Kasvuliiketoiminnot

Vuonna 2018 Tieto jatkoi investointejaan valittuihin liiketoimintoihin tavoitteinaan kasvun kiihdyttäminen. Suurin osa investoinneista kohdistettiin valittuihin toimialaratkaisuihin, mukaan lukien Tiedon datakeskeiset liiketoiminnot. Vuonna 2018 toteutettu laaja uudistus tarjoaa hyvän pohjan kasvun kiihdyttämiselle tulevina vuosina. Painopiste on seuraavissa ratkaisuissa ja palveluissa:

- Valitut toimialaratkaisut, joiden liikevaihto oli noin 410 milj. euroa vuonna 2018
- Lifecare (terveydenhuolto- ja hyvinvointisektori)
 - Asianhallintaratkaisut (Julkisen sektori)
 - Luotonantoratkaisut (Finanssipalvelut)
 - Maksamiseen liittyvät ratkaisut (Finanssipalvelut)
 - Hiilivetyjen hallinta (Öljy- ja kaasuteollisuus)
 - Production Excellence (Valmistava teollisuus) ja
 - SmartUtilities (Energiassektori).

Valitut palvelut, joiden liikevaihto oli noin 200 milj. euroa vuonna 2018

- Datakeskeiset liiketoiminnot (vuotuinen liikevaihto noin 5 milj. euroa)
- Pilvipalvelut (vuotuinen liikevaihto noin 125 milj. euroa¹⁾)
- Digitaalinen asiakaskokemus (vuotuinen liikevaihto lähes 60 milj. euroa)
- Tietoturvapalvelut (vuotuinen liikevaihto yli 10 milj. euroa).

Koko vuonna kasvutoimintojen liikevaihto kasvoi noin 7 % paikallisissa valuutoissa. Valittujen toimialaratkaisujen kasvu oli 3 % ja muiden kasvupalvelujen 17 %.

Datakeskeiset liiketoiminnot -alueella eri toimialoilla on käynnissä useita tekoälyyn liittyviä hankkeita. Yhteiskehittäminen asiakkaiden kanssa on intensiivistä ja perustuu huolellisesti testattuun prosessiin ja teknologioihin. Painopisteenä on ollut liiketoiminnan kasvattaminen, jossa keskeisinä ajureina toimivat esimerkiksi Intelligent Wellbeing, joka mahdollistaa ennakoivia hoitomalleja terveydenhuolto- ja hyvinvointidatan avulla, ja Empathic Building, jossa käytetään IoT:tä, analytiikkaa ja järjestelmäintegraatiota työntekijöiden hyvinvoinnin ja tehokkaiden työpisteiden varmistamiseksi. Lisäksi Tiedon Digital Data Platform (Platform as a Service) -ratkaisu kasvatti tämän alueen liikevaihtoa

merkittävästi. Digital Data Platform, joka käsittelee useassa eri lähteessä olevia valtavia tietomääriä, on saanut hyvän vastaanoton useilla toimialoilla. Tieto on yhdessä asiakkaidensa kanssa saavuttanut hyviä tuloksia esimerkiksi yhdistämällä dataa terveydenhuolto-, hyvinvointi- ja koulutussektoreilta syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Tiedon Infrastruktuuripilvipalveluden¹⁾ (Infrastructure as a Service ja Platform as a Service), jotka koostuvat pääasiassa yhtiön palveluista yksityisessä pilvessä, myynti kasvoi 15 % paikallisissa valuutoissa koko vuoden aikana. Infrastruktuuripilvipalveluidensa lisäksi Tieto tarjoaa pilvipalveluja OneCloud-ratkaisunsa sekä useiden muiden julkisiin pilvipalveluihin liittyvien palvelujensa kautta, mukaan lukien cloud native -kehittäminen, yhtiön Datalake-ratkaisu sekä Tiedon ja sen kumppaneiden Software as a Service -palvelu. Tieto pyrkii uusilla hankkeillaan varmistamaan johtavan asemansa pilvipalveluiden tarjoajana sekä sovellusten uudistamisessa että infrastruktuurin optimoinnissa. Tiedon julkiseen pilveen liittyvän ohjelman ja pilvipalveluasiantuntijoiden osaamisen vahvistamiseksi eri palveluissa suunnatun sisäisen koulutusohjelman toteutus jatkuu.

Digitaalisen asiakaskokemuksen koko vuoden kasvu oli 16 % paikallisissa

valuutoissa. Tarve kumppaneille, jotka yhdistävät strategian, suunnittelun ja teknologian kustannustehokkaalla tavalla, on kasvussa. Tieto on saavuttanut vahvan aseman pohjautuen kokonaisvaltaiseen, ketterään ja teknologiariippumattomaan lähestymistapaansa yhdistettynä yhtiön globaaliin toimituskapasiteettiin. Marraskuussa Tieto osti ruotsalaisen Meridium AB:n, jonka palveluksessa on noin 60 digitaalisen asiakaskokemuksen asiantuntijaa.

Tietoturvapalvelujen kasvu kiihtyi edelleen neljännellä neljänneksellä kasvun ollessa yli 50 % paikallisissa valuutoissa. Koko vuoden liikevaihto kasvoi 16 % paikallisissa valuutoissa. Tietoturvapalveluiden kysyntä on hyvällä tasolla. Tämä johtuu sekä asiakkaiden halusta hyödyntää pilvipalveluita yhä laajemmin että säätelyn asettamista vaatimuksista. Huhtikuussa hankitun NSEC:n integroinnin ansiosta Tieto pystyy palvelemaan asiakkaita, joiden vaatimukset pohjoismaisten kyberturvallisuuspalveluiden suhteen ovat korkealla tasolla.

¹⁾ Perustuu Infrastruktuuripalvelujen pilvipalvelumarkkinaan (Infrastructure as a Service ja Platform as a Service), pois lukien valitut palvelut kuten pilvipalveluihin liittyvä konsultointi ja integraatiopalvelut, jotka raportoitiin aiemmin osana pilvipalvelujen liikevaihtoa.

Uusi strategia ja uudet taloudelliset tavoitteet

Tieto julkisti uuden strategian 6.2.2019. Sen tavoitteena on hyödyntää datakeskeisen maailman tarjoamia nopeasti kehittyviä mahdollisuuksia ja jatkaa taloudellisen tuloksen ja omistaja-arvon kasvattamista.

Uudistetun strategian kulmakivet ovat:

- kasvattaa merkittävästi desing- ja datapohjaisia palveluja, jotka toimivat asiakkaiden innovoinnin ja toiminnan uudistamisen ajureina,
- yksinkertaistaa toimintaa sekä
- vahvistaa edelleen ohjelmisto-, infrastruktuuri- ja tuotekehityspalveluliiketoimintoja.

Uuden strategian toteuttaminen alkaa vähitellen vuoden toisella neljänneksellä.

Lisätietoja osoitteesta

www.tieto.com/investors.

Arvonmuodostuksen kiihdyttämisen myötä Tieto päivittää taloudellisia tavoitteitaan:

- Yli 5 %:n kasvu (Keskimäärin 2019–2022) – yrityshankinnat jatkuvat ja tukevat kasvua
- Oikaistu liikevoittomarginaali 13 %¹⁾ – kasvu, yksikertaistettu toimintamalli ja automaatio keskeisimpinä ajureina
- Nettovelka/EBITDA alle 2.0 pitkällä aikavälillä²⁾
- Tavoitteena kasvattaa perusosinkoa absoluuttisesti vuosittain

¹⁾ Oikaistu seuraavilla erillä: yrityshankintoihin liittyvät aineettomat hyödykkeet, uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/-tappiot, liikearvon alentumiset ja muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Sisältää tammikuussa 2019 voimaan astuvan IFRS 16:n vaikutuksen

²⁾ Tammikuussa 2019 voimaan astuvan IFRS 16:n mukainen – vastaa noin 1,5:ä ennen IFRS 16:ta

Tulosajurit vuonna 2019

Tiedon tavoitteena on markkinoita nopeampi kasvu vuoden aikana. Tukeakseen tätä tavoitetta Tieto jatkaa toimenpiteitä, joilla se parantaa kilpailukykyään sekä investointejaan innovaatioihin ja kasvuun.

Yrityshankinnat tukevat kasvua kuluvana vuonna. Vuonna 2018 hankittujen yritysten vuotuinen liikevaihto oli yhteensä noin 13 milj. euroa, josta 4 milj. euroa sisältyi Tiedon vuoden 2018 liikevaihtoon.

Tulosajureihin lukeutuvat myös

- investoinnit palvelujen kehittämiseen
- rekrytoinnit uusille palvelualueille ja tähän liittyvä osaamisen kehittäminen
- palkkainflaatio
- jatkuva panostus kilpailukykyyn ja tehokkuuteen.

Konsernitasolla palveluiden kehittämiskustannusten odotetaan olevan koko vuonna edelleen noin 5 % konsernin liikevaihdosta. Käyttöomaisuusinvestointien odotetaan olevan alle 4 % konsernin liikevaihdosta.

Tieto jatkaa investointejaan uuteen osaamiseen. Vuonna 2018 Tieto rekrytoi noin

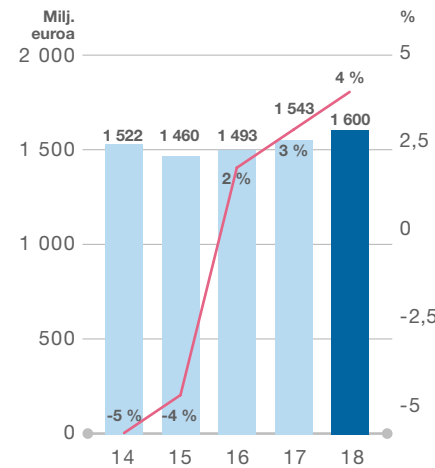
850 työntekijää (nettomäärä, ml. vaihtuvuus), mikä vaikuttaa myös vuoden 2019 kustannuksiin. Palkkainflaation odotetaan olevan yli 30 milj. euroa. Tätä kompensoi osittain toiminnan siirtäminen suotuisan kustannustason maihin ja osaamispyramidin hallinta.

Uuden strategian tavoitteena on parantaa Tiedon kilpailukykyä suuntaamalla investoinnit korkean kasvun digitaalisiin palveluihin ja ohjelmistoihin sekä panostamalla asiakasyhteistyön kehittämiseen ja ketteriin, itsenäisesti toimiviin tiimeihin. Yksinkertaistetun toimintamallin ansiosta asiakkaat saavat nopeammin käyttöönsä oikeanlaista osaamista samalla kun sisäisen koordinaation ja hallinnon tarve vähenee. Tieto arvioi, että toiminnan yksinkertaistaminen vaikuttaa noin 700 rooliin globaalisti ja mahdollistaa 30–35 milj. euron vuotuiset bruttosäästöt, jotka vaikuttavat tulokseen osittain jo vuonna 2019. Toiminnan suunnittelu jatkuu tulevina kuukausina, ja vaikutukset eri liiketoimintoissa ja maissa täsmentyvät prosessin aikana. Samanaikaisesti Tieto lisää investointeja designiin ja dataan pohjautuviin palveluihin ja arvioi, että näille alueille palkataan 2 500–3 000 osaajaa strategiakauden aikana.

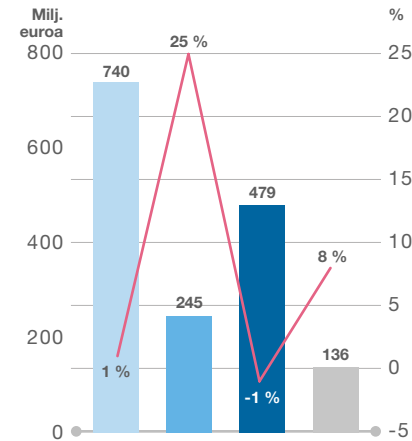
Taloudellinen tulos

Liikevaihto kasvoi 3,6 % ja oli 1 599,5 (1 543,4) milj. euroa. Kasvu paikallisissa valuutoissa oli 6,6 %. Yrityshankinnoilla oli 45 milj. euron positiivinen vaikutus liikevaihtoon. Vaikutukset kohdistuivat lähinnä Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus -alueeseen. Yritysmyyntien vaikutus liikevaihtoon oli 7 milj. euroa. Valuuttakursseilla, lähinnä Ruotsin kruunun heikkenemisellä, oli 47 milj. euron negatiivinen vaikutus liikevaihtoon.

LIKEVAIHTO JA KASVU

LIKEVAIHTO JA KASVU PALVELUALUEITTAIN

- Teknologiapalvelut ja uudistaminen
- Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus
- Toimialaratkaisut
- Tuotekehityspalvelut

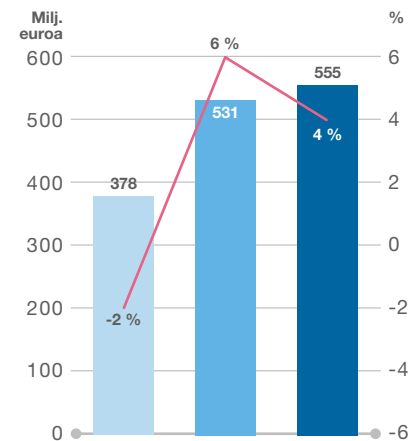
Liikevoitto (EBIT) oli 154,7 (139,1) milj. euroa eli 9,7 % (9,0) liikevaihdosta. Oikaistu¹⁾ liikevoitto oli 162,8 (161,4) milj. euroa eli 10,2 % (10,5) liikevaihdosta. Lisätietoja oikaisusta löytyy taulukosta sivulla [Tunnuslukujen laskentakaavat](#).
Konsernitasolla palveluiden kehittämiskustannukset kasvoivat 6 milj. euroa, josta 3,6 milj. euroa aktivoitiin taseeseen (nettovaikutus liikevoittoon yli 2 milj. euroa). Toimialaratkaisut-alueeseen suunnatuista kehittämiskustannuksista osa terveydenhuollon järjestelmälustaan liittyvistä kustannuksista aktivoidaan taseeseen Tiedon kirjausperiaatteiden mukaisesti. Lisäksi valuuttakurssimuutoksilla oli noin 8 milj. euron negatiivinen vaikutus liikevoittoon, ja myös palkkainflaatio vaikutti kannattavuuteen.

Poistot olivat 55,0 (54,7) milj. euroa. Niihin sisältyy 5,2 (4,3) milj. euroa yrityshankintoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistoja. Koko vuoden nettorahoituskulut olivat 1,9 (3,4) milj. euroa. Nettokorkokulut olivat 2,1 (2,1) milj. euroa ja valuuttakurssisiin liittyvät nettovoitot olivat 1,0 (-0,2) milj. euroa. Muut rahoitustuotot ja -kulut olivat -0,8 (-1,1) milj. euroa.

Osakekohtainen tulos oli 1,67 (1,46) euroa. Oikaistu¹⁾ osakekohtainen tulos oli 1,76 (1,69) euroa.

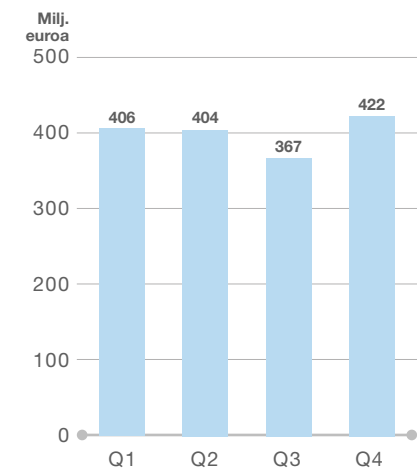
¹⁾ Oikaistu seuraavilla erillä: uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/-tappiot, liikearvon alentumiset ja muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät.

LIIVEVAIHTO JA KASVU TOIMIALARYHMITÄIN

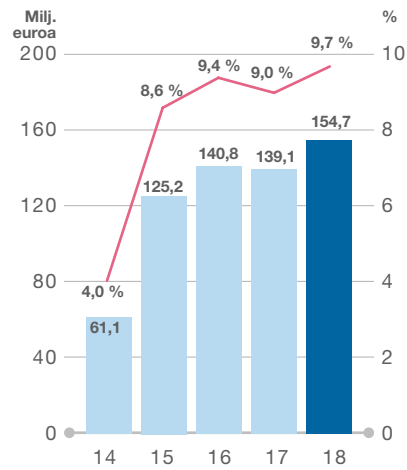

- Finanssipalvelut
- Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi
- Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut

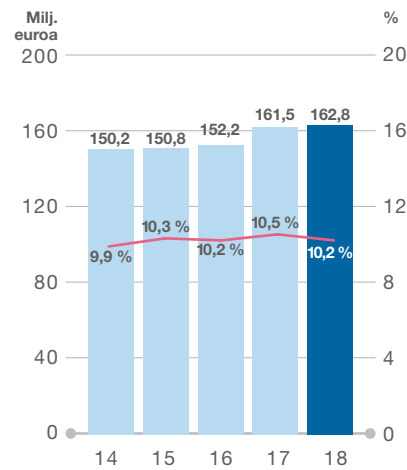
LIIVEVAIHTO NELJÄNNEKSITTÄIN

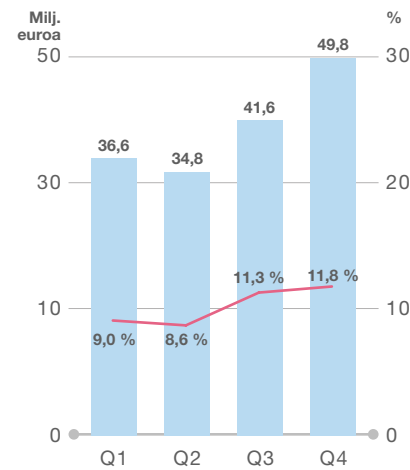
LIIKEVOITTO (EBIT) JA MARGINAALI

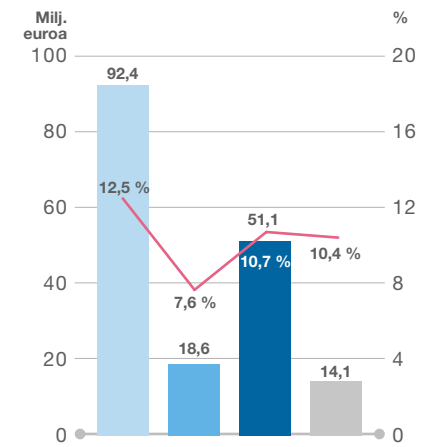
OIKAISTU LIIKEVOITTO (EBIT) JA MARGINAALI

OIKAISTU LIIKEVOITTO (EBIT) JA MARGINAALI VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

OIKAISTU LIIKEVOITTO (EBIT) JA MARGINAALI PALVELUALUEITTAIN

- Teknologiapalvelut ja uudistaminen
- Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus
- Toimialaratkaisut
- Tuotekehityspalvelut

Taloudellinen tulos palvelualueittain

Milj. euroa	Asiakas- myynti 2018	Asiakas- myynti 2017	Muutos, %	Liikevoitto 2018	Liikevoitto 2017
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	740,0	735,4	1	85,4	78,5
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	244,6	195,9	25	18,9	16,1
Toimialaratkaisut	478,9	486,0	-1	54,4	54,4
Tuotekehityspalvelut	135,8	126,1	8	13,9	12,0
Tukitoiminnot ja globaali johto	-	-	-	-18,1	-21,9
Yhteensä	1 599,5	1 543,4	4	154,7	139,1

Liikevoitto palvelualueittain

%	Liikevoitto, % liikevaihdosta 2018	Liikevoitto, % liikevaihdosta 2017	Oikaistu ¹⁾ liikevoitto, % liikevaihdosta 2018	Oikaistu ¹⁾ liikevoitto, % liikevaihdosta 2017
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	11,5	10,7	12,5	12,1
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	7,7	8,2	7,6	8,3
Toimialaratkaisut	11,4	11,2	10,7	11,9
Tuotekehityspalvelut	10,2	9,5	10,4	9,7
Yhteensä	9,7	9,0	10,2	10,5

¹⁾ Oikaistu seuraavilla erillä: uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/-tappiot, liikearvon alentumiset ja muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät.

TEKNOLOGIAPALVELUT JA

UUDISTAMINEN -alueella

liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 3 %. Sovelluspalveluiden ja infrastruktuuripilvipalveluiden¹⁾ voimakas kasvu jatkui. Infrastruktuuripilvipalveluiden myynti paikallisissa valuutoissa kasvoi 15 % ja sovelluspalveluiden 7 %. Perinteisten infrastruktuuripalveluiden myynnin lasku jatkui ja oli 3 %. Oikaistu liikevoittomarginaali parani hieman, pääasiassa hyvän volyymikehityksen ansiosta.

LIIKETOIMINNAN KONSULTOINTI JA

TOTEUTUS -alueella

Avegan osto tuki vahvaa kasvua mutta liikevaihto kasvoi myös organisesti 5 %. Vuonna 2017 toteutettu Avegan osto on vahvistanut Tiedon markkina-asemaa liiketoiminnan konsultoinnissa Ruotsissa. Digitaalisessa asiakaskokemuksessa vahva kehitys jatkui kaikilla markkinoilla ja liikevaihto kasvoi 16 %. Oikaistu liikevoitto parani pääasiassa hyvän volyymikehityksen ja yrityshankintojen ansiosta.

TOIMIALARATKAISUT -alueella

liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 2 %, organisesti 3 %. Hiilivetyjen hallintaratkaisuihin ja sisällönhallintaratkaisuihin kasvu oli vahvaa, mutta arkkitehtuurin uudistaminen vaikutti kasvuun maksamiseen liittyvissä ratkaisuihin sekä SmartUtilities-ratkaisussa energiasektorille. Maksamiseen liittyvien ratkaisujen myynti kääntyi positiiviseksi markkinoille tuodun uudistetun kassanhallintaratkaisun (Virtual Account Management) ansiosta, ja Tieto jatkoi loppuvuonna asiakaskuntansa laajentamista. Lifecare-ratkaisun myynti kasvoi markkinoiden mukaisesti, mutta Suomessa käynnissä oleva terveydenhuoltosektorin uudistus vaikutti siihen jonkin verran. Liikevoitto, johon sisältyy palveluiden kehittämiskustannusten noin 10 milj. euron kasvu, laski.

TUOTEKEHITYSPALVELUISSA

liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 13 %. Kasvu johtui suurimpien avainasiakkaiden vahvasta volyymikehityksestä sekä hyvästä kehityksestä autoteollisuudessa. Liikevoitto parani vahvan volyymikehityksen ansiosta.

¹⁾ Perustuu Infrastruktuuripalvelujen pilvipalvelumarkkinaan (Infrastructure as a Service ja Platform as a Service), pois lukien valitut palvelut kuten pilvipalveluihin liittyvä konsultointi ja integraatiopalvelut, jotka raportoitiin aiemmin osana pilvipalvelujen liikevaihtoa

Asiakasmyynti toimialaryhmittäin

Milj. euroa	Asiakasmyynti 2018	Asiakasmyynti 2017	Muutos, %
Finanssipalvelut	377,6	384,4	-2
Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi	530,8	501,7	6
Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut	554,9	531,2	4
IT-palvelut	1 463,7	1 417,3	3
Tuotekehityspalvelut	135,8	126,1	8
Yhteensä	1 599,5	1 543,4	4

Yrityshankintojen vaikutus palvelualueittain

Milj. euroa	Kasvu, % (paikallisissa valuutoissa) 2018	Orgaaninen kasvu, % (paikallisissa valuutoissa) 2018
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	3	3
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	28	5
Toimialaratkaisut	2	3
IT-palvelut	6	3
Tuotekehityspalvelut	13	13
Yhteensä	7	4

Yrityshankintojen vaikutus toimialaryhmittäin

Milj. euroa	Kasvu, % (paikallisissa valuutoissa) 2018	Orgaaninen kasvu, % (paikallisissa valuutoissa) 2018
Finanssipalvelut	1	-1
Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi	9	8
Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut	7	1
IT-palvelut	6	3
Tuotekehityspalvelut	13	13
Yhteensä	7	4

FINANSSIPALVELUISSA liikevaihto

paikallisissa valuutoissa kasvoi 1 %. Kasvu oli voimakkainta Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus -alueella kun taas Toimialaratkaisut-alueella arkkitehtuurin uudistaminen vaikutti kasvuun. Maksamiseen liittyvien ratkaisujen myynti kääntyi positiiviseksi markkinoille tuodun uudistetun kassanhallintaratkaisun (Virtual Account Management) ansiosta, ja Tieto jatkoi asiakaskuntansa laajentamista loppuvuonna.

JULKINEN SEKTORI, TERVEYDENHUOLTO

JA HYVINVOINTI -toimialaryhmässä

liikevaihto paikallisissa valuutoissa kasvoi 9 %. Kasvu oli vahvaa julkisella sektorilla kaikilla markkinoilla. Markkinat ovat yleisesti ottaen aktiiviset, ja niillä on käynnissä useita digitalisointi- ja muutoshankkeita.

TEOLLISET PALVELUT JA

KULUTTAJAPALVELUT -ryhmässä liikevaihto

paikallisissa valuutoissa kasvoi 7 % Avegan oston tukemana. Kehitys oli hyvää etenkin hiilivetyjen hallintaratkaisuihin, mutta SmartUtilities-ratkaisuihin myynnin kehitys oli negatiivista johtuen käynnissä olevasta laajasta uudistamisesta.

Rahavirta ja rahoitus

Liiketoiminnan rahavirta, sisältäen nettokäyttöpääoman kasvun 3,2 (15,3) milj. euroa, oli 174,2 (151,0) milj. euroa. Uudelleenjärjestelyihin liittyvät maksut olivat 8,4 (21,3) milj. euroa.

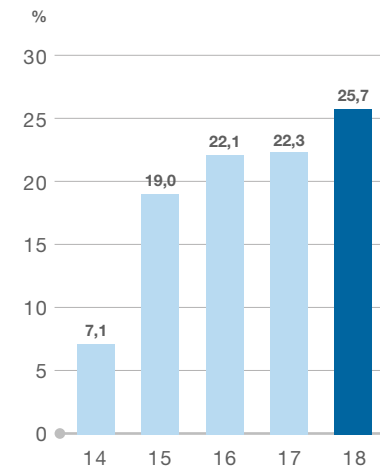
Koko vuoden maksetut verot olivat 21,4 (16,9) milj. euroa.

Omavaraisuusaste oli 41,3 % (42,5). Nettovelkaantumisaste laski 28,5 %:iin (32,7). Korollinen nettovelka oli 137,4 (155,7) milj. euroa sisältäen 302,4 (234,7) milj. euroa korollista velkaa, 1,7 (2,5) milj. euroa rahoitusleasingvelkaa, 1,6 (2,8) milj. euroa rahoitusleasingsaatavia, 0,5 (0,5) milj. euroa muita korollisia saatavia ja 164,6 (78,2) milj. euroa rahavaroja.

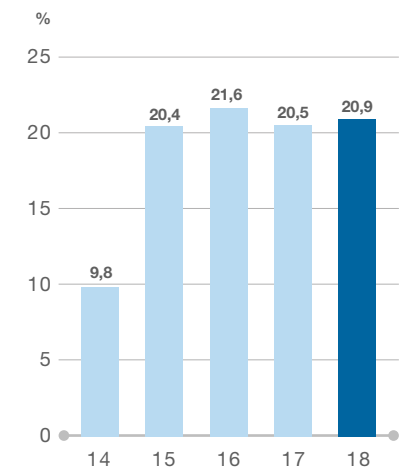
Pitkäaikaiset korolliset lainat olivat 185,5 (102,5) milj. euroa joulukuun lopussa. 100 milj. euron suuruinen joukkovelkakirjalaina erääntyy syyskuussa 2024. Lainalle maksetaan kiinteää 1,375 %:n vuotuista korkoa. Euroopan investointipankista nostettiin marraskuussa 2018 85 milj. euron laina, joka maksetaan takaisin yhdeksässä vuodessa.

Lyhytaikaiset korolliset lainat olivat 118,6 (134,6) milj. euroa sisältäen 100 milj. euron joukkovelkakirjalainan, joka erääntyy toukokuussa 2019. 150 milj. euron syndikoitu laina, joka erääntyy toukokuussa 2021, ei ollut käytössä joulukuun lopussa.

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO

SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO

Investoinnit ja kehittäminen

Tiedon tavoitteena on kasvaa markkinoita nopeammin pitkällä aikavälillä. Tieto kiihdyttää tulevaa kasvua palveluiden kehittämisellä, uudella osaamisella ja yrityshankinnoilla. Lisäksi Tieto jatkaa investointeja standardointiin ja automaatioon, joiden avulla se voi parantaa tuottavuutta ja laatua.

Koko vuoden käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 45,0 (50,8) milj. euroa. Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 2,8 % (3,3) liikevaihdosta ja liittyivät pääasiassa konesalikeskuksiin. Yrityshankinnoista maksettiin 14,5 (49,3) milj. euroa.

Tiedon palveluiden kehittämiskulut olivat noin 80 milj. euroa vuonna 2018 eli 5,0 % konsernin liikevaihdosta (75 milj. euroa eli 5,0 % liikevaihdosta vuonna 2017). Nämä kulut kattavat palveluiden ja tuotteiden kehittämisen. Vuonna 2018 painopistealueena on ollut etenkin toimialaratkaisujen laaja teknologiauudistus. Lisäksi sisäiseen kehittämiseen kuten infrastruktuuripalveluiden automatisointiin liittyvät kustannukset sisältyvät summaan. Vuonna 2018 Tieto aktivoi taseeseen 3,6 milj. euroa kehittämiskustannuksista (vuonna 2017 kehittämiskustannuksia ei aktivoitu taseeseen).

Tilaukanta

IT-toimialalla jatkuu siirtyminen perinteisistä, suurista ulkoistussopimuksista ketteriin menetelmiin ja käyttöön perustuviin liiketoimintamalleihin, mikä vähentää perinteisten tilaukantomittareiden merkitystä. Lisäksi perinteiset kehitysprojektit jaetaan pienempiin hankkeisiin. Vaikka muutos asiakaskäyttäytymisessä vaikuttaa tilaukannan tasoon, sillä ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta Tiedon liiketoimintanäkymiin tai sen markkinoiden kasvuun.

Tilaukanta oli 1 698 (1 860) milj. euroa. Valuuttakurssimuutokset vaikuttivat tilaukantaan negatiivisesti. Vuonna 2019 tilaukannasta arvioidaan laskutettavan 54 % (52). Tilaukanta sisältää kaikki allekirjoitetut asiakastilaukset, joita ei ole tuloutettu, mukaan lukien käyttöön perustuviin sopimuksiin liittyvän arvion.

Merkittävät sopimukset

Vuoden aikana Tieto on solminut lukuisia uusia sopimuksia asiakkaiden kanssa kaikissa toimialaryhmissä. Asiakassopimusten ehtojen mukaisesti Tieto ei voi kuitenkaan julkistaa kauppvoja useimpien sopimusten kohdalla.

Tammikuussa Tieto allekirjoitti uuden sopimuksen Nynäshamnin kunnan kanssa Ruotsissa. Sopimuksen pohjalta Tieto toimittaa IT-palveluita, jotka tukevat kunnan toiminnan digitalisointia. Sopimus on nelivuotinen ja sisältää viiden lisävuoden option. Sopimuksen kokonaisarvo on noin 43 milj. Ruotsin kruunua.

Helmikuussa Posti ja Tieto sopivat konesali- ja pilvipalveluita koskevasta kumppanuudesta, jonka tavoitteena on Postin IT-infrastruktuurin modernisointi. Toimialan murroksessa Posti panostaa laadun ja asiakaskokemuksen parantamiseen. Yhteistyö tukee Postia liiketoimintalähtöisissä ratkaisuissa.

Helmikuussa Värmdön kunta Ruotsissa valitsi Tiedon pilvipohjaisen ratkaisun asiakirja- ja asianhallintansa uudistamiseen. Ratkaisu perustuu Tiedon johtavaan, standardisoituun julkisen sektorin ratkaisuun, Public 360° Onlineen, joka sisältää kaikki ydinprosessit asioiden kirjaamisen sekä lautakuntien toiminnan ja kaavoituksen hallintaan.

Järjestelmä tehostaa työskentelyä ja parantaa palveluja kansalaisille. Sopimuskausi on neljä vuotta sisältäen mahdollisuuden kolmen vuoden jatkokauteen.

Helmikuussa SOK-yhtymä valitsi Tiedon uudistamaan IT-infrastruktuurinsa integroimalla SOK:n omat sovellukset SAP-ympäristöön. Sopimuksen pohjalta SOK keskittyy omien sovellustensa modernisointiin.

Helmikuussa itävaltalainen valtionyhtiö Asfinag, joka suunnittelee, rahoittaa, rakentaa ja ylläpitää Itävallan tiestöä ja käsittelee tietullit, allekirjoitti sopimuksen Tiedon kanssa IT-palveluiden toimittamisesta vuonna 2018. Sopimus kattaa mm. palveluita SAP- ja ohjelmistokehitykseen. Asfinagin tärkeimpänä IT-kumppanina Tieto tukee kestävästä kehitystä ja tehostaa asiakasprosesseja. Sopimuksen arvioitu arvo on 7 milj. euroa.

Maaliskuussa ruotsalainen saha- ja puunjalostusyhtiö Högland Såg & Hyvleri ja Tieto allekirjoittivat sopimuksen, jonka pohjalta yhtiö korvaa nykyisen puunhankintajärjestelmänsä Tiedon TIFF-ratkaisulla. TIFF on Software-as-a-Service (SaaS) -ratkaisu, jonka avulla voidaan hallita ja optimoida tukki- ja kuitupuun hankintaa. Se sisältää moduuleja, jotka tukevat digitalisointia

prosesseissa ostosopimuksen solmimisesta laskutukseen ja puiden hakkuusta tehtaalte toimitukseen.

Maaliskuussa uusi norjalainen pankki Kraft Bank valitsi Tiedon pankkitoimintaan suunnatun tekoälyratkaisun, jonka avulla voidaan hoitaa koko lainankäsittelyprosessi. Kraft Bank käynnisti toimintansa keväällä 2018, ja sen tavoitteena on auttaa asiakkaita, joilla on taloudellisia ongelmia. Tiedon ratkaisu sisältää käsittelyprosessin asuntolainoille, vakuudettomille lainoille, pankkikortteille ja säästötileille, joihin voidaan liittää Vipps-pikamaksut ja suorat nostot. Luottoluokitusten analysointi perustuu koneoppimiseen, jonka avulla saadaan tarkempia päätöksiä. Avointen ohjelmistorajapintojen kautta Kraft pystyy myös hyödyntämään useita eri kanavia, mukaan lukien muut rahoituslaitokset ja yhteistyöpankit sekä ulkopuolisten FinTech-kumppanien palveluja. Viisivuotisen sopimuksen arvo on noin 20 milj. Norjan kruunua.

Maaliskuussa Tieto allekirjoitti jatkosopimuksen Sodexon kanssa. Sodexo on yksi maailman suurimmista monikansallisista yrityksistä, joka tarjoaa tukipalveluja yrityksille ja julkiselle sektorille. Sopimuksen pohjalta Tieto toimittaa service

desk- ja konesalikeskuspalveluita, joilla tuetaan Sodexon toiminnan digitalisointia. Viisivuotisen jatkosopimuksen arvo on noin 120 milj. Ruotsin kruunua.

Maaliskuussa Tieto allekirjoitti julkisen ostotarjouksen jälkeen sopimuksen Haningen kunnan kanssa Ruotsissa IT-palvelujen toimittamisesta osana kunnan toiminnan digitalisointia. Sopimus kattaa sovellushallinnan, palvelinkapasiteettia, pilvipalveluja ja järjestelmänhallintaa sekä konsultointipalveluja jatkokehitykseen liittyen. Se tarjoaa myös kunnalle kustannustehokkaita palveluja Tiedon alustoilla. Sopimus on kolmivuotinen ja sisältää option kolmesta lisävuodesta. Sen arvo on noin 18 milj. Ruotsin kruunua.

Huhtikuussa Tieto allekirjoitti sopimuksen Suomen voimatiedon (SVT) ja SPS Energiapalveluiden (SPS) kanssa Tiedon SmartUtilities-ratkaisun toimituksesta laskutus- ja asiakashallintaan. Tiedon SmartUtilities on modulaarinen Software as a Service -ratkaisu, joka on suunniteltu pohjoismaisille energiayhtiöille. Skaalautuva pilvipalvelu täyttää tiukat tietoturva-vaatimukset. Sopimus on neljävuotinen, ja siihen sisältyy jatko-optio.

Huhtikuussa Tieto allekirjoitti sopimuksen Palm Paper Groupin kanssa ProductionExcellence-palvelujen toimituksesta kuudelle aaltopahvitehtaalle. Ratkaisun pohjalta Palm Paper Group harmonisoi myynti-, varasto- ja logistiikkaprosessinsa, joka toimivat keskitetyllä liiketoiminta- ja tuotantoalustalla. Kolmivuotisen sopimuksen arvo on noin 2 milj. euroa, ja se sisältää option sovelluksen laajentamisesta 20 aaltopahvitehtaalle.

Toukokuussa Singapore LNG Corporation (SLNG) valitsi Tiedon toimittamaan Tieto Energy Components -ratkaisun kuljetus- ja tuottomoduulit, joiden avulla hallitaan LNG:n koko arvoketjun hiilivetylaskentaa. Energy Components hoitaa suunnittelun, lastauksen, varastohallinnan, kaasuttamisen sekä kaasun myynnin ja toimituksen liiketoimintaprosessit.

Toukokuussa Rajavartiolaitos valitsi Tiedon toimittamaan Meripelastuksen uuden johtamisjärjestelmän. Järjestelmä on tarkoitettu käyttööseen vuoden 2020 lopulla. Sen myötä meripelastuksen johtokeskusten ja meripelastusyksiköiden välinen tiedonvaihto tehostuu ja digitalisoituu. Johtamisjärjestelmä tarjoaa myös erilaisia valmiita rajapintoja uusien, ulkopuolisten palveluiden ja toimintojen liittämiseen meripelastuksen johtamiseen.

Kesäkuussa Tieto allekirjoitti laajan sopimuksen Region Skånen kanssa IT-palveluiden toimittamisesta, jotka tukevat alueen toimintojen digitalisaatiota. Tavoitteena on tukea alueen pyrkimystä luoda turvallisempia ja tasa-arvoisempia terveydenhuoltopalveluja. Sopimus on nelivuotinen ja sisältää mahdollisuuden jatkaa sopimusta vuoteen 2031. Sopimuksen arvo on 410 milj. Ruotsin kruunua.

Kesäkuussa Wiener Netze, joka on Euroopan suurimpia energian jakeluyhtiöitä, hyväksyi Siemensin, Landis+Gyrin ja Iskraemecon konsortiona tekemän tarjouksen. Wiener Netze rakentaa 1,6 miljoonan älykkään sähkömittarin järjestelmän Wieniin ja sen lähialueille yhdessä pääurakoitsijana toimivan Siemensin kanssa. Siemensiä tukevat konsortion jäsenet ja teknologia-alan yhteistyökumppanit, joista Tieto on yksi tärkeimmistä. Tieto SmartUtilities-ratkaisun avulla Siemens voi hallita koko digitaalista työnkulkua älykkään mittausjärjestelmän suunnittelusta aina mittareiden asennukseen saakka korkealla automaatio- ja turvallisuustasolla.

Heinäkuussa Facevalue, pankkialan yritys, joka erikoistuu käyttöpääomaratkaisuihin ja sähköiseen laskutukseen, valitsi Tiedon Card Suite -maksukorttiratkaisun.

Ratkaisun avulla Facevalue voi hallita lukuisia eri korttiohjelmistoja yhteistyössä eri pankkien kanssa päätoimialueillaan osana eurooppalaisille yrityksille ja yksityishenkilöille suunniteltua verkkopankkisovellustaan. Facevalue on yksi ensimmäisistä yrityksistä, joka käyttää Tiedon Card Suite -ratkaisua palveluna (SaaS), minkä ansiosta se hyötyy palvelun tehokkuudesta, joustavuudesta ja avoimuudesta sekä yhteensopivuudesta PCI DSS (Payment Card Industry Data Security Standard) -tietoturvastandardin kanssa.

Heinäkuussa Tieto ja FläktGroup, joka on Euroopan johtava energiatehokkaiden ilmanvaihtoratkaisujen toimittaja, allekirjoittivat viisivuotisen jatkosopimuksen OneCloud laaS Onsitesta. Sopimuksen pohjalta Tieto toimittaa alustan asiakkaiden toimitiloissa toimiville sovelluksille. Jatkosopimus on osa aiempaa merkittävää sopimusta, jonka perusteella Tieto on toimittanut FläktGroupille OneCloud-konekeskus- ja pilvipalveluja yrityksen infrastruktuuripalveluiden modernisoimiseksi.

Heinäkuussa OTP Bank, joka on merkittävä finanssipalvelujen tarjoaja Keski- ja Itä-Euroopassa, valitsi Tiedon korvaamaan sen oman korttien back-office -järjestelmän Unkarissa. Uudistus parantaa pankin kortinmyöntämispalveluita ja kauppiaiden

hallintapalveluja. Tieto automatisoi yhdeltä ja samalta alustalta pankin uudet liiketoiminta- ja korttien hallintajärjestelmät mahdollistaen uusien maksamisen tuotteiden ja palveluiden nopeamman tuonnin markkinoille.

Elokuussa Automatia Pankkiautomaatit uudisti palvelusopimuksensa Tiedon kanssa seuraavaksi viideksi vuodeksi. Sopimus kattaa ICT-infrastruktuurin palvelut sisältäen muun muassa tuotanto-, kehitys- ja testiympäristöt. Automatian asiakkailleen toimittamat korkeatasoiset palvelut perustuvat sataprosenttiseen käytettävyyteen.

Syyskuussa Australian suurin maakaasuinfrastruktuuriin keskittynyt yritys APA solmi yhteistyösopimuksen Tiedon kanssa Capacity Trading & Auctioning -toiminnon käyttöönotosta. Päivitys-, toteutus- ja testiautomaatiopalvelujen lisäksi Tieto toimittaa yritykselle myös suoritteita ja konsultointipalveluja, joiden avulla APA voi noudattaa Australian Energy Market Commissionin suosituksia kaupankäyntiuidistukseen liittyen ja saada lisäarvoa toiminnalleen.

Syyskuussa Tieto allekirjoitti sopimuksen ruotsalaisen Nynäshamnin kunnan kanssa digitalisoidusta asiakirja- ja asianhallintajärjestelmästä. Ratkaisu perustuu

Tiedon Public 360° -ratkaisun uuteen versioon (5.0), joka mahdollistaa tehokkaamman digitaalisen työnkulun kunnan toiminnoissa, mikä puolestaan merkitsee parempia palveluja kuntalaisille. Näin se tukee Nynäshamnin kunnan tavoitetta olla innovatiivinen kunta, joka käsittelee digitaalisesti asiat, rekisterit, asiakirjat ja lautakunnat. Sopimus on nelivuotinen ja sisältää jatkomahdollisuuden.

Lokakuussa Tieto laajensi yhteistyötään Skellefteån kunnan kanssa Ruotsissa uudella sosiaalipalveluiden toimintajärjestelmällä, joka yksinkertaistaa työskentelyä ja auttaa kuntaa tarjoamaan parempia sähköisiä palveluja kansalaisille. Järjestelmä perustuu Tiedon Lifecare-ratkaisuun ja tukee terveydenhuollon, sosiaalihuollon ja perheiden palveluiden prosessien hallintaa. Sopimus on kuusivuotinen ja sisältää kolme kolmen vuoden lisäoptiota. Sopimuksen arvo on noin 20 milj. Ruotsin kruunua.

Marraskuussa Tieto allekirjoitti uuden infrastruktuurisopimuksen asiakasympäristöstä johtavan hollantilaisen luottokorttiyhtiön International Card Service B.V.:n kanssa. Uuden sopimuksen yhteydessä ICS B.V. jatkoi olemassa olevan

infrastruktuurin taustapalveluja koskevan sopimuksensa voimassaoloa Tiedon kanssa kahdella vuodella. Sopimuksen pohjalta Tieto tarjoaa PCI-DSS-yhteensopivia infrastruktuuripalveluja ja pilviratkaisuja sekä asiakasrajapintaan että taustajärjestelmiin vuoteen 2022 saakka. Sopimus sisältää kahden vuoden jatko-option.

Marraskuussa SSAB ja Tieto uusivat palvelusopimuksensa jatkona pitkälle yhteistyölle. Sopimus on jatkoa vuonna 2015 solmitulle sopimukselle. Sopimus kattaa laajan valikoiman palveluja kapasiteettipalveluista liiketoimintakriittisen valmistuksen sekä logistiikan ja myynnin toimintojen sovelluskehitykseen maailmanlaajuisesti. Yhteistyö tähtää tuottavuuden parantamiseen ja IT-toimintojen uudistamiseen keskuskoneympäristössä.

Joulukuussa pohjoismainen finanssialan yritys EnterCard Group AB laajensi ja jatkoi ulkoistussopimustaan Tiedon kanssa. Uusi sopimus sisältää EnterCardin IT-ympäristön jatkuvan uudistamisen uusilla teknisillä ratkaisulla, jotka perustuvat Tiedon OneCould ja Tieto Compliance Cloud -palveluihin. Näiden ratkaisujen avulla EnterCardin

uudistetusta ympäristöstä tulee tehokkaampi ja turvallisempi, ja se soveltuu paremmin tulevaisuuden liiketoimintatarpeisiin. Sopimus on viisivuotinen ja siihen sisältyy jatko-optio.

Joulukuussa Tieto allekirjoitti komivuotisen sopimuksen Volvon jälleenmyyjien ja TANKAn kanssa Ruotsissa. Sopimuksen pohjalta Tieto tuottaa Volvon jälleenmyyjille eri puolilla Ruotsia verkko- ja loppukäyttäjäpalveluita. Palvelun avulla Volvon jälleenmyyjät pystyvät työskentelemään tehokkaammin ja tarjoamaan asiakkailleen parempia palveluja. Sopimuksen arvo on noin 30 milj. Ruotsin kruunua, ja se sisältää 1–2 vuoden jatko-option.

Joulukuussa Tieto allekirjoitti jatkosopimuksen Region Skånen kanssa, joka on yksi Ruotsin suurimmista aluehallinnoista. Sopimuksen pohjalta Tieto vastaa käyttäjäystävällisen tietotekniikan toimittamisesta Region Skånen 35 000 työntekijälle. Palvelut kattavat useita alueita kuten tulostus, työpaikatuki, multimedia- ja videotapaamiset sekä service deskin ja paikalliset palvelut laitteistoille sekä teknisen tuen. Jatkosopimus on kaksivuotinen ja sisältää kuuden lisävuoden option. Sopimuksen kokonaisarvo on noin 300 milj. Ruotsin kruunua.

Joulukuussa Pohjoismaiden johtava vahinkovakuuttaja If laajensi IT-infrastruktuurisopimustaan Tiedon kanssa neljännelle kaudelle. Sopimuksen pohjalta Tieto auttaa Ifiä uudistamaan sen koko IT-rakenteen käyttämällä parhaita teknologioita ja tarjoaa sille moderneja ja kustannustehokkaita pilvipalveluja, jotka tukevat sen siirtymistä hybridi-infrastruktuuriin. Uusi sopimus on viisivuotinen ja sisältää option kahdesta lisävuodesta.

Konsernirakenteen muutokset

Tieto myi 31.1. ProArc-yksikkönsä ja sen teknisen asiakirjahallinnan ratkaisun Constellation Software Inc.:lle. Yksikkö kuului Software Innovationiin. Myydyn liiketoiminnan liikevaihto oli noin 7 milj. euroa.

Tieto allekirjoitti sopimuksen 28.2. Petrostreamz AS:n ostopista. Yritys on nopeasti kasvava pitkälle kehitettyjen mallintamiseen suunnattujen ohjelmistojen ja palveluiden toimittaja öljy- ja kaasuteollisuudelle. Yhdistämällä Tiedon Energy Components -ratkaisun Petrostreamzin Pipe-it -ohjelmistoon luodaan ennakoiva päätöksentekotyökalu, jonka avulla Tieto voi auttaa öljy- ja kaasuteollisuusyrityksiä hyödyntämään dataa nykyistä paremmin.

Tieto ilmoitti 19.4. ruotsalaisen tietoturvapalveluyrityksen NSEC AB:n ostopista. Yrityksen henkilöstö kattaa noin 30 tietoturva-asiantuntijaa. Osto vahvistaa Tiedon osaamista kyberturvallisuuden alueella ja laajentaa sen tietoturvapalveluita. Tukholmassa sijaitseva NSEC AB laajentaa Tiedon tietoturvan hallintapalveluita, tietoturvakonsultointia

sekä tietoturvatuotteiden jälleenmyynti- ja käyttöönottopalveluita vahvistaen näin Tiedon asemaa alan parhaat tuotteet, ratkaisut ja prosessit yhdistävänä tietoturvapalveluiden tarjoajana Pohjoismaissa. Ostetun yrityksen liikevaihto oli 4 milj. euroa vuonna 2017.

Tieto myi 31.8. cross-advertising -palvelunsa Atex Media Command AB:lle. Myydyn liiketoiminnan synergia muun liiketoiminnan kanssa oli varsin vähäinen. Monikanavainen markkinoinnin hallinta (cross-advertising) on pilvipohjainen ratkaisu, joka kattaa koko mainontaprosessin: myynnistä CRM-järjestelmiin sekä varauksista tuotantoon ja laskutukseen. Myyty liiketoiminta, jonka vuotuinen liikevaihto on noin 2 milj. euroa, kuului Toimialaratkaisut-alueeseen.

Tieto osti 5.11. ruotsalaisen Meridium AB:n, jonka palveluksessa on noin 60 digitaalisen asiakaskokemuksen asiantuntijaa. Yritysosto vahvistaa Tiedon jalansijaa Ruotsissa sekä parantaa yhtiön valmiuksia auttaa pohjoismaisia asiakkaita kehittämään asiakassuhteitaan digitalisoituvassa maailmassa.

Henkilöstö

Joulukuun lopussa kokopäiväisen henkilöstön määrä oli 15 190 (14 329). Kokopäiväisen henkilöstön määrä globaaleissa toimituskeskuksissa oli 7 690 (6 979) eli 50,6 % (48,7) henkilöstöstä.

Koko vuonna kokopäiväisen henkilöstön määrä kasvoi nettomääräisesti noin 900:lla sisältäen nettorekrytoinnit IT-palveluihin (noin 750) ja Tuotekehityspalveluihin (lähes 100). Lisäksi yrityshankinnat lisäsivät henkilöstömäärää noin 50 työntekijällä (nettomääräisesti).

Henkilöstön liikkuvuus on lisääntynyt vuoden 2018 aikana Tiedon markkinoilla. Yhtiö on kuitenkin onnistunut houkuttelemaan ja pitämään palveluksessaan osaavaa henkilöstöä. Liukuva 12 kuukauden henkilöstövaihtuvuus oli 12,2 % (11,3) joulukuun lopussa. Konsernitasolla palkkainflaation odotetaan olevan keskimäärin lähes 4 % vuonna 2018.

Dynaaminen liiketoimintaympäristö asettaa suuria vaatimuksia osaamisen kehittämiselle ja haastaa hyvän työntekijäkokemuksen. Osaamisen uudistamisen tärkeimpinä ajureina

toimivat edelleen uudet liiketoimintamallit sekä jatkuva tarve innovoida ja tehostaa toimintaa.

Tiedon henkilöstöhallinto tukee henkilöstöä toimintatapojen kehittämisessä. Konsernin henkilöstöjohtaja johtaa toimintaa, ja maakohtaisesta henkilöstöhallinnosta vastaavat maakohtaiset tiimit. Lisäksi palvelualueilla ja toimialaryhmissä on omat henkilöstöhallinnon vastuuhenkilöt.

Tieto on tunnistanut seuraavat kolme työntekijäkokemukseen vaikuttavaa tekijää keskeisiksi: yrityskulttuuri, teknologia ja fyysinen toimitila. Tämä on ollut pohjana vuonna 2018 käynnistetylle Better Life@Work -hankkeelle. Hanke koostuu neljästä pääelementistä: "Open Source" -kulttuurin vahvistaminen, oppimisen tehostaminen tulevaisuuden tarpeisiin, Tiedon yksinkertaistaminen ja digitaalisten työkalujen parantaminen.

Tiedon Open Source -kulttuuri on perusta hyvän työntekijäkokemuksen rakentamiselle. Sitä tukevat edistyskelliset teknologiat ja moderni työskentelyympäristö. Yrityksen Open Source -kulttuuri perustuu avoimuuteen ja

läpinäkyvyyteen. Tämän myötä työntekijät voivat kokea, että he ovat osallisia sekä voivat vaikuttaa työhönsä ja rakentaa inspiroivaa työympäristöä.

Utelaisuus ja elinikäinen oppiminen ovat Tiedon menestyksen ja kulttuurin olennaisia osia. Tiedon tavoitteena on rakentaa kulttuuria, jossa työntekijät haluavat oppia uusia teknologioita ja työskentely koetaan motivoivana. Learning as a Lifestyle -hanke kannustaa työntekijöitä hankkimaan tulevaisuudessa tarvittavaa strategista osaamista ja varmistaa, että uudelleen koulutus ja osaamisen kehittäminen tapahtuu ennakkoivasti. Vuonna 2018 Tieto sai päätökseen yhtiön kaikkien oppimismoduulien siirtämisen uudelle oppimiskokemusalueelle.

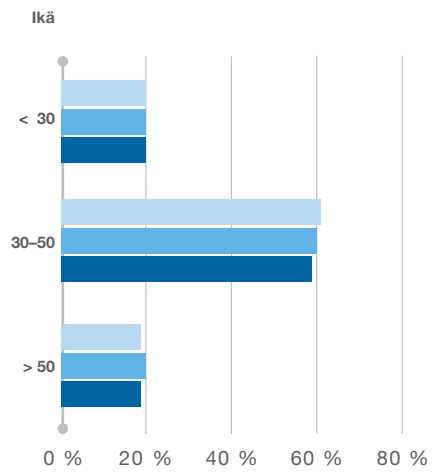
Tiedon kehitysohjelmien lisäksi yhtiön osaamista eri liiketoiminta-alueilla vahvistivat vuonna 2018 rekrytoinnit ja yrityshankinnat. Tieto rekrytoi muun muassa toimiala- ja sovelluskonsultteja, arkkitehteja ja ohjelmistokehittäjiä. Yhtiön vastuullisuus, aktiivisuus ja toimiminen osana laajempaa ekosysteemiä tuotti tuloksia.

Tieto rekrytoikin satoja uusia työntekijöitä pohjautuen yhteistyöhön kumppaneiden kanssa toimittajista korkeakouluihin ja alan verkostoihin.

Työntekijöiden sitoutumista mitataan vuosittain Tiedon sisäisellä työntekijätutkimuksella Voicella. Mittauksen mukaan työntekijöiden sitoutumisaste oli hyvä, 75 %. Tulos on kehittynyt myönteisesti vuodesta 2014.

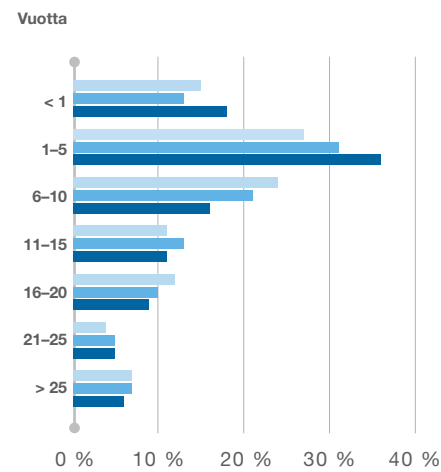
Tiedon henkilöstöön liittyviä toimintatapoja ohjaa Tiedon henkilöstöpolitiikka, joka kattaa kaikki työntekijät ja toiminnot globaalisti. Henkilöstöpolitiikan mukaan Tieto tukee ja kunnioittaa YK:n ihmisoikeuksien julistusta sekä Kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistusta työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista.

HENKILÖSTÖN IKÄJAKAUMA

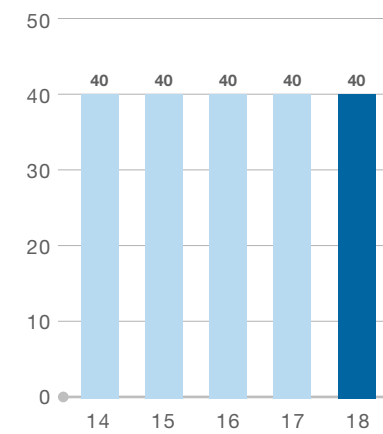
● 2016
● 2017
● 2018

HENKILÖSTÖN TYÖVUOSIJAKAUMA

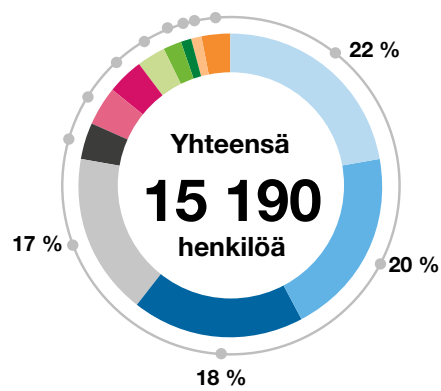

● 2016
● 2017
● 2018

HENKILÖSTÖN KESKIMÄÄRÄINEN IKÄ, 2014-2018

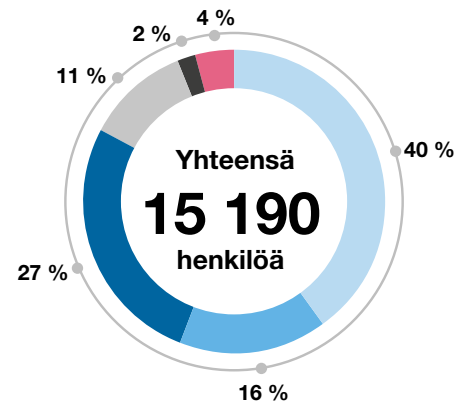

HENKILÖSTÖ MAITTAIN

- Suomi 22 %
- Ruotsi 20 %
- Intia 18 %
- Tšekin tasavalta 17 %
- Latvia 4 %
- Norja 4 %
- Puola 4 %
- Kiina 3 %
- Viro 2 %
- Itävalta 1 %
- Liettua 1 %
- Muut 3 %

HENKILÖSTÖ PALVELUALUEITTAIN

- Teknologiapalvelut ja uudistaminen
- Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus
- Toimialaratkaisut
- Tuotekehityspalvelut
- Toimialaryhmät
- Tukitoiminnot ja globaali johto

Muun kuin taloudellisen tiedon informaatio

Muu kuin taloudellisen tiedon informaatio

Tässä osiossa kuvataan Tiedon vastuullisuuteen liittyvää toimintaa kirjanpitolain 3a luvun vaatimusten mukaisesti (muut kuin taloudelliset tiedot). Lakisääteisten vaatimusten ja Tiedon kestävä kehityksen prioriteettien väliset yhteydet on esitetty kaaviossa, joka kuvaa politiikkoja ja prosesseja. Lisätietoja löytyy [Tiedon vastuullisuusraportista](#).

Liiketoimintamallin kuvaus

Tieto on yksi Pohjoismaiden suurimmista ohjelmisto- ja IT-palveluyrityksistä. Yhtiön korkean lisäarvon palvelut kattavat uudet datakeskeiset palvelut, liiketoimintakriittiset ohjelmistoratkaisut, infrastruktuuripalvelut, tuotekehityspalvelut ja näihin liittyvän osaamisen, jolla tuetaan asiakkaiden liiketoiminnan uudistamista, innovointia ja toiminnan tehokkuutta.

Tieto konsultoi ja tukee asiakkaita uusien palvelujen kehittämisessä sekä toimittaa ja ylläpitää ratkaisuja. Tiedon tavoitteena on innovoida uusia datakeskeisiä liiketoimintamalleja yhdessä asiakkaiden ja

kumppaneiden kanssa. Lisäarvon tuottaminen ja kilpailukyky perustuvat ratkaisuihin, joissa alan viimeisimmät teknologiat yhdistetään integrointikyvykkyyteen, teollistettuihin palvelutoimituksiin ja vahvaan globaaliin toimituskykyyn.

Muiden kuin taloudellisten kysymysten hallinnan kuvaus

Tiedolla on järjestelmällinen vastuullisuuden hallintamenetelmä, joka sisältää tarvittavat politiikat, prosessit, hallinnan ja organisaation sekä osaamisen ja viestinnän.

Tiedon vastuullisuustyötä johtaa Tiedon kestävä kehityksen tiimi ja tukee kestävä kehityksen ohjausryhmä, jota johtaa viestinnästä ja vastuullisuudesta vastaava johtaja. Ohjausryhmä toimii johtoryhmän ja hallituksen neuvonantajana ja hyväksyy integroidun vuosikertomuksen vastuullisuusosion. Ohjausryhmässä on edustettuina Tiedon eri toimintoja ja yksiköitä, mikä varmistaa sen, että sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien näkökulmat otetaan huomioon. Tiedon tavoitteena on, että ohjausryhmässä on tasapainoisesti edustettuina miehiä ja naisia sekä nuorempia ja kokeneempia johdon edustajia.

Tiedon johtoryhmä ja hallitus kävivät läpi vastuullisuuteen liittyviä kysymyksiä viisi kertaa vuoden 2018 aikana. Käsiteltyjä asioita olivat mm. uudistetut eettiset periaatteet ja integroitu vuosikertomus, vastuullisuusohjelma 2020, muun kuin taloudellisen tiedon läpikäynti (mukaan lukien merkittävät kestäväan kehitykseen liittyvät riskit) ja Tiedon yhteiskunnalliset panostukset vuonna 2019.

Tiedon vastuullisuusohjelma 2020 kattaa yhdeksän painopistealuetta, jotka on määritetty ja priorisoitu yhdessä sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa. Kestävä kehitys on Tiedolle pikemminkin mahdollisuus kuin riski, koska digitalisaatio voi parantaa hyvinvointia ja ympäristöolosuhteita muilla toimialoilla. Kestävä kehityksen painopistealueet kattavat osaamisen, tuotteet, toimitilat ja palvelut, jotka mahdollistavat toimitukset asiakkaille. Niihin sisältyvät myös IT-järjestelmien vaikutukset kestäväan kehityksen asiakkaan toiminnassa kuten asiakkaan hiilidioksidipäästöjen lasku, harmaan talouden vähentäminen sekä ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Jokaiselle kestäväan kehityksen osa-alueelle on määritelty julkistettu tavoite, ja niiden toimenpideohjelmia, toteutusta ja raportointia johtavat nimetyt vastuuhenkilöt. Kestäväan kehitykseen liittyvät tavoitteet ja

tulokset vuonna 2018 on esitetty tämän osion taulukossa.

Tiedon vastuullisuusohjelman 2020 kehittäminen ja johtaminen pohjautuvat Tiedon kestäväan kehityksen hallintaprosessiin, joka noudattaa YK:n Global Compact -mallia ja GRI:n standardeja. Tiedon vastuullisuusohjelma 2020 tukee YK:n kestäväan kehityksen tavoitteita (Sustainable Development Goals). Näiden tavoitteiden avulla yritykset voivat vaikuttaa myönteisesti kestäväan kehitykseen yhteiskunnassa. Kestäväan kehityksen hallinta Tiedossa mukaan lukien politiikat, prosessit, due diligence- ja hallintamenetelmät on kuvattu tämän osion taulukossa.

Tiedon eettiset arvot on esitetty [Tiedon eettisissä periaatteissa](#), ja ne koskevat konsernin koko henkilöstöä. Lisäksi Tiedolla on toimittajia koskevat periaatteet, joita sovelletaan yhtiön toimittajiin ja muihin yhteistyökumppaneihin. Ne perustuvat YK:n Global Compact -periaatteisiin, jotka koskevat ihmisoikeuksia, työntekijöiden oikeuksia, korruption torjuntaa ja ympäristönhallintaa, sekä OECD:n ohjeisiin monikansallisille yrityksille (Guidelines for Multinational Enterprises). Eettiset periaatteet koskevat kaikkia vastuullisuuden osa-alueita, joita

POLITIIKAT JA PROSESSIT

ohjataan myös muilla yksityiskohtaisemmillä politiikoilla ja ohjeistuksilla. Politiikat sisältävät oleelliset lakisääteiset vaatimukset sekä standardoidut muut parhaat käytännöt, ja ne käydään läpi vuosittain. Vuonna 2018 eettisiin periaatteisiin ja toimittajia koskeviin periaatteisiin tehtiin merkittäviä uudistuksia, mukaan lukien politiikkojen, sidosryhmien koulutuksen ja viestinnän uudistaminen.

Mahdolliset rikkomukset yhtiön eettisiä arvoja vastaan ilmoitetaan yhtiön lakiasianjohtajalle. Kaikki tapaukset tutkitaan luottamuksellisesti ennalta määrätyn prosessin mukaisesti elimessä, jonka jäseninä toimivat Tiedon lakiasianjohtaja, Compliance-asioista vastaava johtaja, sisäisestä tarkastuksesta vastaava johtaja sekä viestinnästä ja kestävästä kehityksestä vastaava johtaja. Kaikkien selvitysten tulokset raportoidaan osana säädösten noudattamiseen liittyvää riskiraportointia tästä vastaavalle toimikunnalle sekä hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunnalle. Lisäksi käytössä on erillisiä kanavia tapahtumien raportointiin ja toiminnan jatkuvaan kehittämiseen.

Merkittävimmät riskit muilla kuin taloudellisilla alueilla

Tiedon sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että yhtiön toiminta on tehokasta ja noudattaa strategisia tavoitteita ja että yhtiön taloudellinen raportointi sekä johdolle tarjottava tieto on paikkansapitävää, luotettavaa, kattavaa ja ajantasaista. Sisäisen valvonnan toimintaperiaatteissa korostetaan eettisiä arvoja sekä hyvää hallinnointitapaa ja riskienhallintaa. Riskienhallinta ja merkittävimmät riskit on kuvattu yksityiskohtaisesti Tiedon selvityksessä **hallinto- ja ohjausjärjestelmästä**.

Riskienhallintamalli koostuu riskienhallintaorganisaatiosta, politiikoista, toimintaperiaatteista sekä riskienhallinnan välineistä. Riskienhallintaorganisaatio kehittää ja ylläpitää yhtiön riskienhallintaa, mukaan lukien riskien raportointi, riskienhallinnan johtaminen sekä erilaisten riskien kuten strategisten, taloudellisten, toiminnallisten ja liiketoiminnan säännösten noudattamiseen liittyvien riskien seuranta.

Tiedon riskit vastuullisuuden ja muiden kuin taloudellisten alueiden osalta liittyvät lähinnä

säädösten noudattamiseen. Ne liittyvät myös yrityksen maineeseen, jonka vahingoittuminen voisi kielteisen julkisuuden lisäksi johtaa yritysvastuuindeksien laskuun ja poikkeamiin auditoinneissa. Vakavat rikkomukset saattaisivat myös johtaa ainoastaan erittäin luotettavia kumppaneita käyttävien asiakkaiden menettämiseen sekä asiakkaiden luottamuksen menetykseen.

Vilpillinen, epäeettinen tai jopa laiton toiminta liittyen esimerkiksi korruptioon tai eturistiriitoihin on mahdollista, mikäli korruptionvastaisuus ja vastuullinen tiimikulttuuri eivät ole riittävän vahvoja. Tällaiset tilanteet saattaisivat johtaa esimerkiksi siihen, että yhtiö menettää oikeuden osallistua julkisiin kilpailutuksiin, tai sanktioihin. Riskejä vähennetään koulutuksen, auditointien ja sisäisten tarkastusten sekä seurannan avulla.

Stressiin liittyvät terveysongelmat sekä syrjintä ja häirintä ovat ihmisoikeuksiin ja työntekijöiden oikeuksiin liittyviä riskejä. Avainhenkilöiden pitkät sairaslomat voivat johtaa toimitusten viivästymiseen. Terveysasteilla on myös kustannusvaikutuksia. Sekä terveyteen

että syrjintään ja häirintään liittyvät tekijät voisivat johtaa työympäristöihin, joissa työntekijät eivät voi käyttää hyväksi koko potentiaaliaan. Syrjintä voisi myös heikentää Tiedon mahdollisuuksia kehittää ratkaisuja yhteiskunnallisiin ongelmiin.

Tieto uskoo, että henkilöstön monimuotoisuus, liittyen sukupuoleen, ikään tai kulttuuristaan, on välttämätöntä, mikäli yhtiö haluaa säilyttää kilpailukykynsä nopeasti kehittyvällä tietotekniikka-alalla. Monimuotoisuus ja osallistaminen ovat olennainen osa Tiedon Open Source -kulttuuria ja henkilöstöhallintoa. Yhtä tärkeää on henkilöstön palautuminen ja hyvinvointi. Työntekijöiden terveys- ja hyvinvointi-indeksiä seurataan säännöllisesti, ja yhtiössä ryhdytään tarpeen mukaan korjaaviin toimenpiteisiin.

Tiedon suorat ja epäsuorat hankinnat saattavat sisältä riskejä koskien ympäristöä, ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia tai jopa korruptiota. Mikäli toimitusketjussa esiintyisi vakavia rikkomuksia kansainvälisiä sopimuksia vastaan, asiakkaat saattaisivat päättää sopimuksensa Tiedon kanssa. Tieto vähentää näitä riskejä muun muassa auditointeja sisältävän toimittajaohjelmansa avulla.

Kestävän kehityksen osa-alueiden tavoitteet ja tulokset

Aihe-alue	Tavoite	Tavoite 2020	Tulos 2018	Tulos 2017	Tilanne	SDG
 TASA-ARVO	Eettisten periaatteiden verkkokurssin suorittaminen liittyen tasa-arvoon	100 %	87 %	88 %	Aikataulussa	
 TYÖNTEKIJÄ-KOKEMUS	Työntekijöiden sitoutumisaste	73 %	75 %	73 %	Tavoite saavutettu	
	Osuus työntekijöistä, jotka aina tai usein kokevat painetta eivätkä pysty palautumaan	Matala	Ei raportoitu ¹⁾	3 %	Ei raportoitu	
 EETTINEN KULTTUURI	Eettisten periaatteiden verkkokurssin suorittaminen	100 %	87 %	88 %	Aikataulussa	
 TIETOTURVA JA TIETOSUOJA	Merkittävien, vahvistettujen valitusten määrä, jotka asiakkaan tietosuojan rikkomista ja asiakkaan data katoamista	0	1	0	Aikataulussa	
 KESTÄVÄ TOIMITUSKETJU	Uusien tai uudistettujen toimittajien määrä, jotka allekirjoittavat Tiedon toimittajia koskevat periaatteet, % ²⁾	100 %	100 %	100 %	Tavoite saavutettu	
 KASVIHUONE-KAASUPÄÄSTÖT	Muutos Tiedon epäsuoran energian-kulutuksen tuottamissa CO ₂ -päästöissä ³⁾	-50 %	-12 %	-44 %	Tavoite saavutettu ⁴⁾	
 KESTÄVÄT IT-RATKAISUT	Vältetty CO ₂ (kt) Taso, jossa asiakkaiden vältetyt päästöt ylittävät Tiedon omat raportoidut päästöt		76 kt CO ₂	75 kt CO ₂	Aikataulussa	

¹⁾ Mittaustihyden muutoksista johtuen ei tuloksia vuonna 2018. Kehitystä seurataan vuonna 2019, ja se raportoidaan seuraavan vuoden katsauksessa. Toimet paineen vähentämiseksi jatkuivat kuitenkin vuoden 2018 aikana, ja kaikkia tunnistettuja aiheuttajia kehitettiin: tiedon saatavuus (+8 %), roolien ja vastuiden selkeys (+9 %) ja tunne vapaudesta esittää ajatuksia ja mielipiteitä kielteisiä seurauksia pelkäämättä (+6 %).

²⁾ Keskitetty hankintatoiminto vastaa sopimuksista

³⁾ Tiedon CO₂-päästöjen raportointi noudattaa Greenhouse Gas Protocol Corporate Standardin metodologiaa. Kasvihuonepäästöjen vähentämiseen liittyvä tavoite raportoidaan markkinapohjaisina CO₂-päästöinä.

⁴⁾ Päästöjen vähennys vuosina 2016–2018 kokonaisuudessaan 56 %.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Syyskuussa osakkeenomistajat, jotka halusivat osallistua toimikuntatyöskentelyyn, nimesivät seuraavat jäsenet:

- Martin Oliw, osakas, Cevian Capital AB,
- Petter Söderström, sijoitusjohtaja, Solidium Oy,
- Mikko Mursula, sijoitusjohtaja, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Ilmarinen,
- Satu Huber, toimitusjohtaja, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo ja
- Kurt Jofs, hallituksen puheenjohtaja, Tieto Oyj.

Yhtiön suurimmat osakkeenomistajat määräytyivät suomalaiseseen ja ruotsalaiseen arvo-osuusjärjestelmään 31.8.2018 rekisteröityjen omistusten perusteella.

Hallitus

Tiedon hallituksen velvollisuutena on edistää yhtiön ja sen osakkeenomistajien etua.

Tiedon hallituksen kokoonpano ja valinta

Tiedon yhtiöjärjestyksen mukaan hallitus koostuu vähintään kuudesta ja enintään kahdestatoista jäsenestä, joiden toimikausi on yksi vuosi.

Yhtiö on määritellyt tavoitteeksi, että hallituksen jäsenten tulee ammatillisen pätevyyden lisäksi edustaa kumpaakin sukupuolta sekä eri ammatteja ja koulutusaloja ja että hallituksella kokonaisuutena tulee olla riittävä ja monipuolinen osaaminen ja kokemus yhtiön toimialasta ja markkinoista.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta, joka koostuu yhtiön suurimpien osakkeenomistajien edustajista, valmistelee varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotuksen hallituksen kokoonpanoksi. Sen lisäksi, että hallitus on sisällyttänyt yllä mainitut monimuotoisuutta koskevat periaatteet työjärjestykseensä, yhtiö on myötävaikuttanut siihen, että periaatteet on sisällytetty osakkeenomistajien

nimitystoimikunnan työjärjestykseen ja huomioitu etsittäessä uusia hallituksen jäseniä. Yhtiökokouksen valitsemien hallituksen jäsenten sukupuolijakauma on pysynyt tasaisena vuodesta 2012 ja ollut 2:6 tai 2:5 (tällä hetkellä naisjäsenen osuus on 40,0 % ja miesjäsenen 60,0 %).

Yhtiökokouksen valitsemien jäsenten lisäksi yhtiön henkilöstö valitsee kaksi jäsentä ja kaksi varajäsentä hallitukseen henkilöstön edustusta koskevan sopimuksen mukaisesti. Henkilöstön edustajien toimikausi on kaksi vuotta. Tämä erityinen asettamisjärjestys poikkeaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 suosituksesta 5 ”Hallituksen valinta”. Henkilöstöedustus perustuu lakiin henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa, ja siitä on alun perin sovittu Tieto-konsernin ja sen henkilöstön välillä vuonna 2001.

Henkilöstöedustuksen tavoitteena on mm. tarjota henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa organisaatioon, parantaa viestintää ja päätöksentekoa konsernin sisällä, lisätä luottamusta yritysjohdon ja henkilöstön välillä sekä vahvistaa henkilöstön turvallisuuden tunnetta. Henkilöstön edustajat eivät kuitenkaan osallistu sellaisten asioiden

käsittelyyn, jotka koskevat yrityksen johdon nimittämistä tai erottamista, johdon sopimusehtoja, henkilöstön työsuhteiden ehtoja tai työtaisteluihin liittyviä seikkoja.

Kaikki Tiedon hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja viisi jäsentä seitsemästä on riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Hallituksen jäsenten riippumattomuus arvioidaan

hallituksen järjestäytymiskokouksessa. Hallituksen jäsenten tulee ilmoittaa hallitukselle mahdollisista muutoksista, jolloin riippumattomuus arvioidaan uudestaan.

Yksityiskohtaisemmat taustatiedot hallituksen jäsenistä, kuten työkokemus, nykyiset ja entiset luottamustehtävät sekä yhtiön palkka- ja palkkioselvitys on esitetty Tiedon verkkosivuilla (www.tieto.com/investors).

Hallitus 31.12.2018

Nimi	Syntymävuosi	Kansalaisuus	Koulutus	Päätoimi
Kurt Jofs (puheenjohtaja)	1958	Ruotsi	Diplomi-insinööri	Yrittäjä, sijoittaja ja hallitusammattilainen
Harri-Pekka Kaukonen (varapuheenjohtaja)	1963	Suomi	Tekniikan tohtori	Hallitusammattilainen
Timo Ahopelto	1975	Suomi	Diplomi-insinööri	Yrittäjä, sijoittaja ja hallitusammattilainen
Liselotte Hägertz Engstam	1960	Ruotsi	Diplomi-insinööri	Asiantuntija, hallituksen jäsen
Johanna Lamminen	1966	Suomi	Tekniikan tohtori, MBA	Toimitusjohtaja, Gasum Ltd
Endre Rangnes	1959	Norja	Ekonomi	Hallitusammattilainen
Jonas Synnergren	1977	Ruotsi	Kauppätieteen maisteri	Osakas, Cevian Capital AB
Esa Koskinen (henkilöstön edustaja)	1955	Suomi	Kauppätieteen maisteri	Testisuunnittelija
Robert Spinelli (henkilöstön edustaja)	1957	Ruotsi	Tietojenkäsittely	Asiakasjohtaja

Toimitusjohtaja ja toimiva johto

Tieto-konsernin toimiva johto koostuu yrityksen toimitusjohtajasta, johtoryhmästä sekä toimialaryhmien, palvelualueiden ja tuotekehityspalveluiden organisaatioista. Toimialaratkaisut-palvelualue sisältää itsenäisesti toimivan Datakeskeiset liiketoiminnot -yksikön.

Toimitusjohtajan nimittää yrityksen hallitus, ja hän on vastuussa konsernin operatiivisesta johtamisesta sekä sisäisestä tehokkuudesta ja laadusta.

Toimitusjohtajaa avustaa johtoryhmä, johon kuuluvat toimialaryhmien ja palvelualueiden johtajat, Datakeskeisten liiketoimintojen johtaja, talousjohtaja ja henkilöstöjohtaja. Hallituksen puheenjohtaja hyväksyy johtoryhmän jäsenten nimitykset toimitusjohtajan esityksen pohjalta.

Johtoryhmän jäsenet ovat vastuussa omien vastualueidensa tuloksesta ja kehityksestä, ja he valvovat niihin kuuluvien yksiköiden toimintaa. Pääsääntöisesti vastualueiden (toimialaryhmät, palvelualueet ja tuotekehityspalvelut) liiketoimintayksiköt tekevät päätökset omasta liiketoiminnastaan ja vastaavat operatiivisista tehtävistään.

Toimialaryhmä-, palvelualue- ja tuotekehityspalveluorganisaatioilla on tulosvastuu. Johtoryhmä valvoo myös yhteiskuntavastuun (CR) periaatteiden toteutumista ja hyväksyy sen tavoitteet yhdessä hallituksen kanssa.

Vuoden aikana Tieto ilmoitti seuraavista muutoksista johtoryhmässään:

- Ari Järvelä nimitettiin Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus -alueen johtoon 1.4. alkaen. Hän jatkaa myös tehtävässään datakeskeisten liiketoimintojen johtajana ja Tiedon johtoryhmän jäsenenä.
- Heinäkuussa Tieto nimitti Tomi Hyryläisen (KTM) talousjohtajaksi ja yhtiön johtoryhmän jäseneksi helmikuusta 2019 alkaen. Janne Salminen, jonka vastuulla ovat yritysrahoitus ja raportointi, on toiminut väliaikaisena talousjohtajana 17.7.2018 alkaen.
- Marraskuussa Tieto nimitti Julius Mannin (KTM) asiakaskokemuksesta vastaavaksi johtajaksi (Chief Experience Officer) ja johtoryhmän jäseneksi 1. maaliskuuta 2019 alkaen. Manni vastaa kokonaisvaltaisen asiakaskokemuksen sekä yritysidentiteetin kehityksestä,

edistää innovaatiotoimintaa ja johtaa markkinointia ja viestintää.

- Maaliskuussa Tieto nimitti Markus Suomen (DI, ohjelmistotekniikka) teknologiajohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 1. huhtikuuta alkaen. Suomi keskittyy yhteistyöhön ja innovointiin yhdessä globaalien teknologiapartnereiden kanssa sekä edistää uusimpien teknologioiden käyttöönottoa Tiedossa ja pohjoismaisilla asiakkailla.

Johtoryhmän jäsenet 31.12.2018

Kimmo Alkio

Toimitusjohtaja
Syntymävuosi: 1963
Kansalaisuus: Suomi
Ekonomi ja Executive MBA
Yhtiössä vuodesta 2011

Håkan Dahlström

Johtaja, Teknologiapalvelut ja uudistaminen
Syntymävuosi: 1962
Kansalaisuus: Ruotsi
Diplomi-insinööri
Yhtiössä vuodesta 2014

Ari Järvelä

Johtaja, Datakeskeiset liiketoiminnot,
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus
Syntymävuosi: 1969
Kansalaisuus: Suomi
Diplomi-insinööri
Yhtiössä vuodesta 2001

Satu Kiiskinen

Johtaja, Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut
Syntymävuosi: 1965
Kansalaisuus: Suomi
Kauppätieteen maisteri
Yhtiössä vuodesta 2013

Katariina Kravi

Henkilöstöjohtaja
Syntymävuosi: 1967
Kansalaisuus: Suomi
Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari
Yhtiössä vuodesta 2012

Tom Leskinen

Johtaja, Tuotekehityspalvelut
Syntymävuosi: 1966
Kansalaisuus: Suomi
Tekniikan lisensiaatti
Yhtiössä vuodesta 2013

Cristina Petrescu

Johtaja, Julkinen sektori, terveydenhuolto ja
hyvinvointi
Syntymävuosi: 1968
Kansalaisuus: Ruotsi
Tietojenkäsittelytieteiden maisteri
Yhtiössä vuodesta 2002

Janne Salminen¹⁾

Talousjohtajan sijainen
Syntymävuosi: 1964
Kansalaisuus: Suomi
Kauppätieteen maisteri
Yhtiössä vuodesta 2009

Christian Segersven

Johtaja, Finanssipalvelut
Syntymävuosi: 1975
Kansalaisuus: Suomi
Diplomi-insinööri
Yhtiössä vuodesta 2013

Markus Suomi

Teknologiajohtaja
Syntymävuosi: 1971
Kansalaisuus: Suomi
Diplomi-insinööri
Yhtiössä vuodesta 2018

¹⁾ Lasse Heinonen toimi talousjohtajana 17.7.2018 saakka.

Tomi Hyryläinen on aloittanut uutena talousjohtajana
helmikuussa 2019.

Johtoryhmän palkitseminen on esitetty
taulukkoissa osiossa **Palkitseminen**.
Yksityiskohtaisempia tietoja, kuten
johtoryhmän jäsenten täydelliset
ansioluettelot, löytyy Tiedon verkkosivuilta
(www.tieto.com/investors).

Tilintarkastajat

Tiedon hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunta valmistelee esityksen tilintarkastajien valinnasta, joka esitetään yhtiön hallitukselle ja lopulta yhtiökokouksen päätettäväksi. Yhtiökokous päättää tilintarkastajille maksettavista palkkioista, ja tarkastus- ja riskivaliokunta arvioi niitä vuosittain.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunnan suosituksen mukaisesti, että vuoden 2019 yhtiökokouksessa valittavalle tilintarkastajalle maksetaan palkkio tilintarkastajan laskun mukaan valiokunnan hyväksymien hankintaperiaatteiden mukaisesti.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunnan suosituksen mukaisesti, että tilikaudelle 2019 tilintarkastajaksi valitaan tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy. Tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy on ilmoittanut, että KHT Jukka Vattulainen toimii päävastuullisena tilintarkastajana.

Tilintarkastus

Vuoden 2018 varsinainen yhtiökokous valitsi uudelleen yhtiön tilintarkastajaksi PricewaterhouseCoopers Oy:n tilikaudelle 2018. PricewaterhouseCoopers Oy ilmoitti päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Tomi Hyryläisen. Koska Tomi Hyryläinen nimitettiin Tiedon talousjohtajaksi helmikuusta 2019 alkaen, PricewaterhouseCoopers Oy luopui tilintarkastustehtävästään tilivuodelta 2018. Patentti- ja rekisterihallitus määräsi Deloitte Oy:n uudeksi tilintarkastajaksi. Päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT Jukka Vattulainen.

Vuonna 2018 Tieto-konserni maksoi tilintarkastajille tilintarkastuksesta yhteensä 1,1 (0,8) milj. euroa, josta 0,8 (0,8) milj. euroa konsernin tilintarkastajalle PricewaterhouseCoopersille ja 0,3 (-) milj. euroa Deloitteille. Muista palveluista maksettiin yhteensä 0,8 (0,3) milj. euroa, josta 0,6 (0,3) milj. euroa konsernin tilintarkastajalle PricewaterhouseCoopersille ja 0,2 (-) Deloitteille.

Osakkeet

Tieto Oyj:n maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.2018 oli 76 555 412,00 euroa ja osakkeiden määrä 74 109 252.

Tiedon osakkeilla ei ole nimellisarvoa, ja niiden kirjanpidollinen vasta-arvo on yksi euro. Tiedon osakkeet noteerataan NASDAQ Helsingissä ja Tukholmassa. Yhtiöllä on yksi osakesarja, ja jokainen osake oikeuttaa yhtä suureen osinkoon ja yhteen ääneen. Tiedon yhtiöjärjestys sisältää yhtiökokousta koskevan äänestysrajoituksen, jonka mukaan kukaan ei ole oikeutettu äänestämään enemmällä kuin yhdellä viidesosalla yhtiökokouksessa edustettuina olevista äänistä. Yhtiöjärjestys löytyy yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.tieto.fi/sijoittajille.

Osakkeenomistajat ja omien osakkeiden omistus

Vuoden 2018 lopussa yhtiöllä oli 26 746 rekisteröitynyttä osakkeenomistajaa. Suomen ja Ruotsin arvopaperikeskusten rekisterien mukaan suomalaiset sijoittajat omistivat

Tiedon osakkeista 34,1 % ja ruotsalaiset 2,9 %. Suomessa ja Ruotsissa oli yhteensä 25 012 yksityissijoittajaa, ja he omistivat 12 % Tiedon osakkeista.

Hallituksen jäsenet ja yhtiön toimitusjohtaja sekä heidän lähipiirinsä omistivat 31.12.2018 yhteensä 0,1 % osakkeista ja äänistä. Toimitusjohtaja on mukana myös Tiedon pitkän aikavälin kannustinohjelmissa, jotka maksetaan osittain Tiedon osakkeina. Koska näihin kannustimiin liittyvien lisäosakkeiden määrä riippuu yhtiön taloudellisesta kehityksestä, ne eivät sisälly yllämainittuihin lukuihin.

Tiedolla on kolme pitkäaikaista osakkeenomistajaa, jotka omistavat vähintään 10 % osakkeista: Cevian Capital Partners Ltd, Solidium Oy ja Silchester International Investors LLP. Viimeisimmän tiedon mukaan 31.8.2018 Cevian Capital omisti 11 066 684 osaketta eli 14,9 % Tiedon osakkeista ja äänistä. Solidium Oy omisti 10,0 % Tiedon osakkeista 31.12.2018. Perustuen 23.6.2015 saatuaan ilmoituksen Silchester International Investors LLP:n omistus Tiedosta oli 7 401 027 osaketta eli 10,0 % osakkeista ja äänistä.

Tieto ei ole tietoinen osakassopimuksista tai ristiinomistuksista, jotka rajoittaisivat kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden määrää, ja yhtiön osakkeiden voidaankin katsoa olevan 100 %-sti kaupankäynnin kohteena lukuun ottamatta yhtiön omistamia omia osakkeita.

Vuoden 2018 lopussa Tieto tai sen tytäryhtiöt omistivat yhteensä 282 903 omaa osaketta eli 0,4 % osakkeista ja äänistä. Liittyen yhtiön osakepohjaiseen palkitsemisohjelmaan yhteensä 103 224 Tiedon omistamaa osaketta toimitettiin ohjelmaan osallistuville henkilöille. Vuoden lopussa liikkeeseen laskettujen osakkeiden lukumäärä pois lukien yhtiön omistamat omat osakkeet oli 73 826 349.

Osakepohjaiset kannustinohjelmat

Tiedolla on useita osakepohjaisia kannustinohjelmia: suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2016, 2017 ja 2018 sekä ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2016, 2017 ja 2018. Näiden kannustinohjelmien

perusteella mahdollisesti maksettavat palkkiot maksetaan vuosina 2019, 2020 ja 2021 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Järjestelmän puitteissa palkkioina toimitettavat osakkeet koostuvat markkinoilta hankittavista yhtiön osakkeista, eikä näin ollen uusia osakkeita lasketa liikkeelle.

Kannustinjärjestelmien perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 1 500 000 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen rahana maksettavan osuuden).

Tieto ei ole laskenut liikkeeseen vaihtovelkakirjalainoja eikä sillä ole optio-ohjelmia.

Hallituksen valtuudet

Vuoden 2018 varsinainen yhtiökokous valtuutti yhtiön hallituksen hankkimaan yhtiön omia osakkeita siten, että hankittujen osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä on enintään 7 400 000 eli noin 10 % yhtiön kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta lukumäärästä. Valtuutusta on tarkoitus käyttää yhtiön pääomarakenteen kehittämiseen.

Osakeinformaatio

	2018	2017	2016	2015	2014
Osakkeiden lukumäärä					
Osakkeiden lukumäärä	74 109 252	74 109 252	74 109 252	74 009 953	73 675 903
Ulkona olevat osakkeet ¹⁾					
Vuoden lopussa	73 826 349	73 723 125	73 697 570	73 544 869	73 165 084
Keskimäärin	73 809 855	73 722 565	73 660 433	73 426 563	72 944 228
Osakepääoma tilikauden lopussa, euroa					
	76 555 412	76 555 412	76 555 412	76 555 412	76 555 412
Osakekohtaisia tunnuslukuja					
Voitto/osake, euroa					
Laimentamaton	1,67	1,46	1,46	1,23	0,48
Laimennusvaikutuksella oikaistu	1,66	1,46	1,46	1,23	0,48
Oma pääoma/osake, euroa	6,54	6,46	6,62	6,57	6,44
Kurssikehitys ja vaihto					
NASDAQ Helsingissä					
Ylin vaihtokurssi, euroa	30,74	29,98	28,47	25,00	22,64
Alin vaihtokurssi, euroa	22,86	24,39	22,20	19,98	16,15
Tilikauden keskimurssi, euroa	27,56	26,85	24,83	22,48	19,45
Pörssivaihto, kpl	29 333 439	35 895 771	34 827 778	37 041 013	28 085 320
Pörssivaihto, %	39,6	48,4	47,0	50,0	38,1

	2018	2017	2016	2015	2014
NASDAQ Tukholmassa					
Ylin vaihtokurssi, kruunua	318,80	289,50	275,90	246,10	207,90
Alin vaihtokurssi, kruunua	235,40	232,20	205,70	183,00	142,10
Tilikauden keskimurssi, kruunua	283,89	259,19	229,09	210,32	177,45
Pörssivaihto, kpl	1 829 632	2 540 715	1 802 382	1 802 615	3 138 593
Pörssivaihto, %	2,5	3,4	2,4	2,4	4,3
Markkina-arvo, milj. euroa	1 747,5	1 925,4	1 920,9	1 829,5	1 584,8
Osingonjako					
Osingonjako, 1 000 euroa	103 465	103 212	101 001	99 290	95 177
Osinko, nimellinen, euroa	1,45	1,40	1,37	1,35	1,30
Osinko, % tuloksesta	86,8	95,9	93,8	109,8	270,8
Osakekurssiin suhteutettuja tunnuslukuja					
NASDAQ Helsingissä					
Hinta/voitto -suhde (P/E)	14	18	18	20	45
Osinkotuotto, %	6,1	5,4	5,3	5,5	6,0
NASDAQ Tukholmassa					
Hinta/voitto -suhde (P/E)	14	18	18	20	45
Osinkotuotto, %	6,1	5,4	5,3	5,5	6,0

¹⁾ Oikaistu yhtiön hallussa olevilla omilla osakkeilla

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2018

	Osakkeet	%
1 Cevian Capital ¹⁾	11 066 684	14,9
2 Solidium Oy	7 415 418	10,0
3 Silchester International Investors LLP ²⁾	7 401 027	10,0
4 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 443 415	1,9
5 Swedbank Robur rahastot	1 423 054	1,9
6 Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	810 000	1,1
7 Valtion Eläkerahasto	773 000	1,0
8 Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	636 345	0,9
9 Stiftelsen för Åbo Akademi	495 500	0,7
10 Nordea rahastot	383 816	0,5
10 suurinta osakkeenomistajaa	31 848 259	43,0
- joista hallintarekisteröityjä	18 467 711	24,9
Hallintarekisteröidyt	29 901 319	40,3
Muut	12 359 674	16,7
Yhteensä	74 109 252	100,0

Perustuu Euroclear Finland Oy:n ja Euroclear Sweden AB:n omistajarekistereihin.

¹⁾ Euroclear Finland Oy:n rekisterin mukaan Cevian Capitalin omistus 31.8.2018 oli 11 066 684 osaketta, mikä vastaa 14,9 % yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

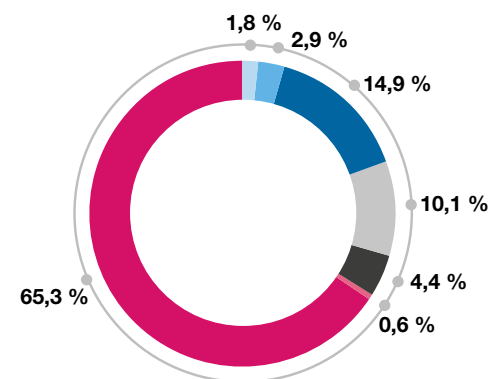
²⁾ Silchester International Investors LLP ilmoitti 23.6.2015, että sen omistus Tieto Oyj:ssä on 7 401 027 osaketta, mikä vastaa 10,0 % yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

Osakkeiden määrä

	Osakkeenomistajat		Osakemäärä	
	Lkm	%	Lkm	%
1 - 100	6 573	39,0	354 830	0,5
101 - 500	6 679	39,7	1 737 417	2,3
501 - 1 000	1 793	10,6	1 374 688	1,9
1 001 - 5 000	1 494	8,9	3 173 873	4,3
5 001 - 10 000	149	0,9	1 042 806	1,4
10 001 - 50 000	105	0,6	2 152 190	2,9
50 001 - 100 000	25	0,1	1 767 017	2,4
100 001 - 500 000	17	0,1	3 757 132	5,1
500 001 -	8	0,0	58 738 739	79,3

Perustuu Euroclear Finland Oy:n omistajarekistereihin.

OSAKKEENOMISTAJAT SEKTOREITTAIN
31.12.2018, % OSAKKEISTA

- Yritykset
- Rahoitus -ja vakuutuslaitokset
- Julkisyhteisöt
- Kotitaloudet
- Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt
- Ulkomaiset
- Hallintarekisteröidyt

Osinko

Emoyhtiön jakokelpoiset varat olivat 624,7 milj. euroa. Vuoden 2018 tuloksen osuus tästä on 139,6 milj. euroa. Hallitus ehdottaa 1,25 (1,20) euron osakekohtaista osinkoa vuodelta 2018. Lisäksi, koska yhtiöllä on vahva kassavirta ja tavoitteena on kehittää yhtiön pääomarakennetta, hallitus ehdottaa 0,20 (0,20) euron osakekohtaista lisäosinkoa. Tieto säilyttää hyvän valmiuden investoida kasvuun sekä orgaanisesti että epäorgaanisesti myös osingonmaksun jälkeen. Ehdotettu osinko ei vaaranna yhtiön maksukykyä.

Osinko maksetaan osakkeenomistajille, jotka ovat ehdotettuna osingon täsmäytyspäivänä 25.3.2019 merkittynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään osakkeenomistajarekisteriin tai Euroclear Sweden AB:n rekisteriin.

Lähitulevaisuuden riskit ja epävarmuustekijät

Valuuttakurssien muutokset, etenkin Ruotsin ja Norjan kruunu, vaikuttavat konsernin liikevaihtoon ja kannattavuuteen. Ruotsin ja Norjan osuus Tiedon myynnistä on lähes puolet. Tilinpäätöksessä on lisätietoja valuuttariskien hallinnasta ja lisäksi internet-sivulla www.tieto.com/currency on tietoa valuuttaherkkyksistä.

Asiakkaiden liiketoiminnan uudistamiseen liittyy riski alhaisemmista hinnoista olemassa olevissa palveluissa. Samanaikaisesti uudistamiset tuovat Tiedolle uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Lisäksi uudet teknologiat kuten pilvipalvelut johtavat siihen, että kysyntä painottuu pidemmälle standardisoituihin ja vähemmän työvoimaa vaativiin ratkaisuihin. Nämä muutokset saattavat johtaa tarpeeseen jatkaa toiminnan uudelleenjärjestelyjä ja rekrytoida uutta osaamista. Tämä saattaa johtaa väliaikaisesti päällekkäisiin henkilöstökustannuksiin.

Siirtyminen uuteen toimintamalliin, joka julkistettiin 6.2.2019, saattaa vaikuttaa yhtiön toiminnan tehokkuuteen lyhyellä aikavälillä. Yksinkertaistettavan rakenteen odotetaan vaikuttavan positiivisesti vuoden 2019 tulokseen.

Tiedon kymmenen suurimman asiakkaan osuus liikevaihdosta on 29 %, ja niin ollen yhtiön liikevaihdon kehitys on suhteellisen herkkä muutoksille suurten asiakkaiden

kysynnässä. Asiakaskeskittymä on vahvimmin näkyvissä Tuotekehityspalveluissa. Osuus on kuitenkin laskenut useita prosenttiyksiköjä muutaman viimeisimmän vuoden aikana.

Uusien teknologioiden ja ohjelmistojen kehittämiseen ja toteutukseen liittyvät riskit ovat tyypillisiä IT-palveluyrityksille. Tiedossa nämä liittyvät palveluiden toimitusten yhteydessä tapahtuvien omien ohjelmistotuotteiden kehittämiseen ja kolmansien osapuolten tuotteiden integrointiin. Lisäksi alalle tyypillisiä riskejä ovat teknologialisensseihin liittyvät lisämaksut sekä toimitusten laatuun liittyvät mahdolliset ongelmat ja niistä johtuvat ylitykset projektikustannuksissa sekä sopimussakot.

EU:n uusi yleinen tietosuojasetus astui voimaan toukokuussa 2018. Tieto on valmistautunut hyvin uuteen asetukseen, vaikkakin asetukseen liittyvistä viranomaisulkinoista vallitsee epävarmuutta. Koska monet asiakkaat viimeistelevät edelleen valmistautumistaan säädösmuutoksiin, Tieto näkee edelleen liiketoimintamahdollisuuksia esimerkiksi tietoturva- ja sovelluspalveluiden alueella.

Yrityksiin kohdistuu globaalisti verotarkastuksista johtuvia uusia riskejä, ja eräät maat saattavat lisätä uutta sääntelyä. Tämän lisäksi muutoksilla veroviranomaisten tulkinnoissa saattaa olla negatiivinen vaikutus yrityksiin.

Kauden jälkeiset tapahtumat

Tieto julkisti uuden strategiansa 6.2.2019. Sen tavoitteena on hyödyntää datakeskeisen maailman tarjoamia nopeasti kehittyviä mahdollisuuksia ja jatkaa sekä taloudellisen tuloksen että omistaja-arvon kasvattamista. Lisätietoja osoitteesta

www.tieto.com/investors.

Koko vuoden 2019 näkymät

Tieto arvioi, että sen koko vuoden oikaistu¹⁾ liikevoitto (EBIT) paranee edellisvuoden tasosta (168,0 milj. euroa²⁾ vuonna 2018). Oikaistun liikevoiton määritelmää on muutettu liikevoiton vertailtavuuden parantamiseksi Tiedon yrityshankinnat huomioon ottaen.

¹⁾ Oikaistu seuraavilla erillä: yrityshankintoihin liittyvät aineettomat hyödykkeet, uudelleenjärjestelykulut, myyntivoitot/-tappiot, liikearvon alentumiset ja muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
²⁾ IFRS 16:n johdosta tehtävää oikaisua ei otettu huomioon

Taloudellinen kalenteri 2019

21.3.

Varsinainen yhtiökokous

Tieto julkaisee kolme osavuositarkastusta vuonna 2019:

25.4.

Osavuositarkastus 1/2019 (klo 8.00)

19.7.

Osavuositarkastus 2/2019 (klo 8.00)

24.10.

Osavuositarkastus 3/2019 (klo 8.00)

Tunnuslukujen laskentakaavat

$$\text{Voitto/osake} = \frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$$

Vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat

Tieto esittää tiettyjä taloudellisia tunnuslukuja, jotka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen antaman ohjeen "Vaihtoehtoiset tunnusluvut" mukaan eivät ole IFRS-standardeissa määriteltyjä tai nimettyjä tunnuslukuja, ja näin ollen niitä pidetään vaihtoehtoisina tunnuslukuina. Tieto uskoo, että vaihtoehtoiset tunnusluvut antavat merkityksellistä täydentävää lisätietoa IFRS-standardien mukaisesti laaditussa konsernitilinpäätöksessä esitettyihin taloudellisiin tunnuslukuihin nähden ja lisäävät Tiedon liiketoimintojen kannattavuuden ymmärtämistä. Vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät ole IFRS-standardeissa määriteltyjä tai nimettyjä tunnuslukuja, ja näin ollen niiden katsotaan olevan muita kuin IFRS-standardien mukaisia tunnuslukuja, joita ei tulisi tarkastella erillään tai IFRS-standardien mukaisten tunnuslukujen sijaan.

Oikaistu osakekohtainen tulos	=	Kauden tulos - oikaisut, verojen jälkeen	
		Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä	
Oikaisut	=	Uudelleenjärjestelykulut + myyntivoitot/-tappiot + liikearvon arvonalentumiset + muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	=	Liikevoitto + oikaisut	
Oikaistu liikevoitto (EBIT), %	=	Oikaistu liikevoitto (EBIT)	
		Liikevaihto	
Oma pääoma/osake	=	Oma pääoma	
		Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	=	Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuus-hyödykkeiden hankinnat	
Yrityshankinnat	=	Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen hankinnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	
Oman pääoman tuotto, liukuva 12 kk, %	=	Voitto ennen veroja ja määräysvallattomien omistajien osuutta – tuloverot	* 100
		Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)	
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk, %	=	Voitto ennen veroja ja määräysvallattomien omistajien osuutta + korko- ja muut rahoituskulut	* 100
		Varat yhteensä – korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)	
Omavaraisuusaste, %	=	Oma pääoma	* 100
		Varat yhteensä – saadut ennakot	
Korollinen nettovelka	=	Korolliset velat – korolliset saamiset – rahavarat – rahoitusarvopaperit	
Nettovelka/käyttökate (EBITDA)	=	Korollinen nettovelka	
		Käyttökate (EBITDA keskimäärin vuoden aikana, pois lukien myyntivoitot)	
Nettovelkaantumisaste, %	=	Korollinen nettovelka	* 100
		Oma pääoma	

Vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäytys

Oikaistu liikevoitto (EBIT)

Milj. euroa	2018	2017
Liikevoitto (EBIT)	154,7	139,1
+ uudelleenjärjestelykulut	9,3	22,7
+ kiinteistöihin liittyvät kulut	0,3	-
- myyntivoitot	-4,6	-
+ myyntitappiot	-	0,3
+/- yritysjärjestelyihin liittyvät erät	1,4	-0,2
+/- muut erät	1,8	-0,5
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	162,8	161,4

KONSERNITILINPÄÄTÖS (IFRS)

Tuloslaskelma

Milj. euroa	Liite	2018	2017
Liikevaihto	1, 2	1 599,5	1 543,4
Liiketoiminnan muut tuotot	3	22,0	17,4
Materiaalit ja palvelut		-247,9	-235,0
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	7	-905,0	-873,3
Poistot	11, 12	-55,0	-54,7
Arvon alentumiset	24	-2,9	-
Liiketoiminnan muut kulut	4	-261,8	-261,8
Osuus yhteisyritysten tuloksista	24	5,8	3,2
Liikevoitto (EBIT)		154,7	139,1
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	5	2,3	1,5
Korkokulut ja muut rahoituskulut	5	-5,2	-4,7
Nettokurssivoitot/-tappiot	5	1,0	-0,2
Voitto ennen veroja		152,8	135,7
Tuloverot	10	-29,6	-28,0
Tilikauden voitto		123,2	107,7
Tilikauden voitto jakautuu			
Emoyhtiön omistajille		123,2	107,7
Määräysvallattomille omistajille		0,0	0,0
		123,2	107,7
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos, euroa/osake	6		
Laimentamaton		1,67	1,46
Laimennettu		1,66	1,46

Laaja tulos

Milj. euroa		2018	2017
Tilikauden voitto		123,2	107,7
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot		-15,9	-19,0
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleenarvostus	9	-0,6	-3,1
Uudelleenarvostukseen liittyvät verot	10	0,1	0,6
Laaja tulos		106,8	86,3
Laaja tulos jakautuu			
Emoyhtiön omistajille		106,8	86,3
Määräysvallattomille omistajille		0,0	0,0
		106,8	86,3

Liitetiedot ovat kiinteä osa konsernitilinpäätöstä.

Tase

Varat

Milj. euroa	Liite	31.12.2018	31.12.2017
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	11, 25, 26	442,6	441,3
Muut aineettomat hyödykkeet	11	45,6	51,1
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12	92,3	94,9
Osuudet yhteisyrityksissä	24	16,0	16,3
Laskennalliset verosaamiset	10	23,6	25,7
Etuuspohjaisiin järjestelyihin kuuluvat varat ¹⁾	9	5,5	7,4
Rahoitusleasingsaamiset	18	0,7	0,8
Muut hankintameno arvo arvoitetut rahoitusvarat		0,5	0,4
Muut käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat		0,5	0,5
Muut pitkäaikaiset saamiset ¹⁾	13	14,9	8,9
Pitkäaikaiset varat yhteensä		642,3	647,4
Lyhytaikaiset varat			
Myyntisaamiset ja muut saamiset ¹⁾	13	382,9	413,6
Rahoitusleasingsaamiset	18	0,9	2,0
Verosaamiset		6,9	8,7
Rahavarat	14	164,6	78,2
Lyhytaikaiset varat yhteensä		555,3	502,5
Varat yhteensä		1 197,6	1 149,9

¹⁾ Vertailutiedot uudelleenluokiteltu lyhytaikaisista pitkäaikaisiin varoihin.

Oma pääoma ja velat

Milj. euroa	Liite	31.12.2018	31.12.2017
Oma pääoma	15		
Osakepääoma		76,6	76,6
Ylikurssirahasto ja muut rahastot		41,5	42,6
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		12,8	12,8
Kertyneet voittovarot		351,7	343,8
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		482,5	475,8
Määräysvallattomien omistajien osuus		0,0	0,4
Oma pääoma yhteensä		482,5	476,1
Pitkäaikaiset velat			
Lainat	16, 18	185,5	102,5
Laskennalliset verovelat	10	38,0	38,5
Varaukset	17	3,3	2,6
Velvoitteet etuuspohjaisista järjestelyistä	9	9,9	11,9
Muut pitkäaikaiset velat		3,2	4,5
Pitkäaikaiset velat yhteensä		240,0	160,0
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	19	340,1	362,9
Verovelat		8,9	5,9
Varaukset	17	7,4	10,3
Lainat	16, 18	118,6	134,6
Lyhytaikaiset velat yhteensä		475,0	513,7
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 197,6	1 149,9

Liitetiedot ovat kiinteä osa konsernitilinpäätöstä.

Rahavirtalaskelma

Milj. euroa	Liite	2018	2017
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden voitto		123,2	107,7
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset	11, 12, 24	57,9	54,7
Voitot ja tappiot käyttöomaisuuden, tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen myynneistä	3, 25	-5,0	0,0
Osuus yhteisyritysten tuloksista	24	-5,8	-3,2
Muut oikaisut		-0,1	-3,5
Rahoituskulut, netto	5	1,9	3,4
Tuloverot	10	29,6	28,0
Nettokäyttöpääoman muutos			
Lyhytaikaisten saamisten muutos		20,3	-27,9
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos		-23,5	12,5
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		198,6	171,8
Saadut korot		2,1	1,6
Maksetut korot		-3,9	-3,6
Muut saadut rahoitustuotot		7,7	9,8
Muut maksetut rahoituskulut		-12,0	-15,2
Saadut osingot	24	3,2	3,5
Maksetut verot		-21,4	-16,9
Liiketoiminnan rahavirta		174,2	151,0

Milj. euroa	Liite	2018	2017
Investointien rahavirta			
Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen hankinnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	25	-14,5	-43,7
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinnat		-45,0	-47,0
Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen myynnit vähennettynä luovutetuilla rahavaroilla	25	8,4	-0,3
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit		0,6	0,4
Lainasaamisten muutos		1,2	2,7
Investointien rahavirta		-49,3	-87,9
Rahoituksen rahavirta			
Maksetut osingot		-103,4	-101,0
Rahoitusleasingvelkojen maksut	16	-0,8	-1,0
Lyhytaikainen rahoitus, netto (lisäys +/- vähentyminen -)	16	-116,9	61,6
Pitkäaikaisten lainojen nostot	16	185,0	0,5
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	16	-1,6	-0,3
Muu rahoituksen rahavirta		-3,5	-
Rahoituksen rahavirta		-41,2	-40,2
Rahavarojen muutos		83,7	22,9
Rahavarat tilikauden alussa	14	78,2	56,7
Kurssierojen vaikutukset rahavaroihin		2,7	-1,4
Rahavarojen muutos		83,7	22,9
Rahavarat tilikauden lopussa		164,6	78,2

Liitetiedot ovat kiinteä osa konsernitilinpäätöstä.

Laskelma oman pääoman muutoksista

Milj. euroa	Liite	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma							Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
		Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto ja muut rahastot	Omat osakkeet	Muuntoerot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
31.12.2017		76,6	42,6	-11,6	-78,5	12,8	433,8	475,8	0,4	476,1
IFRS 9 -standardin käyttöönotosta aiheutunut oikaisu, verovaikutus huomioiden		-	-	-	-	-	-0,4	-0,4	-	-0,4
IFRS 2 -standardimuutoksen käyttöönotosta aiheutunut oikaisu		-	-	-	-	-	4,0	4,0	-	4,0
Muu oikaisu		-	-	3,9	-	-	-3,9	0,0	-	0,0
1.1.2018		76,6	42,6	-7,7	-78,5	12,8	433,5	479,4	0,4	479,7
Tilikauden laaja tulos										
Tilikauden voitto		-	-	-	-	-	123,2	123,2	0,0	123,2
Muut laajan tuloksen erät, verovaikutus huomioiden										
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen- arvostus, verovaikutus huomioiden		-	-	-	-	-	-0,5	-0,5	-	-0,5
Muuntoerot		-	-1,1	-	-14,8	-	0,0	-15,9	-	-15,9
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-	-1,1	-	-14,8	-	122,7	106,8	0,0	106,8
Liiketoimet omistajien kanssa										
Sijoitetut ja jaetut varat										
Osakeperusteiset kannustinohjelmat	8	-	-	2,6	-	-	0,1	2,7	-	2,7
Osingonjako		-	-	-	-	-	-103,4	-103,4	-	-103,4
Muutokset omistusosuuksissa										
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta ilman määräysvallan muutosta		-	-	-	-	-	-2,9	-2,9	-0,4	-3,3
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		-	-	2,6	-	-	-106,2	-103,6	-0,4	-104,0
31.12.2018		76,6	41,5	-5,1	-93,3	12,8	450,0	482,5	0,0	482,5

Liitetiedot ovat kiinteä osa konsernitilinpäätöstä.

Laskelma oman pääoman muutoksista

Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma

Milj. euroa	Liite	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto ja muut rahastot	Omat osakkeet	Muuntoerot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
31.12.2016		76,6	43,4	-11,6	-52,3	12,8	419,2	488,1	-	488,1
IFRS 15 -standardin käyttöönotosta aiheutunut oikaisu, verovaikutus huomioiden		-	-	-	-	-	0,6	0,6	-	0,6
1.1.2017		76,6	43,4	-11,6	-52,3	12,8	419,8	488,7	-	488,7
Tilikauden laaja tulos										
Tilikauden voitto		-	-	-	-	-	107,7	107,7	0,0	107,7
Muut laajan tuloksen erät, verovaikutus huomioiden										
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen- arvostus, verovaikutus huomioiden		-	-	-	-	-	-2,4	-2,4	-	-2,4
Muuntoerot		-	-0,8	-	-26,2	-	8,0	-19,0	-	-19,0
Laaja tulos		-	-0,8	-	-26,2	-	113,3	86,3	0,0	86,3
Liiketoimet omistajien kanssa										
Sijoitetut ja jaetut varat										
Osakeperusteiset kannustinojelmät	8	-	-	-	-	-	1,7	1,7	-	1,7
Osingonjako		-	-	-	-	-	-101,0	-101,0	-	-101,0
Muutokset omistusosuuksissa										
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta ilman määräysvallan muutosta		-	-	-	-	-	-	-	0,4	0,4
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		-	-	-	-	-	-99,3	-99,3	0,4	-98,9
31.12.2017		76,6	42,6	-11,6	-78,5	12,8	433,8	475,8	0,4	476,1

Liitetiedot ovat kiinteä osa konsernitilinpäätöstä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT (IFRS)

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Perustiedot

Tieto Oyj (y-tunnus 0101138-5) on IT-palveluihin ja ohjelmistotuotteisiin keskittyvä Suomen lainsäädännön mukaisesti perustettu julkinen suomalainen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Espoo ja konsernin pääkonttori sijaitsee osoitteessa Keilalahdentie 2-4, 02101 Espoo, Suomi. Yhtiö on listattu NASDAQ Helsingissä ja Tukholmassa. Hallitus hyväksyi tämän konsernitilinpäätöksen julkaistavaksi 28. helmikuuta 2019. Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on oikeus hyväksyä, muuttaa tai hylätä konsernitilinpäätös sen julkistamisen jälkeen.

Laadintaperusteet

Tieto Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) ja tulkintojen (IFRIC) mukaisesti. Konsernitilinpäätös täyttää myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön säännösten ja määräysten vaatimukset. Konsernitilinpäätös on esitetty miljoonina euroina ja se perustuu alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei näissä laadintaperiaatteissa ole toisin ilmoitettu. Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Uusien ja muutettujen standardien sekä tulkintojen soveltaminen

Konserni on noudattanut seuraavia uusia tai muutettuja standardeja 1.1.2018 alkaen.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

IFRS 15 perustuu siihen, että myyntituotot kirjataan, kun tavaraa tai palvelua koskeva määräysvalta siirtyy asiakkaalle. IFRS 15 -standardin käyttöönotto aiheutti muutoksia tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin ja oikaisuja kirjattuihin lukuihin. IFRS 15:n siirtymäsäännösten mukaisesti uudet periaatteet on otettu käyttöön takautuvasti ja tilikauden 2017 vertailuluvut on oikaistu.

Konserni sovelsi seuraavia käytännön apukeinoja IFRS 15:n käyttöönotossa: kokonaan toteutettuja sopimuksia ei oikaistu, muuttuvia vastikkeita ei arvioitu vertailukausilla ja sopimuksia ei oikaistu takautuvasti sopimusmuutoksista johtuen. IFRS 15:n mukaisesti jatkuvien käyttöpalvelusopimusten alkuvaiheessa syntyvät käynnistysmenot aktivoidaan taseeseen ja ne poistetaan sen ajanjakson kuluessa, jolloin vastaavan jatkuvan käyttöpalvelusopimuksen tuotot kirjataan. Tästä johtuen 1.1.2017 voittovaroihin kirjattiin 0,6 milj. euron muutos. Vaikutus vuoden 2017 liikevaihtoon oli 0,2 milj. euroa, kuluihin 0,3 milj. euroa ja liikevoittoon -0,1 milj. euroa. Tuloutusperiaatteita koskevat uudistetut laadintaperiaatteet on kuvattu kohdassa Tulouttaminen.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

IFRS 9 koskee seuraavia seikkoja rahoitusinstrumenttien kirjaamisessa: taseeseen ja taseesta pois kirjaaminen, luokittelu ja arvostaminen, mukaan lukien arvonalentuminen sekä suojauslaskenta. Konserni sovelsi standardin sallimaa poikkeusta eikä oikaissut vertailutietoja. IFRS 9 -standardin käyttöönotosta johtuva 0,4 milj. euron muutos (verojen jälkeen) rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvoissa on kirjattu 1.1.2018 vähentämään edellisten tilikausien voittovaroja. IFRS 9 -standardin käyttöönotto aiheutti myös muutoksia tilinpäätöksen rahoitusinstrumentteja koskeviin laadintaperiaatteisiin, jotka on kuvattu tarkemmin kohdassa Rahoitusinstrumentit.

Muutokset IFRS 2:een Osakeperusteiset maksut – Classification and Measurement of Share-based Payment Transactions

Muutokset selventävät tietyntyyppisten järjestelyjen kirjanpitokäsittelyä. Ne koskevat kolmea osa-aluetta: käteisvaroina maksettavien maksujen arvostaminen, osakeperusteisten maksujen, joista on vähennetty verojen osuus, luokittelu sekä osakeperusteisten maksujen muuttaminen käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaksi.

Konsernilla on avainhenkilöille suunnattuja osakeperusteisia kannustinohjelmia, joista lisätietoa on tässä konsernitilinpäätöksessä. Osakeperusteisten maksujen, joista on vähennetty verojen osuus, luokittelulla oli vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Koska Tiedon osakeperusteiset kannustinohjelmat tullaan muutoksen myötä esittämään kokonaisuudessaan omana pääomana maksettavina, tullaan järjestelyjen käyvät arvot oikeuden syntymisjakson aikana määrittämään myöntämispäivän osakehinnan perusteella. Siirtymävaiheessa konserni uudelleenluokitteli 4,0 milj. euroa veloista omaan pääomaan.

Konserni ei ole vielä soveltanut seuraavia, jo julkaistuja uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien.

IFRS 16 Vuokrasopimukset (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

IFRS 16:n johdosta lähes kaikki vuokrasopimukset kirjataan taseeseen, koska operatiivisia vuokrasopimuksia ja rahoitusleasingsopimuksia ei enää erotella. Uuden standardin mukaan taseeseen kirjataan omaisuuserä (oikeus käyttää vuokrattua hyödykettä) ja vuokrien maksamista koskeva rahoitusvelka. Ainoita poikkeuksia ovat lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset. Vuokranantajia koskeva kirjanpitokäsittely ei muutu merkittävästi.

Konserni soveltaa standardin käyttöönotossa yksinkertaistettua lähestymistapaa, minkä seurauksena kaikki siirtymävaikutukset kirjataan edellisten tilikausien voittovaroihin eikä vertailutietoja oikaista. Konserni soveltaa käytännön helpotusta eikä arvioi uudelleen vuokrasopimuksia, vaan soveltaa IFRS 16 -standardia kaikkiin 31.12.2018 voimassa oleviin operatiivisiin vuokrasopimuksiin.

Raportointipäivänä konsernilla on ei-purettavissa olevia operatiivisia vuokrasopimuksia 182,0 milj. euron arvosta, katso liitetieto 27. IFRS 16:lla on arvioitu olevan seuraavat vaikutukset konsernitiilinpäätökseen:

Tuloslaskelma (milj. euroa)

	Raportoitu 2018	IFRS 16:n vaikutus
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut (sisältää kulut auto-eduista)	-905,0	1 %:n vähentyminen
Poistot ja arvonalentumiset	-55,0	~90 %:n kasvu
Liiketoiminnan muut kulut	-261,8	~20 %:n vähentyminen
Liikevoitto (EBIT)	154,7	2,5–3,0 %:n kasvu
Korkokulut	-5,2	100–115 %:n kasvu
Voitto ennen veroja	152,8	~1 %:n vähentyminen

Tase (milj. euroa)

Vuokralleottajan raportointi ¹⁾	IFRS 16:n vaikutus ²⁾
Käyttöoikeusomaisuuserä (kasvu)	155–165 milj. euroa
Vuokravelat (kasvu)	158–168 milj. euroa
Vuokramaksujen jaksotukset 31.12.2018 (vähentyminen)	1,5–2,0 milj. euroa

¹⁾ Vaikutus vuokralleottajan raportointiin ei ole merkittävä.

²⁾ Vaikuttaa kiinteistöihin, autoihin ja laitteisiin.

Avainluvut	Raportoitu 2018	IFRS 16:n vaikutus
Korollinen nettovelka	137,4	115–125 %:n kasvu
Nettovelka/käyttökate (EBITDA)	0,7	~0,5:n kasvu

Muut standardit

Muilla uusilla tai muutetuilla IFRS-standardeilla tai IFRIC-tulkinnolla, jotka eivät ole vielä voimassa, ei odoteta olevan olennaista vaikutusta Tiedon konsernitiilinpäätökseen nykyisellä tai tulevilla raportointikausilla.

Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen sisältyy emoyhtiö Tieto Oyj sekä kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on välittömästi tai välillisesti yli puolet osakkeiden tuottamasta äänivallasta, tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta. Yhtiöllä on määräysvalta, kun se altistuu sijoituskohteen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja pystyy lisäksi käyttämään sijoituskohtetta koskevaa valtaansa ja näin vaikuttamaan saamansa tuoton määrään.

Tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen siitä hetkestä lähtien, kun määräysvalta saadaan aina siihen hetkeen saakka, kun määräysvalta lakkaa. Tytäryrityksen hankinnasta suoritettava vastike vastaa luovutettujen varojen, vastattaviksi otettujen velkojen ja konsernin liikkeeseen laskemien oman pääoman ehtoisten osuuksien käypää arvoa ja se sisältää myös mahdollisen ehdollisen vastikkeen (lisäkauppahinta) käyvän arvon. Velaksi kirjattu ehdollinen vastike uudelleenarvostetaan käypään arvoon jokaisena raportointipäivänä ja tästä syntyvät arvomuutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi toteutuessaan. Yksilöitävissä olevat liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat, vastattaviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta.

Taseeseen kirjataan hankinta-ajankohtana liikearvoksi määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistetun osuuden käypä arvo yhteenlaskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Mikäli vastikkeen, määräysvallattomien omistajien osuuden ja aiemmin omistetun osuuden yhteismäärä on edullisen kaupan tapauksessa pienempi kuin tytäryrityksen hankitun nettovarallisuuden käypä arvo, negatiivinen erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konsernin sisäiset saamiset, velat ja liiketapahtumat, mukaan lukien osingot ja sisäiset katteet, eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Tytäryhtiöiden noudattamat tilinpäätöksen

laadintaperiaatteet on tarvittaessa yhdenmukaistettu vastaamaan konsernin noudattamia laadintaperiaatteita. Tilikauden tulos ja muut laajan tuloksen erät kohdistetaan emoyhtiön omistajille sekä määräysvallattomille omistajille ja ne esitetään tuloslaskelman ja muiden laajan tuloksen erien yhteydessä. Määräysvallattomien omistajien osuudet ilmoitetaan erillisenä eränä konsernin omassa pääomassa.

Yritykset, joissa Tiedolla on hallinnollinen vastuu ja sopimukseen perustuva yhteinen määräysvalta kolmannen osapuolen kanssa sekä oikeus yrityksen nettovarallisuuteen, on yhdistelty konsernitilinpäätökseen yhteisyrityksinä pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa yhteisyritysosuudet kirjataan alun perin hankintamenoon ja niitä oikaistaan hankinnan jälkeisillä konsernin osuuksilla yhteisyritysten voitoista tai tappioista sekä muista laajan tuloksen eristä. Mikäli konsernin osuus yhteisyrityksen tappioista ylittää kyseisen sijoituksen hankintamenon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä konserni kirjaa lisää tappiota, ellei sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta eikä se ole suorittanut maksuja yhteisyrityksen puolesta.

Yhteisyritysten kanssa tehtävät myynnit ja ostot perustuvat markkinahintoihin ja -ehtoihin. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus yhteisyritysten tilikauden tuloksista esitetään konsernin tuloslaskelmassa erikseen omana eränään.

Segmenttiraportointi

Tiedon toimintamalli koostuu palvelualueiden ja toimialaryhmien matriisista, jossa palvelualueet muodostavat pääasialliset toimintasegmentit, joissa strategiset päätökset tehdään. Raportoivat palvelualuesegmentit ovat Teknologiapalvelut ja uudistaminen, Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus, Toimialaratkaisut sekä Tuotekehityspalvelut. Toimintasegmenttien raportointi vastaa yhtiön sisäistä raportointia johtoryhmälle, jonka on katsottu olevan yhtiön ylin operatiivinen päätöksentekijä, joka vastaa resurssien kohdentamisesta sekä toimintasegmenttien tehokkuuden arvioinnista ja strategiasta. Segmenttiraportointi laaditaan IFRS:n mukaisesti.

Raportoitavien segmenttien välillä ei ole sisäistä myyntiä, sillä sisäisessä raportoinnissa tuotot ja kulut kirjataan suoraan palvelualueiden asiakasprojekteille. Segmenttien tulosta arvioidaan liiketuloksen (EBIT) perusteella.

Konsernitason kulut, kuten konsernijohton kulut ja konsernin osuus tukitoimintojen kuluista, sekä muut kohdistamattomat kulut eivät sisälly palvelualuesegmentteihin, vaan ne raportoidaan erikseen yksikössä Tukitoiminnot ja globaali johto.

Valuuttamääräiset tapahtumat

Konserniyhtymien tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kyseinen yritys pääasiallisesti toimii (toimintavaluutta). Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on emoyhtiön toiminta- ja esittämismuunnos.

Valuuttamääräiset tapahtumat muunnetaan paikallisten toimintavaluuttojen määräisiksi tapahtumapäivän valuuttakursseja käyttäen. Valuuttamääräisten monetaaristen tase-erien arvostuksessa käytetään raportointikauden päättämispäivän kurssia. Valuuttamääräiset ei-monetaariset käypään arvoon arvostetut erät muunnetaan toimintavaluutan määräisiksi käyvän arvon arvostuspäivän tai uudelleenarvostuspäivän kurssiin. Muut ei-monetaariset erät muunnetaan tapahtumapäivän vaihtokurssin mukaisesti.

Realisoitumattomat valuuttakurssivoitot ja -tappiot sisäisistä pitkäaikaisista lainoista tytäryhtiöille kirjataan tulosvaikutteisesti raportoitavan yhteisön erillistilinpäätöksessä silloin, kun lainat on luokiteltu nettosijoituksiksi ulkomaiseen yksikköön. Konsernitilinpäätöksessä tällaiset kurssierot on kirjattava alun perin muihin laajan tuloksen eriin ja uudelleenluokiteltava omasta pääomasta tulosvaikutteisiksi silloin, kun nettosijoituksesta luovutaan.

Muut liiketoimintaan liittyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot sisältyvät liikevoittoon. Rahoitukseen liittyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Tytäryhtiöiden, joiden toimintavaluutta ei ole euro, tulokset ja taseet muunnetaan konsernin esittämismuunnos mukaisiksi seuraavasti:

- taseiden varat ja velat muunnetaan raportointikauden päätöspäivän päätöskurssin mukaan;
- tuloslaskelmien tuotot ja kulut muunnetaan tilikauden keskimuunnos mukaan;
- kaikki näistä muutoksista aiheutuvat muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Kun tytäryhtiö myydään, mahdolliset muuntoerot tuloutetaan tuloslaskelmassa osana luovutusvoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisen yksikön hankinnasta syntyvän liikearvon ja kyseisen yksikön varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käyvän arvon oikaisut kirjataan ulkomaisen tytäryhtiön varoihin ja velkoihin ja ne muunnetaan euroiksi raportointikauden päätöspäivän päätöskurssin mukaan. Tästä johtuvat muuntoerot kirjataan laajan tuloksen eriin.

Tulouttaminen

Konsernin liiketoimintamalli koostuu jatkuvista palveluista, ohjelmistoratkaisuista, projekteista ja konsultoinnista. Tuotteet ovat pääasiassa ohjelmistolisenssien myyntiä. Liikevaihto koostuu IT-palveluiden ja -tuotteiden arvonlisäverottomasta ja annetuilla alennuksilla sekä valuuttakurssierolla oikaistusta myynnin käyvästä arvosta.

Palvelusopimuksista kirjattava liikevaihto perustuu palveluvolyymeihin tai aikaan ja materiaaleihin ja suoritevelvoitteet tuloutetaan sille ajanjaksolle, jonka aikana palvelu toimitetaan tai projekti saadaan päätökseen. Yleensä palvelut toimitetaan ja määräysvalta siirtyy asiakkaalle ajan kuluessa, koska asiakas joko saa ja kuluttaa samanaikaisesti konsernin suoritteesta saamansa hyödyn tai konsernin suorite ei luo omaisuuserää, jolla olisi konsernille vaihtoehtoja käyttöä, missä tapauksessa konsernilla on täytäntöön pantavissa oleva oikeus saada maksu toteutetusta työstä.

Suurimmassa osassa liiketoiminnoista, kattaen jatkuvat palvelut, aikaan ja materiaaleihin perustuvat projektit sekä konsultoinnin, toimitetut suoritevelvoitteet laskutetaan kuukausittain. Tuotteet, tyypillisesti erotettavissa olevat lisenssit, laskutetaan toimitettaessa. Standardimaksuehto on konsernin luottopoliitikan mukaisesti 30 päivää netto. Lisenssituotot kirjataan sillä hetkellä, kun lisenssi on toimitettu, omistusoikeus on siirtynyt, asiakas on hyväksynyt lisenssin ja asiakkaalla on oikeus käyttää lisensoitua ohjelmistoa liiketoiminnassaan. Edellä kuvatuissa liiketoiminnoissa ei yleensä muodostu sopimukseen perustuvia omaisuuseriä tai sopimukseen perustuvia velkoja.

Kiinteähintaisia projekteja sisältävistä sopimuksista liikevaihto kirjataan raportointipäivään mennessä toimitettujen palvelujen perusteella suhteessa tarjottavien palvelujen kokonaismäärään. Tämä määritetään kertyneiden työ kustannusten perusteella suhteessa odotettuihin kokonaistyökustannuksiin, sillä tämä kuvaa parhaiten määräysvallan siirtymistä asiakkaalle. Tuotoista, kuluista ja valmiusasteesta tehtyjä arvioita tarkennetaan olosuhteiden muuttuessa ja tästä mahdollisesti johtuvat tuotot tai kulut kirjataan tulosvaikutteisesti sillä raportointikaudella, jolla muutos tunnistetaan. Kiinteähintaisissa projekteissa laskutus ja asiakkaan maksut noudattavat asiakassopimuksessa sovittua maksuaikataulua. Mikäli konsernin toimittamat palvelut ylittävät maksun, kirjataan sopimukseen perustuva omaisuuserä. Mikäli maksut ylittävät toimitettujen palveluiden määrän, kirjataan sopimukseen perustuva velka.

Konsernin asiakassopimukset koostuvat tyypillisesti useista yllä kuvatuista liiketoimintamalleista. Soveltuvien kuvaus siitä, miten taloudelliset tekijät vaikuttavat myyntitulojen ja rahavirtojen luonteeseen, määrään, ajoittumiseen ja epävarmuuteen sisältyy liitteessä 1 esitettyyn segmenttien myyntitulojen jaotteluun. Pitkäaikaisten kiinteähintaisien sopimusten asiakasmyynnin jaottelu palvelualueittain kuvaa myyntituloja asiakassopimuksista, joiden riskit ovat erilaisia verrattuna muiden asiakassopimusten riskeihin.

Jotkut sopimukset sisältävät erilaisten konsernin palveluiden ohella laitetoimituksia, jotka toimittaa yleensä toinen palveluntoimittaja. Laitteiden asentaminen on yksinkertaista eikä se sisällä Tiedon tarjoamia integraatiopalveluita, ja asentamisen voisi toimittaa jokin toinenkin

osapuoli. Tästä johtuen laitetoimitus katsotaan erilliseksi suoritevelvoitteeksi. Näissä sopimuksissa Tieto toimii yleensä agenttina, koska konserni ei saa määräysvaltaa toisen osapuolen tarjoamiin laitteisiin ennen kuin ne toimitetaan asiakkaalle.

Silloin kun sopimukset sisältävät useita suoritevelvoitteita, transaktiohintaa kohdistetaan jokaiselle suoritevelvoitteelle niiden erillismyyntihintojen perusteella. Nämä ovat nähtävissä sopimuksista ja edustavat vastaavanlaisissa olosuhteissa vastaavanlaisilta asiakkailta perittäviä hintoja. Sopimuksista, joissa asiakkaalle annetaan takautuvia alennuksia, tuloutetaan sopimuksen mukainen hinta arvioiduilla alennuksilla vähennettynä. Alennuksen määrittämisessä hyödynnetään asiakaskohtaista kertynyttä kokemusta ja myyntituloja kirjataan vain siihen määrään asti kuin on erittäin todennäköistä, ettei kertyneiden kirjattujen myyntitulojen määrään jouduta tekemään merkittävää peruutusta, kun muuttuvaan vastikkeeseen liittyvä epävarmuustekijä myöhemmin ratkeaa.

Tieto myöntää takuita, jotka takaavat toimituksen olevan sovittujen määritelmien mukainen. Nämä kirjataan IAS 37 Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat -standardin mukaisesti.

Konsernilla ei ole sopimuksia, joissa luvattujen tuotteiden tai palveluiden asiakkaalle toimittamisen ja asiakkaan suorittaman maksun välillä kuluisi yli vuosi. Tästä johtuen konserni ei oikaise miltään osin transaktiohintoja rahan aika-arvolla.

Konserni aktivoi jatkuvien käyttöpalvelusopimusten alkuvaiheessa siirtoprojekteista syntyvät olennaiset käynnistysvaiheen menot mikäli IFRS 15:n aktivointikriteerit täyttyvät. Käynnistystoimet eivät johda luvattun tuotteen tai palvelun siirtymiseen asiakkaalle eivätkä siten muodosta suoritevelvoitetta. Sopimuksen mukaiset aktivoidut kustannukset poistetaan sen ajanjakson kuluessa, jolloin vastaavan jatkuvan käyttöpalvelusopimuksen tuotot kirjataan.

Johto käyttää harkintaa arvioidessaan kiinteähintaisien projektien tuottojen kirjaamista ja takautuvien alennusten määrää. Harkintaa käytetään myös sopimuksen määrittämisessä sekä silloin, kun arvioidaan minkälaisia menoja aktivoidaan käynnistysvaiheen menoina. Lisätietoja on esitetty kohdassa Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja oletukset.

Tuloverot

Tuloslaskelman tuloverot sisältävät konserniyhtiöiden tilikauden verotettavasta tulosta maksettavat tuloverot sekä oikaisut aiemmilta vuosilta ja laskennallisten verovelkojen tai verosaamisten muutokset. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin, jolloin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Osuus yhteisyritysten tuloksista esitetään tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta sisältäen siten verovaikutuksen.

Laskennalliset verot kirjataan velkamenetelmän mukaisesti väliaikaisista eroista konsernitaseen varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennalliset verot lasketaan niiden verokantojen ja -lakien mukaisesti, jotka on säädetty tai käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä ja joita odotetaan sovellettavan, kun kyseinen laskennallinen verosaaminen tai verovelka realisoituu. Suurimmat väliaikaiset erot liittyvät poistoeroihin, tilikausien tappioihin ja aineettomiin oikeuksiin. Laskennallinen vero kirjataan väliaikaisista eroista lukuun ottamatta seuraavia eriä: verotuksessa vähennyskelvoton liikearvo, kirjanpidolliseen ja verotukselliseen tulokseen vaikuttamattomien varojen ja velkojen kirjaukset, kun kyseessä ei ole liiketoiminnan yhdistäminen, sekä tytäryhtiösiioituksiin liittyvät erot, jotka eivät todennäköisesti tule realisoitumaan.

Laskennalliset verosaamiset kirjataan vain siihen määrään asti kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan ne voidaan hyödyntää. Konsernitilinpäätöksen yhdistelystä johtuvat laskennalliset verovelat ja -saamiset kirjataan konsernitaseeseen, jos niiden veroseuraamusten realisoituminen on todennäköistä.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin systemaattisella tavalla niillä tilikausilla, joilla kirjataan ne menot, joita avustukset on tarkoitettu kattamaan. Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät investointiavustukset vähennetään kyseessä olevan hyödykkeen tasearvosta ja tuloutetaan poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellisena käyttöaikana pienentyneen poiston muodossa.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimusmenot kirjataan kuluiksi toteutumishetkellä. Merkittävien ohjelmistotuotteiden kehitysmenot aktivoidaan taseeseen aineettomana hyödykkeenä, kun on todennäköistä, että kehitys tuottaa konsernille tulevaa taloudellista hyötyä ja tietyt kaupalliseen ja tekniseen toteutettavuuteen liittyvät kriteerit täyttyvät. Kehitysmenot käsittävät palvelu- ja ratkaisukehityksen, joka keskittyy esimerkiksi toimialakohtaisiin ohjelmistoihin, asiakaskokemuksen johtamiseen, tietoturvapalveluihin ja pilvipalveluihin. Lisäksi sisäiseen kehitykseen, esimerkiksi infrastruktuuripalvelujen standardointiin, liittyvät kulut sisältyvät kehittämiskuluihin.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aktivoidut kehitysmenot arvostetaan poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintamenoon.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Liiketoimintojen yhdistämisestä syntynyt liikearvo vastaa määrää, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan se testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain. Liikearvo arvostetaan arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintamenoon. Yhteisyritysten osalta liikearvo sisältyy sijoituksen kirjanpitoarvoon.

Muut aineettomat hyödykkeet kuin liikearvo merkitään taseeseen alun perin hankintameno. Aineeton hyödyke merkitään taseeseen vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on määritettävissä luotettavasti. Muussa tapauksessa kyseiset menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineettomat hyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintameno. Aineettomat hyödykkeet poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan tasapoistoin. Tiedolla ei ole aineettomia hyödykkeitä, joilla olisi rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika.

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut aineettomat hyödykkeet arvostetaan käypään arvoon hankinta-ajankohtana. Nämä liittyvät yleensä asiakkaisiin tai teknologioihin, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika.

Konserni soveltaa seuraavia taloudellisia vaikutusaikoja:

	Vuotta
Ohjelmistot	3
Muut aineettomat hyödykkeet	3–10
Teknologiaan liittyvät aineettomat hyödykkeet, jotka arvostetaan hankinnoista käypään arvoon	3–10
Asiakassuhteisiin liittyvät aineettomat hyödykkeet, jotka arvostetaan hankinnoista käypään arvoon	2–10

Aineettomien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Liikearvon arvonalentumisen testaus

Liiketoimintojen yhdistämisissä kirjattu liikearvo testataan vuosittain ja aina, mikäli jokin tapahtuma tai olosuhteiden muutos viittaa siihen, että kirjanpitoarvo ei ehkä ole kerrytettävissä. Arvonalentumistestausta varten liikearvo on kohdistettu konsernin toimintasegmenteille, jotka ovat niitä rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joiden odotetaan hyötyvän liiketoimintojen yhdistämisen tuomista synergioista. Jos toimintasegmentille kirjatun liikearvon määrä ylittää sen kerrytettävissä olevan rahamäärän, erotus kirjataan arvonalennukseksi tuloslaskelmaan. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on käyttöarvo määritettynä tulevien kassavirtojen nettonykyarvona tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennetty käypä arvo sen mukaan, kumpi näistä on suurempi. Liikearvosta tehtyä arvonalentumiskirjausta ei peruuteta.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan suunnitelman mukaisilla poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintamenoon. Saadut julkiset avustukset vähennetään hankintamenoista.

Maa-alueista ei tehdä poistoja. Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan käypään arvoon hankinta-ajankohtana. Poistot kirjataan tasapoistoina suunnitelman mukaan ja poistosuunnitelma perustuu kunkin omaisuuserän arvioituun taloudelliseen vaikutusaikaan. Tarvittaessa aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden jäljellä oleva vaikutusaika arvioidaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä. Rahoitusleasingsopimuksilla hankitut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet aktivoidaan ja poistetaan taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa.

Konserni soveltaa seuraavia taloudellisia vaikutusaikoja:

	Vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	25–40
Tietojenkäsittelylaitteet ¹⁾	1–5
Muut koneet ja laitteet	5
Muut aineelliset hyödykkeet	5

¹⁾ PC-tietokoneiden hankintamenot kirjataan kuluksi hankintahetkellä.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Vuokrasopimukset on luokiteltu rahoitusleasingsopimuksiksi ja operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksilla hankitut hyödykkeet aktivoidaan vuokrakauden alkaessa ja poistetaan taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa. Vuosivuokrat kirjataan rahoitusleasingvelkojen lyhennyksiksi sekä korkokuluiksi.

Vuokrasopimukset, joiden mukaan vuokralle antaja pitää itsellään merkittävän osan omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi. Näistä sopimuksista suoritettavat maksut kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralleantajana

Mikäli järjestely siirtää ostajalle oikeuden käyttää tiettyjä omaisuuseriä, usein yhdessä niihin liittyvien palveluiden kanssa, omaisuuserät (pääasiassa teknisiä laitteita) luokitellaan yksilöidyiksi rahoitusleasinghyödykkeiksi. Tällaisiin sopimuksiin perustuva myynti tuloutetaan sopimuskauden alussa. Vuosittaiset maksut kirjataan rahoitusleasingsaamisten lyhennyksiksi sekä korkotuotoiksi.

Rahoitusinstrumentit

IFRS 9 käyttöönotto 1.1.2018 johti seuraaviin muutoksiin rahoitusinstrumenttien arvostusluokissa:

	Arvostusluokka		Kirjanpitoarvo, milj. euroa		
	Alkuperäinen (IAS 39)	Uusi (IFRS 9)	Alku-peräinen	Uusi	Muutos ²⁾
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Emoyhtiön omistamat muut osakkeet ja osuudet	Myytävissä olevat rahoitusvarat	FVPL ¹⁾	0,5	0,5	0,0
Rahoitusleasingsaamiset	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	0,8	0,8	0,0
Muut korolliset saamiset	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	0,4	0,4	0,0
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Myyntisaamiset	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	308,9	308,0	0,9
		FVPL ^{1) 3)}	0,0	0,4	-0,4
Rahavarat ⁴⁾	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	78,2	78,2	0,0
Johdannaiset ⁵⁾	FVPL ¹⁾	FVPL ¹⁾	1,8	1,8	0,0
Rahoitusleasingvelat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	2,0	2,0	0,0
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Rahoitusleasingvelat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	1,7	1,7	0,0
Joukkovelkakirjalainat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	99,8	99,8	0,0
Muut korolliset lainat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	1,0	1,0	0,0
Muut korolliset velat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	3,8	3,8	0,0

	Arvostusluokka		Kirjanpitoarvo, milj. euroa		
	Alkuperäinen (IAS 39)	Uusi (IFRS 9)	Alku-peräinen	Uusi	Muutos ²⁾
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Johdannaiset	FVPL ¹⁾	FVPL ¹⁾	0,9	0,9	0,0
Ostovelat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	104,2	104,2	0,0
Kertyneet korot	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	1,8	1,8	0,0
Rahoitusleasingvelat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	0,8	0,8	0,0
Konsernitilivelat yhteisyrityksille	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	16,4	16,4	0,0
Lainat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	117,4	117,4	0,0

¹⁾ FVPL = Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat

²⁾ Tässä sarakeessa esitetty muutos johtuu uuden, odotettujen luottotappioiden määrittämismallin soveltamisesta.

Rahoitusinstrumenttien uudelleenluokittelu IFRS 9:n käyttöönotosta johtuen ei vaikuttanut niiden arvostukseen.

³⁾ Myyntisaamiset, jotka myydään saatavien myynti -fasilitettiin kautta.

⁴⁾ Määräaikaistalletukset, jotka koostuvat pääosin pankkeihin ja muihin rahoituslaitoksiin talletetuista varoista.

⁵⁾ Johdannais sopimukset, sisältäen valuuttatermiini- ja valuuttaoptiosopimukset, sähköjohdannaiset sekä koronvaihtosopimukset.

Rahoitusvarojen luokittelu riippuu niiden käyttötarkoituksesta sekä sopimusperusteisista rahavirroista.

Rahoitusinstrumenttien kirjaaminen ja arvostaminen

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, eli päivänä jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään kohteena olevat rahoitusvarat. Tämä koskee kaikkia rahoitusvaroja, jotka ovat yhtiön hallussa ja jotka eivät ole johdannaissopimuksia.

Rahoitusvarat kirjataan taseesta, kun oikeus rahavirran saamiseen on loppunut tai se on siirretty ja konserni on pääosin siirtänyt omistamiseen liittyvät riskit ja edut. Rahoitusvelat kirjataan taseesta niiden erääntyessä tai kun niihin liittyvä velvoite muuten peruutetaan.

Kaikki rahoitusinstrumentit arvostetaan alun perin käypään arvoon. Transaktiokulut sisältävät käypään arvoon, paitsi silloin kun kyseessä on käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusinstrumentti, jolloin transaktiokulut kirjataan tuloslaskelmaan. Yleensä käypä arvo vastaa saatua tai maksettua summaa.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Rahoitusvarat, joita arvonalentumislaskelmat koskevat, sisältävät myyntisaamiset, sopimuksiin perustuvat omaisuuserät, rahoitusleasingsaamiset ja rahavarat.

Rahoitusleasingsaamisten osalta arvonalentuminen arvioidaan tapauskohtaisesti vähintään jokaisena raportointipäivänä. Rahavarojen osalta konserni katsoo, että rahavaroihin ei kohdistu arvonalentumista muuten kuin odottamattomissa olosuhteissa.

Kaikkien muiden yllä mainittujen varojen osalta Tieto on valinnut IFRS 9:n salliman yksinkertaistetun lähestymistavan ja määrittää niille aina odotettavissa olevat luottotappiot

niiden koko elinkaaren ajalta. Konserni on päättänyt käyttää käytännön apukeinoa ja laskee odotettavissa olevat luottotappiot ennalta määritellyn varausmatriisin pohjalta. Tästä johtuen konserni on segmentoinut ulkoiset asiakkaansa siten, että kunkin asiakassegmentin luotto-ominaisuudet olisivat samankaltaiset. Segmentoinnissa on käytetty seuraavia kriteerejä:

- maaryhmä (Suomi, Ruotsi, Norja, muut EU-maat, muut maat)
- toimialaryhmä (Finanssipalvelut, Julkinen terveydenhuolto ja hyvinvointi, Teolliset asiakaspalvelut, Tuotekehityspalvelut)
- saatavan erääntyminen (ei erääntynyt, viivästynyt 1–7 päivää, 8–30 päivää, 31–60 päivää, 61–90 päivää, yli 90 päivää)

Kunkin segmentin odotettavissa oleva luottotappio (prosentteissa) vastaa toteutuneita luottotappiota edellisten kolmen vuoden aikana sekä Tiedon arviota sen asiakkaiden yleisessä taloudellisessa ympäristössä tapahtuvien muutosten mahdollisista vaikutuksista. Näitä yleisiä varauksia voidaan korottaa, jos asiakas on hakeutunut konkurssiin, jota ei vielä ole rekisteröity, tai jos on olemassa tosiseikkoja tai olosuhteita, jotka viittaavat siihen, että asiakkaan luottoriski ylittää toimialan tai maan keskiarvon.

Laskettaessa sopimuksiin perustuvien omaisuuserien odotettavissa olevia luottotappioita, varausmatriisista käytetään ei-erääntyneiden laskujen prosenttia.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat pankkitileistä ja nostettavissa olevista lyhytaikaisista talletuksista sekä muista likvideistä alle kolmen kuukauden sijoituksista, joihin ei liity merkittävää riskiä arvomuutoksista. Luotolliset tilit sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

Varaukset

Ajoitukseltaan tai suuruudeltaan epävarmoista, aikaisempiin tapahtumiin perustuvista yhtiön oikeudellisista tai tosiasiallisista velvoitteista kirjataan taseeseen varaus, mikäli on todennäköistä, että kyseisen veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varauksena kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita veloitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän. Nykyarvon laskennassa käytetään ennen veroja määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja kyseistä veloitetta koskevista erityisriskeistä.

Työsuhde-etuudet

Työsuhteen jälkeiset etuudet

Konsernin yhtiöt ylläpitävät erilaisia kansallisten vaatimusten ja käytäntöjen mukaisia työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuusjärjestelyjä. Suurin osa järjestelyistä luokitellaan maksupohjaisiksi. Maksupohjaisiin järjestelyihin suoritettavat kiinteät maksut kirjataan työsuhte-etuuksista aiheutuviin kuluihin sillä tilikaudella, johon ne kohdistuvat. Maksun jälkeen konsernilla ei ole muita kyseisiin järjestelyihin liittyviä oikeudellisia eikä tosiasiallisia velvoitteita.

Muut kuin maksupohjaiset eläkejärjestelyt ovat etuuspohjaisia. Tyypillisesti etuuspohjaisessa järjestelyssä määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään, ja etuuden määrä riippuu yhdestä tai useammasta tekijästä, kuten iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta. Etuuspohjaiset järjestelyt rahoitetaan suorituksina vakuutusyhtiöille.

Etuuspohjaisista järjestelyistä taseeseen kirjattu nettovelka on veloitteen raportointipäivän nykyarvo vähennettynä järjestelyyn liittyvien varojen käyväällä arvolla. Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan veloitteen nykyarvo perustuu riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen vuosittaisiin järjestelykohtaisiin laskelmiin, joissa käytetään ennakoitua etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method).

Raportointikauden työsuoritukseen perustuvat menot, aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot ja veloitteen täyttämistä johtuvat voitot tai tappiot kirjataan työsuhte-etuuksista aiheutuviin kuluihin. Nettokorkokulut tai -tuotot kirjataan rahoituseriin korkokuluihin tai -tuottoihin. Kaikki etuus pohjaisten veloitteiden tai varojen kokemukseen perustuvista tai vakuutusmatemaattisissa olettamissa tapahtuvista muutoksista johtuvat uudelleenarvostukset kirjataan suoraan muihin laajan tuloksen eriin.

Osakeperusteiset maksut

Tiedon avainhenkilöille on myönnetty osakeperusteisia kannustinohjelmia. Ohjelmat käsitellään omana pääomana maksettavina ja ne sisältävät sekä markkinaperusteisia että muita kuin markkinaperusteisia ehtoja. Ohjelmat arvostetaan käypään arvoon perustuen Tiedon osakkeen markkinahintaan niiden myöntämispäivänä ja jaksotetaan työsuhte-etuuksista aiheutuviin kuluihin oikeuden syntymisajanjakson aikana sekä vastaavasti omaan pääomaan.

Asetettujen taloudellisten tavoitteiden toteutumisaste vaikuttaa kirjattavien ja maksettavien palkkioiden suuruuteen. Myöntämispäivänä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon siitä osakepalkkioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Arviota tarkistetaan jokaisena raportointipäivänä ja alkuperäisiin arvioihin tehtävien tarkistusten mahdollinen vaikutus kirjataan tuloslaskelmaan ja vastaavasti omaan pääomaan.

Oma pääoma, osingot ja omat osakkeet

Hallituksen ehdottamia osinkoja ei vähennetä jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää.

Tieto Oyj:n omien osakkeiden hankintameno ja omien osakkeiden hankintaan liittyvät välittömät kustannukset kirjataan oman pääoman vähennyksiksi.

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos yhtiön tilikauden aikana liikkeessä olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla, lukuun ottamatta Tieto Oyj:n hankkimia ja hallussaan pitämiä omia osakkeita.

Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan oikaisemalla tilikauden aikana liikkeessä olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo sillä määrällä, joka arvioidaan toimitettavan osakepohjaisten kannustinohjelmien perusteella.

Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja oletukset

IFRS:n mukaisen tilinpäätöksen laatiminen edellyttää yrityksen johdolta arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat taseen varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin liitetiedoissa sekä tuottojen ja kulujen määriin raportointikaudella. Lisäksi tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden soveltamisessa tarvitaan johdon harkintaa erityisesti silloin, kun IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis- ja esittämistapoja. Vaikka nämä arviot perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen nykyhetken tapahtumista ja toimenpiteistä, toteutuneet tulokset saattavat poiketa arvioiduista.

Johto uskoo, että seuraavat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet edustavat niitä asioita, jotka vaativat harkintaa ja joissa eri näkemykset voivat aiheuttaa merkittävimpiä muutoksia raportoituihin tuloksiin.

Tulouttaminen

Kiinteähintaisten projektien tulouttaminen edellyttää arvioita tuotoista, kuluista ja valmiusasteesta, joiden todelliset määrät saattavat poiketa arvioiduista. Arvioita tarkennetaan olosuhteiden muuttuessa ja tästä mahdollisesti johtuvat tuotot tai kulut kirjataan tulosvaikutteisesti sillä raportointikaudella, jolla muutos tunnistetaan.

Kun solmitaan uusi sopimus, jonka kokonaistransaktiohintaa ei tiedetä sopimuksen alkuvaiheessa, arvioidaan takautuvat alennukset johdon aiempiin vastaavanlaisiin asiakassopimuksiin pohjautuvien tietojen perusteella. Tätä arviota päivitetään säännöllisesti sopimusperiodin aikana. Tuotot kirjataan vain siihen määrään asti kuin on erittäin todennäköistä, ettei kertyneiden kirjattujen myyntituottojen määrään jouduta tekemään merkittävää peruutusta, kun muuttuvaan vastikkeeseen liittyvä epävarmuustekijä myöhemmin ratkeaa.

Konserni tuottaa asiakkaille tyypillisesti kokonaisvaltaista tietotekniikkapalvelua. Yksittäiset toimitussopimukset on usein koottu yhteisen puitesopimuksen alle. Puitesopimuksessa määritellään yleiset toimitusehdot sen piirissä oleville toimitussopimuksille. Toimituksen sisältö, suorittelevoitteet ja tavallisesti myös hinnoittelu on määritelty toimitussopimuksessa. Harkintaa tarvitaan sen määrittämiseen, mille sopimuskokonaisuudelle liikevaihtoa tuloutetaan; yksittäiselle toimitussopimukselle vai yhdistettyjen sopimusten ryhmälle.

Jatkuvien käyttöpalvelusopimusten alkuvaiheessa siirtoprojekteista syntyvät olennaiset käynnistysvaiheen menot aktivoidaan. Harkintaa on käytetty luotaessa Tiedon sisäinen ohjeistus siitä, millaiset tehtävät määritellään käynnistysvaiheen tehtäviksi. Lisätietoa tuotoista on [liitetiedoissa 1 ja 2](#).

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankittujen varojen ja velkojen arvostaminen

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut varat ja velat arvostetaan käypään arvoon.

Arvonmääritys edellyttää, että johto määrittää asianmukaiset arvonmääritysmenetelmät ja niissä käytettävät oletamat, kuten diskonttokoron. Johto uskoo käytettyjen arvioiden ja oletamusten olevan riittävän kohtuullisia käyvän arvon määrittämiseen. Tietoa liiketoimintojen yhdistämisissä hankittujen varojen ja velkojen arvostamisesta on [liitetiedossa 25](#).

Liikearvon arvostaminen

Liikearvo testataan arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain. Liikearvon mahdollisen arvonalentumisen määrittäminen edellyttää niiden rahavirtaa tuottavien yksiköiden, joille liikearvoa on kohdistettu, käyttöarvon laskemista. Tämä edellyttää johdon arvioita rahavirtaa tuottavien yksiköiden odotettavissa olevista tulevaisuuden rahavirroista sekä sopivasta

diskonttokorosta rahavirtojen nykyarvon laskemiseksi. Arvonaletumistestauksesta ja käytetyistä keskeisistä olettamuksista kerrotaan tarkemmin [liitetiedossa 26](#).

Aktivoidut kehitysmenot

Sisäisesti tuotettujen aineettomien hyödykkeiden kustannusten aktivointi edellyttää johdon harkintaa. Merkittävimmät harkintaa vaativat asiat liittyvät aktivointikriteerien täyttymiseen, aineettomasta hyödykkeestä odotettavissa oleviin taloudellisiin hyötyihin ja aineettoman hyödykkeen poistoaikaan. Aktivoidut kehitysmenot on esitetty [liitetiedossa 11](#).

Varaukset

Varausten määrittäminen edellyttää johdon arviota tulevasta kustannuksista, joita vaaditaan tilinpäätöspäivänä olemassa olevan veloitteen täyttämiseksi. Todelliset kustannukset voivat poiketa arvioiduista kustannuksista. Merkittävimmät varaukset liittyvät takuisiin ja uudelleenjärjestelyihin, joista lisätietoja on esitetty [liitetiedossa 17](#).

Laskennalliset verot

Konserni toimii globaalisti, minkä vuoksi se altistuu verolainsäädännön muutoksille eri maissa. Verolainsäädännön tulkinta edellyttää johdon harkintaa ja sovelletut tulkinnat voivat sisältää epävarmuustekijöitä. Jokaisena raportointipäivänä johto arvioi todennäköisten tulevien verotettavien tulojen määrää, jota vastaan käyttämättömiä verotuksellisia tappioita voidaan käyttää. Koska todelliset tulot voivat poiketa ennusteista, muutos vaikuttaa tulevien kausien veroihin. Lisätietoa veroista on esitetty [liitetiedossa 10](#).

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteiden nykyarvo perustuu vakuutusmatemaattisiin laskelmiin, joissa käytetään useita taloudellisia ja väestötilastollisia muuttujia. Kaikki näissä olettamissa tapahtuvat muutokset vaikuttavat eläkevelvoitteen kirjanpitoarvoon. Käytetyt oletukset on esitetty [liitetiedossa 9](#).

Konsernin osakeperusteisista kannustinohjelmista myönnettävien osakkeiden määrää uudelleenarvioidaan jokaisena raportointipäivänä. Arvioinnissa otetaan huomioon muutokset konsernin tulossennusteissa, kannustinohjelmien piiriin kuuluvan henkilöstön vaihtuvuus ja muut myönnettävien osakkeiden määrään vaikuttavat tekijät. Lisätietoa osakeperusteisista kannustinohjelmista on [liitetiedossa 8](#).

Myyntisaamisten arvostaminen

Konserni arvioi myyntisaamisten arvonalentumista odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuen. Tätä tarkoitusta varten ulkoiset asiakkaat on jaettu asiakkaiden sijainnin ja toimialan mukaan siten, että kunkin asiakassegmentin luotto-ominaisuudet olisivat samankaltaiset. Odotettujen luottotappioiden määrittäminen (prosentteissa) edellyttää johdon arviota, koska määrittämisessä huomioidaan asiakkaiden toteutuneet luottotappiot edellisten kolmen vuoden ajalta ja näitä tarkistetaan konsernin kokonaismarkkina-arvion perusteella jokaisessa asiakasryhmässä. Lisätietoa odotetuista luottotappioista on [liitetiedossa 20](#).

TILIKAUDEN TULOS

1. Segmentti-informaatio

Tiedon toimintamalli perustuu toimialaryhmiin ja palvelualueisiin, joista jälkimmäiset muodostavat IFRS:n mukaisesti raportoitavat toimintasegmentit. Palvelualueet ovat Teknologiapalvelut ja uudistaminen, Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus, Toimialaratkaisut (yhdessä "IT-palvelut") ja Tuotekehityspalvelut. Vuonna 2018 Tieto toteutti sisäisiä liiketoimintasiirtoja, joiden avulla yhtiö voi hyödyntää konsultointilähtöisten markkinoiden tarjoamia mahdollisuuksia ja parantaa asiakkaan saamaa lisäarvoa. Huhtikuun alusta liiketoimintasiirrot Teknologiapalvelut ja uudistaminen -palvelualueelta Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus -alueelle sisältävät pilvipohjaisten sovellusten yrityssovellusliiketoiminnan, integrointikonsultoinnin sekä Value Networks -ratkaisun. Siirrettyjen liiketoimintojen vuotuinen liikevaihto on noin 37 milj. euroa. Vertailuluvut on oikaistu.

Teknologiapalvelut ja uudistaminen

Tiedon Teknologiapalvelut ja uudistaminen -palvelualue tarjoaa yrityksille asiakassovellusten ja IT-infrastruktuurin elinkaaren hallintapalveluja kattaen laajan teknologiavalikoiman. Palveluihin kuuluu esimerkiksi pilvipalveluja ja muita uusia palveluja, tietoturvapalveluja sekä sovelluskehitys ja -hallintapalveluja. Palvelualueen maantieteellinen painopiste on selkeästi Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Suomessa Tieto on alan markkinajohtaja ja Ruotsissa kolmen johtavan palvelutarjoajan joukossa. Palvelut tuotetaan Pohjoismaissa sekä toimituskeskuksissa, jotka sijaitsevat Tšekin tasavallassa, Intiassa ja Baltian maissa.

Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus

Tiedon Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus -palvelualue kattaa IT-arkkitehtuurikonsultoinnin, digitaalisen asiakaskokemuksen, liiketoimintaprosessien ja muutoksen hallinnan sekä transformaatio- ja järjestelmäintegraatiopalveluja. Palvelualue keskittyy rakentamaan toistettavissa olevia konsepteja asiakkaille, joilla on ennalta määritelty liiketoimintamalli. Palvelualue toimii ennen kaikkea Suomessa ja Ruotsissa, mutta sillä on asiakkaita myös Norjassa, Itävallassa, Baltian maissa ja Venäjällä. Palvelut tuotetaan pääasiassa Pohjoismaissa mutta myös Baltian maissa ja Intiassa sijaitsevista toimituskeskuksista. Palvelualue on alansa markkinajohtaja Suomessa.

Toimialaratkaisut

Tiedon Toimialaratkaisut-palvelualueen toiminta perustuu yhtiön kolmeen toimialaryhmään, joiden asiakkaat sijaitsevat pääasiassa Pohjoismaissa. Tieto tarjoaa toimialaratkaisuja globaalille asiakaskunnalleen öljy- ja kaasuteollisuudessa, maksamiseen liittyvissä ratkaisuissa sekä metsäteollisuudessa. Tiedon Financial Digital Channels -liiketoiminta, joka kuului aiemmin Toimialaratkaisut-palvelualueeseen ja jonka liikevaihto on 11 milj. euroa, siirrettiin Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus -alueelle 1.5.2018 alkaen. Vertailuluvut on oikaistu.

Tuotekehityspalvelut

Tuotekehityspalvelut -alue tarjoaa tuotekehityspalveluja ennen kaikkea tietoliikennesektorille mutta on myös laajentanut toimintaansa esimerkiksi autoteollisuuteen. Palveluja tuotetaan maailmanlaajuisesti tietoliikenneinfrastruktuuriyrityksille, kuluttajaelektroniikka- ja puolijohdeyrityksille sekä autoteollisuudelle. Globaalit palvelut toimitetaan pääasiassa Puolassa, Kiinassa, Ruotsissa, Tšekin tasavallassa ja Suomessa sijaitsevista toimituskeskuksista.

Konsernitason kulut, kuten konsernijohtoon kuuluvat ja konsernin osuus tukitoimintojen kuluista, sekä muut jakamattomat kulut eivät sisälly palvelualuesegmentteihin, vaan ne raportoidaan Tukitoiminnot ja globaali johto -yksikössä.

Asiakasmyynti palvelualueittain

Milj. euroa	2018	2017	Muutos %
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	740,0	735,4	1
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	244,6	195,9	25
Toimialaratkaisut	478,9	486,0	-1
Tuotekehityspalvelut	135,8	126,1	8
Konserni yhteensä	1 599,5	1 543,4	4

Asiakasmyynti toimialaryhmittäin

Milj. euroa	2018	2017	Muutos %
Finanssipalvelut	377,6	384,4	-2
Julkinen sektori, terveydenhuolto ja hyvinvointi	530,8	501,7	6
Teolliset palvelut ja kuluttajapalvelut	554,9	531,2	4
Tuotekehityspalvelut	135,8	126,1	8
Konserni yhteensä	1 599,5	1 543,4	4

Asiakasmyynti maittain

Milj. euroa	2018	2017	Muutos %
Suomi	692,7	675,9	2
Ruotsi	625,1	599,0	4
Norja	155,9	161,2	-3
Muut	125,9	107,4	17
Konserni yhteensä	1 599,5	1 543,4	4

Tiedolla ei ole IFRS 8:n määrittelemiä yksittäisiä merkittäviä asiakkaita.

Pitkäaikaisten kiinteähintaisten sopimusten asiakasmyynti palvelualueittain

Milj. euroa	2018
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	4,4
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	3,6
Toimialaratkaisut	19,2
Tuotekehityspalvelut	0,2
Konserni yhteensä	27,5

Vertailutietoa ei ole saatavilla.

Liikevoitto (EBIT) palvelualueittain

Milj. euroa	2018	2017	Muutos %
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	85,4	78,5	9
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	18,9	16,1	17
Toimialaratkaisut	54,4	54,4	0
Tuotekehityspalvelut	13,9	12,0	16
Tukitoiminnot ja globaali johto	-18,1	-21,9	17
Liikevoitto (EBIT)	154,7	139,1	11

Liikevoitto (EBIT) palvelualueittain

%	2018	2017	Muutos %-yks
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	11,5	10,7	1
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	7,7	8,2	0
Toimialaratkaisut	11,4	11,2	0
Tuotekehityspalvelut	10,2	9,5	1
Liikevoitto (EBIT)	9,7	9,0	1

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Tieto esittää tiettyjä taloudellisia tunnuslukuja, jotka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen antaman ohjeen "Vaihtoehtoiset tunnusluvut" mukaan eivät ole IFRS-standardeissa määriteltyjä tai nimettyjä tunnuslukuja, ja näin ollen niitä pidetään vaihtoehtoisina tunnuslukuina. Tieto uskoo, että vaihtoehtoiset tunnusluvut antavat merkityksellistä täydentävää lisätietoa IFRS-standardien mukaisesti laadituissa konsernitilinpäätöksissä esitettyihin taloudellisiin tunnuslukuihin nähden ja lisäävät Tiedon liiketoimintojen kannattavuuden ymmärtämistä. Vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät ole IFRS-standardeissa määriteltyjä tai nimettyjä tunnuslukuja, ja näin ollen niiden katsotaan olevan muita kuin IFRS-standardien mukaisia tunnuslukuja, joita ei tulisi tarkastella erillään tai IFRS-standardien mukaisten tunnuslukujen sijaan.

Oikaistu liikevoitto (EBIT) palvelualueittain

Milj. euroa	2018	2017	Muutos %
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	92,4	88,6	4
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	18,6	16,3	14
Toimialaratkaisut	51,1	57,7	-11
Tuotekehityspalvelut	14,1	12,3	14
Tukitoiminnot ja globaali johto	-13,4	-13,4	0
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	162,8	161,4	1

Oikaistu liikevoitto (EBIT) palvelualueittain

%	2018	2017	Muutos %-yks
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	12,5	12,1	0
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	7,6	8,3	-1
Toimialaratkaisut	10,7	11,9	-1
Tuotekehityspalvelut	10,4	9,7	1
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	10,2	10,5	0

Oikaistu liikevoitto (EBIT)	= Liikevoitto + oikaisut
Oikaistu liikevoitto (EBIT), %	= Oikaistu liikevoitto (EBIT) Liikevaihto
Oikaisut	= Uudelleenjärjestelykulut + myyntivoitot/-tappiot + liikearvon arvonalentumiset + muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäytys

Milj. euroa	2018	2017
Liikevoitto (EBIT)	154,7	139,1
+ uudelleenjärjestelykulut	9,3	22,7
+ kiinteistöihin liittyvät kulut	0,3	-
- myyntivoitot	-4,6	-
+ myyntitappiot	-	0,3
+/- yritysjärjestelyihin liittyvät erät	1,4	-0,2
+/- muut erät	1,8	-0,5
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	162,8	161,4

Henkilöstö palvelualueittain

	Tilikauden lopussa				Keskimäärin	
	2018	Muutos %	Osuus %	2017	2018	2017
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	6 123	6	40	5 757	5 973	5 792
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	2 404	8	16	2 224	2 319	1 921
Toimialaratkaisut	4 081	4	27	3 925	4 075	3 882
Tuotekehityspalvelut	1 608	5	11	1 532	1 573	1 414
Palvelualueet yhteensä	14 217	6	94	13 438	13 941	13 009
Toimialaryhmät	345	24	2	279	340	261
Tukitoiminnot ja globaali johto	628	3	4	612	626	619
Konserni yhteensä	15 190	6	100	14 329	14 907	13 889

Henkilöstö maittain

	Tilikauden lopussa				Keskimäärin	
	2018	Muutos %	Osuus %	2017	2018	2017
Suomi	3 392	1	22	3 364	3 396	3 395
Ruotsi	3 106	2	20	3 036	3 078	2 733
Intia	2 721	6	18	2 571	2 697	2 514
Tšekin tasavalta	2 538	13	17	2 254	2 421	2 243
Latvia	671	10	4	612	638	629
Norja	607	1	4	600	601	611
Puola	662	23	4	538	632	482
Kiina	497	8	3	460	483	387
Viro	301	10	2	274	293	291
Itävalta	162	21	1	134	149	135
Liettua	115	9	1	106	112	98
Muut	418	10	3	381	407	370
Konserni yhteensä	15 190	6	100	14 329	14 907	13 889
Onshore-maat	7 498	2	49	7 350	7 451	7 086
Offshore-maat	7 692	10	51	6 979	7 456	6 803
Konserni yhteensä	15 190	6	100	14 329	14 907	13 889

Pitkäaikaiset varat maittain

Milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017	Muutos %
Suomi	81,4	84,6	-4
Ruotsi	39,7	42,8	-7
Norja	8,1	12,0	-32
Muut	8,8	6,5	35
Pitkäaikaiset varat yhteensä	137,9	145,9	-5

Pitkäaikaiset varat sisältävät aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet lukuun ottamatta liikearvoa.

Poistot palvelualueittain

Milj. euroa	2018	2017	Muutos %
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	31,2	32,5	-4
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	0,2	0,2	-
Toimialaratkaisut	0,8	0,9	-9
Tuotekehityspalvelut	0,0	0,1	-58
Tukitoiminnot ja globaali johto	6,9	5,7	21
Konserni yhteensä	39,2	39,5	-1

Yritys- ja liiketoimintahankinnoista käypään arvoon arvostettujen aineettomien hyödykkeiden poistot palvelualueittain

Milj. euroa	2018	2017	Muutos %
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	-	-	-
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	1,6	0,5	>100
Toimialaratkaisut	3,6	3,7	-5
Tuotekehityspalvelut	-	-	-
Tukitoiminnot ja globaali johto	-	-	-
Konserni yhteensä	5,2	4,3	22

Muiden aineettomien hyödykkeiden poistot palvelualueittain

Milj. euroa	2018	2017	Muutos %
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	9,0	8,5	6
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	0,4	0,3	3
Toimialaratkaisut	0,4	0,6	-27
Tuotekehityspalvelut	-	-	-
Tukitoiminnot ja globaali johto	0,8	1,5	-42
Konserni yhteensä	10,6	10,9	-3

2. Liikevaihto**Asiakassopimuksiin liittyvät varat ja velat**

Milj. euroa	Liite	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2017
Myyntisaamiset	13	293,9	308,9	282,4
Sopimuksiin perustuvat omaisuuserät	13, 20	39,5	53,6	53,9
Sopimuksiin perustuvat velat	19	30,5	30,8	42,2

Sopimuksiin perustuviin velkoihin liittyen kirjatut myyntituotot

Milj. euroa	2018	2017
Kirjatut myyntituotot, jotka sisältyivät sopimuksiin perustuviin velkoihin kauden alussa	25,5	29,8

Täyttämättömät pitkäaikaiset kiinteähintaiset sopimukset

Milj. euroa	2018	2017
31.12. osaksi tai kokonaan täyttämättä oleville pitkäaikaisille kiinteähintaisille sopimuksille kohdistetun transaktiohinnan kokonaismäärä	35,9	¹⁾

¹⁾ IFRS 15:n siirtymäsääntöjen sallimalla tavalla täyttämättä oleville suoritevelvoitteille kohdistettu transaktiohintaa 31.12.2017 on jätetty esittämättä.

Täyttämättömille sopimuksille 31.12.2018 kohdistetusta transaktiohinnasta odotetaan tuloutettavan tilikaudella 2019 75 % (27,0 milj. euroa). Loput 25 % (8,9 milj. euroa) tuloutetaan tilikaudella 2020 tai myöhemmillä raportointikausilla.

Kaikki muut asiakassopimukset ovat enintään vuoden pituisia tai niiden laskutus perustuu aikaan tai toimitettuihin tuotteisiin tai palveluihin. IFRS 15:n mukaan näille täyttämättömille sopimuksille kohdistettu transaktiohintaa saadaan jättää esittämättä.

Sopimuksen täyttämisestä aiheutuvista menoista kirjatut omaisuuserät

Milj. euroa	2018	2017
Aktivoidut käynnistysmenot 31.12.	8,7	1,8
Aktivoiduista käynnistysmenoista kaudella kuluksi jaksotettu määrä	0,6	0,6

Taseessa aktivoituja käynnistysmenoja sisältyy muihin pitkäaikaisiin saamisiin 8,1 milj. euroa ja lyhytaikainen osuus 0,6 milj. euroa sisältyy myynti- ja muihin saamisiin.

3. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. euroa	2018	2017
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit	0,4	0,3
Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen myyntivoitot	4,6	-
Vuokratuotot	2,0	2,7
Julkiset avustukset	0,7	0,4
Johdannaisten valuuttakurssivoitot	3,7	3,7
Ehdollisten vastikkeiden väheneminen	3,8	1,8
Muut	6,8	8,5
Yhteensä	22,0	17,4

4. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. euroa	2018	2017
Ohjelmistoihin liittyvät vuokrat, lisenssit ja ylläpito	61,3	61,6
Data- ja puhelinviestintä	11,3	11,4
ICT-hankinnat ja -palvelut	40,5	37,4
Mainonta ja markkinointi	5,8	6,6
Matkakulut	16,8	19,4
Koulutuskulut	7,4	6,0
Konsultointikulut	27,1	24,2
Tilintarkastajien palkkiot	1,9	1,1
Kiinteistövuokrat	68,8	70,5
Johdannaisten valuuttakurssitappiot	1,4	1,2
Muut liiketoiminnan kulut	19,5	22,4
Yhteensä	261,8	261,8

Tilintarkastajien palkkiot

Milj. euroa	2018		2017
	Deloitte	PwC	PwC
Tilintarkastuspalkkiot	0,3	0,8	0,8
Veroneuvonta	0,1	0,1	0,1
Muut palvelut	0,1	0,5	0,2
Yhteensä	0,4	1,4	1,1

5. Rahoitustuotot ja -kulut

2018 Milj. euroa	Korkotuotot	Korkokulut	Kurssivoitot ja -tappiot	Muut rahoitustuotot	Muut rahoituskulut	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-	-	-3,4	-	-	-3,4
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat	2,2	-	4,4	0,1	-	6,7
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat	-	-4,3	-	-	-0,9	-5,2
Yhteensä IFRS 9:n mukaan ryhmiteltynä	2,2	-4,3	1,0	0,1	-0,9	-1,9
Velvoitteet etuuspohjaisista järjestelyistä, netto	-	-0,0	-	-	-	-0,0
Yhteensä	2,2	-4,3	1,0	0,1	-0,9	-1,9

2017 Milj. euroa	Korkotuotot	Korkokulut	Kurssivoitot ja -tappiot	Muut rahoitustuotot	Muut rahoituskulut	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-	-	-4,9	0,0	-	-4,9
Lainat ja muut saamiset	1,5	-	4,7	-	-	6,2
Myytäviksi olevat rahoitusvarat	-	-	-	-	-0,1	-0,1
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat	-	-3,6	-	-	-1,0	-4,6
Yhteensä IAS 39:n mukaan ryhmiteltynä	1,5	-3,6	-0,2	0,0	-1,1	-3,4
Velvoitteet etuuspohjaisista järjestelyistä, netto	-	-0,0	-	-	-	-0,0
Yhteensä	1,5	-3,6	-0,2	0,0	-1,1	-3,4

Liikevoittoon sisältyneet kurssivoitot ja -tappiot olivat 2,3 (1,5) milj. euroa vuonna 2018.

6. Osakekohtainen tulos

	2018	2017
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (milj. euroa)	123,2	107,7
Osakekohtainen tulos (euroa)		
Laimentamaton	1,67	1,46
Laimennettu	1,66	1,46
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä vuoden aikana		
Laimentamaton	73 809 855	73 722 565
Osakeperusteisten kannustinohjelmien laimennusvaikutus	189 324	184 114
Laimennettu	73 999 179	73 906 679

TYÖSUHDE-ETUUDET

7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Milj. euroa	2018	2017
Palkat	674,1	633,7
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	-	21,9
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	74,3	75,3
Etuuspohjaiset järjestelyt	2,7	-0,9
Muut lakisääteiset sosiaalikulut	126,1	119,4
Osakeperusteiset maksut	7,2	4,4
Muut henkilöstökulut	20,6	19,5
Yhteensä	905,0	873,3

Johdon palkitseminen

Tuhatta euroa	2018		2017	
	Toimitus-johtaja	Johtoryhmä	Toimitus-johtaja	Johtoryhmä
Palkat ja edut	640,9	2 427,2	603,2	2 912,3
Tulospalkkiot ¹⁾	440,2	782,5	399,4	825,2
Osakeperusteiset maksut	660,0	1 727,1	399,1	1 102,1
Lakisääteiset eläkkeet	176,3	395,7	139,4	326,3
Lisäeläkkeet	138,3	376,6	138,2	732,2
Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet	-	-	-	477,1
Yhteensä	2 055,7	5 709,1	1 679,3	6 375,2

¹⁾ 2018 perustuu arvioituun määrään. Vertailutieto on päivitetty vastaamaan maksettua määrää.

Toimitusjohtaja Kimmo Alkio on oikeutettu tulospalkkioon, mikä on enimmillään 100 % peruspalkasta ja se perustuu konsernin liikevaihtoon, tulokseen ja yhtiön strategisten tavoitteiden toteutumiseen. Vuosimaksu toimitusjohtajan lisäeläkejärjestelyyn on 23 % vuosittaisesta peruspalkasta. Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta. Mikäli hänen työsuhteensa päätetään, irtisanomisaika on 12 kuukautta ja irtisanomiskorvaus vastaa 12–18 kuukauden palkkaa. Toimitusjohtaja kuuluu pitkäaikaisiin kannustinoihin hallituksen hyväksymien ehtojen mukaisesti. Vuonna 2018 toimitusjohtajalle annettiin 9 950 osaketta (4 256) verojen vähentämisen jälkeen.

Muut johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja tulospalkkioon, mikä on enimmillään 75 % peruspalkasta, ja se perustuu yksilöllisten tavoitteiden toteutumiseen. Vuosimaksu johtoryhmän jäsenten lisäeläkejärjestelyihin on 15 % ja 23 % (yhden jäsenen osalta) vuosittaisesta peruspalkasta. Johtoryhmän jäsenten eläkeikä perustuu kansalliseen lainsäädäntöön. Johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika vaihtelee 6 ja 12 kuukauden välillä ja irtisanomiskorvaukset vaihtelevat sopimuskohtaisesti. Johtoryhmän jäsenet kuuluvat pitkäaikaisiin kannustinoihin hallituksen hyväksymien ehtojen mukaisesti. Vuonna 2018 johtoryhmän jäsenille annettiin yhteensä 25 292 osaketta (8 731) verojen vähentämisen jälkeen.

Hallituksen palkkiot

Tuhatta euroa	2018	2017
Kurt Jofs (pj ja palkitsemisvaliokunnan pj)	106,2	113,4
Harri-Pekka Kaukonen (vpj ja tarkastus- ja riskivaliokunnan pj)	74,2	75,0
Timo Ahopelto	54,4	53,6
Johanna Lamminen	54,4	52,8
Sari Pajari	3,2	52,0
Endre Rangnes	51,2	56,0
Jonas Synnergren	51,2	61,6
Jonas Wiström	2,4	48,8
Liselotte Hägertz Engstam	53,6	-
Markku Pohjola	-	3,2
Lars Wollung	-	1,6
Yhteensä	450,8	518,0

Jokainen hallituksen jäsen saa kiinteän vuosipalkkion ja kokouspalkkion. Varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti vuosipalkkio on seuraava: puheenjohtaja 91 000 euroa, varapuheenjohtaja 55 000 euroa, tavallinen jäsen 36 000 euroa ja valiokunnan puheenjohtaja 55 000 euroa (ellei puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja). Vuosipalkkio korvataan rahana (60 %) ja osakkeina (40 %). Kokouspalkkio on 800 euroa kutakin hallituksen kokousta ja jokaista pysyvää tai väliaikaista valiokunnan kokousta kohden.

8. Osakeperusteiset kannustinohjelmät

Tiedon osakeperusteisten kannustinohjelmien tavoitteena on yhdenmukaistaa osakkeenomistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä. Vuonna 2018 Tiedolla oli seuraavat osakeperusteiset kannustinohjelmat: Suoriteperusteiset osakepalkkiojärjestelmät 2016–2018, 2017–2019 ja 2018–2020 sekä Ehdolliset osakepalkkiojärjestelmät 2016–2018, 2017–2019 ja 2018–2020. Järjestelmistä saadut palkkiot maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahana suoritettava määrä on tarkoitettu kattamaan palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Palkkiota ei makseta, mikäli osallistujan työsuhde päättyy ennen palkkion maksamista. Hallitus ennakoi, että järjestelmistä toimitettavat osakepalkkiot koostuvat markkinoilta hankittavista osakkeista, eikä järjestelyihin liittyen lasketa liikkeeseen uusia osakkeita.

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2015–2017 ja Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015–2017 päättyivät vuonna 2018. Ansaintaehtojen toteuman perusteella näistä järjestelmistä ansaitut palkkiot vastasivat 220 085 brutto-osaketta, joista 103 224 netto-osaketta toimitettiin osallistujille. Palkkioiden maksuun käytettiin yhtiön omia osakkeita.

Raportointihetken arvio tulevasta maksamattomiin kannustinjärjestelmiin liittyvästä ja verottajalle tilitettävästä rahaosuudesta on 9,2 milj. euroa.

Osakeperusteisten kannustinohjelmien keskeiset ehdot

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä			
	2016–2018	2017–2019	2018–2020
Järjestelmä laskettu liikkeelle	3.2.2016	2.2.2017	22.2.2018
Ansaintajakso	2016–2018	2017–2019	2018–2020
Syntymisehdot	Tiedon osakkeen kokonaistuotto (TSR), Tiedon strateginen kasvutavoite ja Tiedon osakekohtainen tulos (EPS). Voimassaoleva työ- tai toimisuhte palkkion maksuhetkellä.		
Toteutus	Osakkeina ja rahana 2019	Osakkeina ja rahana 2020	Osakkeina ja rahana 2021
Osallistujien lukumäärä 31.12.2018	105	146	139
Muut	31.12.2018 järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat 337 900 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen osake- ja rahaosuuden).	31.12.2018 järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat 392 350 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen osake- ja rahaosuuden).	31.12.2018 järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat 392 712 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen osake- ja rahaosuuden).

Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä			
	2016–2018	2017–2019	2018–2020
Järjestelmä laskettu liikkeelle	3.2.2016	2.2.2017	22.2.2018
Sitouttamisjakso	2016–2018	2017–2019	2018–2020
Syntymisehdot	Voimassaoleva työ- tai toimisuhte palkkion maksuhetkellä.		
Toteutus	Osakkeina ja rahana 2019	Osakkeina ja rahana 2020	Osakkeina ja rahana 2021
Osallistujien lukumäärä 31.12.2018	61	65	171
Muut	31.12.2018 järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat 31 800 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen osake- ja rahaosuuden).	31.12.2018 järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat 40 700 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen osake- ja rahaosuuden).	31.12.2018 järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat 71 525 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen osake- ja rahaosuuden).

Osakeperusteisten kannustinohjelmien käyvän arvon määrittämisessä käytetyt oletukset

Suoriteperusteisten ja ehdollisten osakepalkkiojärjestelmien omana pääomana kirjattava käypä arvo on määritetty myöntämishetken osakekurssin ja oletettujen osinkojen sekä odotetun toteuman mukaisesti.

Rahana maksettavan osuuden käypä arvo arvostetaan uudelleen kunakin raportointihetkenä palkkion maksuun asti.

Vuonna 2018 myönnettyjen osakekannustimien osakeosuuden käypä arvo on määritetty myöntämishetkellä Tiedon osakekurssin ja oletettujen osinkojen perusteella ja rahaosuus perustuu osakekurssiin tilikauden päättyessä:

- Osakekurssi myöntämishetkellä: 29,06 euroa
- Odotetut osingot: 4,42 euroa
- Osakekurssi tilikauden päättyessä: 23,58 euroa

Työsuhde-etuuksista aiheutuviin kuluihin sisältyvät osakeperusteiset maksut

Milj. euroa	2018	2017
Omana pääomana maksettavat osakeperusteiset kannustinohjelmat	6,3	1,9
Rahana maksettavat osakeperusteiset kannustinohjelmat ¹⁾	0,9	2,5
Yhteensä	7,2	4,4

¹⁾ Tiedon osakeperusteiset kannustinohjelmat käsitellään omana pääomana maksettavina 1.1.2018 alkaen. Ohjelmien sosiaalikulut raportoidaan rahana maksettavina.

9. Eläkejärjestelyt

Konsernin etuus pohjaiset eläkejärjestelyt hoidetaan vakuutusyhtiöissä. Työnantaja on taannut näihin järjestelyihin kuuluville työntekijöille määrätyn tasaisen etuuden eläkkeellesiirtymisen jälkeen. Etuuden taso määräytyy palvelusajan ja eläkepalkan perusteella. Eläkepalkka lasketaan keskiarvona viimeisten työvuosien ansioista korotettuna TyEL:n palkkaindeksillä. Eläkkeellesiirtymisen jälkeen maksettavia etuuksia korotetaan vuosittain vakuutus sopimuksen mukaisesti indeksillä.

Ruotsissa konsernin riski kohdistuu vain työsuhteessa oleviin, mutta Suomessa konsernin riski kattaa myös noin 1 000 henkilöä, jotka eivät ole työsuhteessa. Suomalaisessa eläkejärjestelyssä vapaakirjan saaneen henkilön jäädessä eläkkeelle eläkkeen lopullinen määrä tarkistetaan ja tämän seurauksena työnantajalle saattaa tulla lisäkustannuksia. Lisäksi suomalaisessa eläkejärjestelyssä vapaakirjan myöntämisen ja eläkkeen alkamisen välisenä aikana, työnantajan vastuulla olevat indeksikorotukset peritään vasta eläkkeen myöntövuonna. Joissakin vakuutus sopimuksissa on vakuutetulla tietyin edellytyksin oikeus jäädä normaalia eläkeikää aiemmin vanhuuseläkkeelle. Nämä lisäkulut peritään eläkkeen alkaessa.

Suomessa etuus pohjaiseen eläkejärjestelyyn osallistuu 6 työsuhteessa olevaa ja se on päätetty tulevien eläkekarttumien osalta. Työsuhteessa olevilla on 1.1.2017 alkaen ollut mahdollisuus siirtää etuus pohjainen eläkkeensä maksu pohjaiseen järjestelmään ja jotkut ovat valinneet tämän vaihtoehdon. Tämän johdosta tullut veloitteen täyttämistä johtuva tuotto, 2,4 milj. euroa, kirjattiin vuonna 2017 henkilöstökuluihin ja nettoeläkevelka pieneni vastaavalla määrällä.

Ruotsissa järjestelyihin osallistuu noin 110 työsuhteessa olevaa. Koska konsernilla ei ole vakuutusmatemaattista tai sijoitusriskiä niiden järjestelyyn osallistuvien osalta, joiden työsuhde on päättynyt, on nämä poistettu järjestelmästä ja veloitteen täyttämiset on kirjattu tulokseen vuosittain. Vuonna 2018 veloitteen täyttämisestä johtuva kulu oli 1,7 milj. euroa. Se kirjattiin henkilöstökuluihin ja nettoeläkevelka kasvoi vastaavasti.

Tulosvaikutteiset kulut

Milj. euroa	2018	2017
Työsuorituksen perustuvat menot		
Kauden työsuorituksen perustuvat menot	1,0	1,2
Veloitteen täyttämiset	1,7	-2,1
Nettokorot	-0,0	-0,0
Yhteensä	2,7	-0,9
Muut laajan tuloksen erät		
Uudelleen arvostaminen		
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuvat voitot (-)/tappiot (+)	-1,3	0,0
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat voitot (-)/tappiot (+)	-0,4	7,6
Kokemusperusteiset voitot (-)/tappiot (+)	-0,6	0,2
Järjestelyihin kuuluvien varojen vakuutusmatemaattiset voitot (-)/tappiot (+)	2,9	-4,7
Yhteensä	0,6	3,1

Taseeseen kirjatut erät

Milj. euroa	Eläkevelvoitteiden nykyarvo ¹⁾		Järjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo ²⁾		Nettovelka	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
1.1.	88,6	93,7	-84,1	-87,3	4,5	6,4
Kauden työsuorituksen perustuvat menot	1,0	1,2	-	-	1,0	1,2
Korkokulut/-tuotot	1,6	2,0	-1,5	-1,9	0,0	0,0
Maksusuoritukset työnantajilta	-	-	-3,6	-4,3	-3,6	-4,3
Maksetut etuudet	-2,2	-2,6	2,2	2,6	0,0	0,0
Järjestelyjen supistaminen ja veloitteen täyttäminen	-4,4	-12,3	6,2	10,2	1,7	-2,1
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	-2,3	7,8	2,9	-4,7	0,6	3,1
Muuntoerot	-1,5	-1,2	1,8	1,3	0,3	0,1
31.12.	80,7	88,6	-76,3	-84,1	4,4	4,5

¹⁾ Joista Suomessa 43,8 (50,5) milj. euroa ja Ruotsissa 36,9 (38,1) milj. euroa.

²⁾ Joista Suomessa 33,9 (38,7) milj. euroa ja Ruotsissa 42,4 (45,4) milj. euroa.

Milj. euroa	2018	2017
Eläkevelvoitteet	9,9	11,9
Järjestelyihin kuuluvat varat	-5,5	-7,4
Nettovelka	4,4	4,5

Järjestelyihin kuuluvien varojen jakauma

	2018		2017	
	Milj. euroa	%	Milj. euroa	%
Ruotsissa järjestelyihin kuuluvat varat koostuvat seuraavista eristä				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	13,6	32,0	16,9	37,2
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	19,5	46,1	18,6	40,9
Kiinteistöt	4,5	10,7	5,1	11,3
Muut erät	4,7	11,2	4,8	10,6
Yhteensä	42,4	100,0	45,4	100,0

Suomessa järjestelyyn liittyvät varat koostuvat vakuutusyhtiölle maksetuista vakuutusmaksuista ja ne kertyvät tilinpäätöspäivään saakka. Varat ovat osa vakuutusyhtiön sijoitusomaisuutta ja ne ovat vastuussa omaisuuden raportoinnista. Järjestelmän varojen erittelyä ei ole saatavilla.

Vakuutusmatemaattisten laskelmien olettamat

%	2018	2017
Suomi		
Diskonttauskorko	1,8	1,4
Tulevat palkankorotukset	3,3	3,4
Tulevat eläkkeiden korotukset	1,9	2,0
Inflaatioaste	1,6	1,7
Ruotsi		
Diskonttauskorko	2,3	2,4
Tulevat palkankorotukset	3,4	3,3
Tulevat eläkkeiden korotukset	1,9	1,8
Inflaatioaste	1,9	1,8

Herkkyyshanalyysi

Alla oleva taulukko osoittaa, kuinka yhden oletaman muutos vaikuttaa etuuspohjaiseen velvoitteeseen, kun muut oletamat pysyvät ennallaan.

	Olettaman muutos	Olettaman kasvun vaikutus	Olettaman vähentymisen vaikutus
Vaikutus etuuspohjaiseen velvoitteeseen Suomessa			
Diskonttauskorko	0,5 %	-6,6 %	7,4 %
Tulevat eläkkeiden korotukset	0,5 %	6,8 %	-6,2 %
Odotettavissa oleva elinikä	+1 vuosi	5,4 %	
Vaikutus etuuspohjaiseen velvoitteeseen Ruotsissa			
Diskonttauskorko	0,5 %	-11,0 %	12,4 %
Tulevat palkankorotukset	0,5 %	3,5 %	-3,5 %
Tulevat eläkkeiden korotukset	0,5 %	12,3 %	-11,1 %
Odotettavissa oleva elinikä	+1 vuosi	5,1 %	

Etuuspohjaisten velvoitteiden erääntymisprofiili

Etuuspohjaisten velvoitteiden painotettu keskimääräinen voimassaoloaika on Suomessa 14 vuotta ja Ruotsissa 18 vuotta.

Seuraavassa taulukossa esitetään erääntymisprofiili tulevista maksettavista etuuksista, joiden pohjalta diskonttaamaton eläkevelvoite on laskettu.

Milj. euroa	2018
Erääntymisaika alle 1 vuosi	2,2
Erääntymisaika 1–5 vuotta	10,0
Erääntymisaika 5–10 vuotta	15,0
Erääntymisaika 10–30 vuotta	57,6
Erääntymisaika yli 30 vuotta	12,2
	97,0

Odotettavissa olevat maksut 2019

Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin suoritettavien maksujen odotetaan olevan 3,8 milj. euroa tilikaudella 2019.

Usean työnantajan järjestelyt

Ruotsissa Alectan ja Collectumin ITP-eläkejärjestelyt ovat monen työnantajan määrittelemiä etuuspohjaisia järjestelyjä. Järjestelyjen varat on saatu eri yrityksiltä, jotka eivät ole saman määräysvallan alaisia, ja näitä varoja käytetään useamman kuin yhden yrityksen henkilöstölle suoritettaviin etuuksiin. Alectasta ja Collectumista ei ole ollut mahdollista saada riittäviä tietoja työnantajan vastuiden ja etujen laskennasta, joten eläkejärjestelyt on käsitelty tilinpäätöksessä maksupohjaisina järjestelyinä. Näihin järjestelyihin osallistuu 2 522 Tiedon työntekijää ja maksusuoritukset ovat noin 13 milj. euroa vuodessa.

TULOVEROT

10. Tuloverot

Tuloverot tuloslaskelmassa

Milj. euroa	2018	2017
Vero tilikauden voitosta	26,9	22,4
Laskennallisten verojen muutos	3,1	6,5
Aiempia tilikausia koskevat oikaisut	-0,4	-0,9
Yhteensä	29,6	28,0

Tuloverojen täsmäytyslaskelma

Voitto ennen veroja	152,8	135,7
Verot laskettuna kotimaan verokannalla 20 %	30,6	27,1
Verot kussakin maassa syntyneistä voitoista kyseisen maan verokannalla laskettuina	0,3	1,5
Aiempia tilikausia koskevat oikaisut	-0,4	-0,9
Verovapaat tulot	-0,9	-0,9
Verotuksessa vähennyskeltottomat kulut	2,0	1,7
Tuloutetut laskennalliset verosaamiset	-2,7	-0,4
Verokannan muutoksesta aiheutunut laskennallisen veron muutos	-1,3	0,4
Ulkomaisten osinkojen jakamisesta aiheutuvat verot	2,7	1,0
Osuus yhteisyritysten tuloksista esitetty veroilla vähennettynä	-1,2	-0,6
Muut erät	0,5	-0,9
Yhteensä	29,6	28,0
Efekttiivinen veroprosentti	19,4	20,6

Laskennalliset verosaamiset ja laskennalliset verovelat

Milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017
Laskennalliset verosaamiset	23,6	25,7
Laskennalliset verovelat	38,0	38,5
Laskennalliset verovelat (netto)	-14,4	-12,8

Suurin osa laskennallisista verosaamisista ja -veloista realisoituu yli 12 kuukauden kuluttua.

Laskennallisten verojen bruttomääräiset muutokset vuoden aikana

Milj. euroa	1.1.2018	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Yrityssostot ja -myynnit	Muut muutokset	31.12.2018
Laskennalliset verosaamiset						
Uudelleenjärjestelystä johtuvat menot	1,0	-0,2	-	-	-	0,8
Muut varaukset	1,9	-0,2	-	-	0,1	1,8
Työsuhde-etuudet	3,0	0,4	-0,4	-	0,1	3,1
Poistoero	9,6	0,1	-	-	-	9,7
Muut tilapäiset erot	3,0	0,5	-	-	-0,3	3,2
Käyvän arvon muutokset	0,1	-0,3	0,3	-	0,1	0,2
Tilikausien tappiot	7,1	-2,7	-	0,5	-0,1	4,8
Yhteensä	25,7	-2,4	-0,1	0,5	-0,1	23,6
Laskennalliset verovelat						
Poistoero	0,1	-	-	-	-	0,1
Aineettomat hyödykkeet	26,5	-1,7	-	-	-0,6	24,2
Työsuhde-etuudet	1,5	0,1	-0,5	-	-	1,1
Rahoitusleasing	0,1	-	-	-	-	0,1
Vapaaehtoiset varaukset	6,9	0,4	-	-	-0,1	7,2
Muut erät	3,4	1,9	-	0,2	-0,2	5,3
Yhteensä	38,5	0,7	-0,5	0,2	-0,9	38,0
Laskennalliset verovelat, netto	-12,8	-3,1	0,4	0,3	0,8	-14,4

Konsernilla oli 31.12.2018 vahvistetuista tappioista laskennallisia verosaamisia 4,8 (7,1) milj. euroa, joista noin 4,7 milj. eurolla ei ollut erääntymisajankohtaa ja 0,1 milj. euroa erääntyy vuosien 2019–2023 aikana.

Konsernilla oli 31.12.2018 vahvistetuista liiketappioista laskennallisia verosaamisia 0,7 (2,3) milj. euroa, joita ei ole kirjattu, koska niiden hyödyntäminen on epävarmaa.

Milj. euroa	1.1.2017	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Yrityssostot ja -myynnit	Muut muutokset	31.12.2017
Laskennalliset verosaamiset						
Uudelleenjärjestelystä johtuvat menot	1,2	-	-	-	-0,2	1,0
Muut varaukset	2,4	-0,5	-	-	-	1,9
Työsuhde-etuudet	3,5	-0,7	0,2	-	-	3,0
Poistoero	10,5	-0,7	-	-	-0,2	9,6
Muut tilapäiset erot	4,0	-0,8	-	-	-0,2	3,0
Käyvän arvon muutokset	-	0,1	-	-	-	0,1
Tilikausien tappiot	8,3	-1,0	-	0,3	-0,5	7,1
Yhteensä	29,9	-3,6	0,2	0,3	-1,1	25,7
Laskennalliset verovelat						
Poistoero	0,1	-	-	-	-	0,1
Aineettomat hyödykkeet	26,3	-0,9	-	1,8	-0,7	26,5
Työsuhde-etuudet	1,7	0,3	-0,4	-	-0,1	1,5
Rahoitusleasing	0,4	-0,3	-	-	-	0,1
Vapaaehtoiset varaukset	4,1	2,9	-	-	-0,1	6,9
Muut erät	2,3	0,9	0,2	-	-	3,4
Yhteensä	34,9	2,9	-0,2	1,8	-0,9	38,5
Laskennalliset verosaamiset, netto	-5,0	-6,5	0,4	-1,5	-0,2	-12,8

VARAT

11. Aineettomat hyödykkeet

Milj. euroa	Liikearvo	Erikseen hankitut ohjelmistot	Hankinnoista kirjatut aineettomat hyödykkeet	Muut ¹⁾	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	441,3	37,9	43,7	45,4	4,5	572,8
Tytäryhtiöiden hankinnat	12,8	0,0	2,3	0,1	-	15,2
Lisäykset	-	6,0	-	4,0	2,1	12,1
Vähennykset	-3,5	-2,8	-3,1	-2,0	-	-11,4
Uudelleenluokittelut	-	3,2	-	-0,6	-3,7	-1,1
Muuntoerot	-8,0	-0,2	-0,7	-0,1	-0,0	-9,0
Hankintameno 31.12.2018	442,6	44,0	42,2	46,7	3,0	578,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	-	-30,7	-14,4	-34,5	-0,9	-80,5
Tytäryhtiöiden hankinnat	-	-0,0	-	-	-	-0,0
Vähennykset	-	2,1	1,5	2,0	-	5,6
Poistot	-	-7,2	-5,2	-3,4	-	-15,8
Arvonalentumiset	-	-	-	-	-	0,0
Uudelleenluokittelut	-	1,0	-	-0,6	-	0,4
Muuntoerot	-	0,2	-0,1	0,0	0,0	0,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-	-34,6	-18,3	-36,5	-0,9	-90,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	441,3	7,2	29,3	10,9	3,7	492,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	442,6	9,4	23,9	10,2	2,1	488,2

¹⁾ Muiden aineettomien hyödykkeiden lisäykset sisältää 3,6 milj. euroa taseeseen aktivoituja kehittämiskuluja.

Milj. euroa	Liikearvo	Erikseen hankitut ohjelmistot	Hankinnoista kirjatut aineettomat hyödykkeet	Muut	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	409,7	126,7	38,1	56,0	7,8	638,3
Tytäryhtiöiden hankinnat	40,6	-	8,1	-	-	48,7
Lisäykset	-	6,0	-	4,8	2,0	12,8
Vähennykset	-	-95,7	-0,9	-4,4	-0,5	-101,5
Uudelleenluokittelut	-	1,1	-	-10,7	-4,8	-14,4
Muuntoerot	-9,0	-0,2	-1,6	-0,3	0,0	-11,1
Hankintameno 31.12.2017	441,3	37,9	43,7	45,4	4,5	572,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-	-120,8	-11,4	-42,8	-1,3	-176,3
Vähennykset	-	95,7	0,9	4,6	0,5	101,7
Poistot	-	-5,8	-4,3	-5,1	-	-15,2
Arvonalentumiset	-	-	-	-	-	0,0
Uudelleenluokittelut	-	0,0	-	8,6	0,0	8,6
Muuntoerot	-	0,2	0,4	0,2	0,0	0,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	-	-30,7	-14,4	-34,5	-0,9	-80,5
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	409,7	5,9	26,7	13,2	6,5	462,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	441,3	7,2	29,3	10,9	3,7	492,4

12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Milj. euroa	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Aktivoidut rahoitusleasingit	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	1,2	3,8	303,4	3,9	53,9	3,1	369,3
Tytäryhtiöiden hankinnat	-	-	0,2	-	0,3	-	0,5
Lisäykset	-	-	30,4	-	2,8	4,3	37,5
Vähennykset	-	-	-17,2	-	-1,8	-0,2	-19,2
Uudelleenluokittelut	-	-	1,0	-	0,8	-1,2	0,6
Muuntoerot	-	-	-3,1	-	-0,7	-0,0	-3,8
Hankintameno 31.12.2018	1,2	3,8	314,6	3,9	55,3	6,0	384,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	-	-1,6	-252,3	-1,6	-18,0	-1,0	-274,4
Tytäryhtiöiden hankinnat	-	-	-0,2	-	-0,2	-	-0,4
Vähennykset	-	-	17,0	-	1,8	0,1	18,9
Poistot	-	-0,1	-32,3	-0,8	-6,0	-	-39,2
Uudelleenluokittelut	-	-	0,0	-	-0,4	-	-0,4
Muuntoerot	-	-	2,5	-	0,5	0,0	3,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-	-1,7	-265,2	-2,4	-22,3	-0,9	-292,5
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	1,2	2,2	51,1	2,4	35,9	2,1	94,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	1,2	2,1	49,3	1,6	33,0	5,1	92,3

Milj. euroa	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Aktivoidut rahoitusleasingit	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	1,2	3,8	413,2	55,7	23,2	13,5	510,6
Tytäryhtiöiden hankinnat	-	-	0,0	-	-	-	0,0
Lisäykset	-	-	25,8	-	10,8	1,5	38,1
Vähennykset	-	-	-137,5	-51,6	-0,8	-0,3	-190,2
Uudelleenluokittelut	-	-	4,2	-	21,0	-11,5	13,7
Muuntoerot	-	-	-2,3	-0,2	-0,3	-0,1	-2,9
Hankintameno 31.12.2017	1,2	3,8	303,4	3,9	53,9	3,1	369,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-	-1,5	-356,4	-50,4	-7,1	-1,3	-416,7
Vähennykset	-	-	137,2	49,8	0,6	0,3	187,9
Poistot	-	-0,1	-35,1	-1,1	-3,2	-	-39,5
Uudelleenluokittelut	-	-	-	-	-8,5	0,0	-8,5
Muuntoerot	-	-	2,0	0,2	0,2	0,0	2,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	-	-1,6	-252,3	-1,6	-18,0	-1,0	-274,4
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	1,2	2,3	56,8	5,3	16,1	12,2	93,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	1,2	2,2	51,1	2,4	35,9	2,1	94,9

13. Pitkä- ja lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset

Milj. euroa	Liite	31.12.2018	31.12.2017
Pitkäaikaiset			
Siirtosaamiset ¹⁾		3,7	4,2
Muut ¹⁾		11,2	4,7
Yhteensä		14,9	8,9
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset hankintameno arvoon arvostettuna		293,9	308,9
Myyntisaamiset käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettuna		0,9	0,4
Siirtosaamiset			
Sopimuksiin perustuvat omaisuuserät		39,5	53,6
Lisenssimaksut		20,4	24,1
Vuokrat		3,1	3,2
Sosiaalikulut		1,6	1,4
Korot		0,1	0,0
Muut siirtosaamiset ¹⁾		14,0	14,0
Johdannaissaamiset	22	2,6	1,8
Muut ¹⁾		6,6	6,2
Yhteensä		382,9	413,6

¹⁾ Vertailutiedot uudelleenluokiteltu lyhytaikaisista pitkäaikaisiin varoihin.

14. Rahavarat

Milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017
Pankkitilit	135,8	64,0
Lyhytaikaiset talletukset	28,8	14,2
Yhteensä	164,6	78,2

Lyhytaikaiset talletukset ovat muunnettavissa käteisvaroiksi kolmen kuukauden kuluessa.

Rahavarat esitetään nimellisarvoina, mikä vastaa niiden käypää arvoa.

Rahavaroista 24,8 (24,4) milj. euroa on Kiinassa ja Intiassa, joissa kotiuttamista on rajoitettu paikallisella lainsäädännöllä, eikä raha näin ollen ollut välittömästi emoyhtiön käytettävissä.

OMA PÄÄOMA JA VELAT

15. Osakepääoma ja rahastot

Milj. euroa	Osakkeiden lukumäärä	Osakepääoma	Ylikurssirahasto ja muut rahastot	Yhteensä
1.1.2017	73 697 570	76,6	43,4	120,0
Osakeperusteisista kannustinohjelmista luovutetut osakkeet ¹⁾	25 555	-	-	-
Muuntoerot	-	-	-0,8	-0,8
31.12.2017	73 723 125	76,6	42,6	119,2
Osakeperusteisista kannustinohjelmista luovutetut osakkeet ¹⁾	103 224	-	-	-
Muuntoerot	-	-	-1,1	-1,1
31.12.2018	73 826 349	76,6	41,5	118,1
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet ²⁾	282 903			
Osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2018²⁾	74 109 252			

¹⁾ Luovutettu omista osakkeista, ei vaikutusta oman pääoman määrään.

²⁾ 31.12.2017 yhtiön hallussa oli 386 127 omaa osaketta ja osakkeiden kokonaismäärä oli 74 109 252.

Yhtiöllä on yksi osakesarja, ja jokainen osake oikeuttaa yhtä suureen osinkoon ja yhteen ääneen.

Tiedon yhtiöjärjestys sisältää yhtiökokousta koskevan äänestysrajoituksen, jonka mukaan kukaan ei ole oikeutettu äänestämään enemmällä kuin yhdellä viidesosalla yhtiökokouksessa edustettuina olevista äänistä. Tiedon osakkeilla ei ole nimellisarvoa, ja niiden kirjanpidollinen vasta-arvo on yksi euro. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on täysin maksettu.

Ylikurssirahasto ja muut rahastot sisältävät emoyhtiön ylikurssirahaston ja Tieto Sweden AB:n vararahaston.

Jakokelpoiset varat

31.12.2018 emoyhtiön jakokelpoiset varat olivat 624,7 milj. euroa, josta kertyneiden voittovarojen osuus oli 472,3 milj. euroa. Hallitus ehdottaa vuoden 2019 yhtiökokoukselle, että vuodelta 2018 maksettaisiin osinkoa 1,45 euroa osakkeelta (vuodelta 2017 osinkoa maksettiin 1,40 euroa osakkeelta).

16. Lainat

Milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017
Pitkäaikaiset		
Joukkovelkakirjalainat	99,2	99,8
Muut velat	85,5	1,0
Rahoitusleasingvelat	0,8	1,7
Yhteensä	185,5	102,5
Lyhytaikaiset		
Joukkovelkakirjalainat	99,9	117,4
Konsernitilivelat yhteisyrityksille	17,8	16,4
Rahoitusleasingvelat	0,8	0,8
Yhteensä	118,6	134,6

Joukkovelkakirjalainalle maksetaan kiinteää 1,375 %:n vuotuista korkoa ja se erääntyy syyskuussa 2024. Lisätietoa velkarakenteesta on [liitetiedossa 20](#).

Rahoituksesta johtuvat velat

Ei-rahavirtavaikutteiset muutokset							
Milj. euroa	31.12.2017	Rahavirrat	Kurssivoitot /-tappiot	Yrityshankinnat ja -myynnit	Muut		31.12.2018
Pitkäaikaiset korolliset lainat	100,8	183,4	0,0	1,0	-100,6		184,6
Lyhytaikaiset korolliset lainat	133,8	-116,9	0,0	0,3	100,6		117,8
Rahoitusleasingvelat	2,5	-0,8	0,0	-	-		1,7
Yhteensä	237,1	65,7	0,0	1,3	-		304,1

Ei-rahavirtavaikutteiset muutokset								
Milj. euroa	31.12.2016	Rahavirrat	Kurssivoitot /-tappiot	Yrityshankinnat ja -myynnit	Uudet leasing- sopimukset	Leasingso- pimus- ten tuloutukset	Muut	31.12.2017
Pitkäaikaiset korolliset lainat	99,6	0,2	0,0	0,8	-	-	0,2	100,8
Lyhytaikaiset korolliset lainat	67,3	61,6	0,0	0,4	4,7	-	-0,2	133,8
Rahoitusleasingvelat	5,5	-1,0	-	-	-	-2,0	0,0	2,5
Yhteensä	172,4	60,8	0,0	1,2	4,7	-2,0	0,0	237,1

17. Varaukset

Milj. euroa	Uudelleenjärjestely-varaukset	Varaukset tappiollisista sopimuksista	Muut varaukset
1.1.2018	7,5	1,9	3,5
Muuntoerot	-0,2	0,0	-0,0
Tytäryhtiöiden hankinnat	-0,3	-	-0,0
Varausten lisäykset	7,1	1,4	2,8
Varausten käyttö	-8,4	-1,5	-0,7
Varausten purku	-0,2	-0,3	-1,8
31.12.2018	5,4	1,6	3,8
joista			
pitkäaikaisia	0,5	0,0	2,9
lyhytaikaisia	4,9	1,6	0,9
Yhteensä	5,4	1,6	3,8

Pääosa uusista vuoden 2018 uudelleenjärjestelykuluista liittyy tehostamistoimiin Ruotsissa.

Milj. euroa	Uudelleenjärjestely-varaukset	Varaukset tappiollisista sopimuksista	Muut varaukset
1.1.2017	9,9	2,1	4,9
Muuntoerot	-0,2	-0,0	-0,0
Varausten lisäykset	20,2	1,5	1,6
Varausten käyttö	-21,3	-1,5	-1,8
Varausten purku	-1,1	-0,2	-1,2
31.12.2017	7,5	1,9	3,5
joista			
pitkäaikaisia	0,4	0,0	2,2
lyhytaikaisia	7,1	1,9	1,3
Yhteensä	7,5	1,9	3,5

18. Vuokrasopimukseen liittyvät sitoumukset

Rahoitusleasingsopimukset

Rahoitusleasingsaamiset

Milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017
Bruttomääräisten rahoitusleasingsaamisten takaisinmaksuajat		
Yhden vuoden kuluessa	0,9	2,1
1–5 vuoden kuluttua	0,7	0,8
Bruttoinvestointi	1,6	2,9
Tulevaisuudessa kertyvät rahoitustuotot	0,1	0,1
Nettoinvestointi	1,6	2,8
Vähimmäisvuokrasaatavien		
Yhden vuoden kuluessa	0,9	2,0
1–5 vuoden kuluttua	0,7	0,8
Nettoinvestointi	1,6	2,8

Tietyt asiakkaille dedikoidut IT-laitteistot, yleensä palvelimet, käsitellään rahoitusleasingsaamisina.

Rahoitusleasingvelat

Rahoitusleasingvelat ja niiden nykyarvot:

Milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017
Rahoitusleasingvelat erääntyvät seuraavasti		
Yhden vuoden kuluessa	0,9	0,9
1–5 vuoden kuluttua	0,9	1,7
Yhteensä	1,7	2,6
Vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	0,8	0,8
1–5 vuoden kuluttua	0,8	1,7
Yhteensä	1,7	2,5
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	0,1	0,1

Konsernilla on rahoitusleasingsopimuksia IT-laitteista ja ohjelmistoista. Jotkut sopimukset sisältävät osto-optioita. Sopimusten uusinnat vaativat erillisiä neuvotteluja. Rahoitusleasingvelkojen korkoprosentti 31.12.2018 oli 3,7 % (3,7 %).

Operatiiviset vuokrasopimukset

Operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi luokitellaan yleensä kiinteistöjen, autojen, palvelinten ja muiden datalaitteiden vuokrasopimukset, jos ne eivät täytä rahoitusleasingin kriteereitä.

Operatiivisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut

Milj. euroa	2018	2017
Kiinteistöjen vuokrat	44,5	45,9
Muut vuokrasopimukset	13,9	11,9
Yhteensä	58,4	57,8

Kiinteistöihin ja muihin vuokrasopimuksiin liittyvät vastuut on eritelty liitetiedossa 27.

19. Ostovelat ja muut velat

Milj. euroa	Liite	31.12.2018	31.12.2017
Ostovelat		101,5	104,2
Sopimuksiin perustuvat velat		30,5	30,8
Siirtovelat			
Palkka- ja henkilösivukulujaksotukset		126,0	135,9
Korot		2,2	1,8
Vuokrat		3,0	3,8
Johdannaisvelat	22	0,4	0,9
Muut siirtovelat		29,8	39,6
Arvonlisäverovelka		31,8	30,8
Ennakonpidätysvelka		14,9	15,1
Yhteensä		340,1	362,9

RAHOITUSINSTRUMENTIT – KÄYVÄT ARVOT JA RISKIEN HALLINTA

20. Rahoitusriskien hallinta

Tieto altistuu toiminnassaan eri rahoitusriskeille: markkinariskille (valuutta-, korko- ja hyödykeriski), luottoriskille ja likviditeettiriskille. Tiedon operatiiviset rahoitustoiminnot on keskitetty Konsernirahoitukseen. Konsernirahoitus vastaa konsernin rahoitusriskien hallinnasta sekä riittävän likviditeettiaseman ylläpitämisestä. Tiedon hallituksen hyväksymä konsernin rahoituspolitiikka määrittää periaatteet ja määritelmät likviditeetti-, korko-, valuutta- ja vastapuoliriskien hallintaan. Rahoituspolitiikka kuvaa lisäksi vastuunjaon rahoitusriskien hallinnassa. Konserni seuraa rahoitusriskien kehitystä säännöllisesti.

Markkinariski

Valuuttariskin hallinta

Transaktioriski

Valuuttariskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa konsernin taloudellinen asema muuttuu valuuttakursseissa tapahtuneiden muutosten seurauksena. Ulkomaankauppa, likviditeetin hallinta euroalueen ulkopuolella olevissa maissa sekä konsernin sisäiset rahoitustapahtumat muodostavat konsernin valuuttariskin. Konsernin rahoituspolitiikan tavoitteena on turvata operatiivisen liiketoiminnan kannattavuus hallinnoimalla tunnistettuja valuuttariskejä. Samalla pyritään kuitenkin säilyttämään konsernitasolla riittävä joustavuus sopeuduttaessa valuuttamarkkinoilla tapahtuviin muutoksiin. Rahoituspolitiikka määrittää hyväksytyt suojausinstrumentit ja yhtiön politiikan mukaan suojaudutaan kaikilta tunnistetuilta valuuttariskeiltä määriteltujen limiittien puitteissa. Valuuttapositio sisältää konserniyhtiöiden vieraissa valuutoissa olevat myyntisaamiset ja ostovelat, tytäryhtiörahoituksen tapahtumat, valuuttatilien saldot sekä ennustetut rahavirrat kuten vahvistetut osto- ja myyntisopimukset.

Ruotsin kruunu, Norjan kruunu, Tsekin koruna, Intian rupia, Puolan zloty ja Yhdysvaltain dollari ovat suurimmat valuutat riskipositiossa. Venäjän ruplalla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin valuuttaposition. Vuoden 2018 aikana Tieto käytti valuuttariskien suojaamiseen valuuttatermiinejä ja -swappeja. Ulkomaanrahan määräisistä sopimuksista kertyneet voitot ja tappiot esitetään konsernin tuloslaskelmassa.

Konserniyhtiöiden tulee suojata tunnistetut valuuttariskinsä Konsernirahoituksen kanssa, ellei tälle ole juridisia esteitä. Konsernin valuuttaposition vertailuarvo on tilanne, jossa kaikki tunnetut valuuttariskit on suojattu. Poikkeama tästä vertailuarvosta on määritelty avoimeksi valuuttapositioniksi. Konsernin bruttomääräisestä valuuttapositionista voidaan tehdä seuraavat poikkeamat (tunnistetuista valuuttariskeista, poislukien suojaustransaktiot):

- +/- 15 %: Konsernirahoitus
- +/- 25 %: Treasury Committee
- Suuremmat poikkeamat: Hallitus

Suojausaste 31.12.2018 oli 99 % (94 %).

Tunnistettu valuuttariski ja herkkyyshanalyysi

Milj. euroa	Rahoitus-erien positio	Ennustetut rahavirrat	Valuuttapositio yhteensä	Ulkoiset valuuttasuojaukset	Transaktioriskin herkkyys ¹⁾	Ulkoisten valuuttasuojauksen herkkyys ¹⁾	Nettovaikutus tulokseen
SEK							
31.12.2018	0,7	23,9	24,6	-25,1	-0,1	2,5	2,4
31.12.2017	-80,0	18,3	-61,7	56,0	8,0	-5,6	2,4
NOK							
31.12.2018	-12,3	-2,0	-14,3	14,2	1,2	-1,4	-0,2
31.12.2017	-13,2	6,8	-6,4	5,6	1,3	-0,6	0,8
PLN							
31.12.2018	-0,1	-6,9	-7,0	6,9	0,0	-0,7	-0,7
31.12.2017	0,1	-9,5	-9,4	9,2	0,0	-0,9	-0,9
CZK							
31.12.2018	-7,0	-44,4	-51,4	51,1	0,7	-5,1	-4,4
31.12.2017	-5,0	-34,4	-39,4	40,1	0,5	-4,0	-3,5
INR							
31.12.2018	-	-33,3	-33,3	33,1	-	-3,3	-3,3
31.12.2017	-	-22,1	-22,1	21,9	-	-2,2	-1,9
USD							
31.12.2018	1,7	11,6	13,3	-13,1	-0,2	-	-1,3
31.12.2017	0,5	-	0,5	-	-0,1	-	-0,1
Muut							
31.12.2018	-1,8	-1,5	-3,3	1,5	0,2	-0,2	0,0
31.12.2017	-1,6	-2,9	-4,5	2,9	0,2	-0,3	-0,1

¹⁾ Valuuttakurssin 10 % negatiivisen muutoksen maksimivaikutus ennen veroja konsernin valuuttaposition seuraavan vuoden aikana, milj. euroa. Taulukko sisältää swap-sopimusten vaikutuksen.

Translaatoriski

Rahoituspolitiikan mukaan translaatioposition suojauksesta päättää hallitus. Positioon sisältyy euromaiden ulkopuolisten tytäryhtiöiden hankintahinta, osakepääoma, sidotut ja vapaat oman pääoman erät sekä tilikauden tulos. Suurin osa translaatoriskistä koostuu 2 967 miljoonan Ruotsin kruunun positiosta. Translaatiopositiota ei ollut suojattu vuoden 2018 lopussa.

Korkoriskin hallinta

Merkittävin osa konsernin korkoriskistä koostuu lainoista sekä rahavarojen sijoituksista. Korkoriskin hallinnan tavoite on minimoida korkovaihtelujen vaikutus Tiedon vuositulokseen ja taloudelliseen asemaan. Konsernirahoitus vastaa konsernin korkoposition seurannasta ja hallinnasta. Korkoriski muodostuu konsernin korollisista veloista ja saatavista sekä korkojohdannaissopimuksista. Rahoituspolitiikka määrittää konsernin korkoriskin hallintaperiaatteet sekä hyväksytyt suojausinstrumentit. Rahoituspolitiikan mukaan konsernin korkoposition vertailuluku on määritetty vastaamaan 12 kk:n korkosidonnaisuusajaka- eli aikaa, jonka kuluessa korkomuutokset vaikuttavat keskimäärin yhtiön korkoasemaan. Vuoden 2018 lopussa Tiedon veloista merkittävä osa muodostui toukokuussa 2013 ja syyskuussa 2018 liikkeellelasketuista 6 vuoden kiinteäkorkoisista joukkovelkakirjalainoista sekä pitkäaikaisesta lainasta Euroopan Investointipankilta. Lainojen korkosidonnaisuusajaka- vuoden lopussa oli 28 kuukautta (9 kuukautta vuoden 2017 lopussa).

Konsernin lainat ja rahoitus

31.12.2018 Milj. euroa	Määrä	Duraatio	Keskikorko, %	Korko- herkkyys ²⁾
Pääomamarkkinat	-199,1	3,0	2,1	0,0
Rahamarkkinat	164,6	0,0	5,6	1,6
Muut lainat	-85,4	0,4	1,1	-0,9
Muut saatavat	0,5	0,1	0,4	0,0

31.12.2017 Milj. euroa	Määrä	Duraatio	Keskikorko, %	Korko- herkkyys ²⁾
Pääomamarkkinat	-99,8	1,4	2,9	0,0
Rahamarkkinat	78,2	0,0	1,2	0,8
Muut lainat	-118,5	0,1	0,1	-1,2
Muut saatavat	0,5	1,1	0,4	0,0

²⁾ Yhden prosenttiyksikön koronnousun maksimivaikutus (ennen veroja) korkokuluihin seuraavan vuoden aikana, milj. euroa.

Hyödykeriskien hallinta

Valtaosa konsernin sähkön hankinnasta on ulkoistettu erikseen valitulle toimittajalle. Toimintamallin mukaan konserni ei enää tee omissa nimissään sähkön suojaussopimuksia.

Likviditeettiriskin hallinta ja jälleenrahoitus

Likviditeettiriskin hallinta ja jälleenrahoitusperiaatteet on määritelty rahoituspolitiikassa. Yksi konsernirahoituksen päätehtäviä on riittävän likviditeetin turvaaminen konsernille. Konsernilla on 150 milj. euron sitova luottoliimittisopimus, joka erääntyy vuonna 2021. Toukokuussa 2013 konserni laski liikkeelle kuusivuotisen 100 milj. euron joukkovelkakirjalainan, joka erääntyy maksettavaksi vuonna 2019. Likviditeetin turvaamiseksi konsernilla on myös konsernitililimiittejä sekä 250 milj. euron yritystodistusohjelma. Lisäksi käytettävissä on 50 milj. euron suuruinen saatavien myynti -fasilitaatti.

Kesäkuussa 2018, konserni solmi Euroopan Investointipankin kanssa 85 milj. euron suuruisen rahoitussovimuksen ja laina nostettiin marraskuussa. Syyskuussa konserni laski liikkeelle toisen kuusivuotisen 100 milj. euron joukkovelkakirjalainan.

Velkarakenne

31.12.2018		Erääntymisajankohta							
Milj. euroa		Käytössä	Käyttämättä	2019	2020	2021	2022	2023	2024–
Lainat	Joukkovelkakirjalaina	200,0	-	100,0	-	-	-	-	100,0
	Yritystodistusohjelma	-	250,0	-	-	-	-	-	-
	Luottolimiittisopimus	-	150,0	-	-	-	-	-	-
	Velat yhteisyrityksille	17,8	-	17,8	-	-	-	-	-
	Euroopan investointipankki	85,0	85,0	-	-	6,5	13,1	13,1	13,1
	Muut lainat	0,4	-	0,4	-	-	-	-	-
		303,3	485,0	118,3	-	6,5	13,1	13,1	113,1
	Korot	-	-	4,7	1,8	1,8	1,7	1,7	1,9
Ostovelat	Menovirta	-	-	101,5	-	-	-	-	-
Muut velat	Rahoitusleasingvelat	1,7	-	0,9	0,8	-	-	-	-
Yhteensä		305,0	485,0	225,4	2,6	8,3	14,8	14,8	115,0

31.12.2017

Milj. euroa

31.12.2017		Erääntymisajankohta							
Milj. euroa		Käytössä	Käyttämättä	2018	2019	2020	2021	2022	2023–
Lainat	Joukkovelkakirjalaina	100,0	-	-	100,0	-	-	-	-
	Yritystodistusohjelma	115,0	135,0	115,0	-	-	-	-	-
	Luottolimiittisopimus	-	150,0	-	-	-	-	-	-
	Velat yhteisyrityksille	16,0	-	16,0	-	-	-	-	-
	Euroopan investointipankki	-	85,0	-	-	-	-	-	-
	Muut lainat	3,6	-	2,5	0,9	0,2	-	-	-
		234,6	370,0	133,5	100,9	0,2	-	-	-
	Korot	-	-	2,8	1,1	0,0	-	-	-
Ostovelat	Menovirta	-	-	104,2	-	-	-	-	-
Muut velat	Rahoitusleasingvelat	2,6	-	0,9	0,9	0,8	-	-	-
Yhteensä		237,2	370,0	241,4	102,9	1,0	-	-	-

Luottoriskin hallinta

Luottoriskiä hallinnoidaan konsernitasolla. Konsernin luottoriski koostuu sijoituksista, johdannaissopimuksista ja asiakkaisiin liittyvistä riskeistä, kuten myyntisaamisista. Konsernirahoitus ylläpitää vastapuolilistaa yritystodistusliittien ja muiden rahoitustransaktioiden osalta rahoituspolitiikassa määriteltyjen rajoitusten puitteissa. Rahoituspolitiikan mukaisesti yhtiön käyttämien pääpankkien pitkäaikaisten luottojen luokituksen tulee olla vähintään tasolla Baa3 tai BBB-. Konsernin luottoriskipolitiikka määrittää rajat hyväksyttävälle asiakasluottoriskin tasolle laskutusryhmien ja maksuaikojen suhteen. Asiakkaisiin liittyviä luottoriskejä seurataan maksukäyttäytymiseen sekä asiakkaiden taloudelliseen asemaan perustuen. Vertailuvuonna 2017 luottotappiovaraus kirjattiin mikäli asiakassaataava oli erääntynyt enemmän kuin 90 päivää. Vuonna 2017 luottotappiovarausten määrä kasvoi 0,5 milj. euroa ja luottotappioita kirjattiin 0,1 milj. euroa.

Vuodesta 2018 alkaen konserni on noudattanut IFRS 9:n mukaisia arvonalentumissäännöksiä. Konserni valitsi standardin salliman yksinkertaistetun lähestymistavan ja määrittää kaikille rahoitusvaroilleen odotettavissa olevat luottotappiot koko niiden elinkaaren ajalta sekä laskee odotettavissa olevat luottotappiot ennalta määritellyn varausmatriisin pohjalta. Laiminlyönti on määritelty olevan yli 90 päivää erääntynyt saatava tai alaskirjaus johtuen siitä, että saatavaa ei saada perittyä.

Konserni on segmentoinut ulkoiset asiakkaansa siten, että kunkin asiakassegmentin luotto-ominaisuudet olisivat samankaltaiset. Segmentoinnissa on käytetty seuraavia kriteerejä:

- Maaryhmä (Suomi, Ruotsi, Norja, muut EU-maat, muut maat)
- Toimialaryhmä (Finanssipalvelut, Julkinen terveydenhuolto ja hyvinvointi, Teolliset asiakaspalvelut, Tuotekehityspalvelut)
- Saatavan erääntyminen (ei erääntynyt, viivästynyt 1–7 päivää, 8–30 päivää, 31–60 päivää, 61–90 päivää, yli 90 päivää)
- Kunkin segmentin odotettavissa oleva luottotappio (prosenteissa) vastaa toteutuneita luottotappiota edellisten kolmen vuoden aikana. Konserni ei oikaissut näitä makrotaloudellisten olosuhteiden vuoksi, koska merkittäviä muutoksia tai tapahtumia ei havaittu niissä talousympäristöissä, joissa konsernin asiakkaat toimivat.

Tämän lisäksi konsernilla on käytössään globaalin luottovakuuttajan antama asiakasluottovakuutus. Luottovakuutuksen ulkopuolelle jäävät kaikki julkisen sektorin asiakkaat ja eräät muut valitut asiakkaat. Vakuuttajan kattamien asiakkaiden saamisten osalta ei lasketa arvonalennusta, sillä konserni arvioi, että luottoriski vähenee merkittävästi siirtämällä se vakuutuksenantajalle. Mikäli vakuutuksen piirissä olevalta asiakkaalta ei saada perittyä saatavaa, vakuutus kattaa avoimista saatavista 90 % tai enintään luottovakuuttajalta saadun limiitin verran.

Konsernilla on erään pääpankkinsa kanssa solmittu saatavien myynti -fasiliteetti. Fasiliteetin kokonaismäärä on 50 milj. euroa. Nämä myyntisaamiset arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti eikä niistä määritetä luottotappiota. Katso [liitetieto 13](#). Konsernilla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä asiakkaiden, toimialojen ja/tai alueiden suhteen. Raportointikauden päättymispäivänä suurin mahdollinen asiakkaisiin liittyvä luottotappioriski on myyntisaamisten kirjanpitoarvo.

Konsernin myyntisaamisten erääntyminen ja odotettavissa olevat luottotappiot

31.12.2018 Milj. euroa	Erääntymättömät	Erääntyneet 1–7 päivää	Erääntyneet 8–30 päivää	Erääntyneet 31–60 päivää	Erääntyneet 61–90 päivää	Erääntyneet yli 90 päivää	Yhteensä
Myyntisaamiset, joihin liittyy arvonalentumisia	151,2	26,3	1,3	2,0	0,8	0,9	182,4
Keskimääräinen odotettu luottotappioprosentti	-0,1 %	-0,4 %	-2,5 %	-4,0 %	-5,1 %	-22,4 %	-0,4 %
Laskettu luottotappio	-0,2	-0,1	-0,0	-0,1	-0,0	-0,2	-0,7
Harkinnanvarainen luottotappio	-0,0	-0,0	-	-0,0	-0,0	-0,1	-0,1
Luottotappio yhteensä	-0,2	-0,2	-0,0	-0,1	-0,0	-0,3	-0,8
Myyntisaamiset arvonalentumisten jälkeen	150,9	26,1	1,3	1,9	0,8	0,6	181,6
Luottovakuutuksen kattamat myyntisaamiset	93,6	15,8	1,4	0,5	0,5	0,5	112,3
Myyntisaamiset yhteensä	244,5	42,0	2,7	2,3	1,2	1,1	293,9

Laskettaessa luottotappiovarausta sopimukseen perustuvilla varoilla, varausmatriisista käytetään ei-erääntyneille laskuille määritettyä luottotappioprosenttia samaan segmentointiin perustuen.

Sopimuksiin perustuvat nettovarot

31.12.2018 Milj. euroa	Erääntymättömät
Sopimuksiin perustuvat varat	39,6
Keskimääräinen luottotappioprosentti	-0,3 %
Laskettu luottotappio	-0,1
Sopimuksiin perustuvat varat, netto	39,5

Seuraavassa taulukossa esitetään saatavan erääntymiseen perustuvan odotettavissa olevan luottotappion muutos, joka on kirjattu myynti- ja muihin saamisiin.

Milj. euroa	Myyntisaamiset		Sopimuksiin perustuvat varat	
	2018	2017	2018	2017
1.1.	1,9	1,5	-	-
Kertyneiden voittovarojen kautta oikaistut	0,4	-	0,1	-
1.1. oikaistu	2,3	1,5	0,1	-
Kirjatut arvonalentumistappiot	5,2	0,5	-	-
Luottotappioina alaskirjatut erät	-	-0,1	-	-
Peruutetut arvonalentumiset	-6,6	-	-	-
Perityt erät	-0,1	-	-	-
31.12.	0,8	1,9	0,1	-

Myyntisaamisista ja sopimuksiin perustuvista varoista kirjatut arvonalentumistappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin tuloslaskelmassa.

Pääoman hallinta

Konsernin tavoitteena on pitää pääomarakenne tasolla, joka varmistaa riittävän taloudellisen liikkumavaran yhtiön toiminnalle. Konsernin pääomarakennetta seurataan säännöllisesti nettovelan ja EBITDA:n (Net debt/EBITDA) suhteen kautta. Nettovelka/EBITDA lasketaan jakamalla korollinen nettovelka viimeisen 12 kuukauden EBITDA:lla (pois lukien myyntivoitot).

	31.12.2018	31.12.2017
Nettovelka	137,4	155,7
12 kk EBITDA (pois lukien myyntivoitot)	208,0	193,8
Nettovelka/EBITDA (pois lukien myyntivoitot)	0,7	0,8

Nettovelka/EBITDA suhdeluku (pois lukien myyntivoitot, mutta sisältäen ennakkomaksut) on myös luottokovenantti yhtiöllä olevassa sitovassa luottolimitissä. Yhtiö oli vuoden 2018 päättyessä sekä vertailuvuonna sopimuksen mukaisen kovenantin puitteissa.

Rahoitusvarojen ja -velkojen kuittaaminen

Johdannaissopimusvastapuolten kanssa olevat sopimukset rahoitusvarojen ja -velkojen kuittamisesta perustuvat ISDA:n runkosopimuksiin tai samansisältöisiin vastaaviin sopimuksiin. Näiden sopimusten mukaan netotus on mahdollista ainoastaan erikseen määriteltyjen tilanteiden, kuten toisen osapuolen sopimusrikkomuksen tai force majeure -tyyppisen tilanteen vallitessa.

Johdannaissaamiset ja -velat

31.12.2018 Milj. euroa	Rahoitusvarojen taseeseen kirjatut bruttomäärät	Taseessa netotettujen rahoitusvelkojen bruttomäärät	Nettorahoitusvarat taseessa	Liitännäiset, netottamattomat tase-erät		Nettosumma
				Rahoitusinstrumentit	Saatu käteisvakuus	
Johdannaissaamiset	2,6	-	2,6	-0,3	-	2,3
Johdannaisvelat	-0,4	-	-0,4	0,3	-	-0,1
31.12.2017						
Milj. euroa						
Johdannaissaamiset	1,8	-	1,8	-0,5	-	1,3
Johdannaisvelat	-0,9	-	-0,9	0,5	-	-0,4

21. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot sekä käyvän arvon hierarkia

Rahoitusvarat

Milj. euroa	31.12.2018		31.12.2017		Käyvän arvon hierarkia
	Kirjanpitoarvot	Käyvät arvot	Kirjanpitoarvot	Käyvät arvot	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Myyntisaamiset käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettuna ¹⁾	0,9	0,9	0,4	0,4	Taso 2
Lyhytaikaiset johdannaissaamiset	2,6	2,6	1,8	1,8	Taso 2
Muut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	0,5	0,5	0,5	0,5	Taso 3
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvarat					
Pitkäaikaiset					
Korolliset lainasaamiset	1,1	1,1	1,2	1,2	Taso 2
Lyhytaikaiset					
Korolliset lainasaamiset	0,9	0,9	2,0	2,0	Taso 2
Myyntisaamiset	293,9	293,9	308,9	308,9	Taso 2
Korkosaamiset	0,1	0,1	0,0	0,0	Taso 2
Rahavarat	164,6	164,6	78,2	78,2	Taso 2
Yhteensä	464,8	464,8	393,1	393,1	

Rahoitusvelat

Milj. euroa	31.12.2018		31.12.2017		Käyvän arvon hierarkia
	Kirjanpitoarvot	Käyvät arvot	Kirjanpitoarvot	Käyvät arvot	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Lyhytaikaiset johdannaisvelat	0,4	0,4	0,9	0,9	Taso 2
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset					
Rahoitusleasingvelat	0,8	0,8	1,7	1,7	Taso 2
Lainat ²⁾	184,6	201,3	100,8	103,7	Taso 2
Muut velat	2,8	2,8	3,8	3,8	Taso 2
Lyhytaikaiset					
Ostovelat	101,5	101,5	104,2	104,2	Taso 2
Korkovelat	2,2	2,2	1,8	1,8	Taso 2
Rahoitusleasingvelat	0,8	0,8	0,8	0,8	Taso 2
Lainat	117,8	117,8	133,8	133,8	Taso 2
Yhteensä	411,0	427,6	347,8	350,6	

Valuuttajohdannaisten käyvät arvot on laskettu käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja ja korkonoteerauksia.

Lainat, muut saamiset ja rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Niiden kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen arvioidaan vastaavan toisiaan lukuunottamatta:

¹⁾ Myyntisaamiset, jotka myydään saatavien myynti -fasiliiteetin puitteissa (0,9 milj. euroa 31.12.2018), luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi ja esitetään erillään muista myyntisaamisista. Yhtiö arvioi, että niiden kirjanpitoarvo vastaa käypää arvoa niiden lyhytaikaisen luonteen vuoksi.

²⁾ Kiinteäkorkoinen joukkovelkakirjalaina, jonka kirjanpitoarvoa ei ole oikaistu käyvän arvon mukaan. Joukkovelkakirjan käypä arvo on laskettu raportointijakson päättyessä vallinneen markkinahinnan mukaisesti.

22. Johdannaiset

Johdannaissopimusten nimellisarvot

Sisältää bruttomääräiset nimellisarvot kaikista sopimuksista, jotka eivät ole vielä erääntyneet tai joita ei ole suljettu. Avoinna oleva nimellisarvo ei välttämättä mittaa tai osoita markkinariskiä, sillä joidenkin sopimusten riski voi kumoutua toisten sopimusten kautta.

Milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017
Valuuttatermiinisopimukset	170,0	179,6
Sähköfutuurisopimukset	-	0,9

Johdannaissopimusten käyvät arvot

Johdannaissopimusten nettomääräiset käyvät arvot	31.12.2018	31.12.2017
Valuuttatermiinisopimukset	2,2	0,8
Sähköfutuurisopimukset	-	0,1

Johdannaissopimuksia on käytetty vain taloudelliseen suojaukseen.

Johdannaissopimusten käyvät positiiviset arvot, brutto	31.12.2018	31.12.2017
Valuuttatermiinisopimukset	2,6	1,7
Sähköfutuurisopimukset	-	0,1

Johdannaissopimusten käyvät positiiviset arvot, brutto	31.12.2018	31.12.2017
Valuuttatermiinisopimukset	-0,4	-0,9
Sähköfutuurisopimukset	-	0,0

Valuuttajohdannaisten käyvät arvot on laskettu käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja ja korkonoteerauksia.

KONSERNIN RAKENNE JA LIIKEARVO

23. Tytäryhtiöt

Emoyhtiön omistamat tytäryhtiöosakkeet

Yhtiön nimi	Kotimaa	Emoyhtiön omistusosuus %	31.12.2018 Kirjanpitoarvo emoyhtiössä Milj. euroa
Tieto Austria GmbH	Itävalta	100,0	0,8
Tieto (Beijing) Technology Co., Ltd.	Kiina	100,0	0,4
Tieto Canada Inc.	Kanada	100,0	1,0
Tieto China Co., Ltd.	Kiina	100,0	4,3
Tieto Czech s.r.o.	Tsekin tasavalta	100,0	8,0
Tieto Czech Support Services s.r.o.	Tsekin tasavalta	100,0	0,0
Tieto Denmark A/S	Tanska	100,0	5,3
Tieto DK A/S	Tanska	100,0	1,6
Tieto Estonia AS	Viro	100,0	3,3
Tieto Finland Oy	Suomi	100,0	137,2
Tieto Finland Support Services Oy	Suomi	100,0	1,6
Tieto Germany GmbH	Saksa	100,0	0,5
Tieto Global Oy	Suomi	100,0	1,1
Tieto Great Britain Ltd.	Iso-Britannia	100,0	0,5
Tieto Latvia SIA	Latvia	100,0	10,3
Tieto Lietuva UAB	Liettua	100,0	2,6
Tieto Netherlands Holding B.V.	Alankomaat	100,0	24,5
Tieto Norway AS	Norja	100,0	172,5
Tieto Poland Sp. z o.o.	Puola	100,0	3,3
Tieto Sdn Bhd	Malesia	100,0	0,2
Tieto Singapore Pte. Ltd.	Singapore	100,0	0,3
Tieto Support Services Sp. z o.o.	Puola	100,0	0,4
Tieto Sweden AB	Ruotsi	100,0	549,3
TietoEnator Inc.	Yhdysvallat	100,0	8,0
Yhteensä			937,0

Tytäryhtiöiden omistamat konserniyhtiöosakkeet

Yhtiön nimi	Kotimaa	Konsernin omistusosuus %	31.12.2018 Kirjanpitoarvo emoyhtiössä Milj. euroa
Avega Affero AB	Ruotsi	100,0	0,2
Avega Amplo AB	Ruotsi	100,0	0,5
Avega Aqilo AB	Ruotsi	100,0	0,1
Avega Catalyst AB	Ruotsi	100,0	0,4
Avega Complius AB	Ruotsi	90,2	0,0
Avega Dinamiko AB	Ruotsi	90,1	0,0
Avega Effectus AB	Ruotsi	100,0	0,9
Avega Group AB	Ruotsi	100,0	45,9
Avega Kipeo AB	Ruotsi	100,0	1,6
Avega Kite AB	Ruotsi	100,0	0,0
Avega Miundo AB	Ruotsi	100,0	0,0
Avega Mtoni AB	Ruotsi	90,2	0,0
Avega Nuvem AB	Ruotsi	90,2	0,0
Avega Primero AB	Ruotsi	100,0	0,1
Avega Proferio AB	Ruotsi	100,0	0,9
Avega Qurio AB	Ruotsi	98,2	2,8
Avega Scire AB	Ruotsi	100,0	0,2
Avega Senso AB	Ruotsi	100,0	0,0
Emric AB	Ruotsi	100,0	34,9
Emric d.o.o. Beograd	Serbia	100,0	0,0
Emric Operations AB	Ruotsi	100,0	0,4
Meridium AB	Ruotsi	100,0	6,8
Petrostreamz Software e Serviços de Consultoria em Oil & Gas Ltda	Brasilia	100,0	0,0
PT Emric Asia	Indonesia	100,0	0,0
Tieto India Pvt. Ltd.	Intia	100,0	80,8
Tieto Netherlands B.V.	Alankomaat	100,0	2,9
Tieto Rus OOO	Venäjä	100,0	2,3
Tieto Sweden Support Services AB	Ruotsi	100,0	0,0
Tieto U.S. Inc.	Yhdysvallat	100,0	1,0
Yhteensä			182,7

Kaikki tytäryhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen. Intian tytäryhtiöiden virallinen tilikausi on 1.4.–31.3. Intian lainsäädännön mukaisesti.

Tieto Great Britain Ltd. on vapautettu Iso-Britannian osakeyhtiölain mukaisesta tilintarkastusveloitteesta pykälän 479A nojalla. Emoyhtiö Tieto Oyj on antanut emoyhtiön takauksen kaikista Tieto Great Britain Ltd:n vastuista tilikauden 2018 päätöstilanteen mukaan.

24. Osuudet yhteisyrityksissä

Tieto on perustanut seuraavat yhteisyritykset tuottaakseen korkealaatuisia IT-palveluita asiakkaille. Kaikki yhteisyritykset sijaitsevat Suomessa.

Yhteisyritykset

31.12.	Osakkeiden lukumäärä		Emoyhtiön osuus %		Äänivalta %		Kirjanpitoarvo, milj. euroa	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Tieto Esy Oy	7 300	7 300	80,0	80,0	34,0	34,0	5,5	4,9
Tietollmarinen Oy	3 570	3 570	70,0	70,0	30,0	30,0	3,0	2,5
Tietokarhu Oy	8 000	8 000	80,0	80,0	20,0	20,0	7,5	8,9
							16,0	16,3

Täsmäytys kirjanpitoarvoon

Milj. euroa	2018	2017
Hankintameno 1.1.	3,7	3,7
Hankintameno 31.12.	3,7	3,7
Pääomaosuus 1.1.	12,6	12,8
Osuus tuloksista	5,8	3,2
Saadut osingot	-3,2	-3,5
Arvon alentuminen	-2,9	-
Pääomaosuus 31.12.	12,3	12,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	16,0	16,3

Pääomaosuus sisältää konsernitason liikearvoa 7,4 (10,3) milj. euroa.

Yhteisyritysten taloudellinen informaatio ja henkilöstö

31.12.2018 Milj. euroa	Tieto Esy Oy	Tietollmarinen Oy	Tietokarhu Oy
Pitkäaikaiset varat	0,0	0,2	0,1
Lyhytaikaiset varat	4,9	2,1	16,2
Yhteensä	4,9	2,3	16,2
Pitkäaikaiset velat	0,1	0,1	1,0
Lyhytaikaiset velat	1,1	0,9	9,4
Yhteensä	1,1	1,0	10,3
Liikevaihto	6,1	4,8	32,8
Kulut	-4,7	-4,2	-25,6
Voitto ennen veroja	1,3	0,7	7,2
Tuloverot	-0,3	-0,0	-1,6
Tilikauden voitto	1,1	0,7	5,6
Tieto Oyj:lle maksetut osingot	0,3	-	2,9
Kokoaikaisen henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	40	25	146

31.12.2017

Milj. euroa	Tieto Esy Oy	Tietollmarinen Oy	Tietokarhu Oy
Pitkäaikaiset varat	0,1	0,2	0,1
Lyhytaikaiset varat	4,4	1,4	16,2
	4,4	1,6	16,3
Pitkäaikaiset velat	0,1	0,1	0,3
Lyhytaikaiset velat	1,3	0,8	12,0
	1,4	0,9	12,3
Liikevaihto	6,5	4,2	29,1
Kulut	-6,1	-4,2	-24,5
Voitto ennen veroja	0,4	0,0	4,6
Tuloverot	-0,1	-0,0	-0,9
Tilikauden voitto	0,3	0,0	3,7
Tieto Oyj:lle maksetut osingot	1,0	-	2,5
Kokoaikaisen henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	50	27	172

Yhteisyrityksiin ei liity vakuuksia ja vastuusitoumuksia.

25. Yrityshankinnat ja -myynnit

Yrityshankinnat vuonna 2018

Seuraavat hankinnat saatiin päätökseen vuoden 2018 aikana:

* Petrostreamz AS, omistusosuus 100 % osakkeista, alkaen 1.2.2018

* NSEC AB, omistusosuus 100 % osakkeista, alkaen 1.5.2018

* Meridium AB, omistusosuus 100 % osakkeista, alkaen 1.11.2018

Petrostreamz AS

Petrostreamz AS on nopeasti kasvava, pitkälle kehitettyjen mallintamiseen suunnattujen ohjelmistojen ja palveluiden toimittaja öljy- ja kaasuteollisuudelle. Yrityshankinta laajentaa edelleen Tiedon palvelutarjontaa ja kyvykkyyksiä pitkälle kehitetyissä ratkaisuihin öljy- ja kaasuteollisuudelle. Petrostreamz AS on osa Toimialaratkaisut segmenttiä.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto maksetusta vastikkeesta ja hankinta-ajankohtana hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen käypä arvo.

Maksettu vastike

Milj. euroa	
Käteisvarat	3,4
Ehdollinen vastike	3,7
Yhteensä	7,1

Hankituista varoista ja vastattaviksi otetuista veloista kirjatut määrät

Milj. euroa	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,0
Aineettomat hyödykkeet	1,3
Laskennalliset verosaamiset	0,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,9
Rahavarat	0,1
Lainat	-1,3
Laskennalliset verovelat	-0,3
Ostovelat ja muut velat	-0,5
Liikearvo	6,3
Yhteensä	7,1

Ehdollinen vastike perustuu pääasiassa ostetun ja yhdistetyn liiketoiminnan katteiden kehitykseen kolmen vuoden aikana hankinta-ajankohdasta lähtien.

Tunnistetut aineettomat hyödykkeet liittyvät asiakassuhteisiin ja teknologiaan. Hankinnasta syntynyt liikearvo johtuu hankitusta markkinaosuudesta, synergioista ja liiketoimintaosaamisesta. Kirjattu liikearvo ei ole vähennyskelpoinen verotuksessa. Hankinnasta syntyneet kulut, 0,1 milj. euroa, sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin tuloslaskelmassa ja liiketoiminnan rahavirtaan.

Hankinnan jälkeen yhtiö on lisännyt konsernin liikevaihtoa 0,9 milj. euroa ja aineettoman omaisuuden käyvän arvon poistojen jälkeistä liikevoittoa -0,9 milj. euroa. Jos hankinta olisi tehty vuoden alussa, vaikutus konsernin liikevaihtoon olisi ollut noin 1,0 milj. euroa ja liikevoittoon noin -0,9 milj. euroa.

NSEC AB ja Meridium AB

NSEC AB:n ja Meridium AB:n hankinnoilla ei yksinään ole merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen, joten ne esitetään yhteenlaskettuina.

NSEC AB oli ruotsalainen turvallisuuspalveluja tarjoava yritys, nykyisin sulautettu Tieto Sweden AB:hen. Hankinta laajentaa Tiedon tietoturvan hallintapalveluita, tietoturvakonsultointia sekä tietoturvaluotteiden jälleenmyynti- ja käyttöönottopalveluita.

Meridium AB on keskittynyt asiakaskokemuksen asiantuntijuuteen Ruotsin markkinalla Episerver teknologia ytimenään. Yritysosto vahvistaa Tiedon jalansijaa Ruotsissa sekä parantaa yhtiön valmiuksia auttaa pohjoismaisia asiakkaita kehittämään asiakassuhteitaan digitalisoituvassa maailmassa.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto maksetusta vastikkeesta ja hankinta-ajankohtana hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen käypä arvo.

Maksettu vastike

Milj. euroa	
Käteisvarat	8,1
Ehdollinen vastike	0,7
Yhteensä	8,8

Hankituista varoista ja vastattaviksi otetuista veloista kirjatut määrät

Milj. euroa	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,1
Aineettomat hyödykkeet	1,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1,6
Rahavarat	1,6
Laskennalliset verovelat	-0,4
Ostovelat ja muut velat	-1,7
Liikearvo	6,5
Yhteensä	8,8

Ehdollinen vastike perustuu pääasiassa avainhenkilöiden pysymiseen yhtiön palveluksessa.

Tunnistetut aineettomat hyödykkeet liittyvät asiakassuhteisiin ja teknologiaan. Hankinnoista syntynyt liikearvo johtuu hankitusta markkinaosuudesta, synergioista ja liiketoimintaosaamisesta. Kirjattu liikearvo ei ole vähennyskelpoinen verotuksessa. Hankinnoista syntyneet kulut, 0,1 milj. euroa, sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin tuloslaskelmassa ja liiketoiminnan rahavirtaan.

Hankinnan jälkeen yhtiöt ovat lisänneet konsernin liikevaihtoa 2,8 milj. euroa ja aineettoman omaisuuden käyvän arvon poistojen jälkeistä liikevoittoa 0,2 milj. euroa. Jos hankinnat olisi tehty vuoden alussa, vaikutus konsernin liikevaihtoon olisi ollut noin 9,2 milj. euroa ja liikevoittoon noin 0,7 milj. euroa.

Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta Avegan tytäryhtiöissä

Tieto kasvatti vuoden 2018 aikana omistustaan Avega-yhtiöissä hankkimalla määräysvallattomien omistajien osuuksia yhteensä 3,0 milj. eurolla.

Vuosina 2015 ja 2016 suoritettujen yritysostojen ehdollisten vastikkeiden muutos

Vuosien 2015 ja 2016 yritysostojen ehdolliset vastikkeet ja niitä vastaava ehdollinen velka alenivat 3,8 milj. euroa.

Milj. euroa	
Ehdollinen vastike 1.1.2018	3,8
Vuonna 2018 kirjattu muutos	-3,8
Jäljellä oleva ehdollinen vastike	-

Yritysmyynnit vuonna 2018

Seuraavat liiketoimintamyyntit saatiin päätökseen vuoden 2018 aikana:

- * ProArc liiketoiminta Norjassa, tammikuusta 2018
- * Cross-advertising -liiketoiminta Pohjoismaissa, elokuusta 2018

ProArc

ProArc on teknisten asiakirjojen hallinnan sovellus pääkohdealueenaan öljy-, kaas- ja tekniikan ala. ProArc-yksikkö kuului Software Innovationiin ja oli osa Toimialaratkaisut-segmenttiä. Myydyin liiketoiminnan liikevaihto oli noin 7 milj. euroa. Myyntivoitto on eritelty alla.

Milj. euroa	
Aineettomat hyödykkeet	1,7
Laskennalliset verovelat	-0,4
Lyhytaikaiset velat	-0,3
Nettovarojen käypä arvo	1,0
Yritysmyyntille allokoitu liikearvo	3,1
Yritysmyyntille allokoitujen nettovarain yhteensä	4,1
Transaktiokulut	0,7
Kaupassa saadut käteisvarat	7,8
Myyntivoitto	3,0

Transaktiokulut sisältyvät investointien rahavirtaan.

Cross-advertising

Cross-advertising on monikanavainen markkinoinnin hallinnan pilvipohjainen ratkaisu, joka kattaa koko mainontaprosessin: myynnistä CRM-järjestelmiin, varauksista tuotantoon ja laskutukseen. Liiketoiminta oli osa Toimialaratkaisut-segmenttiä. Kirjattu myyntivoitto on 1,6 milj. euroa. Yritysmyynti ei ole kooltaan merkittävä, minkä vuoksi siitä ei esitetä erillisiä liitetietoja.

26. Liikearvon arvonalentumistestaus

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankittu liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka ovat konsernin raportoitavat segmentit (palvelualueet). Kaikkien rahavirtaa tuottavien yksiköiden sisältämä liikearvo voidaan katsoa merkittäväksi suhteessa koko konsernin liikearvoon. Jokainen rahavirtaa tuottava yksikkö tarjoaa tietotekniikkaratkaisuja ja -palveluita oman markkinasegmenttinsä valikoidulle asiakaskunnalle. Vuoden 2018 aikana Tieto toteutti sisäisiä liiketoimintasiirtoja pääasiassa Teknologiapalvelut ja uudistaminen -palvelualueelta ja Toimialaratkaisut-palvelualueelta Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus -alueelle. Liiketoimintasiirtojen mukana siirtyi vastaavat osuudet liikearvoista. Merkittävin määrä liikearvoa, 22 milj. euroa, siirtyi Teknologiapalvelut ja uudistaminen -palvelualueelta Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus -alueelle. Liikearvo on kohdistettu seuraavasti:

Liikearvon kirjanpitoarvo kohdennettuna rahavirtaa tuottaville yksiköille

Milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	148,2	167,4
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	95,4	65,9
Toimialaratkaisut	144,8	150,1
Tuotekehityspalvelut	54,2	57,9
Yhteensä	442,6	441,3

Verrattuna 31.12.2017 kirjanpitoarvoon, liikearvo lisääntyi 1,3 milj. euroa. Yrityssostot lisäsivät liikearvoa 12,8 milj. euroa. Yritysmyyntit vähensivät liikearvoa 3,5 milj. euroa ja valuuttakurssivaihtelut 8,0 milj. euroa.

Kustakin rahavirtaa tuottavasta yksiköstä kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu kyseisen omaisuuden käyttöarvoon, joka on tulevien kassavirtaodotusten nykyarvo. Kolmen ensimmäisen vuoden kassavirtaodotukset pohjautuvat ylimmän johdon hyväksymiin ja ulkopuolisista lähteistä saatujen alan kasvuennusteiden tukemiin yhtiön talousennusteisiin. Tämän jälkeisten kahden vuoden kassavirtojen kasvuodotukset vaihtelevat välillä 1–7 % heijastaen johdon arviota alan pitkän aikavälin keskimääräisestä kasvusta. Kyseisen viiden vuoden ennustejakson jälkeiselle ajalle käytetty kasvu on 2 %, joka ei ylitä odotettua reaalikasvua. Ennustetut katteet perustuvat odotetuilla tehokkuusparannuksilla oikaistuihin aiempien vuosien tuloksiin.

Kassavirtaennusteet diskontataan pääomakustannusten painotetulla keskiarvolla (WACC) ennen veroja. Diskonttokorko perustuu 30 vuoden valtion obligaatioiden keskikorkoon maissa, joissa rahavirtaa tuottavat yksiköt toimivat. Obligaatiokorkoa oikaistaan yleisten markkinariskien ja rahavirtaa tuottavien yksiköiden liiketoimintariskien mukaisesti. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden veroton diskonttokorko vaihtelee välillä 7–13 % (6–12 %).

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kassavirtaodotusten diskonttauksessa käytetyt oletamat

2018 %	Kolme ensimmäistä vuotta		Seuraavat kaksi vuotta	
	Kasvu	EBITDA %	Kasvu	WACC
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	1–2	15–16	2	6,8
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	6–7	10–11	3–4	6,8
Toimialaratkaisut	4–10	13–18	4–5	7,1
Tuotekehityspalvelut	5–6	10	4	12,8

2017 %	Kolme ensimmäistä vuotta		Seuraavat kaksi vuotta	
	Kasvu	EBITDA %	Kasvu	WACC
Teknologiapalvelut ja uudistaminen	1	16	1	6,2
Liiketoiminnan konsultointi ja toteutus	8–10	10–13	6	6,3
Toimialaratkaisut	6–8	15–19	6–7	6,5
Tuotekehityspalvelut	5–7	10	3	12,0

Liikearvon testaus ei osoittanut arvon alentumista. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden käyttöarvolaskelmat ovat herkimpiä EBIT-%:n muutoksille sekä korkotason muutoksille. Tuotekehityspalveluiden kerrytettävissä oleva rahamäärä, 127 milj. euroa, on 43 milj. euroa suurempi kuin kirjanpitoarvo. Tuotekehityspalveluiden kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi samansuuruinen kirjanpitoarvon kanssa, jos yksittäiset avainoletamat muuttuisivat seuraavalla tavalla:

EBIT-%:n muutos (%-yksikköä)	-3
Korkojen muutos (%-yksikköä)	+5

Muiden rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä on huomattavasti suurempi kuin yksikön kirjanpitoarvo, eikä mikään todennäköinen muutos arvonalentumistestauksessa käytetyissä olettamissa alentaisi kerrytettävissä olevaa rahamäärää kirjanpitoarvon tasolle.

MUUT TIEDOT

27. Vakuudet ja vastuusitoumukset

Milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017
Omasta velasta		
Pantit ¹⁾	-	1,6
Yrityskiinnitykset ¹⁾	-	3,4
Takaukset ²⁾		
Toimitustakaukset	26,5	0,9
Vuokratakaukset	8,1	8,6
Muut	0,8	0,5
Muut omat vastuut		
Yhden vuoden kuluessa maksettavat vuokravastuut	39,6	41,6
1–5 vuoden kuluttua maksettavat vuokravastuut	113,7	98,0
5 vuoden jälkeen maksettavat vuokravastuut	8,3	17,9
Yhden vuoden kuluessa maksettavat leasingvastuut	8,8	10,9
1–5 vuoden kuluttua maksettavat leasingvastuut	11,6	12,0
5 vuoden jälkeen maksettavat leasingvastuut	0,0	0,4
Ostositoumukset	5,3	7,4
Muut	0,8	1,6

¹⁾ Konserni on sulkenut vähän ennen vuoden 2017 loppua hankkimansa konserniyhtiön paikalliset luottofasilitteetit (1,0 milj. euroa). Luottofasilitteettien vakuudeksi konserniyhtiö oli pantannut tytäryhtiönsä osakkeita (kirjanpitoarvo 1,6 milj. euroa) sekä yrityskiinnitysvelkakirjoja 3,4 milj. euron arvosta.

²⁾ Lisäksi 8,0 (8,6) milj. euroa vastuusitoumuksia konsernin taseeseen sisältyvien velkojen vakuutena.

28. Lähipiiritapahtumat

Tiedon lähipiiriin kuuluvat tytäryhtiöt, yhteisyritykset ja yhtiön ylin johto sekä heidän läheiset perheenjäsenet. Ylimpään johtoon kuuluvat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä toimitusjohtaja.

Myynnit ja ostot lähipiirin kanssa tehdään yleisillä markkinaehdoilla ja markkinahintoihin perustuen. Lähipiirin puolesta ei ole vakuuksia eikä vastuusitoumuksia.

Tapahtumat yhteisyritysten kanssa on esitetty alla. Lisätietoa yhteisyrityksistä on esitetty **liitetiedossa 24** ja tytäryhtiöt on lueteltu **liitetiedossa 23**. Tietoa johdon palkitsemisesta on esitetty **liitetiedossa 7**.

Liiketoimet ja avoimet saldot yhteisyritysten kanssa

Milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017
Myynti	1,5	1,6
Liiketoiminnan muut tuotot	3,8	4,5
Ostot	4,1	3,1
Saatavat	0,7	0,7
Velat sisältäen konsernitilivelan	18,2	16,3

Joidenkin yhteisyritysten osalta Tieto Oyj on sitoutunut yhdessä muiden omistajien kanssa tarvittaessa osallistumaan omistussuutensa suhteessa niihin rahoitusjärjestelyihin, jotka perustuvat vahvistettuun strategiasuunnitelmaan.

29. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut sellaisia tapahtumia, joilla olisi vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Tieto julkisti uuden strategiansa 6.2.2019. Sen tavoitteena on hyödyntää datakeskeisen maailman tarjoamia nopeasti kehittyviä mahdollisuuksia ja jatkaa sekä taloudellisen tuloksen että omistaja-arvon kasvattamista.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

Tuloslaskelma

Euroa	Liite	2018	2017
Liikevaihto	1	166 343 633,36	176 960 216,82
Liiketoiminnan muut tuotot	2	32 382 596,33	51 414 641,68
Henkilöstökulut	3	-16 877 285,94	-17 621 001,44
Poistot ja arvonalentumiset	8, 9	-4 450 668,78	-4 711 944,36
Liiketoiminnan muut kulut	4	-191 001 184,75	-205 636 356,40
Liikevoitto		-13 602 909,78	405 556,30
Rahoitustuotot ja -kulut	6	90 523 243,01	63 086 108,02
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		76 920 333,23	63 491 664,32
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron muutos		49 462,49	-49 462,49
Saadut konserniavustukset		74 100 000,00	45 400 000,00
Voitto ennen veroja		151 069 795,72	108 842 201,83
Tuloverot	7	-11 503 353,77	-5 385 238,55
Tilikauden voitto		139 566 441,95	103 456 963,28

Tase

Vastaavaa

Euroa	Liite	31.12.2018	31.12.2017
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	8	8 164 547,97	9 263 664,19
Aineelliset hyödykkeet	9	3 858 368,33	5 648 961,93
Sijoitukset	10	940 868 684,69	940 868 684,69
Pysyvät vastaavat yhteensä		952 891 600,99	955 781 310,81
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset			
Lainasaamiset	11	44 546 039,77	46 285 726,27
Muut saamiset	11	876 313,23	212 418,03
		45 422 353,00	46 498 144,30
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		3 130,08	398 956,87
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	12, 13	96 466 044,92	67 573 692,56
Saamiset yhteisyrityksiltä	12, 13	138 114,20	143 252,10
Muut saamiset		2 663 616,62	2 535 590,56
Siirtosaamiset	13	5 326 458,37	6 149 601,88
		104 597 364,19	76 801 093,97
Rahat ja pankkisaamiset		117 681 035,04	35 205 017,12
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		267 700 752,23	158 504 255,39
Vastaavaa yhteensä		1 220 592 353,22	1 114 285 566,20

Vastattavaa

Euroa	Liite	31.12.2018	31.12.2017
Oma pääoma			
Osakepääoma	14	76 555 412,00	76 555 412,00
Ylikurssirahasto		13 791 579,51	13 791 579,51
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		12 843 921,39	12 843 921,39
Edellisten tilikausien voitto		472 259 988,62	469 181 758,56
Tilikauden voitto		139 566 441,95	103 456 963,28
Oma pääoma yhteensä		715 017 343,47	675 829 634,74
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero		-	49 462,49
Pakolliset varaukset	15	206 715,14	609 667,48
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Joukkovelkakirjalainat	16	100 000 000,00	100 000 000,00
Lainat	16	85 000 000,00	-
Muu pitkäaikainen vieras pääoma	16	2 348,13	5 834,27
		185 002 348,13	100 005 834,27
Lyhytaikainen vieras pääoma	17		
Ostovelat		7 472 320,18	8 519 021,30
Velat saman konsernin yrityksille	17, 18	179 546 085,68	183 772 402,12
Velat yhteisyrityksille	17, 18	17 843 192,08	16 425 726,14
Joukkovelkakirjalainat	17	100 000 000,00	-
Lainat		-	114 931 506,91
Muut velat		719 980,76	1 729 704,12
Siirtovelat	18	14 784 367,78	12 412 606,63
		320 365 946,48	337 790 967,22
Vieras pääoma yhteensä		505 368 294,61	437 796 801,49
Vastattavaa yhteensä		1 220 592 353,22	1 114 285 566,20

Rahoituslaskelma

Euroa	2018	2017
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	76 920 333,23	63 491 664,32
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	4 450 668,78	4 711 944,36
Rahoitustuotot ja -kulut	-90 523 243,01	-63 086 108,02
Muut oikaisut	-350,87	-14 323 663,19
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	266 561,97	-101 650,30
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-8 886 029,90	-9 307 812,83
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	10 127 609,05	18 230 024,50
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-10 837 417,05	-1 226 988,83 ¹⁾
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-9 595 837,90	7 695 222,84
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-15 505 905,97	-18 611 043,32
Saadut korot	10 038 904,86	10 787 730,68
Saadut osingot ja pääomanpalautukset	94 246 754,12	66 514 017,67
Maksetut verot	-5 431 565,33	-229 534,38
Liiketoiminnan rahavirta	73 752 349,78	66 156 393,49

Euroa	2018	2017
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 263 737,51	-5 586 732,99
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	702 778,55	214 520,00
Tytäryhtiöiden hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-	-993 772,36
Tytäryhtiöiden myynti vähennettynä luovutetuilla rahavaroilla	-	15 568 071,00
Myönnettyt lainat	-7 841 504,75	-106 696 981,30
Lainasaamisten takaisinmaksut	7 888 523,08	66 662 490,53
Investointien rahavirta	-1 513 940,63	-30 832 405,12
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot	-103 356 888,60	-101 000 681,25
Omien osakkeiden luovutukset	2 276 314,10	432 763,55
Pitkäaikaisten lainojen nostot	185 000 000,00	-
Lyhytaikaisten lainojen nostot	982 114 590,08	1 661 071 287,25
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 089 077 991,55	-1 614 343 805,53
Konsernitilisaamisten ja -velkojen muutos, netto	-12 118 415,26	-21 578 073,27 ¹⁾
Saatu konserniavustus	45 400 000,00	47 200 000,00
Rahoituksen rahavirta	10 237 608,77	-28 218 509,25
Rahavarojen nettomuutos	82 476 017,92	7 105 479,12
Rahavarat tilikauden alussa	35 205 017,12	28 099 538,00
Rahavarat tilikauden lopussa	117 681 035,04	35 205 017,12
	82 476 017,92	7 105 479,12

¹⁾ Tytäryhtiöiden konsernitili siirretty rahoituksen rahavirtaan.

Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet (FAS)

Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernin emoyhtiön, Tieto Oyj:n, tilinpäätös laaditaan Suomen tilinpäätössäännösten mukaisesti.

Tieto Oyj (y-tunnus 0101138-5) on IT-palveluihin ja ohjelmistotuotteisiin keskittyvä Suomen lainsäädännön mukaisesti perustettu julkinen suomalainen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Espoo: Keilalahdentie 2-4, 02101 Espoo, Suomi ja se on listattu NASDAQ Helsingissä ja Tukholmassa. Hallitus hyväksyi tilinpäätöksen julkaistavaksi 28. helmikuuta 2019. Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on oikeus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen. Yhtiökokouksella on mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Ulkomaan valuutan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän vaihtokurssiin. Ulkomaan valuutan määräisten tase-erien arvostuksessa käytetään tilikauden viimeisen päivän keskimääräistä vaihtokurssia. Ulkomaan valuutan määräisiä eriä suojataan johdannaissopimusten avulla.

Nettovelkoihin liittyvät kurssivoitot ja -tappiot tuloutetaan tuloslaskelmassa rahoituserinä, kun taas muut kurssivoitot tai -tappiot sisältyvät liikevoittoon. Johdannaissopimusten arvostuksesta johtuvat kurssivoitot ja -tappiot raportoidaan niiden luonteesta riippuen joko rahoituserissä tai liikevoittoon kuuluvina.

Liikevaihto

Liikevaihtoon luetaan sisäiset palveluveloitukset ja myyntisaamisten kurssierot vähennettynä välillisillä veroilla kuten arvonlisäveroilla.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat lähinnä vuokratuotoista sekä käyttöomaisuuden luovutusvoitoista.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön eläkevastuiden hallinnoinnista vastaavat eläkevakuutusyhtiöt. Kaikki yhtiön eläkevastuut on katettu täysimääräisesti.

Rahoitusinstrumentit

Yhtiö soveltaa kirjanpitolain 5 luvun 2a pykälää ja arvostaa rahoitusinstrumentit aluksi käypään arvoon. Katso rahoitusinstrumenttien kirjanpitokäytännöt konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteista.

Tilinpäätössiirrot

Konserniavustukset esitetään tilinpäätössiirtoina.

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus arvostetaan suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettynä hankintameno. Poistosuunnitelma perustuu kunkin omaisuuserän arvioituun käyttöaikaan ja tasaeräpoistoihin.

Yhtiö soveltaa seuraavia käyttöaikoja:

	Vuotta
Aineeton omaisuus (ohjelmistot)	3
Muut pitkävaikutteiset menot	3–10
Rakennukset	25–40
Tiedonkäsittelylaitteet ¹⁾	3–5
Muut koneet ja laitteet	5
Muu aineellinen omaisuus	5

¹⁾ PC-tietokoneiden hankintameno kirjataan kuluksi toteutumishetkellä.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan sisältyvät tuloverot perustuvat tilikauden verotettavaan tulokseen, paikallisiin verosäännöksiin sekä aiempiin verovuosiin liittyviin oikaisuihin. Laskennalliset verovelat ja -saamiset on käsitelty erillisessä liitetiedossa.

1. Liikevaihto

Euroa	2018	2017
Sisäiset palveluveloitukset	166 343 633,36	176 960 216,82
Yhteensä	166 343 633,36	176 960 216,82

Vuoden 2017 luvut on uudelleenryhmitelty vastaamaan vuoden 2018 lukuja.

Liikevaihto maittain	2018	2017
Suomi	74 186 976,18	70 030 152,05
Ruotsi	54 455 131,29	53 961 076,59
Norja	15 148 151,59	15 296 063,00
Muut	22 553 374,30	37 672 925,18
Yhteensä	166 343 633,36	176 960 216,82

2. Liiketoiminnan muut tuotot

Euroa	2018	2017
Käyttöomaisuuden ja osakkeiden myyntivoitot	-	14 641 489,19
Vuokratuotot	28 411 786,16	32 477 103,63
Muut tuotot	3 970 810,17	4 296 048,86
Yhteensä	32 382 596,33	51 414 641,68

3. Henkilöstökulut

Euroa	2018	2017
Palkat ja palkkiot	14 251 625,35	14 389 229,73
Eläkekulut	2 204 018,56	2 611 259,90
Muut henkilösivukulut	421 642,03	620 511,81
Yhteensä	16 877 285,94	17 621 001,44

Emoyhtiön henkilöstömäärä keskimäärin vuonna 2018 oli 130 ja edellisvuonna 142.

4. Liiketoiminnan muut kulut

Euroa	2018	2017
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	915 984,76	840 854,51
Lisenssit ja ylläpito	11 827 767,32	11 180 475,00
Tietoliikenne- ja ohjelmistokulut	8 356 420,43	7 823 981,36
Sisäiset palveluveloitukset	120 119 813,25	121 272 705,35
Tilavuokrat ja muut kiinteistökulut	23 453 244,04	29 001 879,88
Tytäryhtiön myyntitappio	-	317 825,62
Mainonta ja markkinointikulut	3 521 868,61	3 781 679,78
Vuokratyövoiman kulut	1 624 140,18	1 258 015,23
Konsultointi ja lakipalvelut	6 474 910,70	9 168 993,77
Kokouskulut	843 029,72	1 285 380,29
Rekrytointikulut	898 372,56	744 993,17
Johdannaisten kurssitappiot	5 096 501,49	4 420 699,99
Muut liiketoiminnan kulut	7 869 131,69	14 538 872,45
Yhteensä	191 001 184,75	205 636 356,40

Tilintarkastajien palkkiot

Euroa	2018		2017
	Deloitte	PwC	PwC
Tilintarkastuspalkkiot	150 000,00	200 000,00	183 500,00
Veroneuvonta	13 000,00	-	2 000,00
Muut palvelut	27 000,00	450 000,00	228 000,00
Yhteensä	190 000,00	650 000,00	413 500,00

5. Johdon palkkiot

Katso [liite 7](#) konsernitilinpäätöksen liitetiedoista.

6. Rahoitustuotot ja -kulut

Euroa	2018	2017
Osinkotuotot		
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	91 047 254,12	63 035 917,67
Osinkotuotot yhteisyrityksiltä	3 199 500,00	3 477 300,00
Osinkotuotot muilta yrityksiltä	-	800,00
	94 246 754,12	66 514 017,67
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	2 369 199,59	1 179 841,78
Muilta	15 421 294,38	18 424 733,82
	17 790 493,97	19 604 575,60
Sijoitusten arvonalentumiset	-	-113 928,37
Korko- ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-463 808,60	-436 272,09
Muille	-21 050 196,48	-22 482 284,79
	-21 514 005,08	-22 918 556,88
Yhteensä	90 523 243,01	63 086 108,02

7. Tuloverot

Euroa	2018	2017
Tilikauden tuloverot tilinpäätössiirroista	14 820 000,00	9 080 000,00
Tilikauden tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-26 299 212,99	-14 466 336,46
Edellisten tilikausien verot	-24 140,78	1 097,91
Yhteensä	-11 503 353,77	-5 385 238,55

8. Aineettomat hyödykkeet

Euroa	31.12.2018	31.12.2017
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	12 212 823,14	11 262 764,90
Lisäykset	702 778,55	950 058,24
Vähennykset	-702 778,55	-
Hankintameno 31.12.	12 212 823,14	12 212 823,14
Kertyneet poistot 1.1.	11 919 775,27	11 048 149,58
Tilikauden poisto	277 099,15	871 625,69
Kertyneet poistot 31.12.	12 196 874,42	11 919 775,27
Kirjanpitoarvo 31.12.	15 948,72	293 047,87
Muut pitkävaikutteiset menot		
Hankintameno 1.1.	18 804 046,70	15 209 107,90
Lisäykset	1 085 244,00	3 419 748,45
Vähennykset	-470 100,23	-33 650,92
Siirrot erien välillä	-	208 841,27
Hankintameno 31.12.	19 419 190,47	18 804 046,70
Kertyneet poistot 1.1.	9 833 430,38	8 369 327,60
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-470 100,23	-15 634,47
Tilikauden poisto	1 907 261,07	1 479 737,25
Kertyneet poistot 31.12.	11 270 591,22	9 833 430,38
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 148 599,25	8 970 616,32
Ennakkomaksut		
Hankintameno 1.1.	-	792 728,30
Lisäykset	-	-
Siirrot erien välillä	-	-792 728,30
Hankintameno 31.12.	-	-
Yhteensä	8 164 547,97	9 263 664,19

9. Aineelliset hyödykkeet

Euroa	31.12.2018	31.12.2017
Maa-alueet		
Hankintameno 1.1.	60 270,13	60 270,13
Hankintameno ja kirjanpitoarvo 31.12.	60 270,13	60 270,13
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	31 859 468,66	30 406 902,64
Lisäykset	422 239,96	1 814 611,80
Vähennykset	-78 026,40	-153 204,51
Siirrot erien välillä	9 237,70	-208 841,27
Hankintameno 31.12.	32 212 919,92	31 859 468,66
Kertyneet poistot 1.1.	26 313 792,44	23 982 494,90
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-127 908,98	-26 204,66
Tilikauden poisto	2 266 308,56	2 357 502,20
Kertyneet poistot 31.12.	28 452 192,02	26 313 792,44
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 760 727,90	5 545 676,22
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	46 608,00	46 608,00
Siirrot erien välillä	-9 237,70	-
Hankintameno 31.12.	37 370,30	46 608,00
Kertyneet poistot 1.1.	3 592,42	513,20
Siirtojen kertyneet poistot	-3 592,42	-
Tilikauden poisto	-	3 079,22
Kertyneet poistot 31.12.	-	3 592,42
Kirjanpitoarvo 31.12.	37 370,30	43 015,58
Yhteensä	3 858 368,33	5 648 961,93

10. Sijoitukset

Euroa	31.12.2018	31.12.2017
Tytäryhtiöosakkeet		
Hankintameno 1.1.	937 013 913,29	937 325 863,87
Lisäykset	-	993 772,36
Vähennykset	-	-1 305 722,94
Hankintameno 31.12.	937 013 913,29	937 013 913,29
Kirjanpitoarvo 31.12.	937 013 913,29	937 013 913,29
Yhteisyritysosakkeet		
Hankintameno 1.1.	3 691 233,78	3 691 233,78
Hankintameno 31.12.	3 691 233,78	3 691 233,78
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 691 233,78	3 691 233,78
Muut osakkeet		
Hankintameno 1.1.	163 537,62	292 265,99
Vähennykset	-	-128 728,37
Hankintameno 31.12.	163 537,62	163 537,62
Kirjanpitoarvo 31.12.	163 537,62	163 537,62
Yhteensä	940 868 684,69	940 868 684,69

Tytäryhtiöosakkeet

Katso [liite 23](#) konsernitilinpäätöksen liitetiedoista.

Emoyhtiön omistamat liikkeenjohtovastuulla toimivat yhteisyritykset

Katso [liite 24](#) konsernitilinpäätöksen liitetiedoista.

11. Pitkäaikaiset saamiset

Euroa	31.12.2018	31.12.2017
Lainasaamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Pääomalainat	41 248 976,09	42 971 210,30
Muut lainasaamiset	3 297 063,68	3 314 515,97
Muut saamiset	876 313,23	212 418,03
Yhteensä	45 422 353,00	46 498 144,30

12. Lyhytaikaiset saamiset

Euroa	31.12.2018	31.12.2017
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Myyntisaamiset	11 245 926,58	16 050 524,26
Lainasaamiset	2 927 110,23	1 234 442,06
Muut saamiset	4 572 105,53	4 690 290,41
Konserniavustussaamiset	74 100 000,00	45 400 000,00
Siirtosaamiset	3 620 902,58	198 435,83
Yhteensä	96 466 044,92	67 573 692,56
Saamiset yhteisyrityksiltä		
Myyntisaamiset	137 694,54	143 252,10
Siirtosaamiset	419,66	-
Yhteensä	138 114,20	143 252,10

13. Siirtosaamiset

Euroa	31.12.2018	31.12.2017
Siirtosaamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Muut	3 620 902,58	198 435,83
Siirtosaamiset yhteisyrityksiltä	419,66	-
Siirtosaamiset muilta yrityksiltä		
Lisenssimaksut	3 213 385,27	3 821 882,44
Vuokrat	738 059,07	978 974,63
Sosiaalikulut	77 124,16	88 363,77
Muut	1 297 889,87	1 260 381,04
	5 326 458,37	6 149 601,88
Yhteensä	8 947 780,61	6 348 037,71

14. Oman pääoman muutokset

Euroa	31.12.2018	31.12.2017
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	76 555 412,00	76 555 412,00
Osakepääoma 31.12.	76 555 412,00	76 555 412,00
Ylikurssirahasto 1.1.	13 791 579,51	13 791 579,51
Ylikurssirahasto 31.12.	13 791 579,51	13 791 579,51
Sidottu oma pääoma yhteensä	90 346 991,51	90 346 991,51
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	12 843 921,39	12 843 921,39
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	12 843 921,39	12 843 921,39
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	572 638 721,84	569 513 867,32
Henkilöstölle jaetut osakkeet	2 978 155,38	668 572,49
Osingonjako	-103 356 888,60	-101 000 681,25
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	472 259 988,62	469 181 758,56
Tilikauden voitto	139 566 441,95	103 456 963,28
Vapaa oma pääoma yhteensä	624 670 351,96	585 482 643,23
Oma pääoma yhteensä	715 017 343,47	675 829 634,74
Laskema jakokelpoisesta vapaasta omasta pääomasta		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	12 843 921,39	12 843 921,39
Edellisten tilikausien voitto	472 259 988,62	469 181 758,56
Tilikauden voitto	139 566 441,95	103 456 963,28
Yhteensä	624 670 351,96	585 482 643,23
Emoyhtiön osakepääoman jakautuminen		
Osakkeiden lukumäärä	74 109 252	74 109 252
Euroa	76 555 412,00	76 555 412,00

15. Pakolliset varaukset

Euroa	31.12.2018	31.12.2017
Uudelleenjärjestelyvaraukset	206 715,14	609 667,48
Yhteensä	206 715,14	609 667,48

16. Pitkäaikainen vieras pääoma

Euroa	31.12.2018	31.12.2017
Joukkovelkakirjalainat	100 000 000,00	100 000 000,00
Lainat	85 000 000,00	-
Muu pitkäaikainen vieras pääoma	2 348,13	5 834,27
Yhteensä	185 002 348,13	100 005 834,27

Joukkovelkakirjalainan käypä arvo tilinpäätöshetken markkinahinnan mukaan oli 31.12.2018 100 174 000 euroa (103 651 000 euroa 31.12.2017).

17. Lyhytaikainen vieras pääoma

Euroa	31.12.2018	31.12.2017
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat	5 601 603,12	1 154 662,49
Muut velat sisältäen konsernitilivelan	168 321 245,00	172 834 189,16
Siirtovelat	5 623 237,56	9 783 550,47
	179 546 085,68	183 772 402,12
Velat yhteisyrityksille		
Ostovelat	11 121,56	9 413,35
Muut velat sisältäen konserninelan	17 832 070,52	16 416 312,79
	17 843 192,08	16 425 726,14
Velat muille yrityksille		
Ostovelat	7 472 320,18	8 519 021,30
Joukkovelkakirjalainat	100 000 000,00	-
Yritystodistukset	-	114 931 506,91
Muut velat	719 980,76	1 729 704,12
Siirtovelat	14 784 367,78	12 412 606,63
	122 976 668,72	137 592 838,96
Yhteensä	320 365 946,48	337 790 967,22

Lainat, muut saamiset ja rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Niiden kirjanpitoarvojen ja käypien arvojen arvioidaan vastaavan toisiaan, lukuunottamatta kiinteäkorkoista joukkovelkakirjalainaa, jonka kirjanpitoarvoa ei ole oikaistu vastaamaan käypää arvoa.

Joukkovelkakirjalainan käypä arvo tilinpäätöshetken markkinahinnan mukaan oli 31.12.2018 101 043 000 euroa.

18. Siirtovelat

Euroa	31.12.2018	31.12.2017
Siirtovelat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Henkilöstökulut	713 575,56	541 277,77
Palvelumaksut	4 527 393,99	9 241 052,15
Korot	5 144,27	1 220,55
Muut	377 123,74	-
	5 623 237,56	9 783 550,47
Muut siirtovelat		
Lomapalkka ja siihen liittyvät henkilösivukulut	1 757 482,54	1 868 031,76
Muut palkat ja niihin liittyvät henkilösivukulut	1 283 952,55	1 749 253,78
Muut sosiaalikulut	767,00	196 760,75
Korot	2 200 445,57	1 764 647,16
Vuokrat	2 091 166,63	3 412 691,43
Verot	6 133 258,01	785 270,57
Muut	1 317 295,48	2 635 951,18
	14 784 367,78	12 412 606,63
Yhteensä	20 407 605,34	22 196 157,10

19. Laskennalliset verosaamiset ja verovelat

Euroa	31.12.2018	31.12.2017
Laskennalliset verosaamiset		
Jaksotuseroista	228 964,69	234 091,40
Tilinpäätössiirroista	75 108,81	-
Yhteensä	304 073,50	234 091,40
Laskennalliset verovelat		
Tilinpäätössiirroista	-	9 892,50
Yhteensä	-	9 892,50

Laskennallisia verosaamisia ja -velkoja ei ole kirjattu taseeseen.

20. Vastuusitoumukset

Euroa	31.12.2018	31.12.2017
Konserniyritysten puolesta		
Takaukset	35 376 938,43	9 571 470,64
Muut omat vastuut		
Vuonna 2019 (2018) maksettavat vuokravastuut	12 071 944,00	14 404 125,00
Myöhemmin maksettavat vuokravastuut	35 918 027,00	50 033 809,00
Vuonna 2019 (2018) maksettavat leasingvastuut	284 563,02	284 032,34
Myöhemmin maksettavat leasingvastuut	362 678,82	350 554,99

Leasing sopimukset ovat pääsääntöisesti kolmivuotisia eikä niihin liity lunastusehtoja.

Ylläolevien vastuusitoumusten lisäksi emoyhtiö on antanut vakuuksia koskien eräitä keskeisiä sopimuksia. Ne liittyvät immateriaalioikeuksiin liittyviin korvausehtoihin. Näiden vastuiden enimmäismäärä on 15 (15) milj. euroa.

Tieto Great Britain Ltd. on vapautettu Iso-Britannian osakeyhtiölain mukaisesta tilintarkastusveloitteesta pykälän 479C nojalla. Emoyhtiö Tieto Oyj on antanut emoyhtiön takauksen kaikista Tieto Great Britain Ltd:n vastuista tilikauden 2018 päätöstilanteen mukaan.

21. Johdannaiset

Johdannaissopimusten nimellisarvot

Sisältää bruttomääräiset nimellisarvot kaikista sopimuksista, jotka eivät ole vielä erääntyneet tai joita ei ole suljettu. Avoinna oleva nimellisarvo ei välttämättä mittaa tai osoita markkinariskiä, sillä joidenkin sopimusten riski voi kumoutua toisten sopimusten kautta.

Euroa	31.12.2018	31.12.2017
Valuuttatermiinisopimukset	267 000 855,88	246 907 775,63
Sähköfutuurisopimukset	-	939 306,00

Johdannaissopimusten käyvät arvot

Valuuttajohdannaisen käyvät arvot on laskettu käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja ja korkonoteerauksia.

Johdannaissopimusten nettomääräiset käyvät arvot	31.12.2018	31.12.2017
Valuuttatermiinisopimukset	53 693,86	-169 373,49
Sähköfutuurisopimukset	-	66 259,57

Johdannaissopimuksia on käytetty vain taloudelliseen suojaukseen.

Johdannaissopimusten käyvät positiiviset arvot, brutto	31.12.2018	31.12.2017
Valuuttatermiinisopimukset	2 823 146,98	2 006 702,80
Sähköfutuurisopimukset	-	71 364,22

Johdannaissopimusten käyvät negatiiviset arvot, brutto	31.12.2018	31.12.2017
Valuuttatermiinisopimukset	-2 769 453,13	-2 176 076,29
Sähköfutuurisopimukset	-	-5 104,64

Yhtiö on suojannut pankien kanssa erittäin todennäköisiä ennakoituja, ulkomaan rahan määräisiä liiketoimia tytäryhtiöidensä puolesta. Tytäryhtiöiden kanssa on tehty vastaavat sisäiset suojastransaktiot.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja -velat

Katso [liite 21](#) konsernitilinpäätöksen liitetiedoista.

22. Rahoitusriskien hallinta

Tiedon operatiiviset rahoitustoiminnot on keskitetty Konsernirahoitukseen, joka toimii emoyhtiössä. Konsernirahoitus vastaa konsernin rahoitusriskien hallinnasta sekä riittävän likviditeettiaseman ylläpitämisestä. Tiedon hallituksen hyväksymä konsernin rahoituspolitiikka määrittää periaatteet ja määritelmät likviditeetti-, korko-, valuutta- ja vastapuoliriskien hallintaan. Rahoituspolitiikka kuvaa lisäksi vastuunjaon rahoitusriskien hallinnassa. Konserni seuraa rahoitusriskien kehitystä säännöllisesti.

Rahoitusriskejä arvioidaan, mitataan ja hallinnoidaan konsernitasolla. Katso konsernitilinpäätöksen [liitetieto 20](#).

VOITONJAKOEHDOTUS, TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET SEKÄ TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Voitonjakoehdotus

Emoyhtiön käytettävissä olevat voittovarot	624 670 351,96
josta tilikauden tulos	139 566 441,95
Hallitus ehdottaa, että voittovarot käytetään seuraavasti:	
- osakkeenomistajille jaetaan osinkona yhteensä 1,45 euroa osakkeelta	107 048 206,05
1,25 euroa (perusosa)	
0,20 euroa (lisäosa)	
- voittovarojen tilille jätetään	517 622 145,91

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Espoo, 28.2.2019

Deloitte Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jukka Vattulainen
KHT

Hallituksen näkemyksen mukaan ehdotettu voitonjako ei vaaranna yhtiön maksukykyä.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset Espoo 27.2.2019

Kurt Jofs
puheenjohtaja

Harri-Pekka Kaukonen
varapuheenjohtaja

Timo Ahopelto

Liselotte Hägertz Engstam

Johanna Lamminen

Endre Rangnes

Jonas Synnergren

Esa Koskinen

Robert Spinelli

Kimmo Alkio
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Tieto Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Tieto Oyj:n (y-tunnus 0101138-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää konsernin tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, taseen, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen **liitetiedossa 4**.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessaamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa	Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa
Liikearvon arvonalentumistestaus Katso liitetieto 26 tilinpäätöksessä. Liikearvon määrä on konsernitaseessa EUR 442,6 miljoonaa. Johto arvioi liikearvon arvonalentumistarvetta vuosittain. Johdon laatiman arvonalentumistestaus ei osoittanut arvonalentumista. Arvonalentumistestauksiin liittyy merkittäviä johdon arvioita tulevaan liiketoiminnan kehitykseen, kassavirtoihin ja diskonttokorkoon liittyen. Kuten liitetiedossa 26 on selostettu, johto katsoo, että Tieto Tuotekehityspalveluiden liikearvo on herkempi liikearvon arvonalentumisriskille. Tieto Tuotekehityspalveluihin liittyvän liikearvon määrä taseessa on EUR 54,2 miljoonaa. Tämä seikka on EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.	Tarkastuksessamme olemme arvioineet johdon tekemään arvonalentumistestaukseen liittyviä kontroleja kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön osalta. Lisäksi olemme arvioineet merkittäviä oletettavia Tuotekehityspalvelut -rahavirtaa tuottavan yksikön osalta: - Olemme verranneet kasvu- ja kannattavuusolettamia historialliseen kehitykseen verrattuna. - Olemme verranneet laskelmissa käytettyjä arvioita vahvistettuihin budjetteihin ja strategisiin suunnitelmiin. - Olemme verranneet käytettyjä diskonttokorkoja ulkopuolisista lähteistä saatuu tietoon. - Olemme testanneet arvonalentumistestauslaskelman laskentateknistä asianmukaisuutta. Olemme arvioineet myös arvonalentumistestauksesta annettuja liitetietoja.	Jatkuvien palveluiden, ohjelmistoratkaisuiden ja konsultoinnin palvelusopimuksista kirjattava liikevaihto perustuu palveluvolyymeihin tai aikaan ja materiaaleihin, jotka tuloutetaan palvelun luovuttamisen mukaan. Kiinteähintaisia projekteja sisältävistä sopimuksista liikevaihto kirjataan raportointipäivään mennessä toimitettujen palvelujen perusteella suhteessa tarjottavien palvelujen kokonaismäärään. Vuonna 2018 otettiin käyttöön IFRS 15 – laskentastandardi, joka on muuttanut liikevaihdon tuloutuksen viitekehystä. Liikevaihdon tuloutus ei muuttunut olennaisesti uuden standardin käyttöönoton myötä. Konsernin palvelujen luonteesta johtuen olemme tunnistaneeet kaksi tilintarkastuksen kannalta keskeistä liikevaihdon tulouttamiseen liittyvää virheen ja väärinkäytöksen riskiä: - Virheellinen katko palvelujen myynnin tuloutuksessa; ja - Virheellinen tuloutus suurissa projekteissa. Liikevaihdon tuloutus merkittävyytensä vuoksi vaatii erityistä huomiota sekä kirjanpidon että tilintarkastuksen näkökulmasta. Lisäksi johto käyttää harkintaa arvioidessaan kiinteähintaisten projektien tuottojen kirjaamista.	Palvelujen myynnin katkon aineistotarkastustoimenpiteemme olivat muun muassa liikevaihtotapahtumien testaus, jonka tarkoituksena on varmistua tulouttamisen oikeellisuudesta tilikauden aikana ja tilikauden vaihteessa. Suurten kiinteähintaisten projektien virheellisen tuloutuksen riskiin kohdistuvien aineistotarkastustoimenpiteidemme pääpaino on ollut johdon käyttämässä harkinnassa projekteja koskevia arvioita tehtäessä. Valitsimme sopimuksista otoksen ja suoritimme seuraavat toimenpiteet: - Varmistimme, että käytetty tulouttamismenettely oli sopimuksen ehtojen perusteella asianmukainen; - Täsmäytimme tuottoennusteen myyntisopimukseen huomioiden sopimukseen mahdollisesti tehdyt muutokset; - Tarkastimme kustannusennusteen valitsemalla otoksen ennusteeseen sisältyviä kustannuskomponentteja, jotka täsmäytimme taustadokumentaatioon; ja - Laskimme myyntituoton uudelleen valmistumisasteen perusteella. Arvioimme projektien valmistumisasteen oikeellisuutta vertaamalla yhtiön kirjanpitoaineiston mukaisia toteutuneita kustannuksia projektin arvioituihin kokonaiskustannuksiin.
Liikevaihdon tuloutus Katso konsernitiilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 1 ja 2. Tieto Oyj –konsernin liikevaihto oli EUR 1 599,5 miljoonaa. Liikevaihto koostuu pääosin jatkuvista palveluista, ohjelmistoratkaisuista ja konsultoinnista. Tämän lisäksi yhtiöllä on jossakin määrin kiinteähintaisia projekteja.	Olemme arvioineet tulouttamiseen liittyviä konsernin tietojärjestelmiä testaamalla järjestelmiin pääsyn ja muutostenhallinnan kontroleja. Prosesseja läpikäymällä olemme arvioineet kunkin merkittävän myyntitapahtumalajin osalta keskeisten kontrollien rakenteen toimivuutta sekä testanneet kyseisten kontrollien toiminnan tehokkuuden.		

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia

tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet tilikauden 1.1.–31.12.2018 tilintarkastajina Patentti ja Rekisterihallituksen nimittämänä tilintarkastajana 29.11.2018 lähtien.

Muu informatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Espoossa, 28. helmikuuta 2019

Deloitte Oy

Tilintarkastusyhteisö

Jukka Vattulainen
KHT

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakepääoma ja osakkeet

Tieto Oyj:n maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.2018 oli 76 555 412,00 euroa ja osakkeiden määrä 74 109 252.

Tiedon osakkeilla ei ole nimellisarvoa, ja niiden kirjanpidollinen vasta-arvo on yksi euro. Tiedon osakkeet noteerataan NASDAQ Helsingissä ja Tukholmassa. Yhtiöllä on yksi osakesarja, ja jokainen osake oikeuttaa yhtä suureen osinkoon ja yhteen ääneen. Tiedon yhtiöjärjestys sisältää yhtiökokousta koskevan äänestysrajoituksen, jonka mukaan kukaan ei ole oikeutettu äänestämään enemmällä kuin yhdellä viidesosalla yhtiökokouksessa edustettuina olevista äänistä. Yhtiöjärjestys löytyy yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.tieto.fi/sijoittajille.

Osakkeenomistajat ja omien osakkeiden omistus

Vuoden 2018 lopussa yhtiöllä oli 26 746 rekisteröitynyttä osakkeenomistajaa. Suomen ja Ruotsin arvopaperikeskusten rekisterien mukaan suomalaiset sijoittajat omistivat Tiedon osakkeista 34,1 % ja ruotsalaiset 2,9 %. Suomessa ja Ruotsissa oli yhteensä 25 012 yksityissijoittajaa, ja he omistivat 12 % Tiedon osakkeista.

Hallituksen jäsenet ja yhtiön toimitusjohtaja sekä heidän lähipiirinsä omistivat 31.12.2018 yhteensä 0,1 % osakkeista ja äänistä. Toimitusjohtaja on mukana myös Tiedon pitkän aikavälin kannustinohjelmissa, jotka maksetaan osittain Tiedon osakkeina. Koska näihin kannustimiin liittyvien lisäosakkeiden määrä riippuu yhtiön taloudellisesta kehityksestä, ne eivät sisälly yllämainittuihin lukuihin.

Tiedolla on kolme pitkäaikaista osakkeenomistajaa, jotka omistavat vähintään 10 % osakkeista: Cevian Capital Partners Ltd, Solidium Oy ja Silchester International Investors LLP. Viimeisimmän tiedon mukaan 31.8.2018 Cevian Capital omisti 11 066 684 osaketta eli 14,9 %

Tiedon osakkeista ja äänistä. Solidium Oy omisti 10,0 % Tiedon osakkeista 31.12.2018. Perustuen 23.6.2015 saatuun ilmoitukseen Silchester International Investors LLP:n omistus Tiedosta oli 7 401 027 osaketta eli 10,0 % osakkeista ja äänistä.

Tieto ei ole tietoinen osakassopimuksista tai ristiinomistuksista, jotka rajoittaisivat kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden määrää, ja yhtiön osakkeiden voidaan katsoa olevan 100 %:sti kaupankäynnin kohteena lukuun ottamatta yhtiön omistamia omia osakkeita.

Vuoden 2018 lopussa Tieto tai sen tytäryhtiöt omistivat yhteensä 282 903 omaa osaketta eli 0,4 % osakkeista ja äänistä. Liittyen yhtiön osakepohjaiseen palkitsemisohjelmaan yhteensä 103 224 Tiedon omistamaa osaketta toimitettiin ohjelmaan osallistuville henkilöille. Vuoden lopussa liikkeeseen laskettujen osakkeiden lukumäärä pois lukien yhtiön omistamat omat osakkeet oli 73 826 349.

Osakepohjaiset kannustinohjelmat

Tiedolla on useita osakepohjaisia kannustinohjelmia: suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä 2016, 2017 ja 2018 sekä ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2016, 2017 ja 2018. Näiden kannustinohjelmien perusteella mahdollisesti maksettavat palkkiot maksetaan vuosina 2019, 2020 ja 2021 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Järjestelmän puitteissa palkkioina toimitettavat osakkeet koostuvat markkinoilta hankittavista yhtiön osakkeista, eikä uusia osakkeita näin ollen lasketa liikkeelle.

Kannustinjärjestelmien perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 1 500 000 Tiedon osakkeen arvoa (sisältäen rahana maksettavan osuuden).

Tieto ei ole laskenut liikkeeseen vaihtovelkakirjalainoja eikä sillä ole optio-ohjelmia.

Hallituksen valtuudet

Vuoden 2018 varsinainen yhtiökokous valtuutti yhtiön hallituksen hankkimaan yhtiön omia osakkeita siten, että hankittujen osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä on enintään 7 400 000 eli noin 10 % yhtiön kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta lukumäärästä. Valtuutusta on tarkoitus käyttää yhtiön pääomarakenteen kehittämiseen.

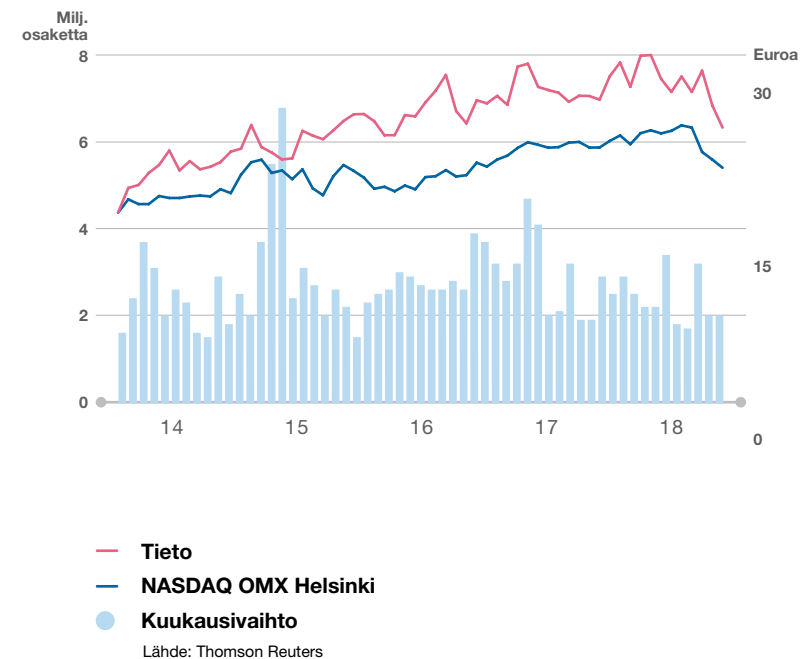
Kurssikehitys ja vaihto

Vuoden 2018 aikana Tiedon osakkeita vaihdettiin 808,5 milj. eurolla (29 333 439 osaketta) Helsingissä ja 519,4 milj. kruunulla (1 829 632 osaketta) Tukholmassa. Vaihdetun osakkeiden määrä vastasi 42 %:a liikkeeseen lasketuista osakkeista. Helsingin pörssissä osakkeen volyymipainotettu keskimurssi oli 27,56 euroa vuonna 2018. Vuoden lopussa kurssi oli 23,58 euroa. Ylin kaupantekokurssi oli 30,74 euroa ja alin 22,86 euroa. Osakekannan markkina-arvo vuoden lopussa oli 1 747,5 (1 925,4) milj. euroa. Yhtiön osakekurssi laski Helsingissä 9 % vuoden 2017 lopun tasosta ja Tukholmassa 5 % vuoden aikana. Samaan aikaan OMX Helsinki -indeksi laski 6 % ja OMX Stockholm -indeksi 8 %.

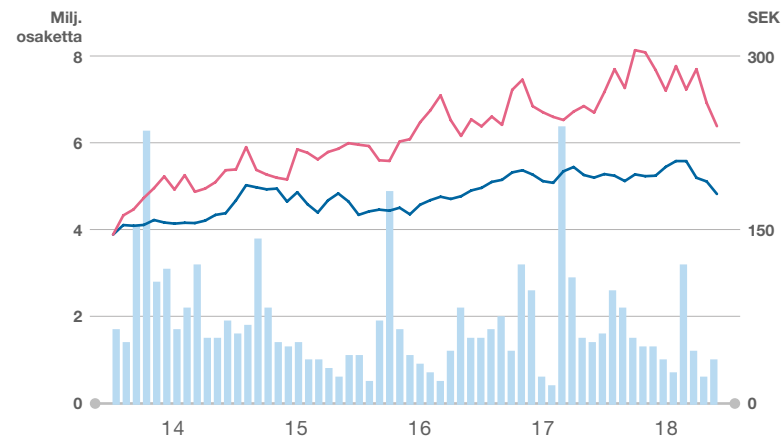
Helsingin ja Tukholman pörssien lisäksi Tiedon osakkeella käydään kauppaa monenkeskisillä markkinapaikoilla (MTF) kuten Turquoise ja BATS Europe. Yhteensä näillä markkinapaikoilla vaihdettiin 17 074 545 Tiedon osaketta, mikä vastaa noin 35 %:a kaupankäyntivolyyymista.

Lisätietoja Tiedon osakkeesta ja osakkeenomistajista löytyy Tiedon verkkosivuilta osoitteesta www.tieto.fi/sijoittajille.

OSAKKEEN KURSSIKEHITYS JA VAIHTO, HELSINKI

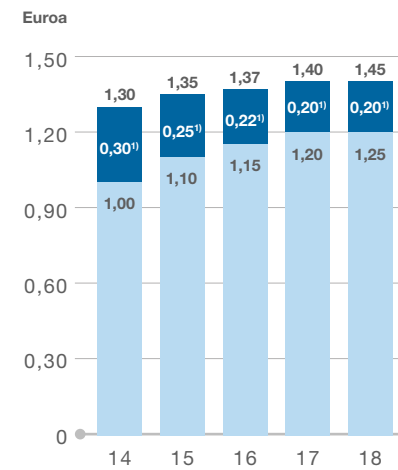
OSAKKEEN KURSSIKEHITYS JA VAIHTO, TUKHOLMA

— Tieto
— NASDAQ OMX Tukholma
● Kuukausivaihto

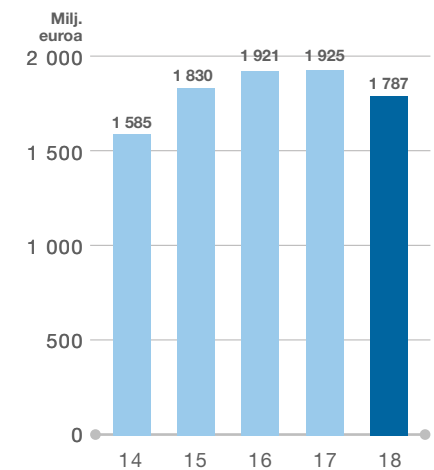
Lähde: Thomson Reuters

OSINKO / OSAKE

¹⁾ Lisäosinko, euroa

MARKKINA-ARVO

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2018

	Osakkeet	%
1 Cevian Capital ¹⁾	11 066 684	14,9
2 Solidium Oy	7 415 418	10,0
3 Silchester International Investors LLP ²⁾	7 401 027	10,0
4 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 443 415	1,9
5 Swedbank Robur rahastot	1 423 054	1,9
6 Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	810 000	1,1
7 Valtion Eläkerahasto	773 000	1,0
8 Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	636 345	0,9
9 Stiftelsen för Åbo Akademi	495 500	0,7
10 Nordea rahastot	383 816	0,5
10 suurinta osakkeenomistajaa	31 848 259	43,0
- joista hallintarekisteröityjä	18 467 711	24,9
Hallintarekisteröidyt	29 901 319	40,3
Muut	12 359 674	16,7
Yhteensä	74 109 252	100,0

Perustuu Euroclear Finland Oy:n ja Euroclear Sweden AB:n omistajarekistereihin.

¹⁾ Euroclear Finland Oy:n rekisterin mukaan Cevian Capitalin omistus 31.8.2018 oli 11 066 684 osaketta, mikä vastaa

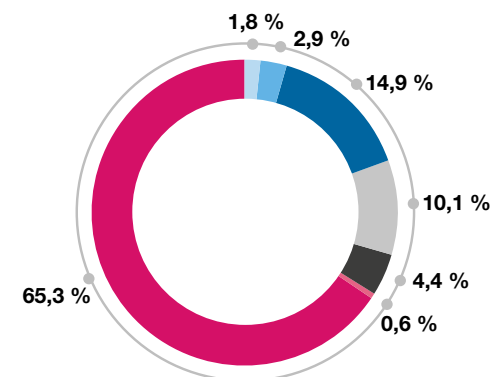
14,9 % yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

²⁾ Silchester International Investors LLP ilmoitti 23.06.2015, että sen omistus Tieto Oy:ssä on 7 401 027 osaketta, mikä

vastaa 10,0 % yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

OSAKKEENOMISTAJAT SEKTOREITTAIN

31.12.2018, % OSAKKEISTA

- Yritykset
- Rahoitus -ja vakuutuslaitokset
- Julkisyhteisöt
- Kotitaloudet
- Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt
- Ulkomaiset
- Hallintarekisteröidyt

Osakkeiden määrä

	Osakkeenomistajat		Osakemäärä	
	Lkm	%	Lkm	%
1 - 100	6 573	39,0	354 830	0,5
101 - 500	6 679	39,7	1 737 417	2,3
501 - 1 000	1 793	10,6	1 374 688	1,9
1 001 - 5 000	1 494	8,9	3 173 873	4,3
5 001 - 10 000	149	0,9	1 042 806	1,4
10 001 - 50 000	105	0,6	2 152 190	2,9
50 001 - 100 000	25	0,1	1 767 017	2,4
100 001 - 500 000	17	0,1	3 757 132	5,1
500 001 -	8	0,0	58 738 739	79,3

Perustuu Euroclear Finland Oy:n omistajarekistereihin.

Osakepääoman muutokset

(1 osake = 1 ääni)	Osakkeita	Osakepääoma, euroa
Yhteensä 31.12.2006	75 841 462	75 841 462
Omien osakkeiden mitätöinti, rekisteröity 2007	1 883 350	0
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2007	61	61
Omien osakkeiden mitätöinti, rekisteröity 2008	1 935 000	0
Yhteensä 31.12.2011	72 023 173	75 841 523
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2012	354 040	110 651
Yhteensä 31.12.2012	72 377 213	75 952 174
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2013	755 154	603 238
Yhteensä 31.12.2013	73 132 367	76 555 412
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2014	543 536	0
Yhteensä 31.12.2014	73 675 903	76 555 412
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2015	334 050	0
Yhteensä 31.12.2015	74 009 953	76 555 412
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2016	99 299	0
Yhteensä 31.12.2016	74 109 252	76 555 412
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2017	0	0
Yhteensä 31.12.2017	74 109 252	76 555 412
Optiolla merkityt osakkeet, rekisteröity 2018	0	0
Yhteensä 31.12.2018	74 109 252	76 555 412

Tieto, kaupankäyntitunnuksia

NASDAQ OMX Helsinki	TIETO
NASDAQ OMX Stockholm	TIETOS
Thomson Reuters, Helsinki	TIETO,HE
Thomson Reuters, Stockholm	TIETOS,ST
Bloomberg, Helsinki	TIETO:FH
Bloomberg, Stockholm	TIETOS:SS
ISIN Code	FI0009000277

Tietoja osakkeenomistajille

Osakkeenomistajan kalenteri vuonna 2019

- Yhtiökokouksen täsmäytyspäivä 11.3.
- Ilmoittautuminen 6.2.–15.3. klo 15.00
- Yhtiökokous 21.3.
- Osinko irtoaa 22.3.
- Osingonmaksun täsmäytyspäivä 25.3.
- Osingonmaksu 9.4. alkaen
- Osavuosikatsaus 1/2019 25.4.
- Osavuosikatsaus 2/2019 19.7.
- Osavuosikatsaus 3/2019 24.10.

Yhtiökokous

Tieto Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 21.3.2019 klo 16.00. Tiedon pääkonttorissa, osoite Keilalahdentie 2-4, Espoo.

Yhtiökokousasiakirjat

Yhtiökokousasiakirjat ovat saatavilla verkkosivuilla www.tieto.fi/yhtiokokous.

Osallistumisoikeus ja ilmoittautuminen Osakasluetteloon merkitty osakkeenomistaja

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 11.3.2019 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osakasluetteloon.

Yhtiön osakasluetteloon merkityn osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua 15.3.2019 klo 15.00 mennessä joko:

- verkkosivuilla: www.tieto.fi/yhtiokokous
- sähköpostitse: agm@tieto.com
- puhelimitse: 020 727 1740 (ma-pe klo 9.00-15.00) tai
- kirjeitse: Tieto, Legal/AGM, PL 2, 02101 Espoo

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä osoitteeseen Tieto, Legal/AGM, PL 2, 02101 Espoo 15.3.2019 mennessä.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja

Hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen niiden osakkeiden nojalla, joiden perusteella hänellä olisi oikeus olla merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon 11.3.2019. Osallistuminen edellyttää lisäksi, että osakkeenomistaja on näiden osakkeiden nojalla tilapäisesti merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon viimeistään 18.3.2019 klo 10.00 mennessä. Hallintarekisteriin merkittyjen osakkeiden osalta tämä katsotaan ilmoittautumiseksi yhtiökokoukseen.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa kehoitetaan pyytämään viivytyksettä omaisuudenhoitajaltaan tarvittavat ohjeet rekisteröitymisestä tilapäiseen osakasluetteloon, valtakirjojen antamisesta ja ilmoittamisesta yhtiökokoukseen.

Omaisuudenhoitajan tilinhoitajayhteisö tulee ilmoittaa yhtiökokoukseen osallistuvan hallintarekisteröidyn osakkeen omistajan merkittäväksi yhtiön tilapäiseen osakasluetteloon viimeistään 18.3.2019 klo 10.00 mennessä.

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä osoitteeseen Tieto, Legal/AGM, PL 2, 02101 Espoo 15.3.2019 mennessä.

Lisätietoja osallistumisesta yhtiökokoukseen verkkosivuilla www.tieto.fi/yhtiokokous.

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2018 yhtiön jakokelpoisista varoista maksetaan osinkoa 1,25 euroa osakkeelta sekä lisäosinkoa 0,20 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 25.3.2019 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon tai Euroclear Sweden AB:n rekisteriin. Osinko maksetaan 9.4.2019 alkaen.

Lisätietoja yhtiökokouksesta verkkosivuilla www.tieto.fi/yhtiokokous.

Yhteystiedot

Tieto Oyj
Keilalahdentie 2-4
P.O.Box P.O.Box 2, 02101
FI-02150 Espoo
www.tieto.com